Bilaga D.1

GEOVISTA

Samrådsredogörelse

Ansökan om bearbetningskoncession Tapuli K nr 4

Geovista AB
P.O Box 276
SE-971 08 Luleå

+46(0)920 603 60
info@geovista.se
geovista.se

Innehållsförteckning

1 Bakgrund 1
1.1 Genomfört samråd 1

2 Synpunkter och svar 2
2.1 Länsstyrelsen 2
2.2 Sametinget 5
2.3 Naturskyddsföreningen 6
2.4 Finnish Environment Institute 10

Bilagor	
D1.1	Följebrev till inbjudan av den 29 september 2025
D1.2	Följebrev till inbjudan av den 1 oktober 2025
D1.3	Samrådsunderlag
D1.4	Finsk översättning av samrådsunderlaget
D1.5	Anteckningar från samrådsmöte med länsstyrelsen
D1.6	Anteckningar från samrådsmöte med Pajala kommun
D1.7	Annonser i ortstidningar
D1.8	Samrådskrets
D1.9	De yttranden som mottagits under samrådet

1 Bakgrund

Kaunis Iron AB (nedan "KIAB" eller "Bolaget") avser att ansöka om bearbetningskoncession enligt minerallagen (1991:45) för en del av järnmalmsfyndigheten vid Tapuli i Pajala kommun. Koncessionen är avsedd att få beteckningen Tapuli K nr 4.

Enligt minerallagen (1991:45) ska en så kallad specifik miljöbedömning göras i ärenden om bearbetningskoncession. Det innebär att en miljökonsekvens-beskrivning ("MKB") ska tas fram och bifogas ansökan och att samråd ska genomföras om hur MKB:n ska avgränsas ("Avgränsningssamråd"). Avgränsningssamrådet ska genomföras med länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och de enskilda som kan antas bli särskilt berörda, samt med övriga statliga myndigheter, de kommuner och den allmänhet som kan antas bli berörda.

Förevarande handling utgör en redogörelse för hur avgränsningssamrådet gällande bearbetningskoncessionen Tapuli K nr 4 har genomförts samt de synpunkter som inkommit och hur de synpunkterna har eller är avsedda att beaktats av Bolaget.

Koncessionen har under samrådet haft beteckningen Tapuli K nr 3 och senare namnändrats till Tapuli K nr 4.

1.1 Genomfört samråd

Länsstyrelsen i Norrbottens län, övriga statliga myndigheter samt Pajala kommun bjöds in till samrådet med ett e-postmeddelande den 29 september 2025. På samma sätt bjöds då också Muonio sameby samt Naturskyddsföreningen och ett antal andra intresseorganisationer in till samrådet, se bilaga 1.1.

Enskilda särskilt berörda bjöds in till samrådet med brev som sändes ut med vanlig post den 30 september 2025. Samma dag sändes också inbjudningar till samrådet över till Kaunisvaara byaförening, samt ett antal andra på orten förekommande organisationer med intressen i ärendet, bilaga 1.2.

Till inbjudningarna bifogades det samrådsunderlag som finns bilagt som bilaga 1.3 till detta dokument.

På Naturvårdsverkets uppmaning upprättades och sändes sedan en finsk översättning av samrådsunderlaget över till den myndigheten för vidare hantering enligt 6 kap. 33 § miljöbalken (Esbosamråd), bilaga D1.4.

Ett samrådsmöte har hållits med länsstyrelsen den 22 oktober 2025. Ett sådant möte även hållits med Pajala kommun den 23 oktober 2025. Anteckningarna från de samrådsmötena återfinns i bilagorna D1.5 och D1.6.

Inbjudan till samråd med allmänheten har genomförts genom annonsering i Norrländska Socialdemokraten, Norrbottens-Kuriren, Haparandabladet och Lapin Kansa, den 1 oktober 2025, se bilaga D.1.7.

Samrådskretsen redovisas i bilaga D1.8.

Nedan följer en sammanställning av de synpunkter som inkommit under samrådet och Bolagets kommentarer/svar på de synpunkterna. Sammanställningen är begränsad till de synpunkter som inkommit och som Bolaget har bedömt att det behöver besvara särskilt. För yttrandena i dess helhet, se bilaga D1.9.

2 Synpunkter och svar

2.1 Länsstyrelsen

Länsstyrelsens synpunkter	Bolagets kommentarer/svar
Enligt Länsstyrelsen behöver det klargöras i ansökan i vad mån den med bearbetningskoncessionen samman-hängande verksamheten är avsedd att bedrivas parallellt med den befintliga gruvverksamheten och vilka kumulativa effekter som kan komma att uppstå till exempel i form av buller, och vilken påverkan som det kan medföra på rennäringen och naturmiljön.	Brytningen inom Tapuli K nr 4 är avsedd att startas upp medan Tapuli K nr 1 är i drift och pågå i avvaktan på att den planerade verksamheten vid Sahavaara K nr 1 kan påbörjas. Beroende på när de tillstånd som fordras för verksamheten kan erhållas kan dock brytningen inom koncessionsområdet behöva senareläggas så att den sker parallellt med den planerade verksamheten vid Sahavaara K nr 1, eller som en från övriga koncessionsområden fristående verk-samhet. I MKB:n finns en redogörelse av de kumulativa effekter som de nämnda scenarierna kan komma att medföra.

Länsstyrelsen vill upplysa om att trots att lagändringen om att ett tillstånd enligt 7 kap. 28 a § MB inte längre är en förutsättning för att en bearbetnings-koncession kan beviljas ska Bergmästaren fortfarande tillämpa 4 kap. 1 § 1 st. 2p. MB som innebär att en verksamhet får komma till stånd endast om det kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar ett områdes natur- och kulturvärden. En bedömning ska därför göras enligt 4 kap. 1 § 1 st. 2 p. MB om den ansökta verksamheten kan genomföras på ett sätt som inte påtagligt skadar ett områdes natur- och kulturvärden, även beträffande Natura 2000-områden.	Se avsnitt 10.6 i MKB:n.
Eftersom utsläpp till och påverkan på närliggande vattendrag redan sker inom ramen för bolagets befintliga verksamhet ska även kumulativa effekter från pågående och planerad gruvverksamhet beskrivas. Om bolaget bedömer att ingen eller ringa påverkan kommer att ske ska även detta ställningstagande kunna styrkas och motiveras.	Se avsnitt 8.2.2 och 10.6 i MKB:n.
För att bedöma markanvändnings-frågorna på ett så korrekt sätt som möjligt anser länsstyrelsen att den information som framgår av en avfallshanteringsplan ska ingå i MKB:n	Beskrivning av hantering av utvinningsavfall för den planerade verksamheten vid Tapuli K nr 4 beskrivs i avsnitt 4.3 i MKB:n samt i ett framtaget strategidokument som ses i bilaga D2.
Bolaget behöver beskriva påverkan på rennäringen utifrån hur undvikelsezonen för renarna beräknas förskjutas och	Se avsnitt 8.1.1 i MKB:n.

utökas. Bolaget behöver även redogöra för huruvida den sammanlagda effekten av den nya koncessionen och den befintliga verksamheten riskerar att väsentligt motverka riksintresset för rennäring. Länsstyrelsen menar även att bolaget översiktlig bör redovisa förebyggande och skadelindrande åtgärder som avser minimera påverkan på riksintresset	
Länsstyrelsen anser att bolaget i MKB:n även ska beskriva vilka externa transporter som kan komma att ske, omfattningen och de miljökonsekvenser som kan uppkomma till följd av dem.	Bestämmelsen om följdverksamheter i 16 kap. 7 § miljöbalken är inte tillämplig i ärendet (jfr. Högsta förvaltnings-domstolens dom av den 25 juni 2024 i mål nr 3893-22). Följaktligen redovisas inte i underlaget något om konsekvenserna av de externa transporter som hänger samman med verksamheten. Det kan dock framhållas att det är den transportlösning som redan finns på plats, som är avsedd att nyttjas för de externa transporter av malm som hänger samman med aktuell bearbetningskoncession. Det kommer således inte i det avseendet att bli fråga om någon ny markanvändning som påverkar motstående intressen.
Bolaget behöver beskriva bear-betningskoncessionens påverkan på befintligt processvattenssystem. Till exempel påverkan på flöden, halter, och behovet av rening av processvatten.	Se avsnitt 8.2.2 i MKB:n
Länsstyrelsen anser att bolaget ska redovisa i MKB:n influensområdet för avsänkning av grundvatten orsakad av	Se avsnitt 5.8, 8.1.5, 8.2.1 och 8.2.2 i MKB:n

den planerade verksamheten samt vilka grundvattenberoende habitat som kan påverkas av sänkningen eller av föroreningar som kan följa med utströmmande grundvatten eller ytvatten. Vidare ska det finnas en beskrivning av nuvarande grundvattenkvalitet.	
Bolaget behöver i kommande MKB beskriva naturmiljön och de naturvärden som finns inom området som kan komma att påverkas av en eventuell gruvverksamhet, och vilka konsekvenser verksamheten kan få för förekommande naturvärden.	Se avsnitt 5.14 och 8.1.5 i MKB:n.

2.2 Sametinget

Sametingets synpunkter	Bolagets kommentarer/svar
Bearbetningskoncessionen ligger inom ett kärnområde av riksintresse för rennäringen och Muonio sameby. Det är också utpekat som huvudkalvningsland, trivselland och flera flyttleder finns i närområdet. Det kommer bli konsekvenser för rennäringen då den planerade koncessionen innebär utökning i befintliga dagbrott och mer mark som inte kommer kunna återgå till renbete i en framtid. En gruvverksamhet med tillhörande följdverksamheter och störningszoner upp till 10 km innebär att det funktionella sambandet riskeras att försvinna. När möjligheten att förflytta sig i området omöjliggörs	Se avsnitt 5.5.2, 5.12.1 och 8.1 i MKB:n.

förloras även tillgängligheten till övriga områden med dess funktioner.	

2.3 Naturskyddsföreningen

Naturskyddsföreningens synpunkter	Bolagets kommentarer/svar
Det är Naturskyddsföreningens uppfattning bearbetningskoncessionen ej bör beviljas förrän KIAB:s ansökan om tillstånd enligt miljöbalken för gruvverksamheten vid Tapuli och Sahavaara har blivit slutligt prövad.	Bolaget noterar Naturskyddsföreningens inställning. Ett tillstånd enligt miljöbalken är dock inte en förutsättning för att en ansökan om bearbetningskoncession ska kunna beviljas.
Ansökan behöver innehålla en utredning om ekonomisk lönsamhet. Utredningen måste dessutom ta hänsyn till att järnmalmpriset förväntas gå nedåt i framtiden.	I ansökan ingår en malmbevisningsrapport som visar att fyndigheten inom koncessionsområdet kan tillgodogöras ekonomiskt. Det är det underlag som fordras för den bedömning av bearbetningskoncessionens ekonomiska bärkraft som ska göras i ärendet enligt 4 kap. 2 § p. 1 minerallagen.
Den osäkerhet som finns kopplad till projektets och bolagets lönsamhet gör det centralt att en ekonomisk säkerhet finns fastställd till ett tillräckligt högt belopp för att kunna täcka efterbehandlingsplanen vid en tidig konkurs om en brytning skulle tillåtas.	Ett beviljande av bearbetningskoncessionen ger bolaget ensamrätt att tillgodogöra sig den järnmalmsfyndighet som finns belägen inom det aktuella området, men inte rätt att bedriva gruvverksamhet. För det fordras tillstånd enligt miljöbalken (1998:808), som söks hos mark- och miljödomstolen. Det kommer då att göras en prövning av vilken ekonomisk säkerhet som ska ställas, för avhjälpande av miljöskador och andra återställningsbehov som kan uppstå till följd av verksamheten.
I underlaget redovisas status för vattenförekomsten Mellajoki endast för	Se avsnitt 5.9 och 8.2.2 i MKB:n.

förvaltningscykeln fram till 2021. Uppgifter för nuvarande vattenförvaltningscykel (2022–2027) saknas, vilket innebär att konsekvenserna för vattenmiljöerna inte kan bedömas på ett tillförlitligt sätt.	
Den kulturhistoriska inventeringen inom området har inte uppdaterats sedan 2007, vilket innebär att ansökan bygger på föråldrat underlag och inte uppfyller kraven på en aktuell och fullständig miljökonsekvensbeskrivning. Kaunisområdet med omnejd har höga kulturmiljövärden. Vi vill se en fullständig beskrivning på hur den planerade verksamheten kommer påverka den långa traditionen av fiske, jakt och renskötsel i området. Flera kulturhistoriska lämningar har påträffats i områdena kring Tapuli, men endast en översiktlig arkeologisk undersökning har gjorts. Ansökan behöver innehålla en fullständig arkeologisk utredning.	En förnyad kulturmiljöanalys togs fram i samband med Bolagets tillstånds-ansökan för gruvverksamheten vid Tapuli och Sahavaara 2019. Den inkluderar en sammanställning av samtliga de arkeologiska utredningar som utförts i området. Däribland den nämnda arkeologiska undersökningen från 2007, men också en senare undersökning som ägde rum 2010. Enligt bolagets mening utgör detta ett mycket gott underlag för den markanvändningsprövning som ska göras i ärendet.
Bolaget ska i kommande MKB visa vilken påverkan verksamheten kommer att ha på områdets natur, skyddade samt rödlistade arter och beskriva detta i detalj i miljökonsekvensbeskrivningen. Vi förväntar oss en konsekvent och fullödig beskrivning av naturmiljön i hela området. Beskrivningen ska visa såväl förväntade effekter på redovisade arter och naturområden, planerade skyddsåtgärder, samt skyddsåtgärdernas förväntade effekt.	Se avsnitt 5.14 och 8.1.5 i MKB:n.

Kärnområdena av riksintressena för rennäringen har tidigare redovisats. Det är en skyldighet och nödvändighet att fortsatt samverka med Muonio sameby. Vi menar att FPIC skall tillämpas och att samebyn inte bara skall erbjudas delta i en ny rennäringsanalys utan att faktiskt samtycke krävs innan eventuell ansökan skickas in. Vi förväntar oss en beskrivning som visar ytterligare effekter på renskötseln, planerade nya skyddsåtgärder, samt skyddsåtgärdernas förväntade effekt.	Bolaget har en god och kontinuerlig dialog med berörd sameby. Samebyn har bjudits in till samrådet och kommer att ges möjlighet att yttra sig i ärendet, innan något koncessionsbeslut fattas. Gällande påverkan på rennäringen se MKB:n avsnitt 8.1.1.
MKB ska innehålla en fullständig analys av om ny påverkan på Muonio Älv och därigenom Natura 2000 med en redogörelse för möjliga risker, planerade skyddsåtgärder, samt skyddsåtgärdernas förväntade effekt.	Se avsnitt 8.1.3 och 8.2.2 i MKB:n.
Miljökonsekvensbeskrivningen ska innehålla: - En utredning av påverkan från högre vattenflöden än vanligt, tex under snösmältningen; - en fullständig utredning av påverkan på grundvattenförekomsterna (Aleniemi-kangas, Haumajakangas och den preliminära grundvattenförekomsten WA36229143); - en redovisning av vilka ämnen, inklusive mängd per år, som förväntas belasta vattenförekomsterna, inklusive beräknad koncentration i vattenförekomsterna i respektive	I den av bolaget upprättade MKB:n finns en övergripande beskrivning av vattenhanteringen och vilka konsekvenserna för de relevanta vattenförekomsterna kan komma att bli. Den är anpassad för den prövning som ska göras i ärendet enligt bestämmelserna i 3 kap. och 4 kap. 1 – 7 §§ miljöbalken. Se avsnitt 8.2.1 och 8.2.2 i MKB:n.

vattenförekomst samt om koncentrationen förväntas fluktuera under året (på grund av variationer av mängden vatten i recipienten och/eller utsläppsmängd); – vilka skyddsåtgärder som kommer att vidtas för att Vattendirektivets artikel 4 ska följas och vattenkvaliteten inte försämras.	
Ansökningsunderlaget ska innehålla en beskrivning av vilka ämnen som kommer att lakas ur det utvinningsavfall som kommer att uppstå i verksamheten, vilka egenskaper dessa ämnen har, hur stor urlakningen kommer att vara, hur länge denna kommer att pågå, vilka skyddsåtgärder som kommer att vidtas och skyddsåtgärdernas förväntade effekt.	Se avsnitt 4.3.2 i MKB:n.
Ansökan behöver visa hur bolaget avser att säkerställa utvinningsavfalls-anläggningarnas geotekniska stabilitet.	Detta ligger enligt bolagets mening utanför den prövning som ska göras i ärendet enligt 3 kap. samt 4 kap. 1 – 7 §§ miljöbalken. Utvinningsavfallsanläggningarnas geo-tekniska stabilitet kommer att utredas närmre senare, inför den kommande tillståndsprövningen av verksamheten vid koncessionsområdet enligt miljöbalken.
Då verksamheten kommer att omfattas av Sevesodirektivets högre kravnivå ska ansökan innehålla en redogörelse för hur bolaget avser säkerställa att alla skyldigheter i direktivet uppfylls. Vidare ska en fullständig lista på alla kemikalier	Detta ligger enligt bolagets mening utanför den prövning som ska göras i ärendet enligt 3 kap. samt 4 kap. 1 – 7 §§ miljöbalken. Handlingsprogram och säkerhets-rapport enligt lagen (1999:381) om

som avses användas presenteras, tillsammans med en riskanalys, planerade skyddsåtgärder, samt skyddsåtgärdernas förväntade effekt.	åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor kommer att tas fram senare inför den kommande tillståndsprövningen enligt miljöbalken.
Utöver den föreslagna dispositionen och innehållet så anser SNF att följande bör ingå: - Gällande tillstånd och övriga beslut - information om planerade skyddsåtgärder, med separat beskrivning av hur bolaget bedömer behovet av ekologisk kompensation - i all redovisning bör klarläggas skillnader och tillkommande konsekvenser i förhållande till pågående brytning och därmed sammanhängande verksamheter jämfört med Tapuli 1 - hushållning med naturresurser - sammanfattning och samlad bedömning av miljökvalitetsmål och hänsynsregler	I den MKB som tagits fram finns en redogörelse för den påverkan som koncessionen bedöms kunna medföra på de allmänintressen som berörs och har sitt skydd enligt de för ärendet aktuella bestämmelserna i 3 kap. och 4 kap. miljöbalken. I underlaget finns också en redogörelse för de åtgärder som bolaget bedömer att det behöver vidta för att förebygga, hindra, motverka eller avhjälpa de negativa miljöeffekter som kan uppstå till följd av koncessionen på nämnda allmänintressen. Bedömningarna har gjorts mot bakgrund av relevant nollalternativ. Enligt bolagets bedömning medför inte den aktuella koncessionen något behov för ekologisk kompensation, utöver den kompensation som redan genomförs av bolaget på grund av pågående gruvverksamhet. Se bilaga D7.

2.4 Finnish Environment Institute

Comments from the Environment Institute	The Company's comments/answers
The consultation document does not indicate how production will change when the current open pit is gradually closed.	The mining activities at the concession area is planned to commence while the open pit within the adjacent concession area Tapuli K nr 1 is in operation and be

	ongoing pending the mining actives planned for at the nearby concession area Sahavaara K nr 1. Depending on when the permits required for the activities can be obtained, however, the operation at the concession area may have to be postponed so that it takes place in parallel with the mining activities at Sahavaara K nr 1, or as a stand-alone operation. The concession is thus not intended to result in an increase of the annual production rate of the Tapuli Mine.
The documents relating to the mining concession application do not describe the quantities, composition or concentrations of the surplus water pumped into the Muonio River from the clarification basins or process water associated with the tailings ponds. These should be described in detail in the EIA procedure.	See section 8.2.2 of the EIA.
According to the Extractive Waste Directive (2006/21/EC) and the BAT conclusions on the management of extractive waste (Garbarino et al. 2018), seepage water should be collected efficiently and, if necessary, treated before being discharged into water bodies. The treatment and purification of mine wastewater should be described in detail in the EIA. The EIA should also take into account the impact of potentially more frequent extreme weather events on the need to	The EIA holds a general description of the management of water and extraction waste, section 4.2 and 4.3. It's the company's position that this is what is required for the assessment that is to be made in the concession process under the provisions in Chapter 3 and Chapter 4, Section 1 - 7 of the Environmental Code. A more comprehensive and detailed EIA will be produced later, prior to a future environmental permit application for

discharge surplus water from the mine into the Muonio River. Is it possible to increase the capacity of the tailings and clarification ponds and improve the efficiency of wastewater treatment in connection with the planned commencement of mining operations in order to minimise transboundary impacts on water bodies? It should also be noted that on the Finnish side of the border river, in the municipality of Kolari, there is a mining project (iron, copper-gold and pyrite concentrates) by Hannukainen Mining Oy, which is currently in the permit and planning stage and whose planned discharge point is approximately 10 kilometres downstream from the Kaunisvaara discharge point. The permit applications and EIA for both mines should also assess the potential combined effects of the mines. In particular, the effects of xanthates used in mining operations should be investigated.	the mining activities at the concession area.
The company does not consider it necessary to carry out a project alternative assessment in accordance with the EIA procedure based on the prevailing geological conditions, which require open pit mining at the site in question. However, this should not preclude the EIA procedure project alternative review, which compares not only mining techniques but also, for example, the locations of waste areas and water basins, waste disposal	The water and waste management will be carried out by existing techniques and in existing facilities that have already been assessed in accordance with Chapter 3 and Chapter 4, Section 1 – 7 of the Minerals Act. The same applies for milling and beneficiation of the ore that is to be mined from the concession area. It is thus not relevant to describe any alternative locations,

techniques, water management methods and the location of discharge pipes.	techniques and methods for those parts of the mining operation.
The EIA must include an assessment of potential transboundary impacts, taking into account the water status objectives (Muonio River). The Torne-Muonio River is Europe's most important salmon river and is of significant ecological, economic, tourist and cultural importance. In addition, traditional dip net fishing culture (håvning/lippoaminen) on the Torne River is a candidate for inclusion in UNESCO's list of intangible cultural heritage.	See section 8.1.3 and 8.2.2 of the Environmental Impacts Assessment ("EIA").
Mining operations already have an impact on the Muonio reindeer herding cooperative on the Finnish side, as the noise and dust caused by mining extend to Finland. In addition, reindeer from the Muonio Sami village regularly cross into the Muonio reindeer herding cooperative area, causing additional work for reindeer herders on both sides of the border. These impacts can be expected to increase as a result of the expansion project.	See section 8.1.1, 8.4.2 and 8.4.3 of the EIA.
The EIA procedure must be carried out well so that it is also acceptable to Finland and that those most affected by the matter, i.e. the residents of the Torne and Muonio Rivers, have the opportunity to be heard on the matter.	Consultations have been held with the County Administrative Board, the supervisory authority and the individuals who can become particularly affected by the concession, as well as other authorities, the municipality of Pajala, the public in concern, and the Finnish Environment

	Institute. That is what is required in the context according to Chapter 6, Section 30 and 33 of the Environmental Code.

För Kaunis Iron AB

Johan Morin
Geovista AB

Bilaga D.1.1

Följebrev till inbjudan av den 29 september 2025

Till länsstyrelsen, övriga myndigheter och
Pajala kommun

Inbjudan till avgränsningssamråd enligt 6 kap. miljöbalken (1998:808)

Kaunis Iron AB avser att ansöka om bearbetningskoncession enligt minerallagen (1991:45) gällande en del av den s.k. Tapulifyndigheten i Pajala kommun. Koncessionen föreslås att få beteckningen Tapuli K nr 3.

Ni bjuds härmed in till samråd om hur den miljökonsekvensbeskrivning som bolaget har att upprätta och foga till ansökan ska vara avgränsad (”Avgränsningssamråd”)

Det för koncessionen aktuella området är beläget i direkt anslutning till den gruvverksamhet som bolaget bedriver vid Tapuli.

Bilagt detta meddelande finns ett samrådsunderlag som beskriver fyndigheten och hur gruvverksamheten vid denna kan komma att bli utformad, se bilaga.

Synpunkter på underlaget ska lämnas skriftligen och emotses senast den 24 oktober 2025.

Vi ser gärna att synpunkterna lämnas in via e-post till:

samrad_tapuli_k_nr_3@kaunisiron.se

Det går även bra att sända in synpunkterna med vanlig post till:

Kaunis Iron AB, Stationsgatan 46, 972 33 Luleå.

Ni är självklart också välkommen att närsomhelst återkomma till oss med frågor om samrådet och planerad ansökan om bearbetningskoncession enligt ovan, eller per telefon 0978-27 27 27.

Med vänlig hälsning

Hans Djurberg
Kaunis Iron AB

Stationsgatan 46
972 33 Luleå
info@kaunisiron.se
www.kaunisiron.se
Växel:
0978-27 27 27
Organisationsnr:
559003-4103

Bilaga D.1.2

Följebrev till inbjudan av den 30 september 2025

Namn
Adress
Postnr & Ort

Inbjudan till avgränsningssamråd enligt 6 kap. miljöbalken (1998:808)

Kaunis Iron AB avser att ansöka om bearbetningskoncession enligt minerallagen (1991:45) gällande en del av den s.k. Tapulifyndigheten i Pajala kommun. Koncessionen föreslås att få beteckningen Tapuli K nr 3.

Ni bjuds härmed in till samråd om hur den miljökonsekvensbeskrivning som bolaget har att upprätta och foga till ansökan ska vara avgränsad (”Avgränsningssamråd”)

Det för koncessionen aktuella området är beläget i direkt anslutning till den gruvverksamhet som bolaget bedriver vid Tapuli.

Bilagt detta meddelande finns ett samrådsunderlag som beskriver fyndigheten och hur gruvverksamheten vid denna kan komma att bli utformad, se bilaga.

Synpunkter på underlaget ska lämnas skriftligen och emotses senast den 24 oktober 2025.

Vi ser gärna att synpunkterna lämnas in via e-post till:

samrad_tapuli_k_nr_3@kaunisiron.se

Det går även bra att sända in synpunkterna med vanlig post till:

Kaunis Iron AB, Stationsgatan 46, 972 33 Luleå.

Ni är självklart också välkommen att närsomhelst återkomma till oss med frågor om samrådet och planerad ansökan om bearbetningskoncession enligt ovan, eller per telefon 0978-27 27 27.

Med vänlig hälsning

Hans Djurberg
Kaunis Iron AB

Stationsgatan 46
972 33 Luleå
info@kaunisiron.se
www.kaunisiron.se
Växel:
0978-27 27 27
Organisationsnr:
559003-4103

Bilaga D.1.3

Samrådsunderlag

Geosyntec Consultants AB
Magnus Ladulåsgatan 63B, 7tr.
SE-118 27 Stockholm

Samrådsunderlag inför ansökan om bearbetningskoncession

Tapuli K nr 3

2025-09-26

Framställd för:
Kaunis Iron AB (KIAB)
Bert-Ove Johanssons väg 8
984 91 Pajala

Projektnummer: SE2500775

Innehållsförteckning

1. INLEDNING 4
1.1 Administrativa uppgifter 5
1.2 Om denna handling 5
1.3 Aktuell lagstiftning och samrådets omfattning 5
1.4 Avgränsningar 6
2. OM BEARBETNINGSKONCESSIONEN 6
2.1 Allmänt om koncessionen och lokaliseringen 6
2.2 Om fyndigheten 8
2.3 Järn som råmaterial 8
2.4 Planerad utformning av verksamheten 8
2.4.1 Brytning 10
2.4.2 Anrikning 11
2.4.3 Hantering av utvinningsavfall 12
2.4.4 Vattenhantering 13
2.4.5 Efterbehandling 14
3. DISKUSSION KRING ALTERNATIV 15
4. OMGIVNINGSBESKRIVNING 15
4.1 Planförhållanden 15
4.2 Riksintressen 15
4.2.1 Riksintresse för rennäring 16
4.2.2 Riksintresse för mineralfyndighet 16
4.2.3 Natura 2000 16
4.3 Rennäring 17
4.4 Grundvattenförhållanden 18
4.5 Ytvattenförhållanden 19
4.6 Naturvärden och arter 20
4.7 Kulturmiljö 22
5. MILJÖEFFEKTER OCH OMGIVNINGSPÅVERKAN 24
5.1 Mark- och landskapsbild 24
5.2 Friluftsliv 24
5.3 Rennäring 25
5.4 Naturmiljö och arter 25
5.5 Grundvattenförhållanden 27

5.6 Ytvattenförhållanden 27
5.6.1 Natura 2000 28
5.7 Kulturmiljö 28
5.8 Buller 29
5.9 Vibrationer, luftstötar och stenkast 30
5.10 Luft 30
6. SAMMANFATTNING 30
7. INNEHÅLL I KOMMANDE MKB 31
8. PLANERADE UTREDNINGAR 32
9. REFERENSER 32

Figurförteckning

Figur 1. Övergripande lokalisering av koncessionsområde Tapuli K nr 3. 4
Figur 2. Sökt bearbetningskoncession i förhållande till KIAB:s befintliga område för markanvisning liksom verksamhetsområde för gruvverksamhet. 7
Figur 3. Översiktlig layout som visar det planerade dagbrottet inom Tapuli K nr 3 med anslutning till Tapuli K nr 1 samt aktuell markanvisning liksom verksamhetsområde för tillståndsgiven gruvverksamhet. 9
Figur 4. Dagbrottsdesign inom Tapuli K nr 3. 11
Figur 5. Riksintressen i omgivningen till Tapuli K nr 3. 16
Figur 6. Natura 2000-områden i omgivningen till Tapuli K nr 3. 17
Figur 7. Hydrogeologiska förhållanden och brunnar i omgivningen till Tapuli K nr 3. 19
Figur 8. Ytvattenförekomster i omgivningen till Tapuli K nr 3. 20
Figur 9. Övriga naturvärden i omgivningen till Tapuli K nr 3. 21
Figur 10. Fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar i omgivningen till Tapuli K nr 3. 22
Figur 11. Karta från naturvårdsinventeringen som visar de 14 bedömda delområdena inom inventeringsområdet (rödstreckad linje). Delområde med blå polygon markerar ett område med Högsta naturvärde (naturvärdesklass 1), grön polygon markerar ett område med Högt naturvärde (naturvärdesklass 2). Det svartstreckade området visar Tapuli gruvområde och den blå graferade ytan visar Tapuli K nr 3. 26

1. Inledning

Kaunis Iron AB (nedan ”KIAB” eller Bolaget”) avser att ansöka om bearbetningskoncession enligt Minerallagen (SFS 1991:45) för ett område benämnt Tapuli K nr 3. Tapuli K nr 3 är drygt 30 ha stort, berör fastigheterna Pajala Kaunisvaara 13:1 och 26:4 samt beläget i direkt anslutning till den gruvverksamhet som Bolaget bedriver vid Tapuligruvan, ca 25 km norr om Pajala i Norrbottens län, se figur 1 nedan.

KIAB ägs av Kaunis Holding AB och har bedrivit gruvverksamhet i det för bearbetningskoncessionen aktuella området sedan 2018. Verksamheten bedrivs med stöd av Mark- och miljödomstolen vid Umeå tingsrätt i deldom meddelat tillstånd med verkställighets-förordnande, av den 1 december 2022 (mål nr M 2090-19). Aktuell deldom har dock överklagats och under den tid handläggning pågår i överinstans sker enbart brytning och anrikning av malm från Tapuli dagbrott och gällande bearbetningskoncession Tapuli K nr 1. Det med en brytningstakt om drygt sex miljoner ton järnmalm per år.

Med anledning av ovanstående beräknas malmen inom Tapuli K nr 1 vara helt utbruten under slutet av 2027. Den ansökta koncessionen Tapuli K nr 3, utgör en strategiskt viktig del i bolagets planer om fortsatt gruvdrift vid Tapuligruvan efter att det inträffar.

Figur 1. Övergripande lokalisering av koncessionsområde Tapuli K nr 3.

1.1 Administrativa uppgifter

Sökanden	Kaunis Iron AB
Organisationsnummer	559003-4103
Kontaktperson och kontaktuppgifter	Hans Djurberg 070-640 6589 Hans.djurberg@kaunisiron.se
Postadress	Kaunis Iron AB Bert-Ove Johanssons väg 8 984 91 Pajala

1.2 Om denna handling

Enligt 4 kap. minerallagen (SFS 1991:45) ska en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) i enlighet med 6 kap. miljöbalken (SFS 1998:808) bifogas en ansökan om bearbetningskoncession och sedan 1 januari 2018 finns även krav på att samråd ska ske om hur miljökonsekvens-beskrivningen ska avgränsas (avgränsningssamråd). Sådant samråd ska ske med länsstyrelsen, kommun, enskilda som kan antas bli särskilt berörda samt med de övriga statliga myndigheter och organisationer som kan antas bli berörda av verksamheten.

Geosyntec Consultants AB (Geosyntec) har på uppdrag av KIAB upprättat denna samrådshandling som underlag till det avgränsningssamråd som ska genomföras enligt 6 kap. miljöbalken.

1.3 Aktuell lagstiftning och samrådets omfattning

En bearbetningskoncession ger dess innehavare en ensamrätt till en fyndighet under en tid av 25 år, men inte rätt att bedriva gruvverksamhet. För det krävs ytterligare tillstånd. Bland annat tillstånd enligt miljöbalken.

Bearbetningskoncession söks hos Bergsstaten och ska avse ett bestämt område som ska avgränsas utifrån vad som är lämpligt med hänsyn till fyndigheten, ändamålet med koncessionen och övriga omständigheter.

För att en koncession ska kunna beviljas krävs det att den avser en fyndighet som sannolikt kan tillgodogöras ekonomiskt och att vars belägenhet och beskaffenhet inte gör det olämpligt att sökanden får den begärda koncessionen. Den måste också vara förenlig med de så kallade hushållningsbestämmelserna i 3 kap. och 4 kap. 1 – 7 §§ miljöbalken. Det innebär att det ska ske en prövning i koncessionsärendet, av huruvida koncessionen går att förena med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt den fysiska miljön i övrigt.

Enligt minerallagen ska en så kallad specifik miljöbedömning göras i ärenden om bearbetningskoncession. Det innebär att en miljökonsekvensbeskrivning (”MKB”) ska tas fram och bifogas ansökan och att samråd ska genomföras om hur MKB:n ska avgränsas (”avgränsningssamråd”). Avgränsningssamrådet ska genomföras med länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och de enskilda som kan antas bli särskilt berörda, samt med övriga statliga myndigheter, de kommuner och den allmänhet som kan antas bli berörda.

MKB:n ska ta sikte på att beskriva hur de allmänintressen som finns i det aktuella området kan komma att påverkas av bearbetningskoncessionen med därtill hörande driftsanläggningar. Exempelvis vilken påverkan som kan uppstå på natur- och kulturvärden eller rennäringen.

MKB:n ska utgöra ett underlag för den prövning som ska göras av huruvida koncessionen utgör en lämplig markanvändning enligt de ovan nämnda bestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken.

1.4 Avgränsningar

Den 1 juli 2024 ändrades minerallagen så att ett Natura 2000-tillstånd, i de fall ett sådant tillstånd krävs, inte längre är en förutsättning för att en bearbetningskoncession ska kunna beviljas. Följaktligen kommer i förevarande fall inte uppgifterna om eventuell påverkan på Natura 2000-områden, att vara lika omfattande och detaljerade som vid en ansökan om ett Natura 2000-tillstånd enligt 7 kap. miljöbalken. De kommer i stället att anpassas till den prövning som ska göras i ärendet enligt bestämmelserna i 3 kap. och 4 kap. 1–7 §§ miljöbalken.

Avseende lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Seveso) kommer detta utredas vidare inom ramen för en framtida tillståndsprövning enligt miljöbalken då verksamhetens fortsatta och samlade utformning liksom drift har bestämts mer i detalj. Det ska dock påtalas att den maximala mängden sprängämne som kan komma att förekomma inom Bolagets verksamhetsområde (inkluderande Tapuli, Palotieva och Sahavaara) är i laddade borrhål där den momentana mängden, vid vissa tillfällen, överstiger 50 ton vilket innebär att den nuvarande gruvverksamheten omfattas av Sevesodirektivets högre kravnivå.

2. Om bearbetningskoncessionen

2.1 Allmänt om koncessionen och lokaliseringen

Det för bearbetningskoncessionen aktuella området är beläget inom markanvisat område och i allt väsentligt inom verksamhetsområdet för den gruvverksamhet som Bolaget bedriver vid Tapuli, se figur 2 nedan.

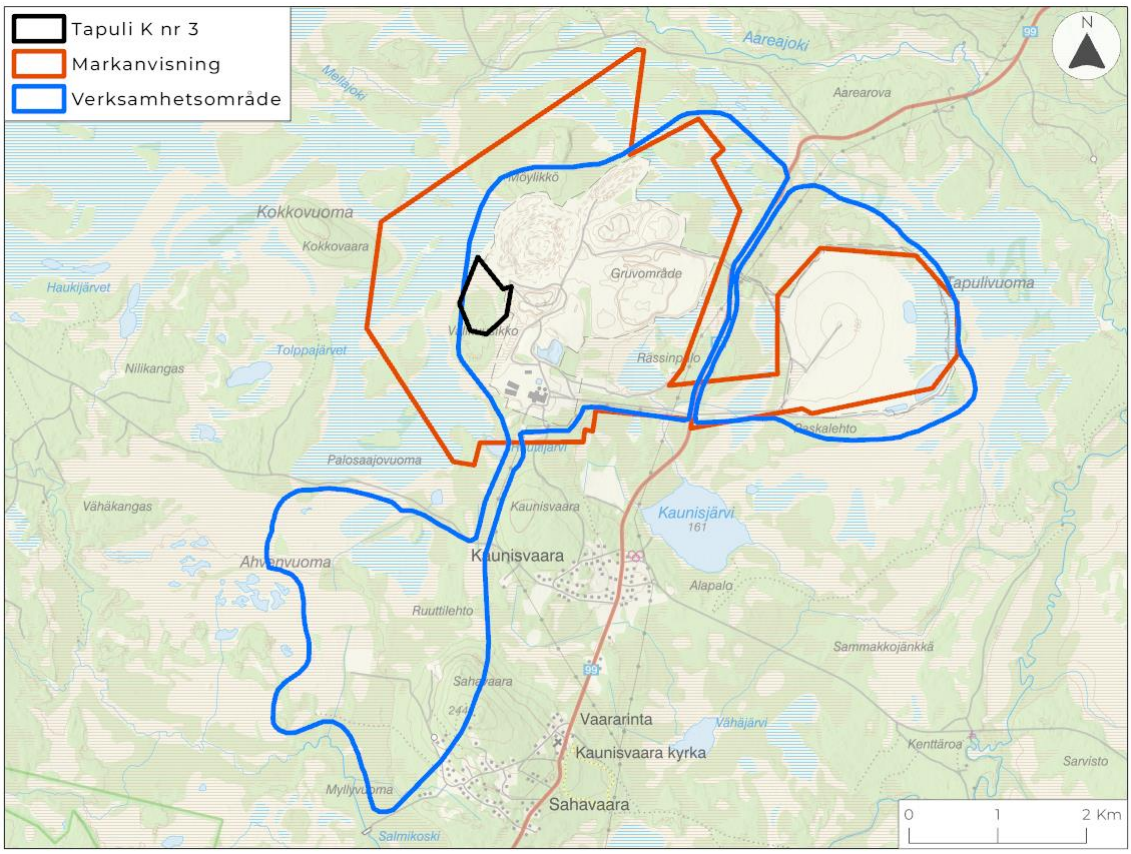

Figur 2. Sökt bearbetningskoncession i förhållande till KIAB:s befintliga område för markanvisning liksom verksamhetsområde för gruvverksamhet.

Om bearbetningskoncessionen beviljas avser Bolaget att ansöka om tillstånd enligt miljöbalken, för brytning av mineraltillgångarna inom koncessionsområdet och den övriga verksamhet som det medför. Verksamheten kommer att bestå av gruvbrytning i dagbrott och anrikning av järnmalm i Kaunisvaara anrikningsverk för produktion av ett magnetitkoncentrat. Utöver brytning, och anrikning kommer verksamheten att omfatta hantering och upplag av malm, gråberg och anrikningssand samt interna och externa transporter. Vatten kommer att hanteras i verksamheten bland annat genom länshållning av dagbrottet samt uppsamling och hantering av lakvatten från gruvområdet. Se vidare beskrivning av den planerade verksamheten i avsnitt 2.4.

Koncessionsområdet består i dagsläget huvudsakligen av skogsmark och myrområden. Norr och öster om koncessionsområdet breder KIAB:s befintliga gruv- och industriområde ut sig. Utöver den prospektering/det undersökningsarbete som bedrivs och bedrivits av Bolaget förekommer idag ingen verksamhet i området.

Närmast belägna bostadsbebyggelse ligger i byarna Kaunisvaara i sydost och Aarevaara i nordost, ca 3 respektive 4 km från planerad koncession. Väg 99 går igenom/sträcker sig längs med nämnda byar.

Koncessionsområdet ligger inom ett område som är utpekat som riksintresse för rennäring samt ett kärnområde för rennäring för Muonio sameby. Järnmalmsfyndigheterna i Kuanisvaarafältet utgör riksintresse avseende värdefulla ämnen och material. Tapuli K nr 3 ligger inom det nämnda riksintresseområde.

Fler riksintresseområden förekommer på större avstånd (>ca 2 km), söder och norr om Tapuli K nr 3. Se vidare avsnitt 4.2 nedan.

2.2 Om fyndigheten

Malmen inom sökt bearbetningskoncession består av kontinuerliga magnetitband med mäktighet överstigande 10 m och upp till mer än 100 m. Mineraliseringen är generellt öppen mot djupet och förekommer som relativt kontinuerliga magnetitförande linser eller band omslutna av skarn. Linserna är stratigrafiskt belägna mellan en kvartsit-fyllitenhet i hängväggen och en mäktig dolomithorisont i liggväggen. De magnetitförande zonerna kan följas ca 3 km och avbryts här och var av förkastningar. Förutom sedimentära och vulkaniska bergarter förekommer även brant stupande diabasgångar inom området. De huvudsakliga mineralen i malmzonen är magnetit, serpentin, amfibol, pyroxen och mindre mängder sulfider som magnetkis och svavelkis.

Fyndigheten inom sökt bearbetningskoncession innehåller brytvärda halter av järn. Med nuvarande kunskap och förutsatt ett koncentratpris på 120 USD/ton, uppgår den sannolika mineralreserven inom koncessionsområdet till 6,6 miljoner ton järnmalm med en halt av 23,2 % Fe, efter att hänsyn tagits till malmförluster och gråbergsinblandning.

2.3 Järn som råmaterial

Järn behövs för att kunna producera stål som är den mest använda metallen i världen (SGU, 2020). Järn utvinns från järnmalm som sedan anrikas och slutligen bildar slig eller pellets, vilket är den primära råvaran för malmbaserad stålproduktion. Stål används 20 gånger mer än alla andra metaller tillsammans. Stål används bland annat i byggnader, fordon, maskiner, vitvaror, verktyg med mera. Sverige är i särklass Europas största producent av järnmalm och 2020 utgjorde Sveriges produktion hela 93 procent av EU:s totala järnmalmsproduktion. Järnmalmen bryts i dagsläget i fyra gruvor i Norrbottens malmdistrikt, däribland i Kaunisvaara.

2.4 Planerad utformning av verksamheten

I följande avsnitt redovisas en översiktlig beskrivning av den framtida verksamheten. Underlag avseende verksamhetsbeskrivning har tillhandahållits av Bolaget.

Utformningen av verksamheten baseras på nuvarande kunskap om fyndighetens läge och beskaffenhet samt tillgängliga data från den nu pågående verksamheten. Verksamheten planeras att utformas på liknande sätt som Bolagets befintliga verksamhet, men kan komma att utvecklas och förändras i takt med att fortsatta undersökningar och studier genomförs.

Som ovan påtalats så är det för bearbetningskoncessionen aktuella området beläget i direkt anslutning till befintligt dagbrott i den gruvverksamhet som Bolaget bedriver vid Tapuli. Bearbetningskoncessionen utgör därmed utökning av befintlig verksamhet.

Malmen är planerad att brytas i dagbrott och sedan hanteras i befintliga driftsanläggningar vid Tapuligruvans industriområde, se figur 3 nedan.

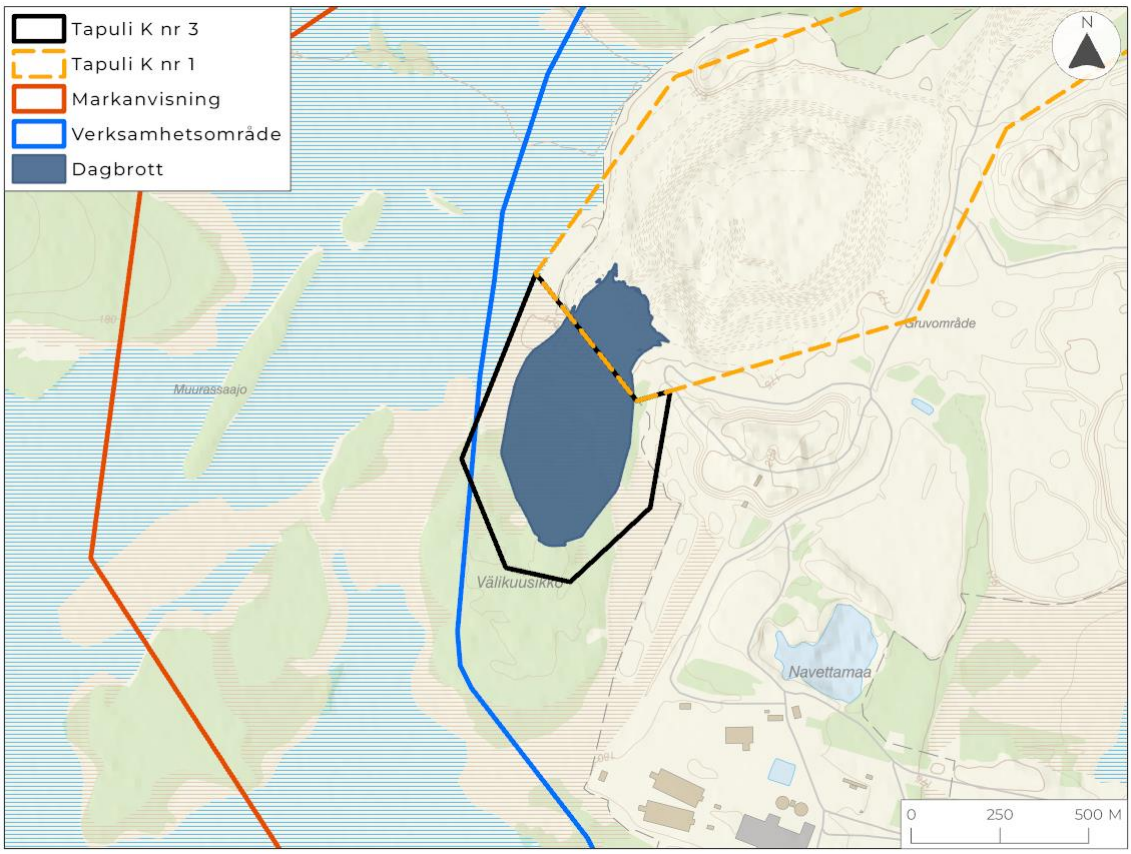

Figur 3. Översiktlig layout som visar det planerade dagbrottet inom Tapuli K nr 3 med anslutning till Tapuli K nr 1 samt aktuell markanvisning liksom verksamhetsområde för tillståndsgiven gruvverksamhet.

Vid avslutad verksamhet kommer dagbrottet med tillhörande anläggningar att efterbehandlas i enlighet med den för tidpunkten gällande efterbehandlingsplanen som kommer att tas fram med hänsyn till rådande platsspecifika förhållanden. I dagsläget avses dagbrottet att vattenfyllas av nederbörd, ytavrinning och inträngande grundvatten till följd av avbruten länshållning. En övergripande/konceptuell strategi för stängning och efterbehandling av verksamheten kommer att ingå som en del av Bolagets ansökan om bearbetningskoncession.

2.4.1 Brytning

Innan brytningen kan påbörjas krävs vissa förberedande arbeten. Det innefattar bland annat jordavrymning, avvattning av myrområden och anläggningsarbeten. Uppkomna avrymningsmassor kommer att läggas på upplag för att nyttjas som resurs vid anläggande av infrastruktur och anläggningar inom befintligt och planerat verksamhetsområde samt vid efterbehandling av Bolagets verksamhetsområden när verksamheten avslutats. För att möjliggöra brytning kommer grundvatten att bortledas så länge som brytning sker i dagbrottet, vilket gäller oaktat val av brytningsmetod.

Brytningsmetoden kommer preliminärt att vara densamma som vid den redan pågående gruvverksamheten vid Tapuli, som innebär att malmen bryts ut i horisontella skivor, eller s.k. pallar, i nedåtgående nivåer, vilket ger dagbrotten dess karaktäristiska trappstegsformade utseende. Pallhöjden, det vill säga höjden mellan avsatserna i dagbrottet, är normalt 12 meter men kan variera till mellan 5 och 20 m beroende på bl.a. topografi och hur malmen uppträder.

För losshållning av malmen borras vertikala hål nedåt genom pallen som laddas med ett emulsionssprängämne som sedan detoneras. Borrning kommer att ske genom hammarborrning, med larvburna borraggregat. Borrning kan komma att ske under dygnets alla timmar, året om.

Efter borrning blandas sprängladdningen på plats. Processen är utformad så att produkten uppnår sin explosiva egenskap först efter det att den laddats i borrhålet. För emulsionssprängmedlet tar denna process från en minut till några minuter beroende på olika faktorer t.ex. temperatur och recept. Produktionssprängning planeras att utföras mellan kl. 07.00 till kl. 22.00 alla dagar i veckan och annonseras till allmänheten i förväg. Skut-arbeten (losstagning, spräckning och rensning av större block) och sprängning i mindre omfattning kan komma att ske med andra metoder och under dygnets alla timmar.

I dagsläget uppskattas dagbrottets storlek till cirka 700 m långt och cirka 400 m brett. Maximalt djup uppskattas till cirka 160 m. I Figur 4 nedan visas dagbrottets storlek och dess läge i förhållande till existerande dagbrott för Tapuligruvan.

Lastning av malm och gråberg kommer i huvudsak att ske med hydrauliska eller linmanövrerade grävmaskiner. All lastning kommer att ske direkt på truckar. Lastningen kompletteras med renlastare och schaktmaskiner och kan komma ske under dygnets alla timmar, året om. När den sista delen lossprängd malm från en viss pall/nivå lastats ut förflyttas produktionen succesivt nedåt mot ett ökat djup.

Losshållen malm kommer att transporteras till primärkrossen på befintligt industriområde för vidare bearbetning och förädling i anrikningsverket. Utbrutet gråberg, det vill säga ofyndigt berg som inte utgör malm, avses att transporteras till befintlig gråbergsdeponi öster om dagbrottet.

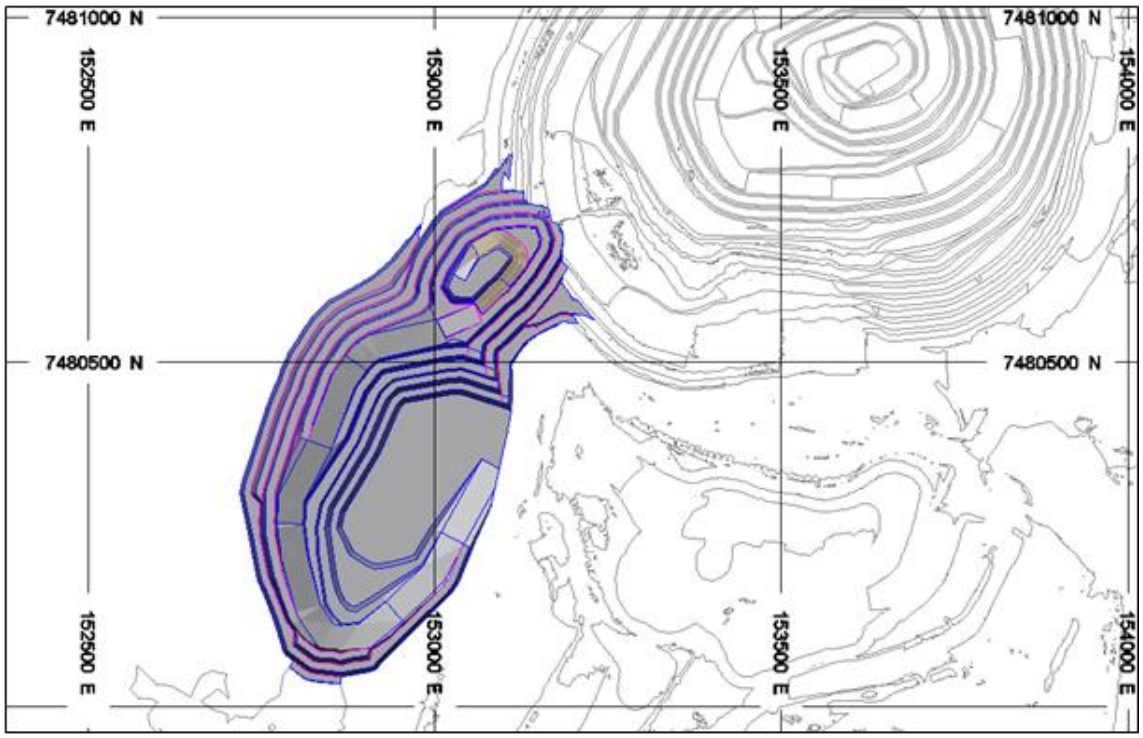

Figur 4. Dagbrottsdesign inom Tapuli K nr 3.

2.4.2 Anrikning

Malmen från koncessionsområdet är avsedd att anrikas på plats i befintligt anrikningsverk vid Tapuligruvans industriområde och den där befintliga anrikningsprocessen, vilket i korthet innebär följande:

I det första steget mals malmen ned till en sand i en semiautogenkvarn s.k. SAG-malning (Semi-Autogenous Grinding). Produkten genomgår därefter det första steget av magnetseparering varvid ett primärkoncentrat erhålls. Fortsatt malning och magnetseparering av primärkoncentratet genomförs varvid ett sekundärkoncentrat erhålls. Magnetseparering är möjlig eftersom det järnbärande mineralet är magnetit. Ofyndig anrikningssand avvattnas i spiralklasserare och förtjockare och pumpas till sandmagasinet.

Eventuell sulfidhaltig malm kommer att passera en särskild flotationskrets i vilken sulfidmineralen separeras bort. I processen används olika typer av kemikalier för att styra mineralpartiklarnas ytegenskaper, till exempel tillsätts svavelsyra för att sänka pH tillsammans med andra flotationskemikalier såsom kopparsulfat för aktivering av magnetkisen, samlarreagens, dispergeringsmedel och skumbildare.

2.4.3 Hantering av utvinningsavfall

Utvinningsavfall som kommer att uppkomma vid brytning och förädling av malmen från Tapuli K nr 3 utgörs av:

- Gråberg som uppkommer vid losshållning av malm i dagbrotten. Gråberget är ofyndigt berg som måste brytas för att det skall gå att komma åt malmen. Gråberget kan i detta fall delas in i potentiellt syrabildande gråberg respektive ej syrabildande gråberg.
- Anrikningssand som är den finkorniga restprodukt som uppstår sedan malmen bearbetats i anrikningsverket genom malning och magnetseparering.
- Flotationssand som är en finkornig anrikningssand som har en högre svavelhalt och som uppstår när malmen bearbetats i anrikningsverket genom malning och flotation.

Det är Bolagets bedömning att bearbetningskoncessionen kommer att ge upphov till totalt 34,1 miljoner ton gråberg samt 4,4 miljoner ton anrikningssand, vid full utbrytning av den malm som finns inom koncessionsområdet.

Det är i dagsläget inte känt vilken totalmängd flotationsand som koncessionen kan förväntas ge upphov till. Det kommer dock att utredas närmre inför kommande tillståndsprövningen av verksamheten enligt miljöbalken. Malmen inom koncessionsområdet har dock enligt nuvarande kunskapsnivå ett så pass lågt svavelinnehåll (i genomsnitt 0,09 %), att den sannolikt inte alls kommer att behöva anrikas genom flotation.

En stor andel av det gråberg som kommer att brytas kommer att vara av en sådan kvalitet att det kan användas som ballast. Gråberg som lämpas för ballast kommer att användas av KIAB t.ex. för anläggningsarbeten inom verksamhetsområdet. Gråberg med lämplig kvalitet kan även komma att användas utanför KIAB:s verksamhetsområden alternativt avyttras i det fall det finns marknadsmässiga förutsättningar för detta. Gråberg som inte kan användas som ballast, internt eller externt, kommer att deponeras på befintlig gråbergsdeponi.

Anrikningssanden som uppkommer avses att omhändertas genom deponering i Bolagets befintliga sandmagasin, ca 3 km öster om planerad koncession. Från anrikningsverket pumpas anrikningssanden som en upptjockad ”slurry” till sandmagasinet.

Hantering av utvinningsavfall från den planerade verksamheten inom koncessionsområdet kommer att beskrivas närmare i den tekniska beskrivning som bifogas ansökan om bearbetningskoncession. Vidare kommer en geokemisk karaktärisering av avfall genomföras inom ramen för miljökonsekvensbeskrivningen.

Avfall som inte utgör utvinningsavfall, så kallat ”ej branschspecifikt avfall” kommer att sorteras och förvaras i för ändamålet specifika behållare. Inom verksamhetsområdet vid Tapuli finns en avfallsstation för detta ändamål. Icke farligt industriavfall som uppkommer och kommer att uppkomma i Bolagets pågående och planerade verksamhet utgör typiskt sett metall, brännbart avfall, plast- och wellpappförpackningar, träavfall etc. Farligt industriavfall som uppkommer och kommer att uppkomma i Bolagets pågående respektive planerade verksamhet utgörs typiskt sett av spillolja, oljehaltigt slam/vatten (från oljeavskiljare), oljefilter, använda trasor/absorbent. Andra typer av farligt avfall som kan uppkomma i mindre mängd kan vara lysrör, batterier, kemikalie- eller färgrester etc.

Industriavfall återvinns och återanvänds i möjligaste mån. Allt industriavfall hämtas av kontrakterade entreprenörer godkända för att utföra avfallstransporter och förs till en mottagande anläggning för vidare omhändertagande i form av återvinning, deponering eller behandling/destruktion.

2.4.4 Vattenhantering

Vattenhantering inom planerat koncessionsområde kommer att avse länshållning av dagbrottet samt uppsamling och bortledning av vatten från gruvområdet. Detta innebär att pumpledningar samt avskärmande och uppsamlande diken kommer att behöva anläggas vid koncessionsområdet.

I övrigt kommer vattenhanteringen att ske i Tapuligruvans befintliga driftsanläggningar vilket i korthet innebär följande:

Processvattensystemet kan delas in i ett inre och ett yttre vattensystem. Det inre systemet utgörs av de vattenkretsar som finns i anrikningsverket och det yttre systemet utgörs av anläggningar samt infrastruktur för hantering av ytvatten (nederbörd) som härrör från dagbrott, gråbergsupplag och industriområdena, sand- och klarningsmagasin samt grundvatten som rinner in i dagbrotten. Samtliga av dessa flöden förs till processvattenmagasinet vars primära syfte är att lagra det vatten som senare ska användas i anrikningsprocessen.

Processvattenmagasinet har lokaliserats till en plats söder om Tapuli gråbergsupplag varifrån vatten avrinner mot bassängen genom självfall. Gruvområdet ligger i en region där vattenbalansen är positiv och i normalfallet behöver därför inget externt vatten tas in till systemet. Vid tillfällen av underskott av vatten i processvattenmagasinet tillförs vatten via pumpning från klarningsmagasinet alternativt pumpning från Muonio älv. Överskottsvatten avbördas vid behov genom pumpning till Muonio älv alternativt klarningsmagasinet. Befintlig utsläppspunkt i Muonio älv ligger nedströms Aareavaara.

Från anrikningsverket pumpas våt anrikningssand till sandmagasinet där den deponeras. Avrunnet vatten inom sandmagasinet samlas upp i diken och leds/pumpas till klarningsmagasinet. Från klarningsmagasinet recirkulerar vattnet till processvattenmagasinet och vid behov avbördas det till Muonio älv.

Flotationssand kommer att deponeras genom återfyllning av vattenfyllda håligheter (för närvarande bergtäkten Navettama lokaliserad strax norr om anrikningsverket samt Tapuli norra och/eller Palotieva dagbrott sedan dessa slutligt utbrutits) och/eller inom en särskild deponicell för flotationssand som iordningställs inom del av sandmagasinet. När sanden deponerats kommer en del av vattnet att avgå som dränagevatten då sanden konsoliderar. Dränagevatten tillsammans med övrigt ytvatten (nederbörd) avrinner till sandmagasinets ytterkant och vidare mot en lågpunkt i magasinets östra del och vidare till klarningsmagasinet. Dränagevatten från flotationssanden kommer att avrinna mot utkanten av deponicellen där det kan samlas upp för kontroll innan avledning mot klarningsmagasinet.

Klarningsmagasinets primära syfte är att sedimentera suspenderad substans/material. Vattnet pumpas/leds in i klarningsmagasinet via två inlopp. En pumpstation cirkulerar vattnet i klarningsmagasinet tillbaka till processvattenmagasinet eller, alternativt, vid behov avbördar vatten via ledning till Muonio älv.

2.4.5 Efterbehandling

Efterbehandling av planerad koncession

En konceptuell efterbehandlingsplan för den planerade bearbetningskoncessionen kommer att bifogas ansökan. I korthet innebär denna att all infrastruktur och utrustning i dagbrottet avlägsnas, och länshållning avslutas. Dagbrottet tillåts därmed vattenfyllas av nederbörd, ytavrinning och inträngande grundvatten.

I samband med en framtida ansökan om tillstånd enligt miljöbalken kommer en mer utförlig efterbehandlingsplan att upprättas som även inkluderar ett förslag till ekonomisk säkerhet för efterbehandlingens genomförande

Efterbehandling av befintlig gruvverksamhet

För gruvverksamheten i övrigt finns en godkänd efterbehandlingsplan inom ramen för aktuellt miljötillstånd. Denna innebär att byggnader och industriplaner inom industriområdet bevaras för annan verksamhet, alternativt avetableras och återställs till naturmark. Elskåp, mindre byggnader och pumpstationer kommer tas bort. Sand- och pumpledningar som är nedgrävda pluggas och kvarlämnas medan de ovan jord tas bort.

Även inom dagbrotten avlägsnas all infrastruktur och utrustning, och länshållning avslutas. Dagbrotten tillåts därmed vattenfyllas av nederbörd, ytavrinning och inträngande grundvatten.

För att erhålla vissa möjligheter till ett framtida nyttjande av området och som en viss estetisk anpassning av området föreslås en enkel (okvalificerad) täckning med morän vid Tapuli gråbergsupplag samtidigt som delar av området kontureras för att skapa vissa höjdvariationer inom området.

Sandmagasinet avslutas och efterbehandlas där övriga ytor lämnas orörda. Vegetations-etablering föreslås ske genom naturlig succession. Vägar som avgränsar magasinet i syd och sydväst kvarlämnas. Vallar tillhörande klarningsmagasin grävs av för att tillåta obehindrad vattenströmning och återgå till ett ursprungligt avrinningsmönster.

Sedimentationsbassänger som använts för länshållningsvatten från dagbrott och som kan innehåller finkornigt sedimenterat bergmaterial fylls igen med morän. Dammen till processvattenmagasinet grävs av för återställning av områdets naturliga vattenströmning.

Miljökontroll av det efterbehandlade området kommer ske så länge det anses nödvändigt enligt den för tidpunkten gällande efterbehandlingsplanen. Ett recipientkontrollprogram upprättas för effektkontroll i recipienter t.ex. genom provtagning i relevanta recipienter och lokaler uppströms respektive nedströms påverkanspunkt från den tidigare verksamheten.

Noteras bör att efterbehandlingsplaner för gruvverksamheter i drift ska uppdateras vart femte år, allt eftersom en verksamhet utvecklas. Krav finns även på att en ekonomisk säkerhet ställs i syfte att säkerställa att verksamhetsutövaren kan fullgöra sina förpliktelser enligt planen.

3. Diskussion kring alternativ

Koncessionsområdet har utformats utifrån rådande geologiska förhållanden, som förutsätter dagbrottsbrytning på aktuell plats. Det bedöms därmed inte vara aktuellt att genomföra någon alternativutredning av koncessionsområdets utformning och läge eller den metod för gruvbrytning som ovan presenterats.

4. Omgivningsbeskrivning

4.1 Planförhållanden

Pajala kommuns översiktsplan, som beskriver de förutsättningar och visioner som finns för kommunens framtid och utveckling, antogs av kommunfullmäktige 14 juni 2010 (Pajala kommun, 2010a). I översiktsplanens markanvändningskarta anges att områdena för befintliga och planerad verksamhet ska användas för gruvnäring.

Det planerade koncessionsområdet Tapuli K nr 3 omfattas av gällande detaljplan för Tapuli gruva, antagen av kommunfullmäktige 2010 (DP 2521-P12/3). Detaljplanen upprättades för att underlätta anläggande av gruvverksamhet samt möjliggöra anläggande av upplag, ett anrikningsverk och andra byggnader inom planområdet (Pajala kommun, 2010b).

4.2 Riksintressen

Enligt miljöbalken ska mark- och vattenområden användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde ska ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning. Geografiska områden som är av nationell betydelse för olika samhällsintressen kan pekas ut som områden av riksintresse enligt 3 och 4 kapitel miljöbalken.

Det planerade området för bearbetningskoncession ligger i sin helhet inom riksintresse för rennäring, samt delvis inom riksintresse för mineralfyndighet (järnmalm). Fler riksintresse-områden finns på större avstånd (>ca 2 km) från planerad bearbetningskoncession. Se **Fel! H ittar inte referenskälla.** nedan.

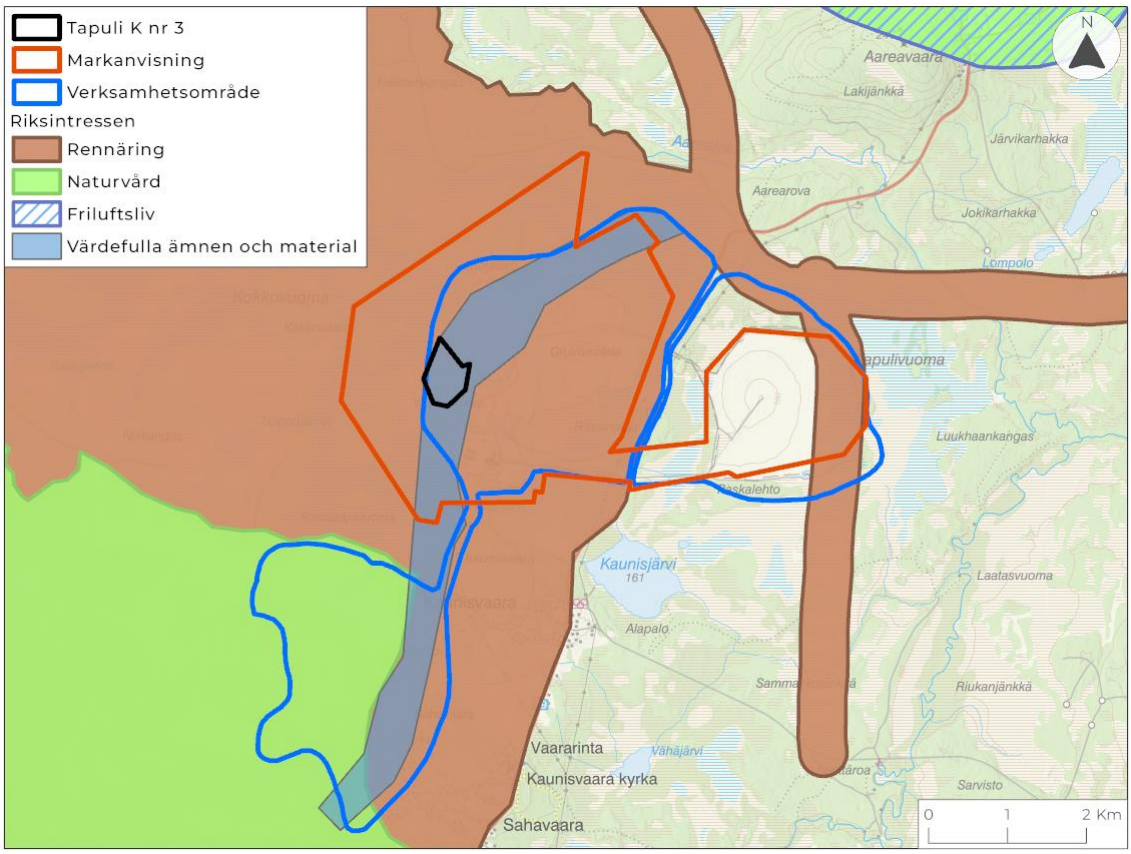

Figur 5. Riksintressen i omgivningen till Tapuli K nr 3.

4.2.1 Riksintresse för rennäring

I området kring Kaunisvaara bedriver Muonio sameby renskötsel och området där planerad koncession är lokaliserad är utpekad som riksintresse för rennäring och utgör ett kärnområde för Muonio sameby. Kärnområdet är totalt ca 44 800 ha.

4.2.2 Riksintresse för mineralfyndighet

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har beslutat att utpeka järnmalmsfyndigheterna i Kaunisvaarafältet som ett av riksintresse avseende värdefulla ämnen och material. Där aktuell fyndighet vid Tapuli utgör en viktig resurs som har stor betydelse för landets mineralförsörjning.

4.2.3 Natura 2000

Den planerade bearbetningskoncession ligger inom delavrinningsområdet för Mellajoki som utgör biflöde till Muonio älv, se Figur 6.

Muonio älv utgör i sin tur det största biflödet till Torne älv som är en av Sveriges fyra nationalälvar och ingår i det för Natura 2000 utpekade riksintresseområdet Torne och Kalix älvsystem. Gemensamt för nationalälvarna är att de endast i ringa omfattning är påverkade av vattenkraftsutbyggnad samt att de är viktiga lokaler för lekvandrande fisk så som lax.

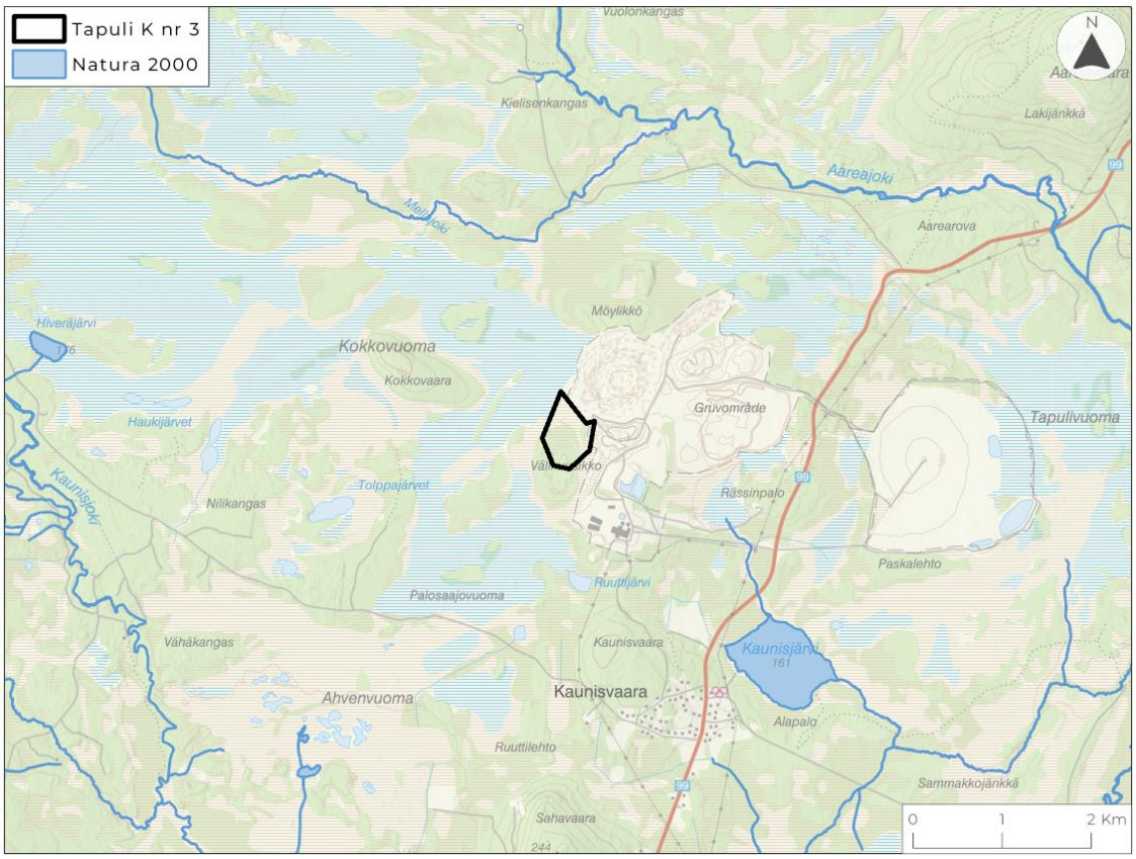

Figur 6. Natura 2000-områden i omgivningen till Tapuli K nr 3.

4.3 Rennäring

I området kring Kaunisvaara, Tapuli, Palotieva och Sahavaara bedriver Muonio sameby renskötsel och som nämnts ovan utgörs delar av området, där Bolagets gruvverksamhet är lokaliserad, riksintresse för rennäring. Bolagets planerade koncession ligger helt inom ett kärnområde av riksintresse för rennäringen.

Muonio sameby är en så kallad koncessionssameby som har sina renbetesmarker i norra delen av Pajala kommun och som uppgår till totalt ca 3 460 km². Koncessionsrenskötsel innebär att samebyn har tillstånd (koncession) att driva renskötsel med ett definierat antal renar nedanför Lappmarksgränsen i Norrbottens län, inom det område där renskötsel av hävd förekommer under hela året.

Koncession beslutas av Länsstyrelsen och kan ges för högst 10 år i taget, dock oftast fem år. De nuvarande besluten om koncession för Muonio sameby togs av Länsstyrelsen i Norrbotten under år 2020 för att gälla t o m utgången av år 2025. Beslutet ger samebyn rätt att under denna tid inneha 3900 renar. Muonio sameby har nio koncessionsinnehavare med mellan 100 och 500 egna renar vardera, samt i vissa fall även skötselrenar. Tillsammans tillåts koncessionsinnehavarna ha 2 400 egna renar.

4.4 Grundvattenförhållanden

Det planerade koncessionsområdet ligger inte inom någon utpekad grundvattenförekomst eller grundvattenförekomsts tillrinningsområde, se Figur 7. Den närmaste grundvattenförekomsten ligger cirka 1,3 km väster om planerad bearbetningskoncession, Aleniemikangas (WA86724327). Grundvattenförekomsten, som återfinns i jord, uppgår enligt VISS (2025) till ca 46 km². Förekomsten hade vid senaste förvaltningscykel (2017–2021) god kvantitativ och kemisk status. I samband med tidigare etablering av Tapuli dagbrott har stora grundvattensänkningar skett i området. Sänkningarna bedöms enligt VISS inte ha påverkat grundvattenförekomsten.

På längre avstånd från Tapuli K nr 3, ca 4 km öster, återfinns grundvattenförekomsten Haumajakangas (WA30730409). Grundvattenförekomsten uppgår enligt VISS (2025) till 72 km², och hade vid senaste förvaltningscykel (2017–2021) god kvantitativ och kemisk status.

Vid den kommunala vattentäkten i Kaunisvaara finns ett område utpekat som preliminär grundvattenförekomst (WA36229143). Den kommunala vattentäkten belägen i sydöstra delen av Kaunisvaara by levererar dricksvatten till ett 100-tal hushåll i Kaunisvaara och Sahavaara. Avståndet från Tapuli K nr 3 till den preliminära grundvattenförekomsten är ca 1,3 km.

I omgivningen till koncessionsområdet finns ett antal vatten- och energibrunnar huvudsakligen koncentrerade runt Bolagets industriområde samt Kaunisvaara.

Tapuli K nr 3 ligger inte inom något vattenskyddsområde.

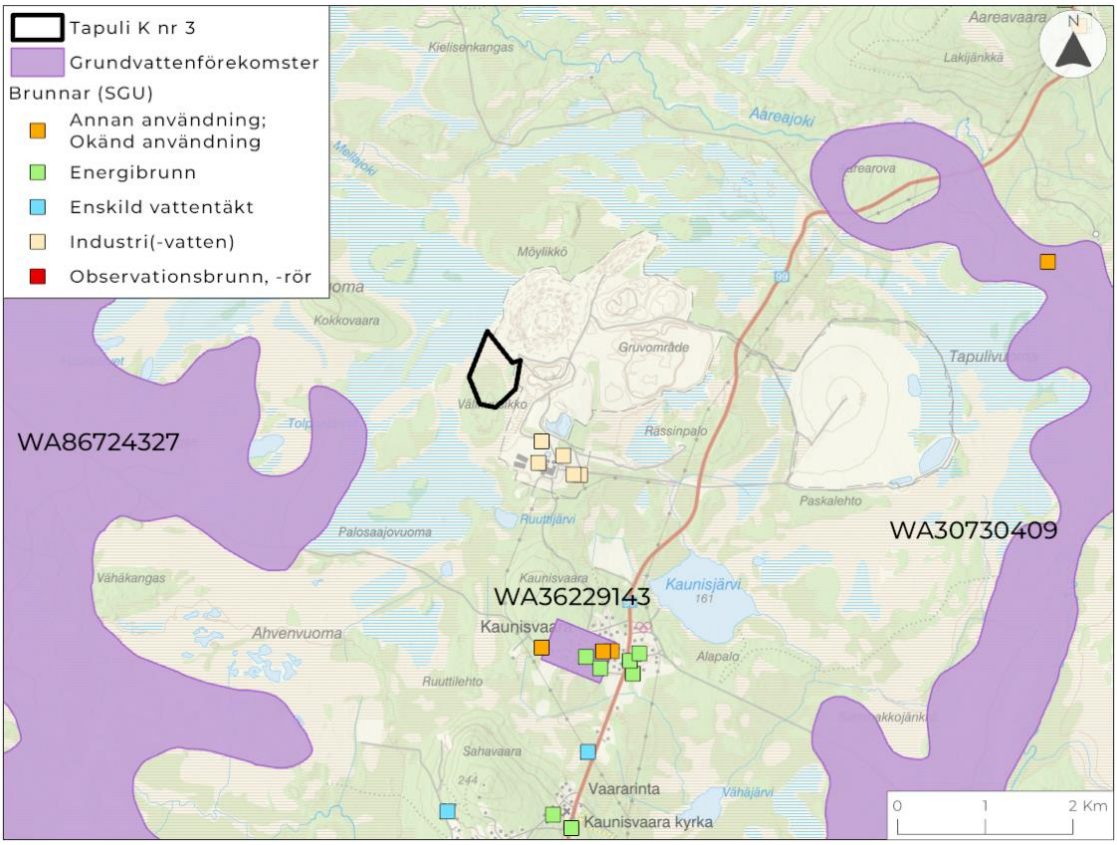

Figur 7. Hydrogeologiska förhållanden och brunnar i omgivningen till Tapuli K nr 3.

4.5 Ytvattenförhållanden

Den planerade bearbetningskoncessionen ligger inom Torne älvs avrinningsområde, (ARO 1 enligt SMHI). Torne älv har sitt ursprung i Torneträsk i inlandet, och flyter samman med Muonio älv ca 6,5 km öster om Pajala. Muonio älv i sin tur är den huvudsakliga recipienten för Bolagets gruvverksamhet. Muonio älv ingår som en del av Torne och Kalix älvsystem som är ett utpekat Natura 2000-område, se tidigare avsnitt 4.2.3.

Muonio älv (WA22394456) är enligt VISS (2025) 240 km lång och sträcker sig utmed den svensk-finska gränsen. Förekomsten hade vid senaste förvaltningscykel (2017–2021) hög ekologisk status och ej god kemisk status.

Tapuli K nr 3 ligger inte inom eller i direkt anslutning till någon ytvattenförekomst. Däremot ligger planerad bearbetningskoncession inom delavrinningsområdet för Mellajoki (WA93932937) och angränsar till Kaunisjoki (WA79619760) delavrinningsområde. Dessa är båda belägna inom Torne älvs huvudavrinningsområde. Fler delavrinningsområden finns i direkt närheten till koncessionsområdet, se Figur 8 nedan.

Vattendraget Mellajoki (WA93932937) ligger ca 1,7 km norr om Tapuli K nr 3. Förekomsten är enligt VISS (2025) 13 km lång och hade vid senaste förvaltningscykel (2017–2021) otillfredsställande ekologisk status och ej god kemisk status. Mellajoki mynnar i Aareajoki (WA31791228) som är ett biflöde till Kaunisjoki.

Vattendraget Kaunisjoki är uppdelat i fler ytvattenförekomster med slutlig mynning i Muonio älv. Förekomsten Kaunisjoki (WA79619760) ligger ca 5,7 km väster och 4,8 km söder om Tapuli K nr 3. Förekomsten är enligt VISS (2025) 18 km lång och hade vid senaste förvaltningscykel (2017–2021) måttlig ekologisk status och ej god kemisk status.

Fler ytvattenförekomster förekommer i omkringliggande områden till Tapuli K nr 3, se Figur 8 nedan.

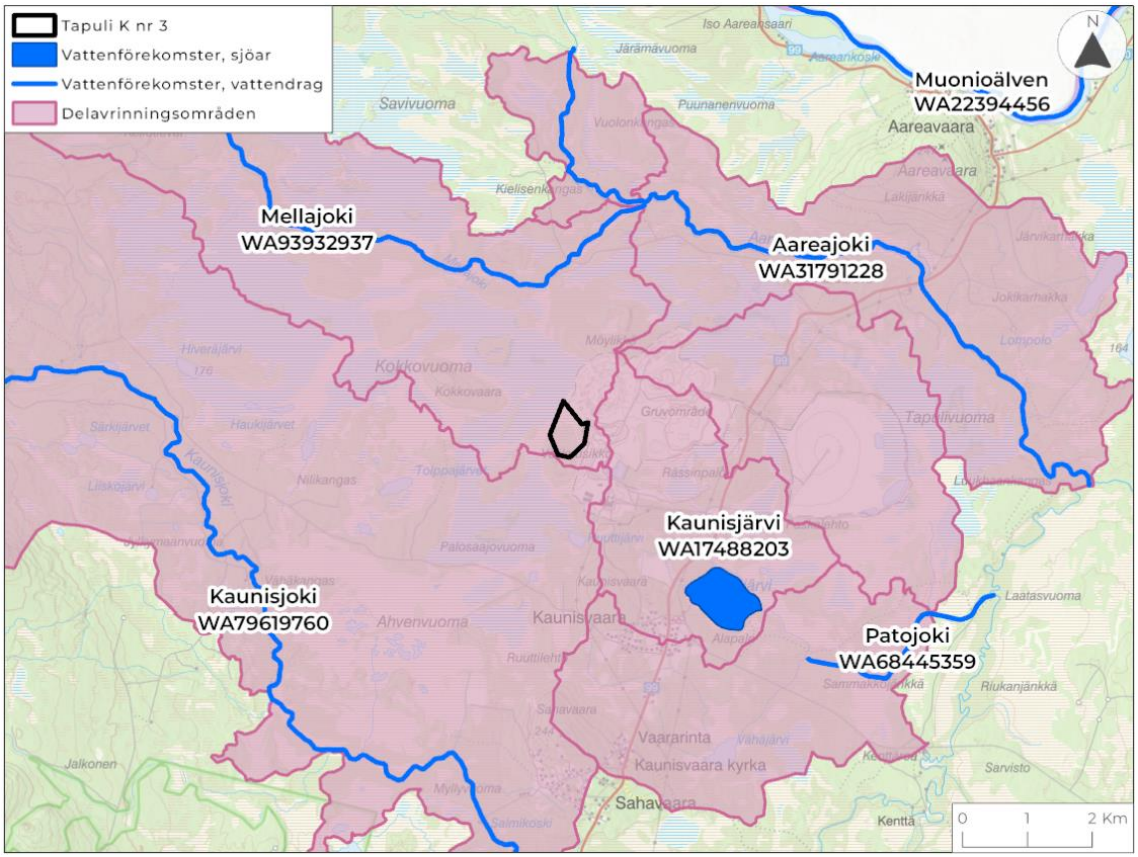

Figur 8. Ytvattenförekomster i omgivningen till Tapuli K nr 3.

4.6 Naturvärden och arter

Tapuli K nr 3 och närområdet, inklusive gruvverksamhetens befintliga dagbrott, gråbergsupplag och Kaunisvaara anrikningsverk, ligger inom Kokkovuoma våtmark. Våtmarksobjektet är ca 4 008 ha stort och finns upptagen i den nationella myrskyddsplanen.

Kokkovuoma är av klass 1 enligt våtmarksinventeringen, det vill säga mycket höga naturvärden, som motiveras av förekomsten av stora opåverkade arealer med välutvecklade strängmyrar i kombination med intressanta arter inom rikkärrsmiljöer och dess varierande myrmosaik med jätteflarkar och blöta mjukmattor som ger goda förutsättningar för ett rikt fågelliv. Rödlistade arter, så som Käppkroksmossa (LC - Livskraftig) och Myrbräcka (NT – Nära hotad) har tidigare inventerats i våtmarksområdet. Våtmarken spelar även en central roll som häckningslokal för fåglar. Ornitologiska inventeringar har tidigare utförts inom våtmarken, som visar att det finns en värdefull häckfågelfauna. Fågelfaunan bedöms vara typisk för de förekommande livsmiljöerna i form av stora tall- och strängflarkmyrkomplex med inslag av karga gran- och tallskogar. En klar majoritet av de skyddsvärda arterna som påträffats vid inventeringen är knutna till våtmarkshabitat. Även åkergroda har inventerats till en vattenansamling på Kokkovuoma (Palosaajonvuoma).

Strax utanför bearbetningskoncessionen förekommer ytor med skogligt biotopskydd i form av äldre naturskogsartade skogar och myrholmar som även utgör nyckelbiotoper, se Figur 9.

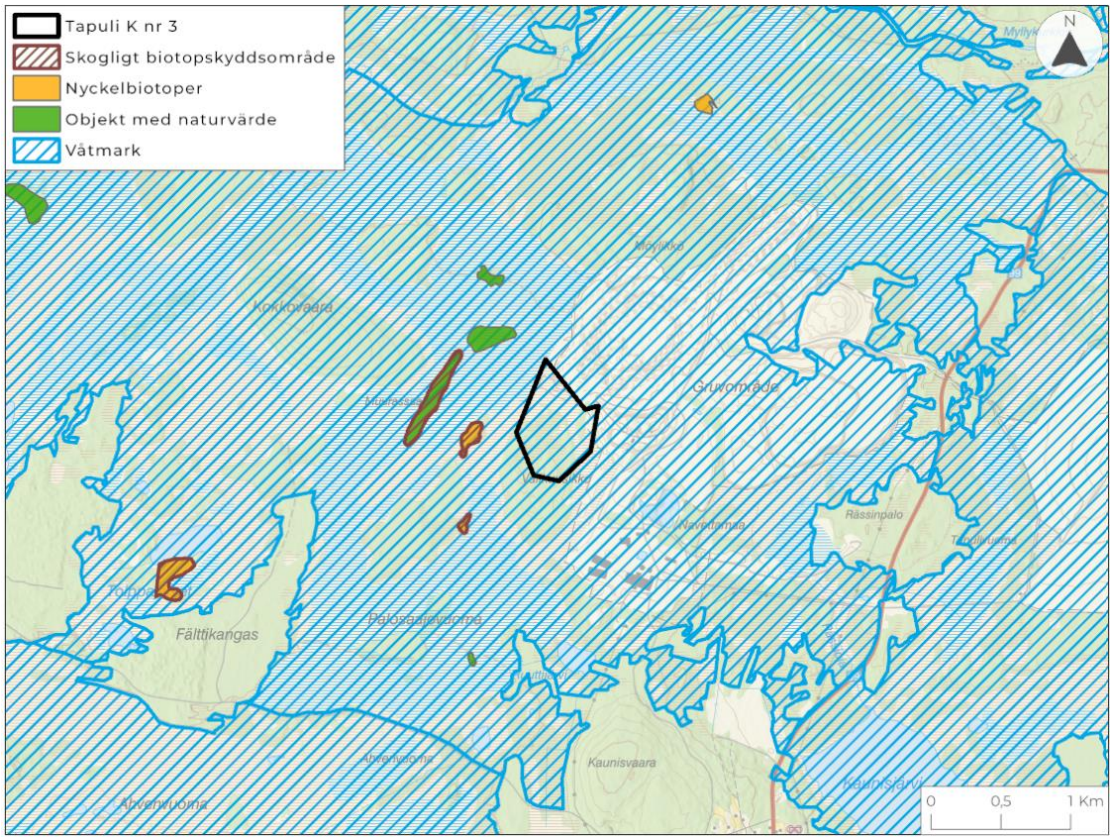

Figur 9. Övriga naturvärden i omgivningen till Tapuli K nr 3.

4.7 Kulturmiljö

I en natur- och kulturmiljöundersökning som länsstyrelsen i Norrbotten genomförde år 1993 bedömdes byarna Kaunisvaara och Sahavaara ha höga värden och indelades i skyddsklass 2, vilket omfattar områden med höga naturmiljövärden och/eller höga kulturmiljövärden (Golder, 2019). I båda byarna är det framför allt odlingslandskapet i kombination med byarnas läge som ansågs representera skyddsvärdet.

År 2007 genomfördes en översiktlig arkeologisk undersökning i området kring Tapuli/Sahavaara och Kaunisvaara. Undersökningen omfattade kartläggning av såväl äldre fornlämningar som kulturhistoriska lämningar från senare skeden. Kulturhistoriska lämningar påträffades kring Kaunisjoki, Aareajoki, Sahavaara, och inom Kokkovouma. Resultatet visar på lämningar från samisk aktivitet såväl som lämningar från nybyggarepoken, se Figur 10. Fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar i omgivningen till Tapuli K nr 3.Figur 10.

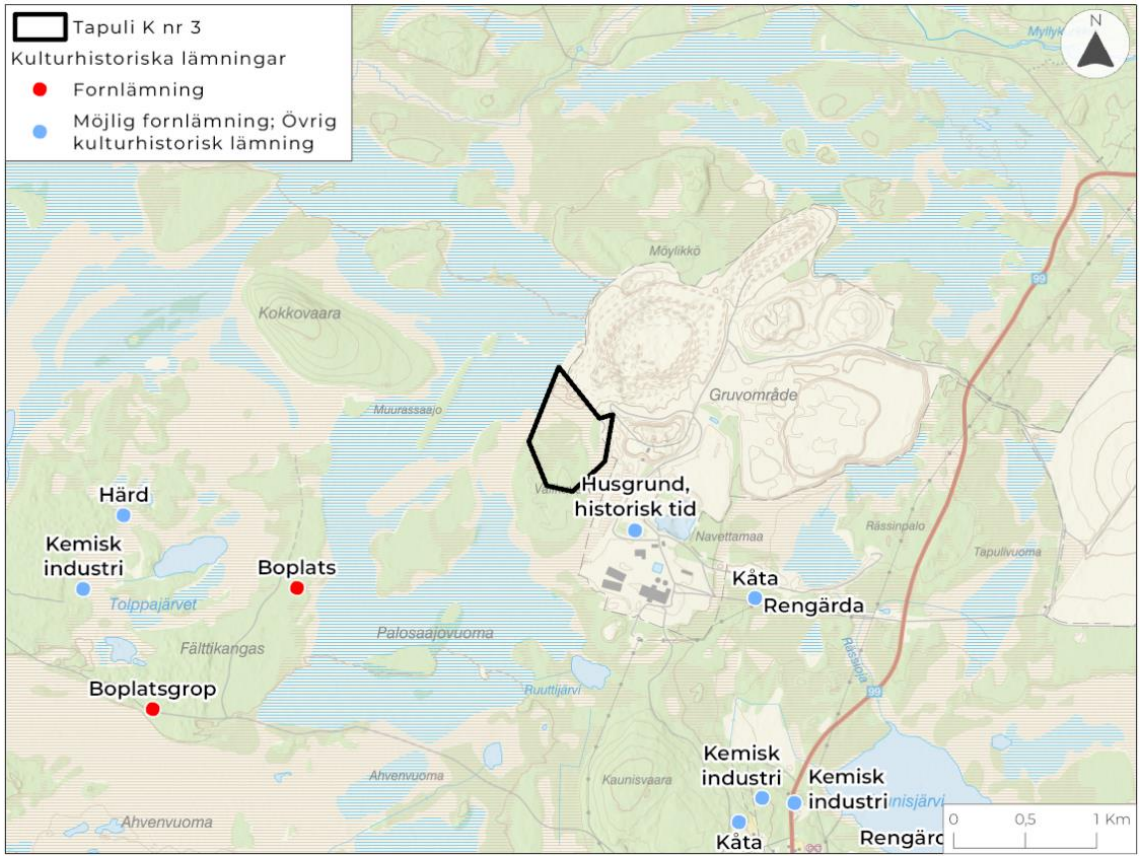

Figur 10. Fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar i omgivningen till Tapuli K nr 3.

En förnyad kulturmiljöanalys togs fram i samband med Bolagets ansökan om tillstånd enligt miljöbalken 2019 (Golder, 2019). I analysen slås det fast att Kaunisområdet och dess omgivningar har en kulturmiljöstruktur som både har typiska och speciella kännetecken för ett norrländskt inland. Vidare har den långa traditionen att använda området för jakt, fiske och så småningom renskötsel i årtusenden satt sin prägel.

Det i dalgångarna flacka landskapet har medfört bildandet av myrar vilka har möjliggjort slåtter och därmed gårdsbruk med boskap. Bebyggelsen har därför koncentrerats till lämpliga moränhöjder.

Jakten och fisket som har bedrivits sedan stenålder i området, med talrika kända spår i form av fångstgropar och förhistoriska boplatslämningar, saknar registrerade lämningar inom planerad bearbetningskoncession. Enligt utförda arkeologiska inventeringar och utredningar finns sådana fornlämningar i omgivningarna. Inga speciella sägner och traditioner om offerplatser och andra platser är kända i Kaunisområdet. Indikationer och spår efter tidig industriell verksamhet inklusive malmletning och stenbrott är många och påtagliga i kommunen, men inga kända industrimässiga lämningar i Kaunisområdet har sådan karaktär att de förmodas höra till tiden före år 1850 och därmed skulle kunna klassificeras som fornlämningar enligt kulturmiljölagen.

Förhistoriskt fyndmaterial som döljs i terrängen och kan hittas vid grävning i marken kan inte uteslutas. Enstaka spår efter samiska kåtor och härdar har registrerats i Kaunisområdet och dess omgivningar.

Någon arkeologisk utredning har inte planerats i detta skede. Vid en framtida ansökan om tillstånd enligt miljöbalken kommer behovet av en sådan utredning att hanteras i samråd med Länsstyrelsen och erforderligt tillstånd att sökas för eventuell flytt av eller påverkan på fornlämningar.

5. Miljöeffekter och omgivningspåverkan

I följande avsnitt beskrivs övergripande de miljöeffekter och/eller omgivningspåverkan som bedöms kunna uppstå till följd av en framtida gruvbrytning inom det planerade området för bearbetningskoncession Tapuli K nr 3. Bedömningen utgår ifrån nuvarande kunskap om platsen och den tänkta utformningen av framtida brytning inom koncessionsområdet.

5.1 Mark- och landskapsbild

Den planerade gruvverksamheten kommer att bedrivas som dagbrott intill ett område som idag redan är tydligt präglad av Bolagets gruvverksamhet. Befintligt industriområde med anläggningar för anrikning, vattenhantering samt gråbergsuppslag och sandmagasin kommer att nyttjas i planerad verksamhet. Nödvändig infrastruktur kring det planerade dagbrottet samt vägar till och från industriområdet kommer däremot behöva anläggas.

Verksamheten förutsätter ianspråktagande av mark som idag är opåverkad och i huvudsak består av skog och myrmark, vilket förändrar markanvändningen jämfört med nuläget. Dock ligger den planerade koncessionen i direkt anslutning till ett befintligt dagbrott och innebär i princip bara en utökning av dagbrotten om drygt 30 ha, planerad gruvverksamhet innebär därför ***obetydliga*** skillnader för landskapets karaktär. Synligheten från allmänna platser bedöms vara, och fortsatt komma att bli, begränsad på grund av omkringliggande skog samt att berörda våtmarksområden generellt är otillgängliga.

Dagbrottet kommer efter avslutad drift att fyllas med vatten, och kommer därför att bilda en sjö. Även om vattensamlingen kommer vara betydligt djupare än de naturliga sjöarna i området kommer det bli ett naturligt inslag i landskapet som präglas av våtmarker.

De markområden som verksamheten tar i anspråk utgörs inte av jordbruksmark och omfattas inte av något landskapsbildskydd. Däremot berörs ett markområde som enligt 3 kap. miljöbalken är av allmän eller särskild betydelse för rennäring, vilket beskrivs närmare i avsnitt 5.3.

5.2 Friluftsliv

Koncessionsområdet utgör i huvudsak skog och myrmark som är relativt svårtillgänglig och som inte berör några specifika utflyktsmål, vandringsleder, skoterleder eller andra för friluftslivet skyddade områden. Det planerade koncessionsområdet ingår dessutom redan i allt väsentligt i Bolagets tillståndsgivna verksamhetsområde och används därför inte heller i dagsläget till rekreation eller friluftsliv så som t.ex. vandring eller skidåkning.

Tillgången till alternativa orörda områden för friluftsliv och rekreation i närområdet bedöms som fortsatt god, vilket gör att konsekvenserna för friluftsliv och rekreation sammantaget bedöms som ***obetydliga***.

5.3 Rennäring

Koncessionsområdet ligger som nämnt ovan inom riksintresse för rennäring. Dock ligger också Tapuli K nr 3 helt inom Bolagets markanvisning, liksom i allt väsentligt inom Tapuligruvans verksamhetsområde, vilket innebär att rennäringen inte längre nyttjar området. Även om koncession inte medför något nytt markanspråk utanför dessa områden skulle rennäringen potentiellt kunna påverkas av ökat buller, vibrationer och mänsklig aktivitet.

Då den planerade koncessionen innebär en begränsad utökning på Bolagets befintliga dagbrott som ligger väl inom markanvisningen, är den sammantagna bedömningen att konsekvenserna för rennäringen är ***obetydliga***.

5.4 Naturmiljö och arter

Det planerade koncessionsområdet är, som beskrivits i avsnitt 4.6, beläget inom Kokkovuoma våtmark. Strax väster om bearbetningskoncessionen förekommer ytor med skogligt biotopskydd, myrholmar och nyckelbiotoper.

Inom ramen för den miljöprövning som Bolaget genomfört för den befintliga gruvverksamheten har man låtit Pelagia Nature & Environment AB genomföra en naturvärdesinventering (Pelagia, 2019a) och därtill fågelinventeringar, inklusive riktade inventeringar av skogshöns-, uggle- och hackspettsinventering (Pelagia, 2019b). Uppföljande inventeringar av naturvärden och fåglar gjordes under säsongen 2024. Inga områden med högre naturvärden har konstaterats inom koncessionsområdet, se Figur 11. Merparten av detta område består av hydrologiskt påverkad och/eller dikad myrmark och sumpskog samt produktionsskog.

I området har en enstaka rödlistad fågelart noterats, videsparv, som är vanlig i närområdet. Denna art är rödlistad i kategorin Nära hotad. Vid en framtida brytning inom koncessionsområdet kommer naturmiljön att påverkas huvudsakligen genom det direkta markanspråk som det innebär. I området förekommande arter, inklusive häckande fåglar, kan komma att påverkas genom att deras livsmiljöer reduceras.

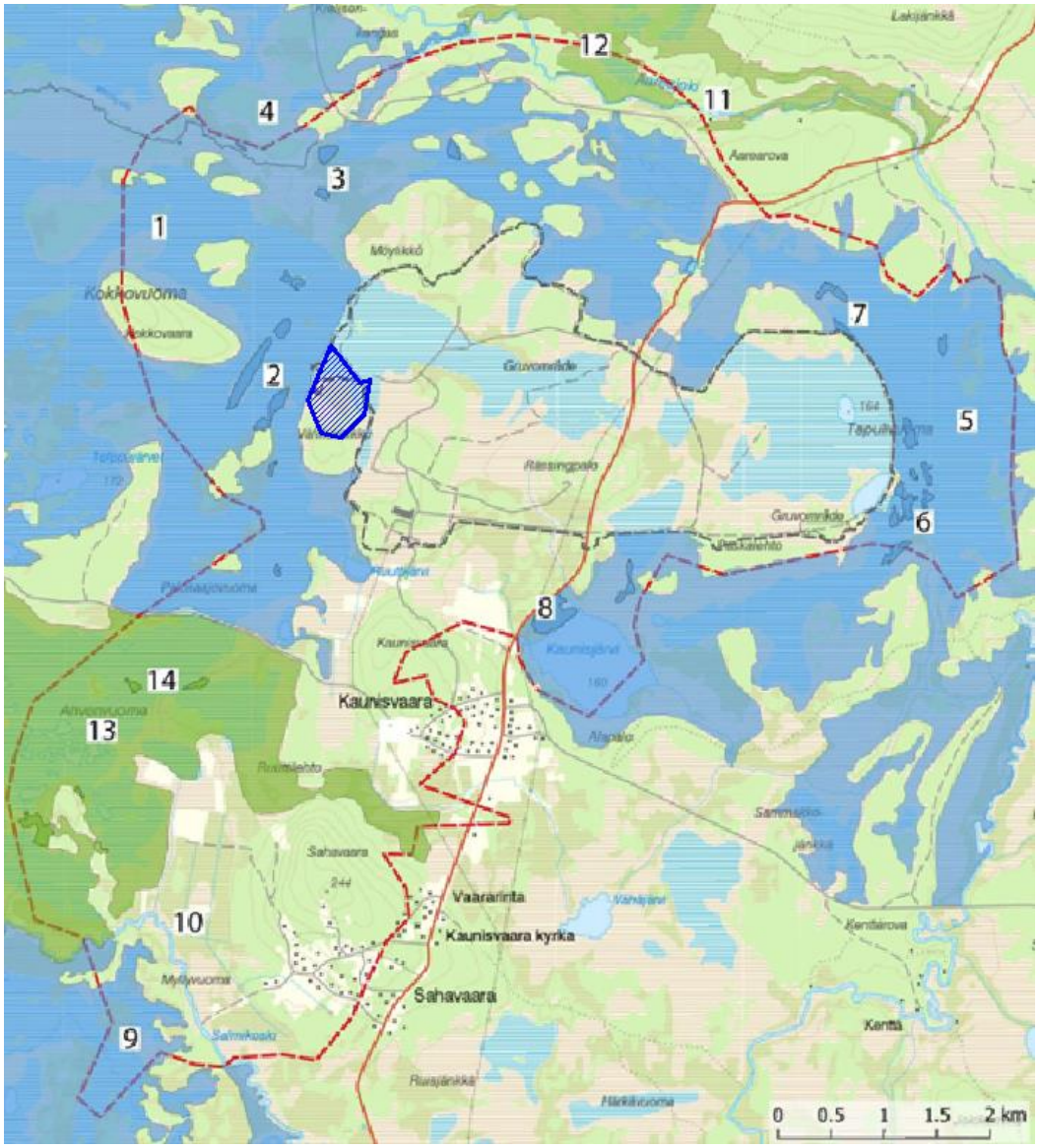

Figur 11. Karta från naturvårdsinventeringen som visar de 14 bedömda delområdena inom inventeringsområdet (rödstreckad linje). Delområde med blå polygon markerar ett område med Högsta naturvärde (naturvärdesklass 1), grön polygon markerar ett område med Högt naturvärde (naturvärdesklass 2). Det svartstreckade området visar Tapuli gruvområde och den blå graferade ytan visar Tapuli K nr 3.

Då den planerade koncessionen är av begränsad storlek, ligger i direkt anslutning till ett befintligt dagbrott och innehåller områden med låga naturvärden är den sammantagna bedömningen att konsekvenserna för naturmiljön utifrån det faktiska markanspråket blir ***små eller obetydliga***.

Effekter och konsekvenser för naturmiljön från den planerade verksamheten inom koncessionsområdet kommer att beskrivas översiktligt i den miljökonsekvensbeskrivning som bifogas ansökan om bearbetningskoncession och inga ytterligare inventeringar eller undersökningar anses nödvändiga i detta skede.

Vid en framtida tillståndsprövning enligt miljöbalken kan dock ytterligare utredningar att vara nödvändiga att genomföra för en mer ingående beskrivning och bedömning av påverkan, effekter och konsekvenser för naturmiljön samt för beskrivning av nödvändiga skyddsåtgärder etc. Eventuellt behov av artskyddsdispens och kompensationsåtgärder kommer också utredas och ingå som en del i en framtida prövning enligt miljöbalken.

5.5 Grundvattenförhållanden

Vid gruvbrytning under naturlig grundvattennivå uppstår ett inläckage av grundvatten från omgivande jordlager och berggrund. För att möjliggöra brytning kommer därför dagbrottet hållas torr genom kontinuerlig länshållning vilket skapar en hydraulisk gradient mot bortledningspunkten, det vill säga, en strömningsriktning för vatten från omgivningen mot gruvan. Detta kommer att ge ger upphov till en lokal avsänkning av grundvattennivåerna i både jord och berg i koncessionsområdets omgivning.

Avsänkningen kommer att ske successivt allteftersom gruvverksamheten pågår och dagbrottet utvidgas. Omfattningen av inläckage och påverkansområdet för grundvattenavsänkning beror på flera faktorer som, förutom gruvans djup och utbredning, även innefattar ursprunglig grundvattennivå och vattengenomsläpplighet i jordlager och berggrund.

I efterbehandlingsskedet kommer länshållning av dagbrottet att upphöra. Grundvattennivåerna kommer successivt att stiga till ett nytt jämviktsläge mellan grundvattenbildning och avrinning. I stort sett kommer naturliga bakgrundsnivåer för grundvattenytan att inställa sig.

Den planerade koncessionen är av begränsad storlek, riskerar inte att påverka någon grundvattenförekomst samt ligger inom ett område som till merparten redan är hydrologiskt påverkat. Dock kommer kompletterande diken liksom avsänkning av grundvattnet krävas för att möjliggöra verksamheten vilket riskerar att påverka närområdet lokalt, om än i liten omfattning. Med anledning av ovanstående görs den sammantagna bedömningen att konsekvenserna för grundvattenförhållanden blir ***små till obetydliga***.

Effekter och konsekvenser på grundvattenförhållanden från den planerade verksamheten inom koncessionsområdet kommer att undersökas och beskrivas närmare i den miljökonsekvensbeskrivning som bifogas ansökan om bearbetningskoncession med utgångspunkt från en hydrogeologisk utredning. Den hydrogeologiska utredningen beskriver områdets hydrogeologiska förutsättningar och bedömer påverkan på grundvattenförhållanden av en framtida gruvverksamhet. Inom ramen för den hydrogeologiska utredningen kommer en grundvattenmodell att upprättats.

5.6 Ytvattenförhållanden

Påverkan på ytvatten från en gruvverksamhet uppkommer dels till följd av direkta och diffusa utsläpp av ämnen från verksamheten, dels till följd av dikningar samt dämningar och ianspråktagande av mark som kan påverka flöden i närliggande vattendrag.

Under idag tillståndsgiven verksamhet samt planerad verksamhet pumpas överskottsvatten från verksamheten till Muonio älv. Resultat från utförda analyser av vattenkvalitet nedströms utsläppspunkten från verksamheten visar att gruvverksamheten bidrar med marginell påverkan. Gällande miljökvalitetsnormer för ytvatten (HVMFS 2013:19) innehålls i Muonio älv nedströms verksamheten.

När det gäller frågan om vattenflöden bidrar befintligt processvattenmagasin med dämning av flödet till närliggande vattendrag och sjöar - Rässioja, Kaunisjärvi och Patojoki. Dämningen av det naturliga flödet vid klarningsmagasinet är begränsad och anläggningens funktion är i huvudsak att fungera som sedimentationsyta och regleringsmagasin för vatten som recirkuleras i anrikningsprocessen.

Efter efterbehandling upphör pumpning av vatten till Muonio älv. Avrinningen av ytvatten kommer successivt så långt som möjligt att återgå till naturliga flödesmönster.

Då den planerade koncessionen är av begränsad storlek samt då befintlig infrastruktur för rening av vatten och reglering av flöden finns på plats är den sammantagna bedömningen att konsekvenserna för ytvatten kommer att bli ***obetydliga***.

Påverkan på ytvatten från den planerade verksamheten ingår i den prövning som sker vid en framtida ansökan om tillstånd enligt miljöbalken och kommer därför att utredas mer detaljerat i ett senare skede. Miljöbedömningen som görs för ansökan om bearbetningskoncession kommer emellertid att inkludera en övergripande beskrivning av vattenhanteringen i verksamheten, inklusive behov av behandling/rening av vatten, och bedömning av konsekvenser för ytvattenrecipienterna till följd av flödespåverkan och utsläpp av vatten från verksamheten.

5.6.1 Natura 2000

Som ovan påtalats så är koncessionsområdet beläget inom Mellajokis avrinningsområde. Den dagbrottsbrytning som planeras i koncessionsområdet kan medföra en viss minskad tillrinning till detta vattendrag som hänger samman med det för Natura 2000 utpekade riksintresset Torne och Kalix älvsystem. Det kommer på grund av den med koncessionen sammanhängande verksamheten också att finnas ett fortsatt behov att ta ut råvatten från Muonio älv samt att använda den älven som recipient för det överskottsvatten som uppstår i verksamheten.

Bearbetningskoncessionen utgör dock endast en mindre utökning av den gruvverksamhet som Bolaget bedriver i området. Den förväntas inte kunna medföra någon sådan påtaglig skada på naturvärdena inom Torne och Kalix älvsystem, som avses med 4 kap. 1 § första stycket p. 2 miljöbalken.

5.7 Kulturmiljö

Den planerade bearbetningskoncessionen berör inga områden av riksintresse för kulturmiljövård. Inom koncessionsområdet finns inte heller några registrerade fornlämningar.

Om eventuella kulturlämningar påträffas i samband med anläggningsarbeten ska detta anmälas till länsstyrelsen.

Efter avslutad gruvdrift kommer dagbrottet vattenfyllas och bilda en sjö som kommer att kvarstå som ett nytt lager i kulturlandskapet.

Den planerade verksamheten bedöms kunna bedrivas med ***obetydliga*** konsekvenser för kulturlandskapet och specifika kulturhistoriska lämningar. Någon kulturmiljöutredning har inte planerats i detta skede.

I det fortsatta arbetet med miljöbedömningen för den planerade koncessionsansökan kommer områdets betydelse för kulturmiljö att utredas vidare. Information inhämtas genom miljöbedömningens samrådsprocess och från publikt/offentligt material.

5.8 Buller

Gruvverksamhet ger upphov till ljud som kan verka störande för människor och djur i närheten av verksamheten. Buller uppstår från verksamheten från olika aktiviteter så som borrning, lastning, transport, men även processerna i det tillståndsgivna anrikningsverket kan bullra.

Bolaget har bullervillkor för den tillståndsgivna verksamheten. De villkor som den tillståndsgivna verksamheten skall innehålla (villkor 9) är följande:

- 50 dB(A) dagtid (kl. 07-18)
- 45 dB(A) kvällstid (kl. 18-22)
- 40 dB(A) nattetid (kl. 22-07)

Momentana ljud nattetid får utomhus vid bostäder uppgå till högst 55 dB(A).

De gällande villkoren för nuvarande verksamhet är i enlighet med Naturvårdsverkets riktvärden avseende buller från industri- och annat verksamhetsbuller (Rapport 6538). Riktvärdena gäller för buller utomhus vid bostäder, skolor, förskolor och vårdlokaler. Dock definieras dagtid från kl. 06 och därmed natt till kl. 06 i riktlinjerna. Riktvärdena för ljudnivåer i friluftsområden är lägre än motsvarande riktvärden för bostäder.

Bullermätningar i nuvarande verksamhet har tidigare utförts. Vid beräkningar av ljudnivån från befintlig verksamhet innehåller de gällande bullervillkoren vid samtliga närbelägna bostäder (Tunemalm, 2019). De beräknade ljudnivåerna i beräkningspunkterna för de närmaste bostäderna ligger mellan 21–37 dB (LAeq).

Gruvbrytning i planerad bearbetningskoncession kan komma att bidra med ökat buller men förväntas sammantaget att innebära ***obetydliga*** skillnader avseende buller för närliggande bostäder. Effekter och konsekvenser av buller från den planerade verksamheten inom koncessionsområdet kommer att beskrivas översiktligt i den miljökonsekvensbeskrivning som bifogas ansökan om bearbetningskoncession. Detaljerade bullerutredningar kommer att genomföras i ett senare skede inför en framtida ansökan om tillstånd enligt miljöbalken.

5.9 Vibrationer, luftstötar och stenkast

Den planerade verksamheten inom koncessionsområdet kommer att ge upphov till vibrationer, luftstötar och stenkast till följd av sprängning. Som nämnts ovan ligger dock den aktuella koncessionen väl inom den för gruvverksamheten gällande markanvisning. Den är i alla delar belägen på ett avstånd om minst 900 m från den markanvisningens yttre gräns, samt mer än 2,5 km från närmsta bostadsbebyggelse. I den befintliga gruvverksamheten vid Tapuli finns ett egenkontrollprogram som kontinuerligt övervakar vibrationer och luftstötar med låga värden som resultat samt med god marginal till tillståndskraven. Enligt Bolagets bedömning ska därmed inte koncessionen kunna förväntas medföra annat än ***obetydliga*** konsekvenser på grund av vibrationer, luftstötar och stenkast.

Vibrationer, luftstötar och stenkast till följd av sprängning kommer att beskrivas översiktligt i den miljökonsekvensbeskrivning som bifogas ansökan om bearbetningskoncession. Det kommer sedan att utredas närmare inför en framtida ansökan om tillstånd enligt miljöbalken.

5.10 Luft

Den planerade verksamheten inom koncessionsområdet kommer att ge upphov till emissioner till luft, huvudsakligen i form av damning och spränggaser innehållande bland annat nitrösa gaser (NOx). Vid användning av de sprängämnen som finns tillgängliga idag är dock problem med nitrösa gaser sällsynta. För drift av maskiner och utrustning tillkommer även utsläpp av förbränningsgaser i form av bland annat NO_x och CO_2. Idag finns också ett allt bredare utbud av eldrivna fordon som kan nyttjas både i produktion och för transporter, vilket därigenom kan minimera utsläppen av växthusgaser. Gruvbrytning i planerad bearbetningskoncession förväntas sammantaget att innebära ***obetydliga*** skillnader avseende utsläpp till luft för omgivningen.

Utsläpp till luft kommer att beskrivas översiktligt i den miljökonsekvensbeskrivning som bifogas ansökan om bearbetningskoncession och kommer att utredas närmare inför en framtida ansökan om tillstånd enligt miljöbalken.

6. Sammanfattning

Kaunis avser att ansöka om bearbetningskoncession enligt Minerallagen (SFS 1991:45) för ett område benämnt Tapuli K nr 3. Koncessionsområdet är drygt 30 ha stort, berör fastigheterna Pajala Kaunisvaara 13:1 och 26:4 samt beläget i direkt anslutning till den gruvverksamhet som Bolaget bedriver vid Tapuligruvan, ca 25 km norr om Pajala i Norrbottens län. Tapuli K nr 3 är beläget inom gällande markanvisning samt i allt väsentligt inom verksamhetsområdet för denna gruvverksamhet. Det är också detaljplanelagt för gruvindustri samt utpekat som riksintresse för mineralutvinning.

Utöver riksintresset för mineralutvinning är området även utpekat som riksintresse för rennäringen. Det är även beläget inom avrinningsområdet för Mellasjoki som hänger samman med det för Natura 2000 utpekade riksintresseområdet Torne och Kalix älvsystem. Koncessionsområdet är inte beläget inom någon utpekad grundvattenförekomst eller vattenskyddsområde. Två grundvattenförekomster - Aleniemikangas (WA86724327) och Haumajakangas (WA30730409), förekommer däremot inom 4 km radie från bearbetningskoncessionen.

Om bearbetningskoncessionen beviljas avser Bolaget att ansöka om tillstånd enligt miljöbalken, för brytning av mineraltillgångarna inom koncessionsområdet och den övriga verksamhet som det medför. Brytningen är avsedd att bedrivas i dagbrott och som en utökning i sydvästlig riktning av det redan etablerade dagbrottet i Tapuli. Anrikning av järnmalmen kommer ske i Kaunisvaara anrikningsverk för produktion av ett magnetitkoncentrat.

Utöver brytning, och anrikning kommer verksamheten att omfatta hantering och upplag av malm, gråberg och anrikningssand, vilket kommer att ske i befintliga driftsanläggningar. Även interna och externa transporter kommer att ske. Vatten kommer att hanteras i verksamheten bland annat genom länshållning av dagbrottet samt uppsamling och hantering av lakvatten från gruvområdet.

När verksamheten avslutats kommer påverkade markområden att efterbehandlas i enlighet med den då gällande efterbehandlingsplanen. Efterbehandlingsåtgärderna i dagbrottet kommer bland annat omfatta avetablering/demontering av infrastruktur och utrustning, naturlig vattenfyllning genom avslutad länshållning. Dagbrottet tillåts därmed vattenfyllas av nederbörd, ytavrinning och inträngande grundvatten för att bilda en djupare sjö som bedöms att naturligt smälta in i det omgivande landskapet av våtmarkskaraktär.

Bearbetningskoncessionen bedöms inte kunna medföra några betydande konsekvenser för de motstående intressen som finns i området och har sitt skydd enligt de för ärendet tillämpliga bestämmelserna i 3 kap. och 4 kap. 1 – 7 §§ miljöbalken. Det är Bolagets avsikt att lämna en utförlig redogörelse om detta i den miljökonsekvensbeskrivning som ska tas fram efter genomfört avgränsningssamråd.

I andra avseenden kommer miljöaspekterna att adresseras senare, inom ramen för en framtida ansökan om tillstånd för verksamheten enligt miljöbalken.

7. Innehåll i kommande MKB

Den miljökonsekvensbeskrivning som ska tas fram kommer att utformas så att den uppfyller de krav på innehåll som anges i 6 kap. 35 § miljöbalken och med beaktande av vad som stadgas i 4 kap. 2 § minerallagen.

Innehåll och disposition i miljökonsekvensbeskrivningen föreslås enligt följande:

- Icke teknisk sammanfattning
- Samråd
- Verksamhetens lokalisering, utformning, omfattning
- Alternativa utformningar och lokaliseringar
- Plats och områdesbeskrivning
- Nollalternativet
- Identifiering, beskrivning och bedömning av omgivningspåverkan och miljöeffekter som verksamheten kan antas medföra i sig eller till följd av yttre händelser med fokus på 3 och 4 kap. miljöbalken
- Förslag till skyddsåtgärder och försiktighetsmått som kan vidtas för att förebygga, hindra, motverka eller avhjälpa negativa miljöeffekter

8. Planerade utredningar

Följande utredningar pågår eller ska påbörjas med syftet att utgöra underlag till planerad ansökan om bearbetningskoncession:

- Hydrogeologisk utredning med grundvattenmodellering
- Geokemisk karaktärisering av avfall
- Konceptuell efterbehandlingsplan

9. Referenser

Golder. 2019. Kaunis Iron AB Miljökonsekvensbeskrivning - Hållbarhetsprövning.

Naturvårdsverket. 2025. Naturvårdsverkets karttjänst *Skyddad Natur*. Hämtad 2025-09-08, från: https://skyddadnatur.naturvardsverket.se/

Pajala Kommun. 2010a. Översiktsplan.

Pajala kommun. 2010b. Detaljplan för Tapuli gruva Pajala kommun, Norrbottens län.

Pelagia Nature & Environment AB. 2019a. Naturvärdesinventering kring Sahavaara och Tapuligruvan vid Kaunisvaara, Pajala kommun år 2018

Pelagia Nature & Environment AB. 2019b. Skogshöns-, uggle- och hackspettsinventering i området kring Kaunisvaara, Pajala kommun år 2019

Riksantikvarieämbetet. 2025. Riksantikvarieämbetets karttjänst *Fornsök*. Hämtad 2025-09-10, från: https://www.raa.se/hitta-information/fornsok/

Sveriges Geologiska Undersökning (SGU). 2025. SGU:s karttjänst *Jordartskartan*. Hämtad 2025-09-08, från: https://apps.sgu.se/kartvisare/

Sveriges Geologiska Undersökning (SGU). Senast granskad 2020-06-03. Mineralnäring och samhälle. Hämtad 2025-09-04 från https://www.sgu.se/mineralnaring/mineralnaring-och-samhalle/

Tunemalm akustik. 2019. Stora Sahavaara, Pajala kommun. Förnyad utredning av externt buller från gruvverksamhet.

VattenInformationsSystemSverige (VISS). 2025. Hämtad 2025-09-09, från: https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=1589fd5a099a4e309035beb900d12399

Bilaga D.1.4

Finsk översättning av samrådsunderlaget

Geosyntec Consultants AB
Magnus Ladulåsgatan 63B, 7tr.
SE-118 27 Tukholma

Yhteisneuvotteluasiakirja kaivospiirilupahakemusta varten

Tapuli K nro 3

Suomenkielinen versio on käännös ruotsinkielisestä asiakirjasta. Mahdollisissa ristiriitatilanteissa ruotsinkielinen alkuperäisversio on ensisijaisesti käytettävä asiakirja.

2025-09-26

Kaunis Iron AB (KIAB)
Bert-Ove Johanssons väg 8
984 91 Pajala

Projektinumero: SE2500775

Sisällysluettelo

1. JOHDANTO 4
1.1 Hallinnolliset tiedot 5
1.2 Tietoja tästä asiakirjasta 5
1.3 Nykyinen lainsäädäntö ja kuulemisen laajuus 5
1.4 Rajaukset 6
2. TIETOA KAIVOSPIIRILUVASTA 6
2.1 Yleistä tietoa kaivospiiristä ja sijainnista 6
2.2 Tietoja esiintymästä 8
2.3 Rauta raaka-aineena 8
2.4 Suunnitellun toiminnan toteutus 8
2.4.1 Louhinta 10
2.4.2 Rikastus 11
2.4.3 Kaivannaisjätteen käsittely 12
2.4.4 Vesienkäsittely 13
2.4.5 Jälkihoito 14
3. VAIHTOEHTOTARKASTELU 15
4. YMPÄRISTÖN KUVAUS 15
4.1 Suunnittelun ehdot 15
4.2 Valtakunnallisesti merkittävät alueet 15
4.2.1 Poronhoitoa koskevat valtakunnallisesti merkittävävät alueet 16
4.2.2 Mineraaliesiintymiä koskevat valtakunnallisesti merkittävät alueet 16
4.2.3 Natura 2000 -verkosto 16
4.3 Poronhoito 17
4.4 Pohjavesiolosuhteet 18
4.5 Pintavesiolosuhteet 19
4.6 Luontoarvot ja lajit 21
4.7 Kulttuuriympäristö 22
5. YMPÄRISTÖ- JA ALUEELLISET VAIKUTUKSET 25
5.1 Maankäyttö ja maisema 25
5.2 Virkistyskäyttö 25
5.3 Poronhoito 26

5.4 Luonnonympäristö ja lajit 26
5.5 Pohjavesiolosuhteet 28
5.6 Pintavesiolosuhteet 28
5.6.1 Natura 2000 -verkosto 29
5.7 Kulttuuriympäristö 29
5.8 Melu 30
5.9 Tärinä, ilmanpaineaallot ja kivien sinkoutuminen 30
5.10 Ilmanlaatu 31
6. YHTEENVETO 31
7. TULEVAN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINNIN SISÄLTÖ 32
8. SUUNNITELLUT SELVITYKSET 33
9. REFERENSSIT 33

Kuvat

Kuva 1 Tapuli K nro 3 kaivospiirilupa-alueen yleinen sijainti. 4
Kuva 2 Haettu kaivospiirialue suhteessa KIAB:n voimassa olevaan aluevaraukseen (markanvisning) sekä kaivostoiminnan toiminta-alueeseen (verksamhetsområde) 7
Kuva 3 Yleiskuva suunnitellusta avolouhoksesta (dagbrott) Tapuli K nro 3 -alueella, sen liittymisestä Tapuli K nro 1 -alueeseen sekä voimassa olevaan aluevaraukseen (markanvisning) ja luvitettuun kaivostoiminnan toiminta-alueeseen (verksamhetsområde). 9
Kuva 4 Avolouhossuunnitelma Tapuli K nro 3 alueella. 11
Kuva 5. Valtakunnallisesti merkittävät alueet Tapuli K nro 3 ympäristössä, kuten aluevaraus (markanvisning), toiminta-alue (verksamhetsområde), valtakunnallisesti merkittävät alueet (riskintressen), poronhoito (rennäring), luonnonsuojelu (naturvård), virkistysalueet (friluftsliv), arvokkaat aineet ja materiaalit (värdefulla ämnen och material). 16
Kuva 6 Natura 2000 -alueet Tapuli K nro 3:n ympäristössä. 17
Kuva 7. Hydrogeologiset olosuhteet ja kaivot Tapuli K nro. 3:n ympäristössä. Pohjavesiesiintymät (grundvattenförekomster), kaivot (brunnar), muu käyttö; tuntematon käyttö (annan användning; okänd användning), energiakaivo (energibrunn), yksityinen vedenottamo (enskild vattentäk), teollisuus(vesi) (industri(-vatten)), tarkkailukaivo, -putki (observationsbrunn, -rör). 19
Kuva 8. Pintavesistöt Tapuli K nro 3:n ympäristössä. Vesiesiintymät, järvet (vattenförekomster, sjöar), vesiesiintymät, vesistöt (vattenförekomster, vattendrag), osavaluma-alueet (delavrinningsområden). 20
Kuva 9. Muut luontoarvot Tapuli K nro 3:n ympäristössä. Metsäinen biotooppisuojelualue (skogligt biotopskyddsområde), avainbiotoopit (nyckelbiotoper), luontoarvokohteet (objekt med naturvärde), suo / kosteikko (våtmark). 22
Kuva 10. Muinaismuistomerkit ja muut kulttuurihistorialliset jäännökset Tapuli K nro 3:n ympäristössä. Muinaisjäännös (fornlämning), mahdollinen muinaisjäännös; muu kulttuurihistoriallinen jäännös (möjlig fornlämning; övrig kulturhistorisk lämning). 23
Kuva 11. Kartta luontoarvoinventoinnista, joka esittää 14 arvioitua osa-aluetta inventointialueella (punainen katkoviiva). 27

1. Johdanto

Kaunis Iron AB (myöhemmin "KIAB" tai Yhtiö") aikoo hakea mineraalilain (SFS 1991:45) mukaista kaivospiirilupaa Tapuli K nro 3 -nimiselle alueelle. Tapuli K nro 3 on hieman yli 30 hehtaarin kokoinen alue, joka sijaitsee kiinteistöillä Pajala Kaunisvaara 13:1 ja 26:4. Alue sijaitsee Yhtiön Tapulin kaivoksella harjoittaman kaivostoiminnan välittömässä läheisyydessä, noin 25 km Pajalan pohjoispuolella Norrbottenin läänissä, ks. Kuva 1.

KIAB:n omistaa Kaunis Holding AB, ja se on harjoittanut kaivostoimintaa kaivospiiriluvan kohteena olevalla alueella vuodesta 2018 lähtien. Toimintaa harjoitetaan Uumajan käräjäoikeuden maa- ja ympäristötuomioistuimen antaman osapäätöksen perusteella, johon sisältyy täytäntöönpanomääräys, joka on annettu 1. joulukuuta 2022 (asia nro M 2090-19). Kyseisestä osapäätöksestä on kuitenkin valitettu, ja käsittelyn ollessa kesken ylemmässä oikeusasteessa, louhinta ja rikastus rajoittuvat ainoastaan Tapulin avolouhokseen ja voimassa olevaan kaivospiirilupaan Tapuli K nro 1 alueella. Louhintatahti on tällä hetkellä yli kuusi miljoonaa tonnia rautamalmia vuodessa.

Edellä mainitun perusteella arvioidaan, että Tapuli K nro 1:n malmivarat ehtyvät kokonaan vuoden 2027 loppuun mennessä. Haettu kaivospiirilupa Tapuli K nro 3 alueelle on strategisesti tärkeä osa Yhtiön suunnitelmia jatkaa kaivostoimintaa Tapulin kaivoksella tämän jälkeen.

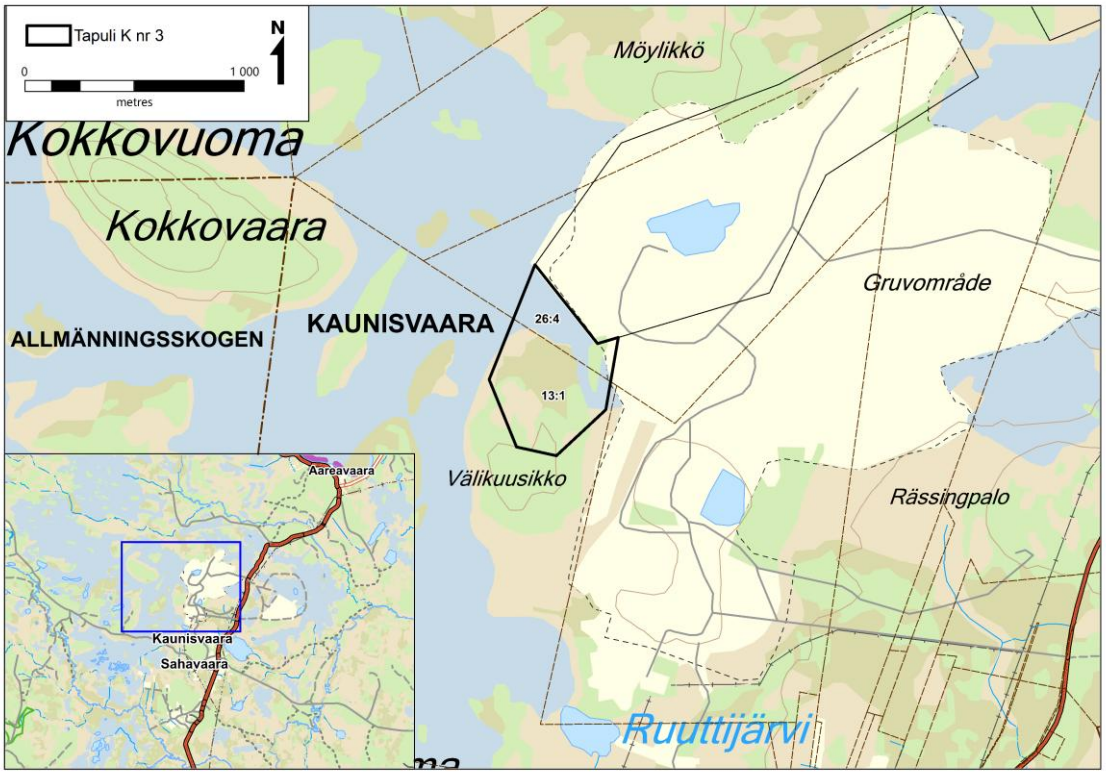

Kuva 1 Tapuli K nro 3 kaivospiirilupa-alueen yleinen sijainti.

1.1 Hallinnolliset tiedot

Hakija	Kaunis Iron AB
Yritys	559003-4103
Yhteyshenkilö ja yhteystiedot	Hans Djurberg 070-640 6589 Hans.djurberg@kaunisiron.se
Postiosoite	Kaunis Iron AB Bert-Ove Johanssons väg 8 984 91 Pajala

1.2 Tietoja tästä asiakirjasta

Mineraalilain (SFS 1991:45) 4 luvun mukaan ympäristövaikutusten arviointi (YVA) on liitettävä kaivospiirilupahakemukseen ympäristölain (miljöbalken) (SFS 1998:808) 6 luvun mukaisesti. 1. tammikuuta 2018 alkaen on lisäksi tullut vaatimus siitä, että on järjestettävä rajauksen yhteisneuvottelu, jossa sovitaan YVA:n rajauksesta. Tällainen neuvottelu on käytävä lääninhallituksen, kunnan ja yksityisten henkilöiden, joiden voidaan olettaa olevan erityisesti asianomaisia, sekä muiden valtion viranomaisten ja organisaatioiden kanssa, joiden voidaan olettaa olevan toiminnan vaikutuspiirissä.

Geosyntec Consultants AB (Geosyntec) on KIAB:n toimeksiannosta laatinut tämän yhteisneuvotteluasiakirjan, joka toimii pohjana ympäristölain (miljöbalken) 6 luvun mukaiselle rajauksen yhteisneuvottelulle.

1.3 Nykyinen lainsäädäntö ja kuulemisen laajuus

Kaivospiirilupa antaa haltijalleen yksinoikeuden esiintymään 25 vuodeksi, mutta ei oikeutta harjoittaa kaivostoimintaa. Tämä edellyttää lisälupia, mm. ympäristölain (miljöbalken) mukaisen luvan.

Kaivospiirilupaa haetaan Bergstaten-kaivosviranomaiselta, ja sen tulee koskea tiettyä aluetta, joka rajataan esiintymän, luvan tarkoituksen ja muiden olosuhteiden perusteella tarkoituksenmukaisesti.

Kaivospiiriluvan myöntäminen edellyttää, että se koskee taloudellisesti todennäköisesti kannattavaa esiintymää ja jonka sijainti ja luonne eivät estä hakijaa saamasta haettua piirilupaa. Luvan tulee myös olla yhteensopiva ympäristölain (miljöbalken) 3 ja 4 lukujen (1–7 §) niin sanottujen alueidenkäyttösäännösten kanssa. Tämä tarkoittaa, että lupahakemuksessa arvioidaan, onko lupa yhdistettävissä yleisesti tarkoituksenmukaiseen maa- ja vesialueiden sekä muun fyysisen ympäristön käyttöön.

Mineraalilain mukaan kaivospiirilupahakemukseen on laadittava erityinen ympäristöarviointi, mikä tarkoittaa, että hakemukseen on liitettävä ympäristövaikutusten arviointi (YVA) ja että on järjestettävä rajauksen yhteisneuvottelu siitä, miten YVA rajataan. Rajauksen yhteisneuvottelu on käytävä lääninhallituksen, valvontaviranomaisen ja yksityisten henkilöiden, joiden voidaan olettaa olevan erityisesti asianomaisia, sekä muiden valtion viranomaisten, kuntien ja yleisön kanssa, joiden voidaan olettaa olevan toiminnan vaikutuspiirissä.

YVA:lla on pyrittävä kuvaamaan, miten kaivospiiri ja siihen liittyvät toimintatilat voivat vaikuttaa kyseisellä alueella vallitsevaan yleiseen etuun, esimerkiksi vaikutukset luonto- ja kulttuuriarvoihin tai porotalouteen.

YVA toimii perustana arvioinnissa, jossa tarkastellaan, onko kaivoivospiiri alueidenkäytön kannalta asianmukainen ympäristölain (miljöbalken) 3 ja 4 lukujen säännösten mukaisesti.

1.4 Rajaukset

1. heinäkuuta 2024 voimaan tulleen muutoksen myötä mineraalilakiin ei enää sisälly vaatimusta Natura 2000 -luvan hankkimisesta ennen kuin kaivospiirilupa voidaan myöntää. Tämän vuoksi tässä tapauksessa mahdollisia vaikutuksia Natura 2000 -alueisiin ei käsitellä yhtä laajasti ja yksityiskohtaisesti kuin tilanteessa, jossa haetaan Natura 2000 -lupaa ympäristölain (miljöbalken) 7 luvun mukaisesti. Sen sijaan vaikutusten arviointi sovitetaan ympäristölain 3 ja 4 lukujen (1–7 §) mukaisen lupakäsittelyn vaatimuksiin.

Seveso-lainsäädännön osalta (laki toimenpiteistä vakavien kemikaalionnettomuuksien seurausten ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi, 1999:381) asiaa tullaan selvittämään tarkemmin tulevassa ympäristölupakäsittelyssä, kun toiminnan tarkempi kokonaisuus ja käyttö on määritelty. On kuitenkin syytä huomioida, että Yhtiön toiminta-alueella (Tapuli, Palotieva ja Sahavaara) räjähteiden hetkellinen määrä ladatuissa porausrei'issä voi joissain tilanteissa ylittää 50 tonnia. Tämä tarkoittaa, että nykyinen kaivostoiminta kuuluu Seveso-direktiivin korkeampien vaatimustasojen piiriin.

2. Tietoa kaivospiiriluvasta

2.1 Yleistä tietoa kaivospiiristä ja sijainnista

Kaivospiirilupaa koskeva alue sijaitsee aluevarauksen alueella ja pääosin Yhtiön Tapulin kaivoksella harjoittaman kaivostoiminnan toiminta-alueella, ks. Kuva 2.

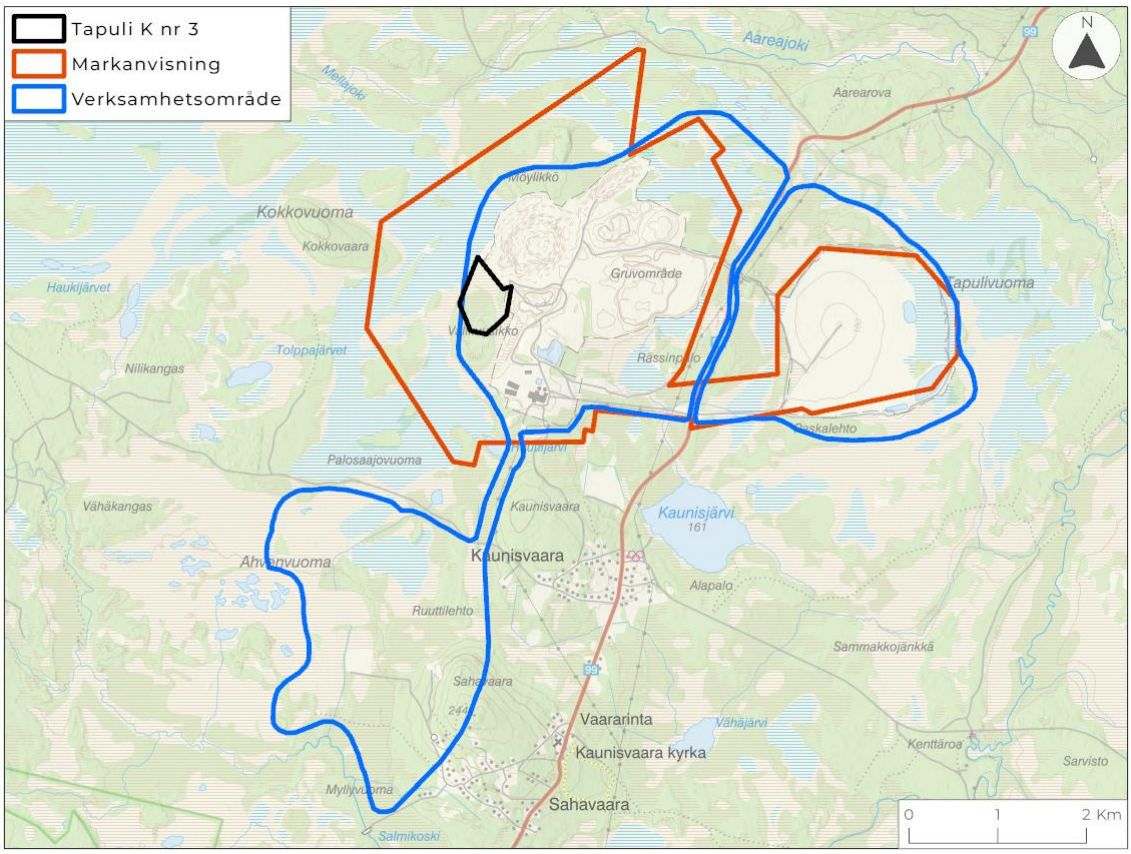

Kuva 2 Haettu kaivospiirialue suhteessa KIAB:n voimassa olevaan aluevaraukseen (markanvisning) sekä kaivostoiminnan toiminta-alueeseen (verksamhetsområde)

Mikäli kaivospiirilupa myönnetään, Yhtiö aikoo hakea ympäristölain (miljöbalken) mukaista lupaa mineraalivarantojen louhintaan kaivospiirin alueella sekä siihen liittyvään muuhun toimintaan. Toiminta tulee koostumaan avolouhinnasta ja rautamalmin rikastuksesta Kaunisvaaran rikastamolla, jossa tuotetaan magnetiittirikastetta. Louhinnan ja rikastuksen lisäksi toimintaan kuuluu malmin, sivukiven ja rikastushiekan käsittely ja varastointi sekä sisäiset ja ulkoiset kuljetukset. Vettä käsitellään toiminnassa muun muassa avolouhoksen kuivatusjärjestelyjen avulla sekä kaivosalueen valumavesien keräämisen ja käsittelyn kautta. Tarkempi kuvaus suunnitellusta toiminnasta löytyy kohdasta 2.4.

Lupahakemuksen alue koostuu nykyisin pääosin metsä- ja suoalueista. Alueen pohjois- ja itäpuolella sijaitsee KIAB:n nykyinen kaivos- ja teollisuusalue. Yhtiön tällä hetkellä harjoittaman ja aiemmin harjoittaman malminetsinnän ja tutkimustoiminnan lisäksi alueella ei tällä hetkellä ole muuta toimintaa.

Lähimmät asuinalueet sijaitsevat Kaunisvaaran kylässä kaakossa ja Aarevaaran kylässä koillisessa, noin 3 ja 4 kilometrin päässä suunnitellusta kaivospiirialueesta. Tie 99 kulkee näiden kylien läpi tai niiden läheisyydessä.

Kaivospiirialue sijaitsee alueella, joka on määritelty valtakunnallisesti merkittäväksi poronhoidolle, ja se kuuluu Muonion paliskunnan ydinalueeseen. Kaunisvaaran alueen rautamalmiesiintymät on puolestaan määritelty valtakunnallisesti merkittäviksi arvokkaiden aineiden ja materiaalien osalta. Tapuli K nro 3 sijaitsee kyseisellä valtakunnallisesti merkittävällä alueella.

Lisäksi muita valtakunnallisestimerkittäviä alueita esiintyy yli noin 2 kilometrin etäisyydellä Tapuli K nro 3:sta, etelässä ja pohjoisessa. Katso lisätietoja kohdasta 4.2.

2.2 Tietoja esiintymästä

Haettavan kaivospiiriluvan piiriin kuuluva malmi koostuu jatkuvista magnetiittivyöhykkeistä, joiden paksuus on yli 10 metriä ja enintään 100 metriä. Esiintymän syvyys on vielä avoin ja se esiintyy suhteellisen jatkuvina magnetiittia sisältävinä linsseinä tai skarnin ympäröiminä juonina. Malmilinssit sijaitsevat kahden erilaisen kivilajin – yläpuolella olevan kvartsiitti-fylliitin ja alapuolella olevan paksun dolomiittikerroksen – välissä. Magnetiittia sisältävät vyöhykkeet ovat seurattavissa noin kolmen kilometrin matkalla, mutta ne katkeavat paikoin geologisten siirrosten vuoksi. Sedimentti- ja vulkaanisten kivilajien ohella alueella esiintyy myös jyrkästi kallistuneita diabaasijuonia. Malmivyöhykkeen tärkeimmät mineraalit ovat magnetiitti, serpentiini, amfiboli, pyrokseeni ja pienemmät määrät sulfideja, kuten magnetikiisua ja rikkikiisua.

Haettavan kaivospiiriluvan alueen esiintymä sisältää louhittavissa olevaa rautaa. Tämänhetkisen tiedon perusteella ja olettaen rikasteen hinnaksi 120 USD/t, kaivospiirialueen todennäköisen mineraalivarannon arvioidaan olevan 6,6 miljoonaa tonnia rautamalmia, jonka rautapitoisuus on 23,2 % Fe. Arvio sisältää malmimenetykset ja sivukiven sekoittumisen.

2.3 Rauta raaka-aineena

Rautaa tarvitaan teräksen tuottamiseen, joka on maailman käytetyin metalli (SGU, 2020). Rautaa saadaan rautamalmista, joka rikastetaan ja jalostetaan hienoksi rikasteeksi tai pelleteiksi, jotka ovat malmipohjaisen terästuotannon ensisijaiset raaka-aineet. Terästä käytetään 20 kertaa enemmän kuin kaikkia muita metalleja yhteensä. Terästä käytetään esimerkiksi rakennuksissa, ajoneuvoissa, koneissa, kodinkoneissaja työkaluissa. Ruotsi on ylivoimaisesti Euroopan suurin rautamalmin tuottaja, ja vuonna 2020 Ruotsin tuotanto muodosti peräti 93 prosenttia EU:n koko rautamalmituotannosta. Rautamalmia louhitaan tällä hetkellä neljässä kaivoksessa Norrbottenin malmikentällä, mukaan lukien Kaunisvaarassa.

2.4 Suunnitellun toiminnan toteutus

Tässä osiossa esitetään yleiskuvaus suunnitellusta toiminnasta. Toimintakuvausta koskevat tiedot on toimittanut Yhtiö.

Toiminnan suunnittelu perustuu nykyiseen tietoon esiintymän sijainnista ja ominaisuuksista sekä käytettävissä oleviin tietoihin nykyisestä toiminnasta. Toiminta on tarkoitus toteuttaa samankaltaisella tavalla kuin Yhtiön nykyinen toiminta, mutta se voi kehittyä ja muuttua jatkossa tehtävien tutkimusten ja selvitysten myötä.

Kuten aiemmin on todettu, kaivospiirialue sijaitsee Tapulin nykyisen avolouheksen välittömässä läheisyydessä, ja kaivospiirilupa merkitsee siten laajennusta olemassa olevaan toimintaan.
Malmi on tarkoitus louhia avolouhoksessa ja käsitellä Tapulin kaivosalueen olemassa olevissa tuotantolaitoksissa. Katso Kuva 3 alla.

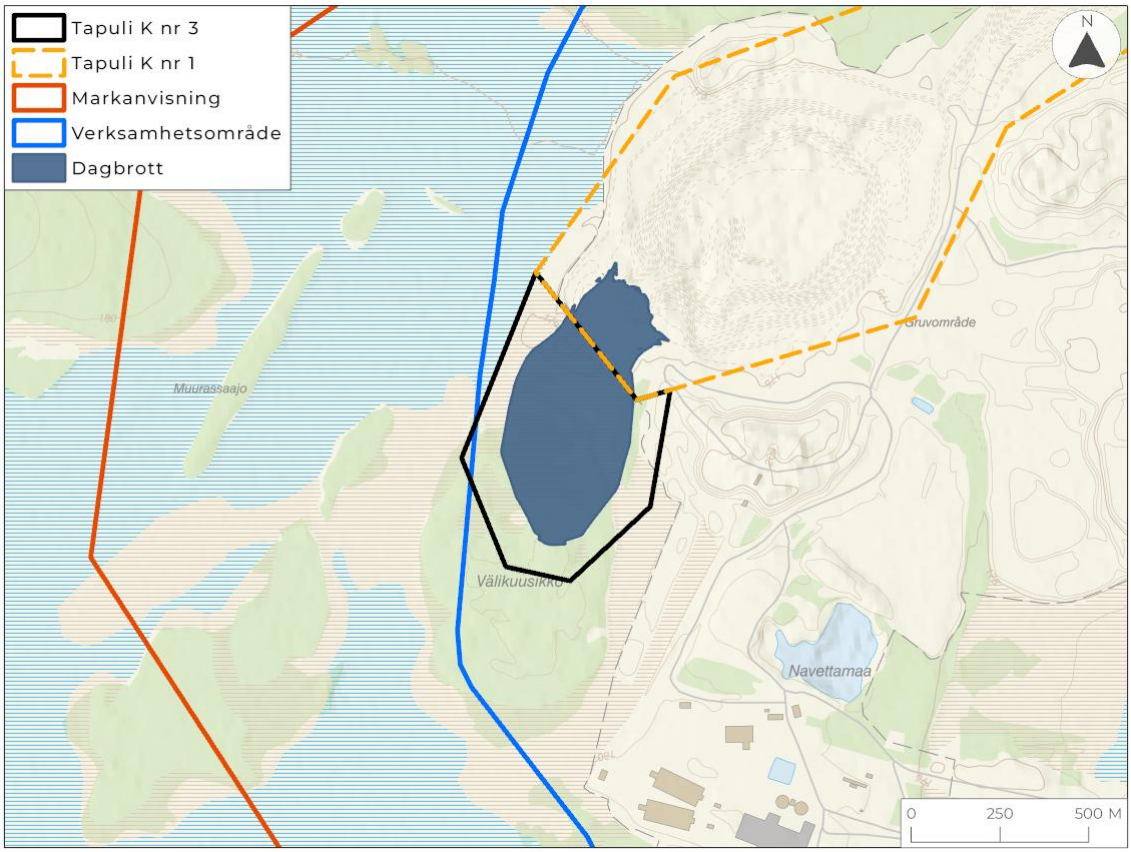

Kuva 3 Yleiskuva suunnitellusta avolouhoksesta (dagbrott) Tapuli K nro 3 -alueella, sen liittymisestä Tapuli K nro 1 -alueeseen sekä voimassa olevaan aluevaraukseen (markanvisning) ja luvitettuun kaivostoiminnan toiminta-alueeseen (verksamhetsområde).

Toiminnan päättyessä avolouhos ja siihen liittyvien laitosten jälkihoito tullaan toteuttamaan sen hetkisen jälkihoitosuunnitelman mukaisesti, joka laaditaan paikalliset olosuhteet huomioon ottaen. Nykyisten suunnitelmien mukaan avolouhos täyttyy vedellä sateen, pintavalunnan ja pohjaveden virtauksen seurauksena, kun vedenpoisto lopetetaan. Yhtiön kaivospiirilupahakemukseen sisällytetään strategia toiminnan sulkemiselle ja jälkihoidolle.

2.4.1 Louhinta

Ennen louhinnan aloittamista tulee toteuttaa valmistelevia työvaiheita, kuten pintamaiden poistaminen, suoalueiden kuivatus ja rakennustyöt. Poistettavat maamassat läjitetään, jolloin niitä voidaan hyödyntää infrastruktuurin ja muiden rakenteiden rakentamiseen nykyisillä ja suunnitelluilla toiminta-alueilla sekä toiminnan päätyttyä alueiden jälkihoidossa. Louhinnan mahdollistamiseksi pohjavettä johdetaan pois niin kauan kuin avolouhostoiminta jatkuu, riippumatta käytettävästä louhintamenetelmästä.

Louhintamenetelmä on alustavasti sama kuin Tapulissa jo käynnissä olevassa kaivostoiminnassa, jossa malmi louhitaan vaakasuorina kerroksina (ns. hyllyinä) laskevilla tasoilla, mikä antaa avolouhokselle sen tyypillisen porrastetun rakenteen. Hyllyn korkeus eli avolouhoksen tasojen välinen korkeusero on normaalisti 12 metriä, mutta se voi vaihdella 5–20 metriin riippuen muun muassa topografiasta ja malmin esiitymisestä.

Malmin irrotusta varten porataan pystysuorat reiät alaspäin hyllyn läpi, jotka ladataan emulsioräjähdysaineella ja räjäytetään. Poraukset tehdään vasaraporausmenetelmällä telaketjuillisillaporauslaitteilla. Porausta voidaan tehdä kaikkina vuorokauden aikoina, ympäri vuoden.

Räjähdysaine sekoitetaan paikan päällä, ja se muuttuu räjähtäväksi vasta porareikään lataamisen jälkeen. Emulsioräjähdysaineen aktivointi kestää minuutista muutamaan minuuttiin, riippuen esimerkiksi lämpötilasta ja seosreseptistä. Tuotantoräjäytykset suunnitellaan tehtäväksi klo 07.00–22.00 kaikkina viikonpäivinä, ja niistä tiedotetaan etukäteen yleisölle. Runkotyöt (isojen lohkareiden irrotus, halkaisu ja puhdistus) sekä pienimuotoiset räjäytykset voivat tapahtua muina aikoina ja eri menetelmin.

Avolouhoksen arvioitu koko on tällä hetkellä noin 700 metriä pituussuunnassa ja 400 metriä leveyssuunnassa, ja maksimisyvyys noin 160 metriä. Kuva 4 esitetään louhoksen koko ja sijainti suhteessa Tapulin nykyiseen avolouhokseen.

Malmin ja sivukiven lastaus tapahtuu pääsääntöisesti hydraulisilla tai kaapelikäyttöisillä kaivinkoneilla. Kaikki lastaus tapahtuu suoraan kuorma-autoihin. Lastausta täydennetään apukuormaajilla ja maansiirtokoneilla, ja se voi tapahtua kaikkina vuorokaudenaikoina, ympäri vuoden. Kun viimeinen erä räjäytettyä malmia tietyltä tasolta on irrotettu, tuotantoa siirretään asteittain syvemmälle.

Irrotettu malmi kuljetetaan primäärimurskaimeen Tapulin teollisuusalueella, josta se jatkaa rikastukseen ja jalostukseen rikastamolla. Louhittu sivukivi, eli malmiksi kelpaamaton kivi, kuljetetaan olemassa olevaan sivukivivarastoon avolouhoksen itäpuolelle.

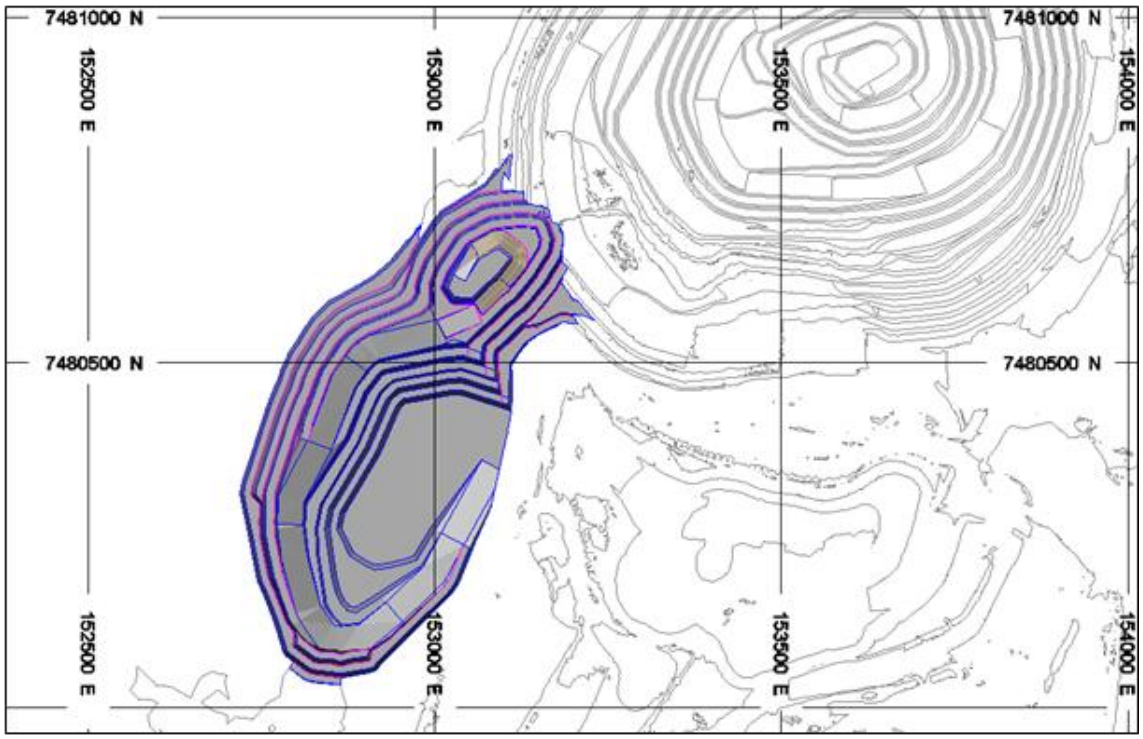

Kuva 4 Avolouhossuunnitelma Tapuli K nro 3 alueella.

2.4.2 Rikastus

Kaivospiirilupa-alueen malmi on tarkoitus rikastaa paikan päällä Tapulin kaivoksen kaivosalueen olemassa olevassa rikastamossa käyttäen nykyistä rikastusprosessia, joka sisältää seuraavat vaiheet:

Ensimmäisessä vaiheessa malmi jauhetaan hiekkamaiseksi SAG-myllyssä (Semi-Autogenous Grinding). Tämän jälkeen rikastettava materiaali siirtyy magneettisen erotuksen ensimmäiseen vaiheeseen, jolla saadaan eroteltua primääririkaste. Primääririkastetta jauhetaan ja erotellaan lisää, jolloin saadaan sekundääririkaste. Magneettinen erottelu on mahdollista, koska rautaa sisältävä mineraali on magnetiittia. Rikastushiekka, joka ei sisällä malmia, poistetaan spiraalierottimessa ja sakeuttimessa, ja pumpataan rikastushiekka-altaaseen.

Sulfidia sisältävä malmi käsittellään erityisellä vaahdotusprosessilla, jossa sulfidimineraali erotetaan pois. Prosessissa käytetään erilaisia kemikaaleja mineraalihiukkasten pintaominaisuuksien säätelyyn: rikkihappoa pH:n alentamiseen, vaahdotuskemikaaleja, kuten kuparisulfaattia magneettikiisun aktivoimiseen, sekä keräysreagensseja, dispergointiaineita ja vaahdotusaineita.

2.4.3 Kaivannaisjätteen käsittely

Tapuli K nro 3 malmin louhinnassa ja jalostuksessa syntyvä kaivannaisjäte koostuu:

- Sivukivestä, joka syntyy malmin irrotuksen yhteydessä avolouhoksessa. Sivukivi on malmiksi kelpaamatonta kiveä, jota on louhittava malmiin tavoittamiseksi. Sivukivi jaetaan potentiaalisesti happoa muodostavaan ja ei-happoa muodostavaan kiveen.
- Rikastushiekasta, joka on hienojakoinen jäännöstuote, joka syntyy sen jälkeen, kun malmi on käsitelty rikastamossa jauhatuksen ja magneettierottelun kautta.
- Vaahdotushiekasta, joka on hienojakoinen rikastushiekka, jolla on korkeampi rikkipitoisuus ja joka syntyy, kun malmi on käsitelty rikastamossa jauhatuksen ja vaahdotuksen kautta.

Yhtiön arvion mukaan kaivospiiritoimiluvasta syntyy sivukiveä yhteensä 34,1 miljoonaa tonnia ja rikastushiekkaa 4,4 miljoonaa tonnia, jos malmi louhitaan kokonaan piirilupa-alueella.

Tällä hetkellä ei ole tiedossa, kuinka paljon vaahdotushiekkaa kaivospiirialueelta voidaan odottaa syntyvän. Tämä tullaan kuitenkin selvittämään tarkemmin tulevassa ympäristölupakäsittelyssä ympäristölain (miljöbalken) mukaisesti. Nykyisen tietämyksen mukaan piirialueen malmin rikkipitoisuus on niin alhainen (keskimäärin 0,09 %), että sitä ei todennäköisesti tarvitse rikastaa vaahdotuksen avulla.

Suuri osa louhittavasta sivukivestä on laadultaan sellaista, että sitä voidaan käyttää kiviaineksena. Kiviainekseksi soveltuvaa sivukiveä tullaan käyttämään KIAB:n toimesta esimerkiksi rakennustöissä toiminta-alueella. Laadukas sivukivi voi myös tulla käyttöön toiminta-alueen ulkopuolella tai sitä voidaan myydä, mikäli markkinaolosuhteet sen sallivat. Sivukivi, jota ei voida käyttää kiviaineksena, joko sisäisesti tai ulkoisesti, tullaan varastoimaan olemassa olevaan sivukivivarastoon.

Rikastushiekka tullaan käsittelemään loppusijoittamalla se Yhtiön olemassa olevaan rikastushiekka-alueelle, joka sijaitsee noin 3 km suunnitellusta kaivospiiristä itään. Rikastamolta rikastushiekka pumpataan varastoon paksuna lietteenä.

Kaivospiirialueen suunnitellusta toiminnasta peräisin olevan kaivannaisjätteen käsittelyä kuvataan tarkemmin kaivospiirilupahakemuksen liitteenä olevassa teknisessä selosteessa. Lisäksi ympäristövaikutusten arvioinnin yhteydessä tehdään jätteiden geokemiallinen karakterisointi.

Jätteet, jotka eivät ole kaivannaisjätettä, niin sanotut ei-toimialakohtaiset jätteet, lajitellaan ja varastoidaan tarkoitukseen tarkoitettuihin astioihin. Tapulin toiminta-alueella on tätä tarkoitusta varten jäteasema. Yhtiön nykyisessä ja suunnitellussa toiminnassa syntyvä ja syntyvä vaaraton teollisuusjäte koostuu tyypillisesti metallista, polttokelpoisesta jätteestä, muovi- ja aaltopahvipakkauksista, puujätteestä jne. Yhtiön nykyisessä ja suunnitellussa toiminnassa syntyvä ja syntyvä vaarallinen teollisuusjäte koostuu tyypillisesti jäteöljystä, öljyisestä lietteestä/vedestä (öljynerottimista), öljynsuodattimista ja käytetyistä rievuista/imeytysaineista. Muita vaarallisia jätteitä, joita voi esiintyä pienempiä määriä, voivat olla loistelamput, paristot, kemikaali- tai maalijäämät jne.

Teollisuusjäte kierrätetään ja uudelleenkäytetään mahdollisuuksien mukaan. Kaikki teollisuusjätettä noutavat sopimuskumppanit ovat hyväksyttyjä jätteenkuljetusyrityksiä,

ja jäte toimitetaan vastaanottolaitoksille, joissa se käsitellään edelleen joko kierrättämällä, loppusijoittamalla tai käsittelemällä/hävittämällä.

2.4.4 Vesienkäsittely

Vesienhallinta suunnitellulla kaivospiirialueella tulee koskemaan avolouhoksen kuivatusjärjestelyjä sekä veden keräämistä ja poisjohtamista kaivosalueelta. Tämä tarkoittaa, että pumppulinjoja sekä veden keräämiseen ja ohjaamiseen tarkoitettuja ojia tullaan rakentamaan kaivospiirialueella.

Muilta osin vesienhallinta tapahtuu Tapulin kaivoksen olemassa olevissa laitoksissa, mikä tarkoittaa tiivistetysti seuraavaa:

Prosessivesijärjestelmä voidaan jakaa sisäiseen ja ulkoiseen vesijärjestelmään. Sisäinen järjestelmä koostuu rikastamossa sijaitsevista vesikierroista ja ulkoinen järjestelmä sisältää rakenteet ja infrastruktuurin, jotka käsittelevät pintavesiä (sadevesiä), jotka ovat peräisin avolouhoksesta, sivukivivarastoista, teollisuusalueilta, hiekka- ja selkeytysaltaista sekä louhokseen virtaavasta pohjavedestä. Kaikki nämä vesivirrat johdetaan prosessivesialtaaseen, jonka ensisijainen tarkoitus on varastoida vettä rikastusprosessia varten.

Prosessivesiallas sijaitsee Tapulin sivukivivaraston eteläpuolella, ja vesi virtaa sinne painovoimaisesti. Kaivosalue sijaitsee alueella, jossa vesitase on positiivinen, joten normaalisti järjestelmään ei tarvitse tuoda ulkopuolista vettä. Mikäli prosessivesialtaassa esiintyy vesivajetta, vettä voidaan pumpata selkeytysaltaasta tai Muonionjoesta. Ylimääräinen vesi voidaan tarvittaessa johtaa pois pumppaamalla Muonionjokeen tai selkeytysaltaaseen. Nykyinen purkupiste Muonionjoessa sijaitsee Aareavaaran alapuolella.

Rikastamolta märkä rikastushiekka pumpataan rikastushiekka-altaaseen, jossa se varastoidaan. Rikastushiekka-altaan suotovedet kerätään ojiin ja johdetaan/pumpataan selkeysaltaaseen. Selkeytysaltaasta vesi kierrätetään takaisin prosessivesialtaaseen ja tarvittaessa johdetaan Muoniojokeen.

Vaahdotushiekka tullaan loppusijoittamaan vesitäytteisiin louhosonkaloihin (tällä hetkellä Navettamaan louhokseen, joka sijaitsee hieman rikastamon pohjoispuolella, sekä pohjoiseen Tapulin ja/tai Palotievan louhokseen, kun ne ovat loppuunlouhittuja) ja/tai erilliseen vaahdotushiekalle tarkoitettuun varastointialueeseen, joka rakennetaan osaan rikastushiekan sijoitusaluetta. Kun vaahdotushiekka on loppusijoitettu, osa sen sisältämästä vedestä vapautuu suotovesinä hiekan tiivistyessä. Suotovesi valuu yhdessä muiden pintavesien (sadevesien) kanssa kohti rikastushiekan sijoitusalueen ulkoreunaa ja edelleen alueen itäosassa olevaan matalimpaan kohtaan ja edelleen selkeysaltaaseen. Vaahdotushiekan suotovedet valuvat varastointialueen reunoille, mistä vedet voidaan kerätä talteen tarkastusta varten ennen niiden johtamista selkeytysaltaaseen.

Selkeytysaltaan ensisijainen tarkoitus on poistaa vedestä kiintoaineita ja sedimentoituvia aineksia. Vesi pumpataan tai johdetaan selkeytysaltaaseen kahden tuloaukon kautta. Pumppaamo kierrättää selkeytysaltaassa olevan veden takaisin prosessivesialtaaseen tai vaihtoehtoisesti johtaa vettä tarpeen mukaan putkistoa pitkin Muoniojokeen.

2.4.5 Jälkihoito

Suunnitellun kaivospiirin jälkihoito

Hakemukseen liitetään suunnitellun kaivospiirin käsitteellinen jälkihoitosuunnitelma. Tiivistettynä tämä tarkoittaa, että kaikki infrastruktuuri ja laitteet avolouhoksessa poistetaan, ja vedenpoisto lopetetaan. Tämän jälkeen avolouhoksen annetaan täyttyä vedellä sateen, pintavalunnan ja pohjaveden virtaamisen seurauksena.

Tulevan ympäristölain (miljöbalken) mukaisen lupahakemuksen yhteydessä laaditaan tarkempi jälkihoitosuunnitelma, joka sisältää myös ehdotuksen taloudellisesta vakuudesta jälkihoidon toteuttamiseksi.

Nykyisen kaivostoiminnan jälkihoito

Kaivostoimintaa varten yleisesti on olemassa voimassa olevan ympäristöluvan yhteydessä hyväksytty jälkihoitosuunnitelma. Tämä tarkoittaa, että teollisuusalueella olemassa olevat rakennukset ja niiden sijainti säilytetään muuta toimintaa varten tai vaihtoehtoisesti puretaan ja palautetaan luonnontilaiseksi. Sähkökeskukset, pienemmät rakennukset ja pumppaamot poistetaan. Maan alle sijoitetut hiekka- ja pumppuputket tukitaan ja jätetään paikoilleen, kun taas maanpäälliset rakenteet poistetaan.

Myös avolouhoksista poistetaan kaikki infrastruktuuri ja laitteet, ja vedenpoisto lopetetaan. Tämän jälkeen louhokset täyttyvät vedellä sateen, pintavalunnan ja pohjaveden seurauksena.

Tapulin sivukivivaraston osalta ehdotetaan yksinkertaista (ei-sertifioitua) peittämistä moreenilla, jotta alueelle saadaan tulevaisuudessa käyttömahdollisuuksia ja jotta alue sopii ympäröivään maisemaan. Samalla aluetta muotoillaan korkeuserojen luomiseksi.

Rikastushiekka-allas viimeistellään ja jälkihoidetaan, jolloin muut pinnat jätetään koskemattomiksi. Kasvillisuuden kehittymisen ehdotetaan tapahtuvaksi luonnollisen sukkession kautta. Varastoalueen etelä- ja lounaispuolella sijaitsevat tiet jätetään paikoilleen. Selkeytysaltaaseen kuuluvat vallirakenteet poistetaan, jotta veden virtaus voi tapahtua esteettä ja alueen alkuperäinen valumamalli palautuu.

Sedimenttialtaat, joita on käytetty avolouhoksista tulevan veden käsittelyyn ja jotka voivat sisältää hienojakoista sedimentoitunutta kiviainesta, täytetään moreenilla. Prosessivesialtaan pato puretaan, jotta alueen luonnollinen vedenvirtaus voidaan palauttaa.

Jälkihoidetun alueen ympäristöseurantaa toteutetaan niin kauan kuin se katsotaan tarpeelliseksi sen hetkisen jälkihoitosuunnitelman mukaisesti. Vastaanottajavesistöjen seurantasuunnitelma laaditaan vaikutusten seuraamiseksi, esimerkiksi näytteenotolla vastaanottajavesistöissä ja paikoissa ylä- ja alavirtaan aiemman toiminnan vaikutuspisteestä.

On huomioitava, että toiminnassa olevien kaivosten jälkihoitosuunnitelmat tulee päivittää viiden vuoden välein, toiminnan kehittyessä. Lisäksi on olemassa vaatimus, että taloudellinen vakuus asetetaan, jotta varmistetaan, että toiminnanharjoittaja voi täyttää jälkihoitosuunnitelman mukaiset velvoitteensa.

3. Vaihtoehtotarkastelu

Kaivospiirialue on suunniteltu vallitsevien geologisten olosuhteiden perusteella, jotka edellyttävät avolouhintaa kyseisellä paikalla. Näin ollen ei katsota tarpeelliseksi toteuttaa vaihtoehtotarkastelua kaivospiirialueen suunnittelusta ja sijainnista tai edellä esitetystä kaivostoiminnan menetelmästä.

4. Ympäristön kuvaus

4.1 Suunnittelun ehdot

Kunnanvaltuusto hyväksyi 14.6.2010 Pajalan kunnan yleissuunnitelman, jossa kuvataan kunnan tulevaisuuden ja kehityksen edellytykset ja visiot (Pajala kommun, 2010a). Yleiskaavan maankäyttökartassa todetaan, että olemassa olevan ja suunnitellun toiminnan alueita käytetään kaivostoimintaan.

Suunniteltu käyttöoikeusalue Tapuli K nro 3 kuuluu kunnanvaltuuston vuonna 2010 hyväksymän Tapulin kaivoksen asemakaavan (DP 2521-P12/3) piiriin. Asemakaava laadittiin kaivostoiminnan aloittamisen helpottamiseksi sekä mahdollistamaan varastojen, rikastamon ja muiden rakennusten rakentaminen suunnittelualueelle (Pajala kommun, 2010b).

4.2 Valtakunnallisesti merkittävät alueet

Ympäristölain (miljöbalken) mukaan maa- ja vesialueita tulee käyttää siihen tarkoitukseen tai niihin tarkoituksiin, joihin alueet ovat luonteeltaan, sijainniltaan ja olemassa olevien tarpeiden kannalta sopivimmat. Maantieteelliset alueet, joilla on valtakunnallista merkitystä erilaisten yhteiskunnallisten etujen kannalta, voidaan osoittaa valtakunnallisesti merkittäviksi alueiksi ympäristölain (miljöbalken) 3 ja 4 luvun mukaisesti.

Suunniteltu kaivospiirialue kuuluu kokonaisuudessaan porotalouden valtakunnallisesti merkittävän alueen ja osittain mineraaliesiintymän (rautamalmin) valtakunnallisesti merkittävän alueen piiriin. Muita valtakunnallisesti merkittäviä alueita sijaitsee yli kahden kilometrin etäisyydellä suunnitellusta kaivospiiristä (Kuva 5).

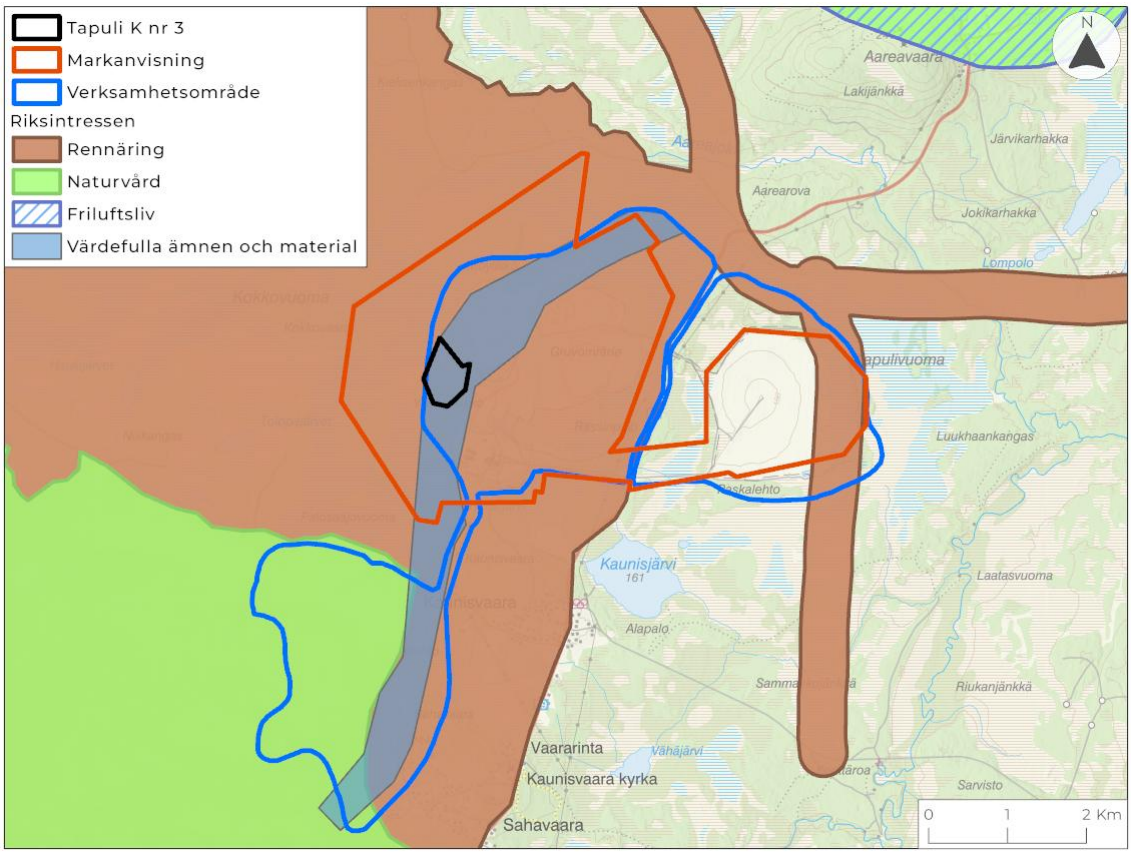

Kuva 5. Valtakunnallisesti merkittävät alueet Tapuli K nro 3 ympäristössä, kuten aluevaraus (markanvisning), toiminta-alue (verksamhetsområde), valtakunnallisesti merkittävät alueet (riskintressen), poronhoito (rennäring), luonnonsuojelu (naturvård), virkistysalueet (friluftsliv), arvokkaat aineet ja materiaalit (värdefulla ämnen och material).

4.2.1 Poronhoitoa koskevat valtakunnallisesti merkittävävät alueet

Kaunisvaaran ympäristössä Muonion paliskunnassa harjoitetaan poronhoitoa. Suunniteltu kaivospiirialue on osoitettu poronhoidon valtakunnallisesti merkittäväksi alueeksi ja kuuluu Muonion paliskunnan ydinalueeseen. Ydinalueen pinta-ala on noin 44 800 hehtaaria.

4.2.2 Mineraaliesiintymiä koskevat valtakunnallisesti merkittävät alueet

Ruotsin geologian tutkimuskeskus (SGU) on nimennyt Kaunisvaaran alueen rautamalmiesiintymät valtakunnallisesti merkittäviksi arvokkaiden aineiden ja materiaalien osalta. Tapulin nykyinen esiintymä on tärkeä luonnonvara, jolla on suuri merkitys maan mineraalien saannille.

4.2.3 Natura 2000 -verkosto

Suunniteltu kaivospiiri sijaitsee Muonion sivujoen Mellajoen osavaluma-alueella, ks. Kuva 6.

Muonionjoki on Tornionjoen suurin sivujoki. Tornionjoki on yksi Ruotsin neljästä kansallisjoesta, ja se kuuluu Natura 2000 -alueisiin nimettyyn valtakunnallisesti merkittävään Tornion- ja Kalixinjokien vesistöalueeseen. Kansallisjokia yhdistää vähäinen vesivoimarakentamisen vaikutus sekä niiden merkitys vaelluskalojen, kuten lohen, lisääntymisalueina.

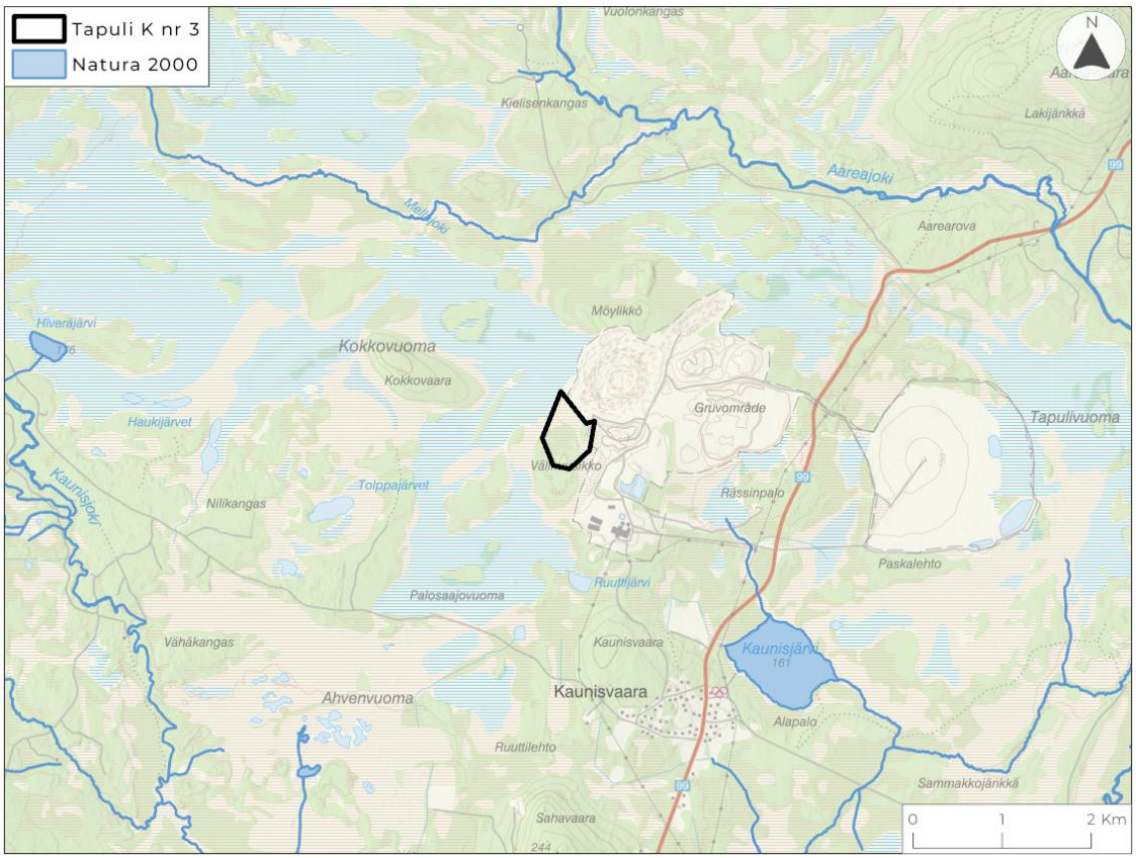

Kuva 6 Natura 2000 -alueet Tapuli K nro 3:n ympäristössä.

4.3 Poronhoito

Muonion paliskunta harjoittaa poronhoitoa Kaunisvaaran, Tapulin, Palotievan ja Sahavaaran ympäristössä, ja kuten aiemmin on mainittu, osa alueesta, jossa Yhtiön kaivostoiminta sijaitsee, on valtakunnallisesti tärkeää poronhoitoaluetta. Yhtiön suunniteltu kaivospiiri sijaitsee kokonaisuudessaan poronhoidon valtakunnallisesti tärkeän ydinalueen sisällä.

Muonion paliskunta on niin sanottu piiripaliskunta, jolla on poronhoitoalueita Pajalan kunnan pohjoisosassa, yhteensä noin 3 460 km^2. Piiriporonhoidolla tarkoitetaan sitä, että paliskunnalla on lupa (koncession, piirilupa) harjoittaa poronhoitoa määritellyllä poromäärällä Lapin rajan alapuolella Norrbottenin läänissä alueella, jolla perinteistä poronhoitoa harjoitetaan ympäri vuoden.

Lääninvirasto myöntää luvan ja se voidaan myöntää enintään kymmeneksi vuodeksi kerrallaan, mutta yleensä viideksi vuodeksi. Norrbottenin aluehallintovirasto teki vuonna 2020 nykyiset päätökset Muonion paliskunnan piiriluvasta vuoden 2025 loppuun asti. Päätös antaa paliskunnalle oikeuden pitää hallussaan 3900 poroa kyseisenä ajanjaksona. Muonion paliskunnassa on yhdeksän toimiluvan haltijaa, joilla kullakin on 100-500 omaa poroa ja joissain tapauksissa myös hoitoporoja. Yhteensä piiriluvan haltijat saavat omistaa 2 400 omaa poroa.

4.4 Pohjavesiolosuhteet

Suunniteltu kaivospiirilupa-alue ei sijaitse nimetyllä pohjavesimuodostumalla tai pohjavesimuodostuman valuma-alueella, ks. Kuva 7. Lähin pohjavesimuodostuma Aleniemikankangas (WA86724327) sijaitsee noin 1,3 km länteen suunnitellusta kaivospiiristä. VISS (2025) mukaan pohjavesimuodostuman pinta-ala on noin 46 km². Viimeisellä arviointikierroksella (2017-2021) esiintymällä oli hyvä määrällinen ja kemiallinen tila. Edellisen Tapulin avolouhoksen perustamisen yhteydessä alueella on tapahtunut merkittäviä pohjavesivähennyksiä. VISS (2025) mukaan vähennysten ei katsota vaikuttaneen pohjavesimuodostumaan.

Kauempana Tapuli K nro 3:sta, noin 4 km itään, on pohjavesistö Haumajakangas (WA30730409). VISS (2025) mukaan pohjavesimuodostuman pinta-ala on 72 km², ja viimeisellä arviointijaksolla (2017-2021) sen määrällinen ja kemiallinen tila oli hyvä.

Kaunisvaaran kunnallisen vedenottamon yhteydessä sijaitsee alue, joka on merkitty alustavaksi pohjavesimuodostumaksi (WA36229143). Kyseinen vedenottamo sijaitsee Kaunisvaaran kylän kaakkoisosassa, ja se toimittaa juomavettä noin sadalle kotitaloudelle Kaunisvaarassa ja Sahavaarassa. Etäisyys Tapuli K nro 3 -alueelta tähän alustavaan pohjavesimuodostumaan on noin 1,3 kilometriä.

Kaivospiirin läheisyydessä on useita vesi- ja energiakaivoja, jotka ovat keskittyneet pääosin Yhtiön teollisuusalueen ja Kaunisvaaran ympärille.

Tapuli K nro 3 ei sijaitse vesiensuojelualueella.

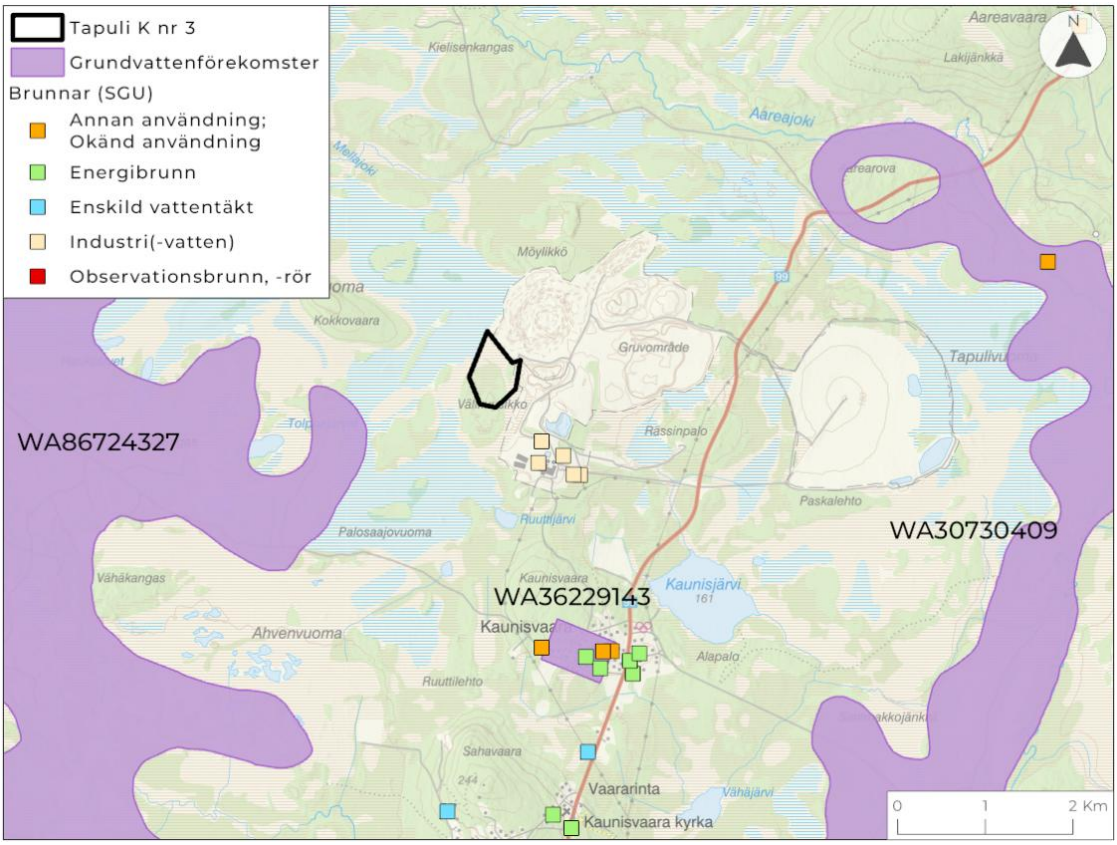

Kuva 7. Hydrogeologiset olosuhteet ja kaivot Tapuli K nro. 3:n ympäristössä. Pohjavesiesiintymät (grundvattenförekomster), kaivot (brunnar), muu käyttö; tuntematon käyttö (annan användning; okänd användning), energiakaivo (energibrunn), yksityinen vedenottamo (enskild vattentäk), teollisuus(vesi) (industri(-vatten)), tarkkailukaivo, -putki (observationsbrunn, -rör).

4.5 Pintavesiolosuhteet

Suunniteltu kaivospiirialue sijaitsee Tornionjoen valuma-alueella (ARO 1). Tornionjoki saa alkunsa Torniojärvestä (Torneträsk) Ruotsin sisämaassa ja yhtyy Muonionjokeen noin 6,5 kilometriä Pajalan itäpuolella. Muoniojoki toimii Yhtiön kaivostoiminnan pääasiallisena vastaanottajavesistönä. Muoniojoki kuuluu Tornio- ja Kalix-jokien vesistöalueeseen, joka on Natura 2000 -alue, ks. luku 4.2.3.

Muoniojoki (WA22394456) on 240 kilometriä pitkä ja kulkee pitkin Ruotsin ja Suomen välistä rajaa (VISS, 2025). Viimeisimmän arviointijakson (2017-2021) aikana vesistöllä oli korkea ekologinen tila, mutta kemiallinen tila ei ollut hyvä.

Tapuli K nro 3 alueella ei sijaitse pintavesistöjä eikä myöskään alueen välittömässä läheisyydessä. Toisaalta suunniteltu kaivospiirialue sijaitsee Mellajoen (WA93932937) osavaluma-alueella ja rajoittuu Kaunisjoen (WA79619760) osavaluma-alueeseen. Molemmat näistä sijaitsevat Tornionjoen päävaluma-alueella. Alueen läheisyydessä on useita muita osavaluma-alueita, ks. kuva 8.

Mellajoki (WA93932937) sijaitsee noin 1,7 kilometriä Tapuli K nro 3:n pohjoispuolella. VISS (2025) mukaan vesistö on 13 kilometriä pitkä ja viimeisimmän arviointijakson (2017-2021) aikana sen ekologinen tila oli tyydyttävä ja kemiallinen tila ei ollut hyvä. Mellajoki laskee Aareajokeen (WA31791228), joka on Kaunisjoen sivujoki.

Vesistö Kaunisjoki on jaettu useisiin pintavesimuodostumiin, ja sen lopullinen laskupaikka on Muonionjoki. Muodostuma Kaunisjoki (WA79619760) sijaitsee noin 5,7 km länteen ja 4,8 km etelään Tapuli K nro 3 -alueesta. VISS-järjestelmän (2025) mukaan muodostuman pituus on 18 km, ja viimeisimmän hoitojakson (2017–2021) aikana sen ekologinen tila oli kohtalainen ja kemiallinen tila ei hyvä.

Alueen ympäristössä esiintyy useita muita pintavesiesiintymiä, ks. Kuva 8.

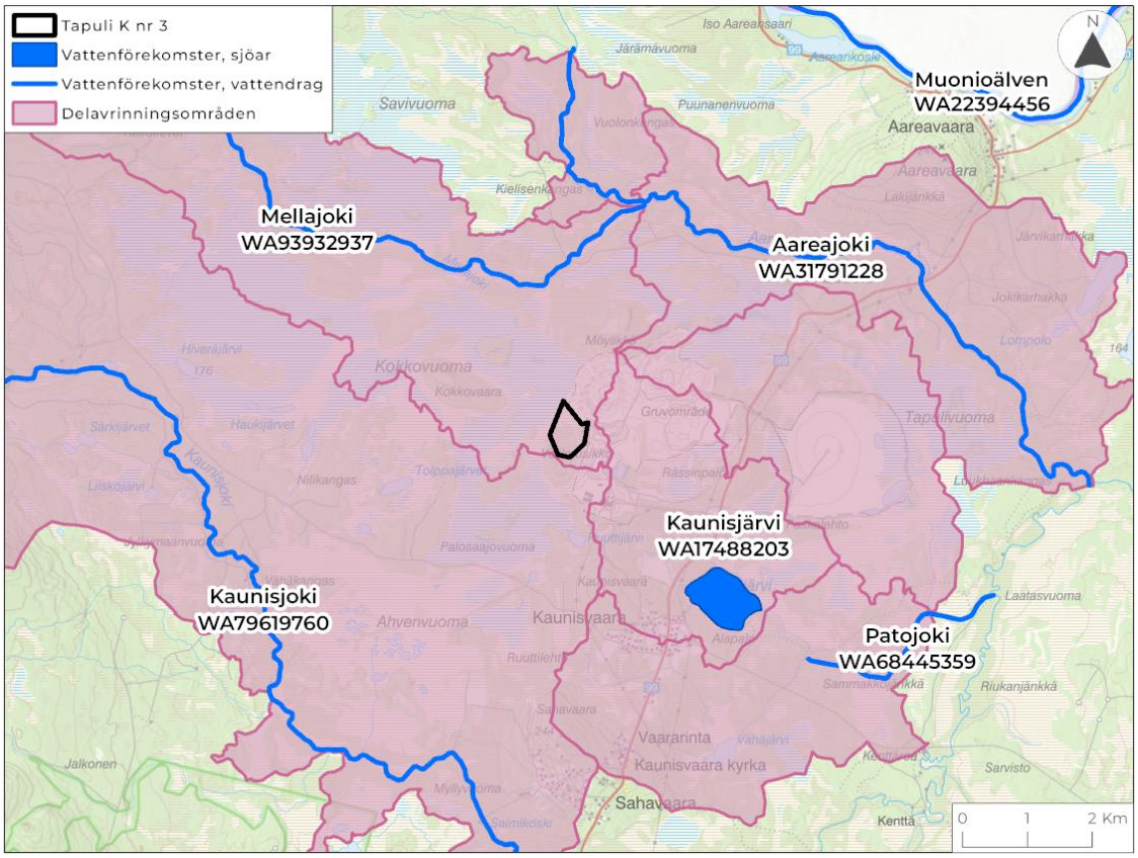

Kuva 8. Pintavesistöt Tapuli K nro 3:n ympäristössä. Vesiesiintymät, järvet (vattenförekomster, sjöar), vesiesiintymät, vesistöt (vattenförekomster, vattendrag), osavaluma-alueet (delavrinningsområden).

4.6 Luontoarvot ja lajit

Tapuli K nro 3 ja sen lähialueet, mukaan lukien kaivostoiminnan nykyinen avolouhos, sivukivivarasto sekä Kaunisvaaran rikastamo, sijaitsevat Kokkovuoman suoalueella. Kyseinen suoalue on noin 4 008 hehtaarin kokoinen ja sisältyy kansalliseen soidensuojelusuunnitelmaan.

Kokkovuoma kuuluu suoinventoinnin mukaan luokkaan 1 eli alueella on erittäin tärkeitä luontoarvoja. Luokitus perustuu siihen, että alueella esiintyy laajoja, luonnontilaisia ja hyvin kehittyneitä rimpisuotyyppejä (strängflarkmyr), jotka yhdistyvät rikasravinteisiin lähteikköympäristöihin sekä vaihtelevaan suomosaiikkiin, jossa on laajoja vetisiä flarkkeja ja pehmeitä rahkamattoja. Nämä tarjoavat erinomaiset elinolosuhteet monipuoliselle linnustolle.

Punaisella listalla olevia lajeja, kuten käppikoukerojäkälä (Käppkroksmossa, LC – elinvoimainen) ja suopursuruoho (Myrbräcka, NT – silmälläpidettävä), on aiemmin havaittu alueen suoympäristössä. Kokkovuoma toimii myös tärkeänä pesimäalueena linnuille. Aiemmat ornitologiset inventoinnit ovat osoittaneet, että alueella esiintyy arvokas pesimälinnusto. Linnusto on tyypillinen alueen elinympäristöille, joita ovat laajat mäntyvaltaiset rimpi- ja flarkkisuot, joissa on myös karuja kuusi- ja mäntymetsiä. Valtaosa inventoinneissa havaituista suojelullisesti merkittävistä lajeista on sidoksissa suoympäristöihin. Lisäksi viitasammakkoa on myös havaittu Kokkovuoman alueella sijaitsevassa vesialtaassa (Palosaajonvuoma).

Kaivospiirin välittömässä läheisyydessä sijaitsee metsällisiä biotooppisuojelukohteita, kuten vanhoja luonnonmetsämäisiä metsiä ja suosaarekkeita, jotka ovat myös avainbiotooppeja, ks. Kuva 9.

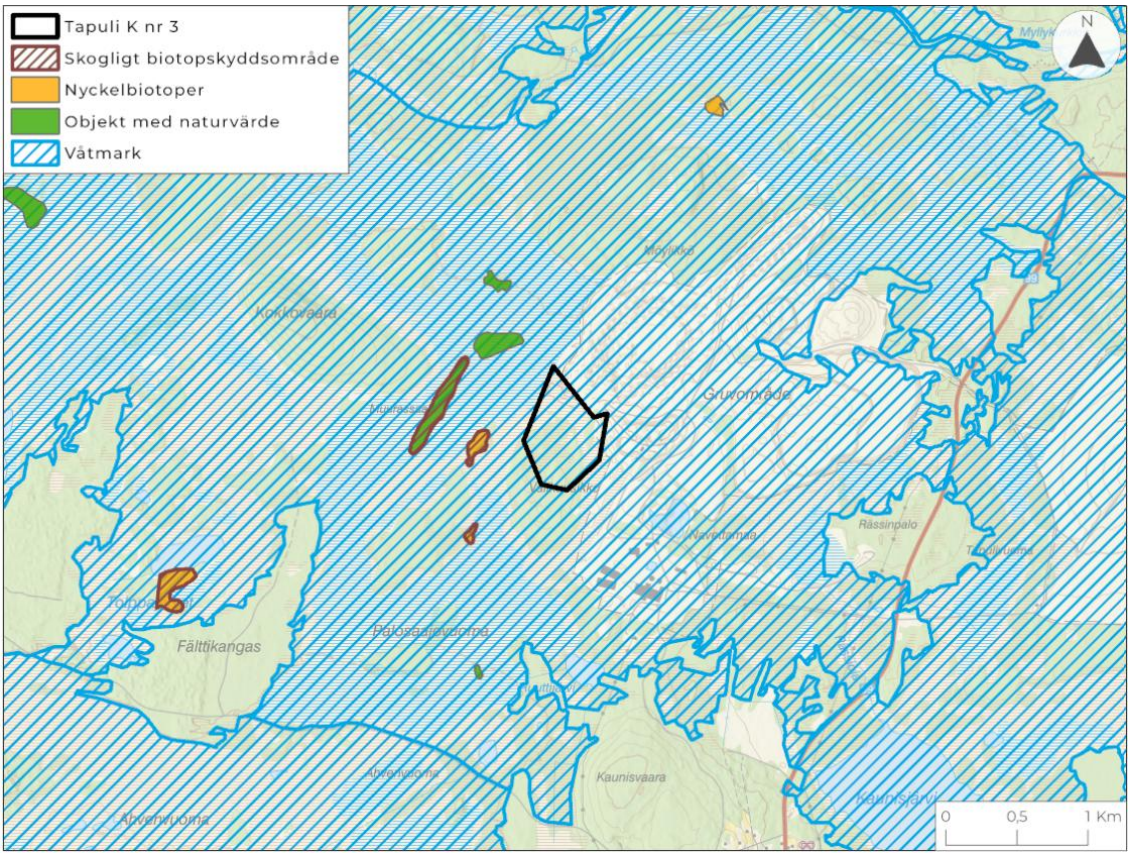

Kuva 9. Muut luontoarvot Tapuli K nro 3:n ympäristössä. Metsäinen biotooppisuojelualue (skogligt biotopskyddsområde), avainbiotoopit (nyckelbiotoper), luontoarvokohteet (objekt med naturvärde), suo / kosteikko (våtmark).

4.7 Kulttuuriympäristö

Norrbottenin lääninhallituksen vuonna 1993 tekemässä luonnon- ja kulttuuriympäristön selvityksessä Kaunisvaaran ja Sahavaaran kylien arvot arvioitiin korkeiksi ja ne sijoitettiin suojeluluokkaan 2. Tämä luokka kattaa alueet, joilla on merkittäviä luonto- ja/tai kulttuuriympäristöarvoja (Golder, 2019). Molemmissa kylissä suojeluarvo perustuu ennen kaikkea maatalousmaisemaan sekä kylien sijaintiin.

Vuonna 2007 tehtiin yleisluonteinen arkeologinen tutkimus Tapulin/Sahavaaran ja Kaunisvaaran alueella. Tutkimuksessa kartoitettiin sekä vanhempia muinaisjäännöksiä että myöhemmän ajan kulttuurihistoriallisia jäännöksiä. Kulttuurihistoriallisia jäännöksiä havaittiin Kaunisjoen, Aareajoen, Sahavaaran ja Kokkovuoman ympäristössä. Tulokset osoittavat, että alueella on jäännöksiä sekä saamelaisesta toiminnasta että uudisasutuskaudelta (Kuva 10). Muinaisjäännöksiä ja muita kulttuurihistoriallisia jäännöksiä esiintyy Tapuli K nro 3:n ympäristössä, ks. Kuva 10.

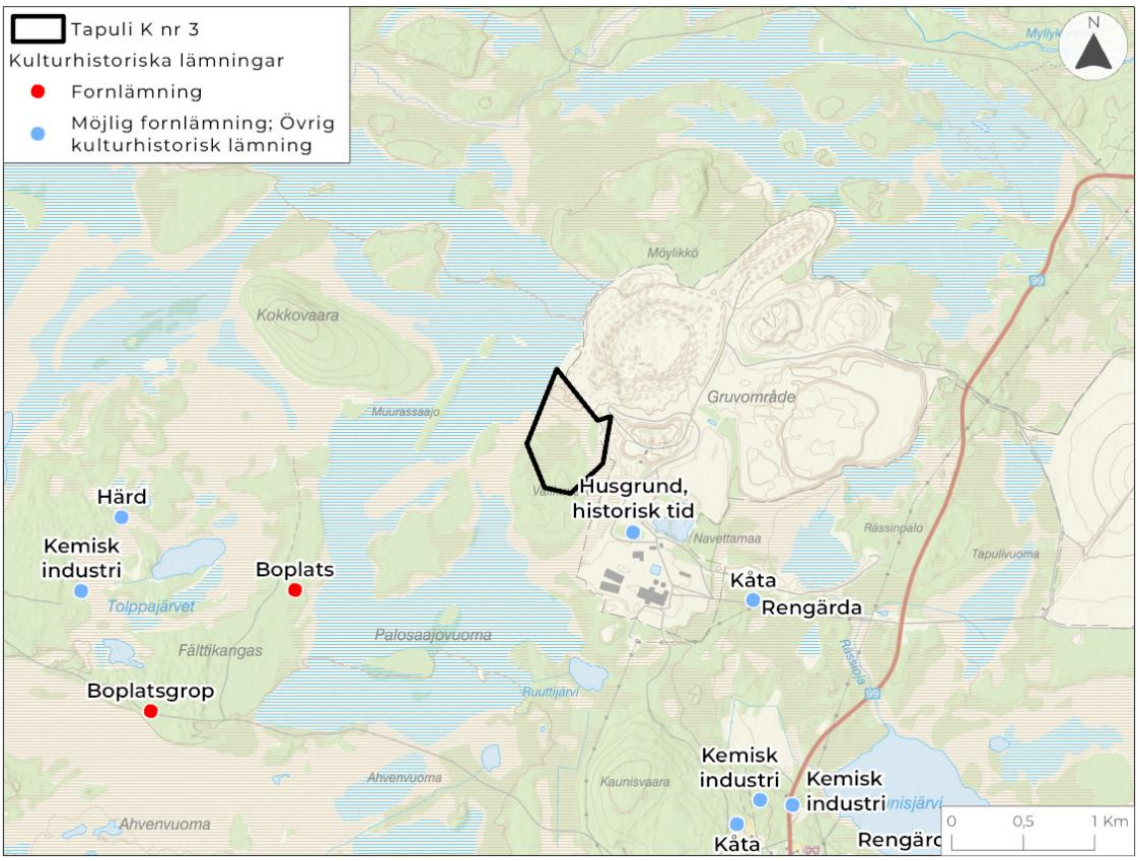

Kuva 10. Muinaismuistomerkit ja muut kulttuurihistorialliset jäännökset Tapuli K nro 3:n ympäristössä. Muinaisjäännös (fornlämning), mahdollinen muinaisjäännös; muu kulttuurihistoriallinen jäännös (möjlig fornlämning; övrig kulturhistorisk lämning).

Päivitetty kulttuuriympäristöselvitys laadittiin Yhtiön vuoden 2019 ympärölupahakemuksen yhteydessä (Golder, 2019). Selvityksessä todetaan, että Kaunisvaaran alueella ja sen ympäristössä esiintyy Norlannin sisämaalle tyypillisiä ja erityisiä piirteitä. Lisäksi alueen pitkäaikainen käyttö metsästyksen, kalastuksen ja myöhemmin poronhoidon tarkoituksiin on jättänyt alueelle selkeän jäljen. Laaksojen tasainen maasto on edistänyt soiden muodostumista, mikä on mahdollistanut niittyjen niiton ja karjatalouden harjoittamisen. Asutus on tämän vuoksi keskittynyt sopiville moreenikohoumille.

Alueella on harjoitettu metsästystä ja kalastusta jo kivikaudelta lähtien, ja tästä on runsaasti tunnettuja merkkejä, kuten pyyntikuoppia ja esihistoriallisia asuinpaikkalöytöjä. Suunnitellun kaivospiirialueen sisällä ei kuitenkaan ole rekisteröity tällaisia jäännöksiä. Arkeologisten inventointien ja selvitysten perusteella tällaisia muinaisjäännöksiä esiintyy alueen ympäristössä. Kaunisvaaran alueella ei tiedetä erityisiä perinteitä uhripaikoista tai muista vastaavista kohteista. Varhaisesta teollisesta toiminnasta, kuten malminetsinnästä ja louhinnasta, on kunnassa paljon viitteitä ja jälkiä. Toisaalta Kaunisvaaran alueella ei ole tiedossa teollisuusjäännöksiä, jotka olisivat niin vanhoja (ennen vuotta 1850), että ne voitaisiin luokitella muinaisjäännöksiksi kulttuuriympäristölain mukaan.

Esihistoriallisia löytöjä, jotka ovat piilossa maastossa ja joita voi löytyä maasta kaivaessa, ei voida sulkea pois. Yksittäisiä jälkiä saamelaisten kotien ja tulisijojen sijainneista on rekisteröity Kaunisvaaran alueella ja sen ympäristössä.

Arkeologisia tutkimuksia ei ole tässä vaiheessa suunniteltu. Mikäli tulevaisuudessa haetaan ympäristölupaa, arkeologisen selvityksen tarve käsitellään yhteistyössä lääninhallituksen kanssa, ja tarvittaessa haetaan lupa mahdolliseen muinaisjäännösten siirtoon tai niihin kohdistuvaan vaikutukseen.

5. Ympäristö- ja alueelliset vaikutukset

Seuraavassa luvussa kuvataan ympäristövaikutukset, joita arvioidaan aiheutuvan tulevasta kaivostoiminnasta Tapuli K nro 3 alueella. Arviointi perustuu nykyiseen tietämykseen alueesta sekä tulevan kaivostoiminnan suunnitteluun kaivospiirilupa-alueella.

5.1 Maankäyttö ja maisema

Suunniteltu kaivostoiminta tullaan toteuttamaan avolouhoksena alueella, joka on jo nykyisellään selvästi Yhtiön kaivostoiminnan muovaama. Suunnitellussa toiminnassa hyödynnetään olemassa olevaa teollisuusaluetta, jossa on rikastus-, vesihuolto-, sivu- ja rikastushiekka-altaita. Suunnitellun avolouhoksen ympärille on kuitenkin rakennettava tarvittava infrastruktuuri sekä teollisuusalueelle johtavat tiet.

Toiminta edellyttää tällä hetkellä luonnontilaisen, pääosin metsä- ja suoalueen käyttöönottoa, mikä muuttaa alueen maankäyttöä nykytilanteeseen verrattuna. Suunniteltu kaivosalue sijaitsee kuitenkin olemassa olevan avolouhoksen yhteydessä ja merkitsee käytännössä vain noin 30 hehtaarin laajennusta nykyiseen louhokseen. Tämän vuoksi suunnitellun kaivostoiminnan vaikutukset maisemakuvaan arvioidaan ***vähäisiksi***. Näkyvyys yleisiltä alueilta on nyt ja tulee jatkossakin olemaan rajoitettua, johtuen ympäröivästä metsästä sekä siitä, että kyseiset suoalueet ovat yleisesti vaikeapääsyisiä.

Avolouhos täytetään toiminnan päätyttyä vedellä, jolloin siitä muodostuu järvi. Vaikka vesiallas tulee olemaan huomattavasti syvempi kuin alueen luonnolliset järvet, siitä tulee luonteva osa maisemaa, joka muutenkin koostuu pääosin kosteikoista.

Toiminnan käyttöön otettavat maa-alueet eivät ole maatalousmaata eivätkä kuulu maisemansuojelun piiriin. Kyseinen alue on toisaalta ympäristölain (miljöbalken) 3 luvun mukaan yleisesti tai erityisesti tärkeä porotalouden kannalta. Tarkempi kuvaus löytyy kohdasta 5.3.

5.2 Virkistyskäyttö

Kaivosalue koostuu pääosin metsä- ja suoalueista, jotka ovat melko vaikeakulkuisia eivätkä sisällä erityisiä retkikohteita, vaellusreittejä, moottorikelkkareittejä tai muita ulkoiluun suojattuja alueita. Suunniteltu kaivosalue kuuluu jo nyt olennaisilta osin Yhtiön luvanvaraiseen toiminta-alueeseen, eikä sitä nykyisellään käytetä virkistys- tai ulkoilutarkoituksiin, kuten esimerkiksi vaellukseen tai hiihtoon.

Lähiympäristössä on edelleen hyvin saatavilla vaihtoehtoisia luonnontilaisia alueita ulkoiluun ja virkistykseen, minkä vuoksi kaivostoiminnan vaikutukset ulkoilumahdollisuuksiin ja virkistyskäyttöön arvioidaan kokonaisuutena ***vähäisiksi.***

5.3 Poronhoito

Suunniteltu kaivospiirialue sijaitsee porotalouden kannalta valtakunnallisesti merkittävällä alueella. Tapuli K nr 3 on kuitenkin kokonaisuudessaan Yhtiön aluevarausalueella ja käytännössä kokonaan Tapulin kaivostoiminta-alueella, minkä vuoksi porotaloutta ei enää harjoiteta kyseisellä alueella. Vaikka uusi kaivospiirilupa ei laajenna maa-alueita nykyisten rajojen ulkopuolelle, porotalouteen voi silti kohdistua vaikutuksia esimerkiksi lisääntyneen melun, tärinän tai muun toiminnan vuoksi.

Koska suunniteltu laajennus on rajattu ja sijoittuu täysin olemassa olevan aluevarauksen sisälle, kokonaisvaikutukset porotalouteen arvioidaan ***vähäisiksi***.

5.4 Luonnonympäristö ja lajit

Suunniteltu kaivospiirialue sijaitsee Kokkovuoman suolla. Kaivospiirin länsipuolella on metsien suojelualueita, suoalueita ja avainbiotooppeja.

Yhtiön kaivostoimintaa koskevan ympäristöluvituksen yhteydessä Pelagia Nature & Environment AB on toteuttanut alueella luontoarvojen kartoituksen (Pelagia, 2019a) sekä lintuinventointeja, mukaan lukien kohdennetut selvitykset metsäkanoista, pöllöistä ja tikkojen esiintymisestä (Pelagia, 2019b). Lisäksi luontoarvojen ja lintujen seurantainventoinnit tehtiin vuoden 2024 aikana. Kaivospiirialueelta ei ole todettu korkeita luontoarvoja, ks. Kuva 11. Suurin osa alueesta koostuu hydrologisesti muuttuneesta ja/tai ojitetusta suoalueesta ja korvesta sekä talousmetsästä.

Alueella on havaittu yksittäinen punaisella listalla oleva lintulaji, pohjansirkku (videsparv), joka on yleinen lähialueella. Laji on luokiteltu silmälläpidettäväksi (NT – Nära hotad). Mikäli kaivostoimintaa harjoitetaan tulevaisuudessa suunnitellulla kaivospiirialueella, luonnonympäristöön kohdistuu vaikutuksia pääasiassa suoran maa-alan käytön kautta. Alueella esiintyvät lajit, mukaan lukien pesivät linnut, voivat joutua ahtaammalle elinympäristöjen pienentyessä.

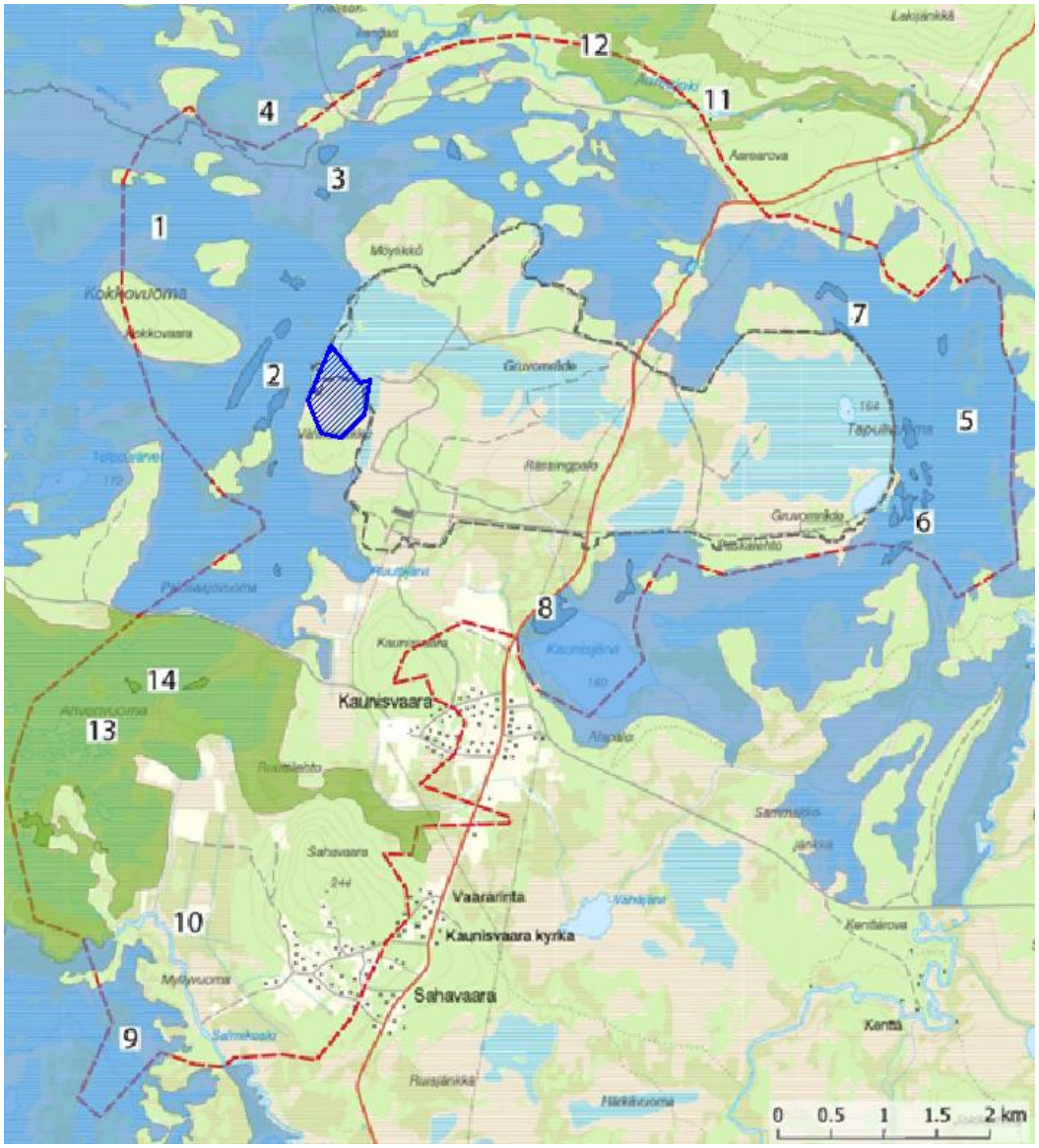

Kuva 11. Kartta luontoarvoinventoinnista, joka esittää 14 arvioitua osa-aluetta inventointialueella (punainen katkoviiva). Sinisellä polygonilla merkitty alue osoittaa kohteen, jolla on korkein luontoarvo (luontoarvoluokka 1), vihreällä polygonilla merkitty alue osoittaa korkean luontoarvon kohteen (luontoarvoluokka 2). Mustalla katkoviivalla rajattu alue esittää Tapulin kaivosaluetta, ja sinisellä viivoitetulla alueella on merkitty Tapuli K nro 3.

Koska suunniteltu kaivospiirialue on kooltaan rajallinen, se sijaitsee suoraan olemassa olevan avolouhoksen välittömässä läheisyydessä ja kattaa alueita, joilla on matalat luontoarvot, kokonaisarvion mukaan vaikutukset luonnonympäristöön varsinaisen maa-alan käytön osalta ovat ***vähäisiä*** tai ***merkityksettömiä***.

Suunnitellun toiminnan vaikutuksia ja seurauksia luonnonympäristöön kaivospiirialueella kuvataan yleispiirteisesti ympäristövaikutusten arvioinnissa, joka liitetään kaivospiirilupahakemukseen. Tässä vaiheessa ei katsota tarpeelliseksi tehdä lisäinventointeja tai -selvityksiä.

Tulevassa ympäristölupamenettelyssä voi kuitenkin olla tarpeen tehdä lisäselvityksiä, jotta vaikutuksia ja riskejä luonnonympäristölle voidaan kuvata ja arvioida yksityiskohtaisemmin sekä määritellä välttämättömät suojatoimet jne. Mahdollinen tarve poikkeusluvasta lajisuojelun osalta sekä kompensaatiotoimenpiteet selvitetään ja otetaan huomioon osana tulevaa ympäristölupakäsittelyä.

5.5 Pohjavesiolosuhteet

Kaivostoiminnan aikana, kun louhinta tapahtuu luonnollisen pohjavedenpinnan alapuolella, pohjavettä virtaa ympäröivistä maakerroksista ja kallioperästä avolouhokseen. Louhinnan mahdollistamiseksi avolouhos pidetään kuivana jatkuvalla pumppaamisella, mikä luo hydraulisen gradientin kohti vedenpoistopistettä eli ohjaa veden virtausta ympäristöstä kaivokselle päin. Tämä aiheuttaa paikallisen pohjavedenpinnan alenemisen sekä maaperässä että kallioperässä kaivospiirialueen ympäristössä.

Pohjavedenpinnan aleneminen tapahtuu vähitellen kaivostoiminnan edetessä ja avolouhoksen laajentuessa. Vuodon laajuus ja pohjavedenpinnan alenemisen vaikutusalue riippuvat useista tekijöistä, kuten kaivoksen syvyydestä ja laajuudesta sekä alkuperäisestä pohjavedenpinnasta ja maaperän ja kallioperän vedenläpäisevyydestä.

Jälkihoitovaiheessa avolouhoksen vedenpoisto lopetetaan. Tällöin pohjavedenpinta alkaa vähitellen palautua ja saavuttaa uuden tasapainotilan pohjaveden muodostumisen ja valunnan välillä. Käytännössä pohjavedenpinta palautuu lähes luonnolliselle tasolle.

Suunniteltu kaivospiirialue on kooltaan rajallinen, eikä sen arvioida vaikuttavan pohjavesiesiintymiin. Alue sijaitsee pääosin jo hydrologisesti muokatussa ympäristössä. Toiminnan mahdollistamiseksi tarvitaan kuitenkin uusia ojia sekä pohjaveden alentamista, mikä voi aiheuttaa paikallista vaikutusta lähiympäristöön, vaikkakin vaikutusten arvioidaan olevan ***vähäisiä*** tai ***merkityksettömiä***.

Suunnitellun toiminnan vaikutuksia pohjavesiolosuhteisiin tarkastellaan ja kuvataan tarkemmin ympäristövaikutusten arvioinnissa, joka liitetään kaivospiirihakemukseen. Arvioinnin perustana toimii hydrogeologinen selvitys, jossa kuvataan alueen hydrogeologiset olosuhteet ja arvioidaan tulevan kaivostoiminnan vaikutukset pohjavesiin. Selvityksen yhteydessä laaditaan myös pohjavesimallinnus.

5.6 Pintavesiolosuhteet

Kaivostoiminnan vaikutukset pintavesiin johtuvat sekä suoraan että epäsuorasti toiminnasta aiheutuvista päästöistä, mutta myös ojituksista, padoista ja maa-alueiden käyttöönotosta, jotka voivat muuttaa lähialueen vesistöjen virtaamia.

Sekä nykyisessä luvitetussa toiminnassa että suunnitellussa toiminnassa johdetaan ylijäämävesiä Muonionjokeen. Analyysien perusteella vedenlaatu Muonionjoessa, purkukohdan alapuolella, osoittaa että kaivostoiminnan vaikutus on vähäinen.

Voimassa olevat pintaveden ympäristölaatunormit (HVMFS 2013:19) täyttyvät Muonionjoessa toiminnan vaikutuspisteestä alavirtaan.

Veden virtaamisen osalta nykyinen prosessivesiallas aiheuttaa jonkin verran patoamista läheisiin vesistöihin ja järviin - Rässiojaan, Kaunisjärveen ja Patojokeen. Luonnon virtauksen patoaminen selkeytysaltaassa on kuitenkin vähäistä, ja altaan tehtävänä on pääasiassa toimia sedimentaatiopintana ja säätelevänä altaana rikastusprosessissa kierrätettävälle vedelle.

Jälkihoitotoimenpiteiden jälkeen veden pumppaus Muonionjokeen lopetetaan. Pintavesien valunta pyritään palauttamaan mahdollisimman kattavasti luonnollisiin virtausmalleihin.

Koska suunniteltu kaivospiirialue on kooltaan rajallinen ja alueella on jo olemassa oleva infrastruktuuri veden puhdistukseen ja virtaamien säätelyyn, kokonaisarvion mukaan vaikutukset pintavesiin jäävät ***vähäisiksi***.

Suunnitellun toiminnan vaikutukset pintavesiin arvioidaan tarkemmin tulevassa ympäristölupahakemuksessa, jossa asiaa selvitetään yksityiskohtaisemmin. Kaivospiirilupahakemukseen liitettävä ympäristöarviointi sisältää yleiskuvauksen vesienkäsittelystä toiminnassa, mukaan lukien vesienkäsittely- ja puhdistustarpeet sekä arvion vastaanottaviin pintavesiin kohdistuvista vaikutuksista, jotka johtuvat virtaamamuutoksista ja vesiin kohdistuvista toiminnan päästöistä.

5.6.1 Natura 2000 -verkosto

Kuten aiemmin on todettu, kaivospiirialue sijaitsee Mellajoen valuma-alueella. Suunniteltu avolouhintatoiminta voi aiheuttaa jonkin verran vähentyvää valuntaa tähän vesistöön, joka on osa Tornion- ja Kalixjoen vesistöaluetta, joka on Natura 2000 alueeksi merkitty valtakunnallisesti merkittävä alue. Kaivostoiminnan yhteydessä on myös jatkossa tarpeen ottaa vettä Muonionjoesta sekä käyttää kyseistä jokea toiminnassa syntyvän ylijäämäveden vastaanottajavesistönä.

Kaivospiirialue on kuitenkin vain vähäinen laajennus Yhtiön nykyiseen kaivostoimintaan alueella. Sen ei arvioida aiheuttavan sellaista merkittävää haittaa Torne- ja Kalixjokien luonnonarvoille, joihin viitataan ympäristölain (miljöbalken) 4 luvun 1 §:n ensimmäisen momentin 2 kohdassa.

5.7 Kulttuuriympäristö

Suunniteltu kaivospiirialue ei ulotu kulttuuriympäristön kannalta valtakunnallisesti merkittäville alueille. Alueella ei myöskään ole rekisteröityjä muinaisjäännöksiä. Mikäli mahdollisia kulttuuriperintökohteita havaitaan rakennustöiden yhteydessä, niistä tulee ilmoittaa lääninhallitukselle.

Kaivostoiminnan päätyttyä avolouhos täyttyy vedellä ja muodostaa järven, joka jää osaksi kulttuurimaisemaa.

Suunnitellun toiminnan arvioidaan aiheuttavan vain ***vähäisiä*** vaikutuksia kulttuurimaisemaan ja yksittäisiin kulttuurihistoriallisiin kohteisiin. Tässä vaiheessa ei ole suunniteltu erillistä kulttuuriympäristöselvitystä.

Ympäristövaikutusten arvioinnin jatkotyössä alueen merkitystä kulttuuriympäristölle selvitetään tarkemmin. Tietoja kerätään ympäristöarvioinnin yhteisneuvotteluprosessin kautta sekä julkisista ja viranomaislähteistä.

5.8 Melu

Kaivostoiminnasta syntyy melua, joka voi häiritä läheisyydessä olevia ihmisiä ja eläimiä. Melua syntyy erilaisista toiminnoista, kuten porauksesta, lastauksesta ja kuljetuksesta, mutta myös luvitetun rikastamon prosessit voivat aiheuttaa melua.

Yhtiöllä on melua koskevat ehdot luvanvaraiselle toiminnalle. Luvan ehtojen mukaan (ehto 9) melutason on pysyttävä seuraavissa rajoissa:

- 50 dB(A) päivällä (klo 7–6)
- 45 dB(A) illalla (klo 18-22)
- 40 dB(A) yöllä (klo 22–7)

Väliaikainen yöllinen ulkomelu saa olla enintään 55 dB(A).

Nykyisen toiminnan ehdot ovat Ruotsin ympäristönsuojeluviraston (Naturvårdsverket) teollisuus- ja muun toiminnan aiheuttamaa melua koskevien ohjearvojen (Raportti 6538) mukaiset. Ohjearvot koskevat ulkomelua asuinrakennusten, koulujen, päiväkotien ja hoitolaitosten läheisyydessä. Ohjeistuksessa päiväaika alkaa kuitenkin klo 6, joten yöaika ulottuu klo 6:een saakka. Ulkoilualueiden melutasojen ohjearvot ovat matalammat kuin vastaavat ohjearvot asuinalueilla.

Nykyisessä toiminnassa on aiemmin tehty melumittauksia. Melutason arvioinnissa otetaan huomioon kaikkien lähimpien asuinrakennusten nykyiset melutasot (Tunemalm, 2019). Arvioidut melutasot lähimpien asuntojen laskentapisteissä ovat 21–37 dB (LAeq).

Kaivostoiminta suunnitellulla kaivospiirialueella voi lisätä melua, mutta kaiken kaikkiaan sen odotetaan aiheuttavan ***merkityksettömiä*** eroja lähialueen asuinrakennusten melutasoissa. Kaivospiirilupahakemuksen liitteenä olevassa ympäristövaikutusten arvioinnissa kuvataan lyhyesti suunnitellun toiminnan aiheuttamat meluvaikutukset ja niiden seuraukset. Yksityiskohtaiset meluselvitykset tehdään myöhemmässä vaiheessa ennen tulevaa ympäristölain (miljöbalken) mukaista lupahakemusta.

5.9 Tärinä, ilmanpaineaallot ja kivien sinkoutuminen

Suunniteltu toiminta kaivospiirilupa-alueella aiheuttaa tärinää, ilmanpaineaaltoja ja kivien sinkoutumista räjäytysten seurauksena.

Kuten aiemmin on mainittu, alue sijaitsee kuitenkin selvästi kaivostoiminnalle varatun alueen sisäpuolella. Se sijaitsee kaikilta osin vähintään 900 metrin etäisyydellä kaivostoiminnalle varatun alueen ulkorajasta sekä yli 2,5 kilometrin päässä lähimmästä asutuksesta.

Tapulin nykyisessä kaivostoiminnassa on käytössä oma valvontaohjelma, jonka avulla seurataan jatkuvasti tärinää ja ilmanpaineaaltoja, ja tulokset ovat olleet alhaisia ja hyvin lupaehtojen rajoissa. Yhtiön arvion mukaan suunniteltu kaivospiiri ei siten odotettavasti aiheuta muuta kuin ***vähäisiä*** vaikutuksia tärinän, ilmanpaineaaltojen tai kivien sinkoutumisen osalta.

Räjäytysten aiheuttama tärinä, ilmanpaineaallot ja kivien sinkoutuminen kuvataan yleisellä tasolla ympäristövaikutusten arvioinnissa, joka liitetään kaivospiirilupahakemukseen. Näitä vaikutuksia tullaan käsittelemään tarkemmin tulevassa ympäristölain (miljöbalken) mukaisessa lupahakemuksessa.

5.10 Ilmanlaatu

Suunniteltu toiminta kaivospiirialueella aiheuttaa päästöjä ilmaan, pääasiassa pölynä ja räjähdyksissä syntyvinä kaasuina, jotka sisältävät muun muassa typpiyhdisteitä (NOx). Nykyisin käytettävillä räjähdysaineilla typpiyhdisteiden muodostuminen on kuitenkin harvinaista. Työkoneiden ja -laitteiden käyttö aiheuttaa lisäksi palamiskaasuja, kuten NOx- ja CO_2-päästöjä. Nykyään on saatavilla yhä laajempi valikoima sähkökäyttöisiä työkoneita, joita voidaan käyttää sekä tuotannossa että kuljetuksissa, mikä vähentää muodostuvia kasvihuonekaasupäästöjä. Suunnitellun kaivospiirin kaivostoiminnan odotetaan aiheuttavan ***merkityksettömiä*** vaikutuksia alueen ilmanlaatuun.

Ilmanlaatuun kohdistuvat päästövaikutukset kuvataan yleisellä tasolla ympäristövaikutusten arvioinnissa, joka liitetään kaivospiirilupahakemukseen. Tarkempi selvitys tehdään myöhemmin tulevaa ympäristölain (miljöbalken) mukaista lupahakemusta varten.

6. Yhteenveto

Yhtiö aikoo hakea mineraalilain (SFS 1991:45) mukaista kaivospiirilupaa Tapuli K nro 3 -nimiselle alueelle. Kaivospiirialue on hieman yli 30 hehtaarin kokoinen ja se koskee kiinteistöjä Pajala Kaunisvaara 13:1 ja 26:4. Alue sijaitsee Yhtiön Tapulin kaivoksella harjoittaman kaivostoiminnan välittömässä läheisyydessä, noin 25 km Pajalan pohjoispuolella Norrbottenin läänissä. Tapuli K nro 3 sijaitsee voimassa olevan varauksen sisällä ja pääosin nykyisen kaivostoiminnan alueella. Alue on myös asemakaavoitettu kaivosteollisuutta varten ja osoitettu valtakunnallisesti merkittäväksi mineraalien hyödyntämisen kannalta.

Mineraalien hyödyntämisen valtakunnallisen merkittävyyden lisäksi alue on myös valtakunnallisesti tärkeä poronhoidolle. Se sijaitsee myös Mellasjoen valuma-alueella, joka on osa Natura 2000 -aluetta (valtakunnallisesti merkittävä Torne- ja Kalixjoen vesistöjen alue). Kaivospiirialue ei sijaitse minkään nimetyn pohjavesimuodostuman tai vedenottamon suojelualueen sisällä. Kuitenkin kaksi pohjavesimuodostumaa – Aleniemikangas (WA86724327) ja Haumajakangas (WA30730409) – sijaitsevat alle 4 km:n etäisyydellä piirilupa-alueesta.

Jos kaivospiirilupa myönnetään, Yhtiö aikoo hakea ympäristölain (miljöbalken) mukaista lupaa mineraalivarojen louhintaan kaivospiirilupa-alueella sekä siihen liittyvään muuhun toimintaan. Louhinta on tarkoitus toteuttaa avolouhoksena, laajentaen nykyistä Tapulin avolouhosta lounaaseen. Rautamalmi rikastetaan Kaunisvaaran rikastamolla magnetiittirikasteen tuottamiseksi.

Louhinnan ja rikastuksen lisäksi toimintaan kuuluu malmin, sivukiven ja rikastushiekan käsittely ja varastointi, mikä tapahtuu olemassa olevissa tuotantolaitoksissa. Lisäksi toteutetaan sisäisiä ja ulkoisia kuljetuksia. Vettä käsitellään toiminnassa muun muassa avolouhoksen kuivatusjärjestelyin sekä kaivosalueen valumavesien keräämisen ja käsittelyn kautta.

Toiminnan päätyttyä vaikutuksille altistuneet maa-alueet jälkihoidetaan sen hetkisen jälkihoitosuunnitelman mukaisesti. Avolouhoksen jälkihoitotoimenpiteisiin kuuluu muun muassa infrastruktuurin ja laitteiden purkaminen sekä vedenpoiston lopettaminen, jolloin louhos täyttyy vedellä sateen, pintavalunnan ja pohjaveden virtauksen seurauksena. Näin muodostuu syvä järvi, jonka arvioidaan sulautuvan luonnollisesti ympäröivään suo- ja kosteikkoluonteiseen maisemaan.

Kaivospiirin ei arvioida aiheuttavan merkittäviä vaikutuksia alueen suojeltuihin kohteisiin, jotka ovat suojattuja ympäristölain (miljöbalken) 3 ja 4 lukujen 1–7 §:n mukaisesti. Yhtiö aikoo esittää tästä yksityiskohtaisen selvityksen ympäristövaikutusten arvioinnissa, joka laaditaan rajauksen yhteisneuvottelun jälkeen. Muilta osin ympäristönäkökohtia käsitellään myöhemmin, osana tulevaa ympäristölain (miljöbalken) mukaista lupahakemusta.

7. Tulevan ympäristövaikutusten arvioinnin sisältö

Laadittava ympäristövaikutusten arviointi tullaan laatimaan siten, että se täyttää ympäristölain (miljöbalken) (6 luku, 35 §) sisältövaatimukset sekä ottaa huomioon mineraalilain (4 luku, 2 §) määräykset.

Ympäristövaikutusten arvioinnin ehdotettu sisältö ja jäsentely on seuraava:

- Ei-tekninen yhteenveto
- Yhteisneuvottelu (samråd)
- Toiminnan sijainti, toteutus ja laajuus
- Vaihtoehtoiset toteutus- ja sijaintivaihtoehdot
- Alueen ja sijainnin kuvaus
- Nollavaihtoehto
- Toiminnan arvioidut ympäristövaikutukset ja vaikutusten kuvaus ja arviointi, mukaan lukien ulkoisten tapahtumien aiheuttamat vaikutukset, erityisesti ympäristölain (miljöbalken) 3 ja 4 lukujen näkökulmasta
- Ehdotukset toimenpiteistä ja varotoimista, joilla voidaan ehkäistä, estää, lieventää tai poistaa haitallisia ympäristövaikutuksia

8. Suunnitellut selvitykset

Seuraavat selvitykset ovat käynnissä tai käynnistetään suunniteltua kaivospiirilupahakemusta varten:

- Hydrogeologinen tutkimus pohjavesimallinnuksella
- Jätteiden geokemiallinen karakterisointi
- Käsitteellinen jälkihoitosuunnitelma

9. Referenssit

Golder. 2019. Kaunis Iron AB Miljökonsekvensbeskrivning - Hållbarhetsprövning (Kaunis Iron AB:n ympäristövaikutusten arviointi - kestävyysarviointi)

Naturvårdsverket. 2025. Naturvårdsverkets karttjänst Skyddad Natur. Hämtad 2025-09-08, från: https://skyddadnatur.naturvardsverket.se/ (Ruotsin ympäristönsuojeluviraston karttapalvelu)

Pajala Kommun. 2010a. Översiktsplan. (Yleissuunnitelma)

Pajala kommun. 2010b. Detaljplan för Tapuli gruva Pajala kommun, Norrbottens län. (Tapulin kaivoksen asemakaava)

Pelagia Nature & Environment AB. 2019a. Naturvärdesinventering kring Sahavaara och Tapuligruvan vid Kaunisvaara, Pajala kommun år 2018 (Luontoselvitys)

Pelagia Nature & Environment AB. 2019b. Skogshöns-, uggle- och hackspettsinventering i området kring Kaunisvaara, Pajala kommun år 2019 (Metsälintu-, pöllö- ja tikkaselvitys)

Riksantikvarieämbetet. 2025. Riksantikvarieämbetets karttjänst Fornsök. Hämtad 2025-09-10, från: https://www.raa.se/hitta-information/fornsok/(Ruotsin kulttuuriperintöviraston karttapalvelu)

Sveriges Geologiska Undersökning (SGU). 2025. SGU:s karttjänst Jordartskartan. Hämtad 2025-09-08, från: https://apps.sgu.se/kartvisare/(Ruotsin geologisen tutkimuskeskuksen (SGU) karttapalvelu)

Sveriges Geologiska Undersökning (SGU). Senast granskad 2020-06-03. Mineralnäring och samhälle. Hämtad 2025-09-04 från https://www.sgu.se/mineralnaring/mineralnaring-och-samhalle/ (Ruotsin geologinen tutkimuskeskus (SGU). Mineraaliteollisuus ja yhteiskunta)

Tunemalm akustik. 2019. Stora Sahavaara, Pajala kommun. Förnyad utredning av externt buller från gruvverksamhet. (Kaivostoiminnan ulkoisen melun päivitetty selvitys).

VattenInformationsSystemSverige (VISS). 2025. Hämtad 2025-09-09, från:

https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=1589fd5a099a4e309035beb900d12399
(Ruotsin vesitietojärjestelmä)

Bilaga D.1.5

Anteckningar från samrådsmöte med länsstyrelsen

Mötesanteckningar avgränsningssamråd med länsstyrelsen den 22 oktober 2025

Deltagare:

1. **Kaunis Iron AB (nedan ”KIAB” eller ”bolaget”)**

   Hans Djurberg, Hållbarhetschef
   Linn Holmbom, GeoVista AB
   Johan Morin, GeoVista AB (Projektledare)
   Emma Hansson, Geosyntec Consultants AB

2. **Länsstyrelsen i Norrbottens län (”Länsstyrelsen”)**

   Malin Löfgren, handläggare, Miljöskyddsenheten
   Anna-Carin Ohlsson, handläggare, Miljöskyddsenheten

Planerad koncessionsansökan

KIAB inleder mötet med en presentation av bakgrunden till planerad koncessionsansökan. Malmbrytning pågår för närvarande inom den gällande bearbetningskoncessionen Tapuli K nr 1 inom vilket malmen beräknas vara helt utbruten under slutet av 2027. Tapuli K nr 3 är ett av de områden som kan bidra till att bolagets gruvverksamhet kan fortsätta efter att det inträffar. Det är därmed av stor vikt att aktuell bearbetningskoncession meddelas.

KIAB övergår sedan till en kort presentation av de rättsliga förutsättningarna för bearbetningskoncession. Det med ett klargörande om att den miljökonsekvensbeskrivning som bolaget arbetar på är avsedd att få den omfattning och detaljeringsgrad som behövs för den prövning som ska göras enligt bestämmelserna i 3 kap. samt 4 kap. 1 – 7 §§ miljöbalken. Gällande påverkan på Natura 2000, kommer därmed inte uppgifterna att vara lika omfattande och detaljerade som vid en ansökan om Natura 2000-tillstånd enligt 7 kap. miljöbalken i samband med prövning av tillstånd till miljöfarlig verksamhet .

Av bolaget lämnas sedan en redogörelse gällande koncessionsområdets lokalisering, läge samt omgivning och förväntade omgivningspåverkan. I huvudsak anförs följande.

Koncessionen avser ett område om ca 30 hektar, som är beläget inom område som är markanvisat och detaljplanelagt för gruvändamål. Det ligger också i allt väsentligt inom det för Tapuligruvan tillståndsgivna verksamhetsområdet. Närmsta bostadsbebyggelse finns i byarna Kaunisvaara och Aareavaara, till vilka avståndet är ca 3 respektive 4 km.

Malmen inom koncessionsområdet är avsedd att brytas i dagbrott, som förväntas bli ca 160 meter djupt och uppta ett område om ca 700 x 400 meter. Dagbrottet kommer att behöva länshållas. Vidare kommer också avskärmande och uppsamlande diken att behöva anläggas i anslutning till dagbrottet. I övrigt kommer vattenhanteringen att ske i befintliga driftanläggningar vid Tapuligruvans industriområde.

Anrikning kommer att ske i befintligt anrikningsverk och det utvinningsavfall som uppstår kommer att hanteras i befintliga deponier.

Miljökonsekvensbeskrivningen kommer att innehålla en konceptuell efterbehandlingsplan. Preliminärt kommer dagbrottet att få vattenfyllas.

Koncessionsområdet är beläget inom riksintresse för mineralutvinning (Kaunisvaarafältet) samt riksintresse för rennäringen (kärnområde för Muonio sameby). Det är även beläget inom delavrinningsområdet för Mellajoki som hänger samman med det för Natura 2000 utpekade riksintresset ”Torne och Kalix älvsystem”.

Den närmaste grundvattenförekomsten är Aleniemikangas och finns belägen ca 1,3 km väster om planerad bearbetningskoncession. Ca 1,3 km söder om koncessionsområdet finns den kommunala vattentäkten ”Kaunisvaara”. Vidare finns i närområdet också ett antal vatten- och energibrunnar. Brunnarna är i huvudsak koncentrerande till KIAB:s industriområde.

Koncessionsområdet är beläget inom myrområdet Kokkovuoma, som utgör en våtmark av klass 1, enligt våtmarksinventeringen. Väster om koncessionsområdet finns också ytor med skogligt biotopskydd i form av äldre naturskogsartade skogar och myrholmar samt nyckelbiotoper.

Det finns inte några registrerade fornlämningar eller övriga kulturhistoriska lämningar inom koncessionsområdet. Det finns därmed inga planer för någon arkeologisk utredning inom ramarna för aktuell miljökonsekvensbeskrivning.

Koncessionen kommer att medföra en förändring av markanvändningen och landskapsbilden i det område som den avser. Den kan också antas komma att medföra en påverkan på arter, inklusive häckande fåglar, genom att dess livsmiljöer reduceras.

Koncessionen kan även antas komma att medföra en viss förändrad vattenföring och kemi i ytvattenförekomster samt avsänkning av grundvattennivån i området. Därtill också störningar på renskötseln i området.

Merparten av koncessionsområdet är dock redan hydrologiskt påverkat och några höga naturvärden har ej påträffats i området vid genomförd naturvärdesinventering. Det är också beläget i direkt anslutning till befintligt dagbrott, inom befintlig markanvisning samt i allt väsentligt inom Tapuligruvans verksamhetsområde. Den bedöms sammanfattningsvis inte kunna medföra någon betydande påverkan på något av de motstående intressen som berörs.

KIAB går sedan igenom vilka myndigheter och organisationer som inkluderats i samrådskretsen. Det framhålls att samrådsunderlaget har översatts till finska och översänts till Naturvårdsverket för genomförande av Esbosamråd.

I sammanhanget lämnas också en redogörelse för hur bolaget har gått till väga i avgränsningen av vilka som kan antas bli särskilt berörda av koncessionen. Bolaget har i det avseendet utgått från Naturvårdsverkets riktvärden för industribuller och inkluderat samtliga de fastighetsägare som finns inom det område som kan komma att utsättas för bullernivåer som överskrider L_{eq} dBA 40<45 samt L_{max} dBA 55<60. Bolaget ser inte att det kan uppstå någon påverkan av betydelse för enskilda intressen utanför det området.

Det finns ingen bostadsbebyggelse inom det nämnda påverkansområdet för industribuller.

KIAB avslutar sin framställan med en sammanfattning av förutsättningarna för aktuell koncession. Tapuli K nr 3 är ett av de områden som kan bidra till att bolagets gruvverksamhet kan fortsätta efter att malmen inom Tapuli K nr 1 har blivit fullt utbruten, i slutet av 2027. Det är därmed av stor vikt att bearbetningskoncessionen Tapuli K nr 3 meddelas.

Det för bearbetningskoncessionen aktuella området är beläget inom ett område som är markanvisat och detaljplanelagt för gruvändamål. Det är även beläget inom ett område som är utpekat som riksintresse för mineralutvinning och i allt väsentligt

inom gruvans tillståndsgivna verksamhetsområde. Sammantaget ska koncession kunna meddelas utan att det uppstår någon betydande påverkan på de motstående intressen som berörs.

Frågor och svar m.m.

Länsstyrelsen frågar om det finns en avsikt att beskriva den kumulativa påverkan som kan uppstå till följd av koncessionen. Kommer det t.ex. att uppstå en kumulativ bullerpåverkan för Muonio sameby eller för fågellivet vid Ahvenvuoma/Kaunisjoki?

Bolaget svarar att miljökonsekvensbeskrivningen kommer att innehålla en övergripande redogörelse för den påverkan som koncessionen kan förväntas medföra i sig och kumulativt, med gruvverksamhetens övriga delar.

Det är dock inte sannolikt att brytning inom koncessionsområdet kommer att ske parallellt med brytning inom något annat koncessionsområde. Det finns inte tillräckligt med maskiner eller kapacitet i anrikningsverket för det. Med största sannolikhet kommer det därmed inte att uppstå någon kumulativ bullerpåverkan på grund av brytning inom flera koncessionsområden parallellt.

Länsstyrelsen frågar om miljökonsekvensbeskrivningen kommer att innehålla en redogörelse för om gråberget kommer att gå att återanvända.

Bolaget svarar att det pågår en karakterisering av utvinningsavfallet och att den undersökningen kommer att utgöra ett underlag till miljökonsekvensbeskrivningen. Liksom i övrigt kommer den avfallskarakteriseringen att vara anpassad för den prövning som ska göras i ärendet enligt de tillämpliga bestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken. Det innebär att det kommer att fordras ytterligare och mer detaljerade undersökningar av utvinningsavfallet, inför kommande tillståndsprövning enligt miljöbalken.

Länsstyrelsen frågar om inte också Gabna sameby ska betraktas som särskilt berörd av bearbetningskoncession. Det på grund av de transporter som kan förväntas hänga samman med bearbetningskoncessionen.

Bolaget svarar att det är dess inställning att transporterna utgör en följdverksamhet som ska prövas senare, i samband med den kommande tillståndsprövningen enligt miljöbalken. Bearbetningskoncessionen kommer ej att avse någon ny markanvändning till följd av transporter.

Fråga uppkommer om vem som ska vara länsstyrelsens kontaktperson i ärendet.

Bolaget svarar att önskar få länsstyrelsen samrådsyttrande överlämnat per e-post till e-postadressen: samrad_Tapuli_K_nr_3@kaunisiron.se. Om direktkontakt önskas går det bra att när som helst höra av sig till Johan Morin, vid GeoVista, johan.morin@geovista.se, 070-304 25 67.

Länsstyrelsen behöver ytterligare tid för att förbereda sitt samrådsyttrande. Överenskommelse träffas om att sista dag för länsstyrelsen att yttra sig ska flyttas fram till den 5 november 2025.

Vid protokollet

Linn Holmbom
GeoVista AB

GeoVista AB
Box 276
971 08 Luleå
Besöksadress: Nygatan 10A
e-post: info@geovista.se
Tel: 0920-603 60
www.geovista.se

Bilaga D.1.6

Anteckningar från samrådsmöte med Pajala kommun

Mötesanteckningar avgränsningssamråd med Pajala kommun den 23 oktober 2025

Deltagare:

1. **Kaunis Iron AB (nedan ”KIAB” eller ”bolaget”)**

   Hans Djurberg, Hållbarhetschef
   Linn Holmbom, GeoVista AB
   Johan Morin, GeoVista AB (Projektledare)
   Emma Hansson, Geosyntec Consultants AB

2. **Pajala kommun (”Kommunen”)**

   Maria Alldén, Bygg- och miljöchef, Bygg- och miljöavdelningen
   Ildikô Fredriksson, Miljöinspektör, Bygg- och miljöavdelningen

Planerad koncessionsansökan

KIAB inleder mötet med en presentation av bakgrunden till planerad koncessionsansökan. Malmbrytning pågår för närvarande inom den gällande bearbetningskoncessionen Tapuli K nr 1 inom vilket malmen beräknas vara helt utbruten under slutet av 2027. Tapuli K nr 3 är ett av de områden som kan bidra till att bolagets gruvverksamhet kan fortsätta efter att det inträffar. Det är därmed av stor vikt att aktuell bearbetningskoncession meddelas.

KIAB övergår sedan till en kort presentation av de rättsliga förutsättningarna för bearbetningskoncession. Det med ett klargörande om att den miljökonsekvensbeskrivning som bolaget arbetar på är avsedd att ha den omfattning och detaljeringsgrad som behövs för den prövning som ska göras enligt bestämmelserna i 3 kap. samt 4 kap. 1 – 7 §§ miljöbalken. Gällande påverkan på Natura 2000, kommer därmed inte uppgifterna att vara lika omfattande och detaljerade som vid en ansökan om Natura 2000-tillstånd enligt 7 kap. miljöbalken, i samband med prövning av tillstånd till miljöfarlig verksamhet .

GeoVista AB
Box 276
971 08 Luleå
Besöksadress: Nygatan 10A
e-post: info@geovista.se
Tel: 0920-603 60
www.geovista.se

Av bolaget lämnas sedan en redogörelse gällande koncessionsområdets lokalisering, läge samt omgivning och förväntade omgivningspåverkan. I huvudsak anförs följande.

Koncessionen avser ett område om ca 30 hektar, som är beläget inom område som är markanvisat och detaljplanelagt för gruvändamål. Det ligger också i allt väsentligt inom det för Tapuligruvan tillståndsgivna verksamhetsområdet. Närmsta bostadsbebyggelse finns i byarna Kaunisvaara och Aareavaara, till vilka avståndet är ca 3 respektive 4 km.

Malmen inom koncessionsområdet är avsedd att brytas i dagbrott, som förväntas bli ca 160 meter djupt och uppta ett område om ca 700 x 400 meter. Dagbrottet kommer att behöva länshållas. Vidare kommer också avskärmande och uppsamlande diken att behöva anläggas i anslutning till dagbrottet. I övrigt kommer vattenhanteringen att ske i befintliga driftanläggningar vid Tapuligruvans industriområde.

Anrikning kommer att ske i befintligt anrikningsverk och det utvinningsavfall som uppstår kommer att hanteras i befintliga deponier.

Miljökonsekvensbeskrivningen kommer att innehålla en konceptuell efterbehandlingsplan. Preliminärt kommer dagbrottet att få vattenfyllas.

Koncessionsområdet är beläget inom riksintresse för mineralutvinning (Kaunisvaarafältet) samt riksintresse för rennäringen (kärnområde för Muonio sameby). Det är även beläget inom delavrinningsområdet för Mellajoki som hänger samman med det för Natura 2000 utpekade riksintresset ”Torne och Kalix älvsystem”.

Den närmaste grundvattenförekomsten är Aleniemikangas och finns belägen ca 1,3 km väster om planerad bearbetningskoncession. Ca 1,3 km söder om koncessionsområdet finns den kommunala vattentäkten ”Kaunisvaara”. Vidare finns i närområdet också ett antal vatten- och energibrunnar. Brunnarna är i huvudsak koncentrerande till KIAB:s industriområde.

Koncessionsområdet är beläget inom myrområdet Kokkovuoma, som utgör en våtmark av klass 1, enligt våtmarksinventeringen. Väster om koncessionsområdet finns också ytor med skogligt biotopskydd i form av äldre naturskogsartade skogar och myrholmar samt nyckelbiotoper.

Det finns inte några registrerade fornlämningar eller övriga kulturhistoriska lämningar inom koncessionsområdet. Det finns därmed inte planer för någon arkeologisk utredning inom ramarna för aktuell miljökonsekvensbeskrivning.

Koncessionen kommer att medföra en förändring av markanvändningen och landskapsbilden i det område som den avser. Den kan också antas komma att medföra en påverkan på arter, inklusive häckande fåglar, genom att dess livsmiljöer reduceras.

Koncessionen kan även antas komma att medföra en viss förändrad vattenföring och kemi i ytvattenförekomster samt avsänkning av grundvattennivån i området. Därtill också störningar på renskötseln i området.

Merparten av koncessionsområdet är dock redan hydrologiskt påverkat och några höga naturvärden har ej påträffats i området vid genomförd naturvärdes-inventering. Det är också beläget i direkt anslutning till befintligt dagbrott, inom befintlig markanvisning samt i allt väsentligt inom Tapuligruvans verksamhetsområde. Den bedöms sammanfattningsvis inte kunna medföra någon betydande påverkan på något av de motstående intressen som berörs.

KIAB går sedan igenom vilka myndigheter och organisationer som inkluderats i samrådskretsen. Det framhålls att samrådsunderlaget har översatts till finska och översänts till Naturvårdsverket för genomförande av Esbosamråd.

I sammanhanget lämnas också en redogörelse för hur bolaget har gått till väga i avgränsningen av vilka som kan antas bli särskilt berörda av koncessionen. Bolaget har i det avseendet utgått från Naturvårdsverkets riktvärden för industribuller och inkluderat samtliga de fastighetsägare som finns inom det område som kan komma att utsättas för bullernivåer som överskrider Leq dBA 40<45 samt Lmax dBA 55<60. Bolaget ser inte att det kan uppstå någon påverkan av betydelse för enskilda intressen utanför det området.

Det finns ingen bostadsbebyggelse inom det nämnda påverkansområdet för buller. Naturligtvis har Muonio sameby inkluderats i kretsen för särskilt berörda.

KIAB avslutar sin framställan med en sammanfattning av förutsättningarna för aktuell koncession. Tapuli K nr 3 är ett av de områden som kan bidra till att bolagets gruvverksamhet kan fortsätta efter att malmen inom Tapuli K nr 1 har blivit fullt utbruten, i slutet av 2027. Det är därmed av stor vikt att bearbetningskoncessionen Tapuli K nr 3 meddelas.

Det för bearbetningskoncessionen aktuella området är beläget inom ett område som är markanvisat och detaljplanelagt för gruvändamål. Det är även beläget inom ett område som är utpekat som riksintresse för mineralutvinning och i allt väsentligt inom gruvans tillståndsgivna verksamhetsområde. Sammantaget ska koncession kunna meddelas utan att det uppstår någon betydande påverkan på de motstående intressen som berörs.

Frågor och svar m.m.

Kommunen ställer frågan om det finns några risker med ett nytt dagbrott i direkt anslutning till befintligt dagbrott. T.ex. om det kan uppstå kumulativa effekter i fråga om grundvattenavsänkning.

Bolaget svarar att miljökonsekvensbeskrivningen kommer att innehålla en övergripande redogörelse för den grundvattenpåverkan som koncessionen kan förväntas medföra i sig och kumulativt, med gruvverksamhetens övriga delar. Det gäller också för annan påverkan, såsom buller och vibrationer från verksamheten.

Det är dock inte sannolikt att brytning inom koncessionsområdet kommer att ske parallellt med brytning inom något annat koncessionsområde. Det finns inte tillräckligt med maskiner eller kapacitet i anrikningsverket för det. Med största sannolikhet kommer det därmed inte att uppstå någon kumulativ bullerpåverkan på grund av brytning inom flera koncessionsområden parallellt.

Fråga ställs också av kommunen om brytningen inom koncessionsområdet kommer att föranleda en ny tillståndsprövning enligt miljöbalken.

KIAB svarar att det kommer att det i vart fall kommer att fordras ett ändringstillstånd.

Kommunen framför att den behöver ytterligare tid för att förbereda sitt samrådsyttrande. Ärendet behöver hanteras vid nästkommande nämndssammanträde den 5 november. Överenskommelse träffas om att sista dag för Kommunen att yttra sig ska flyttas fram till den 6 november 2025.

Vid protokollet

Linn Holmbom
GeoVista AB

Bilaga D.1.7

Annonser i ortstidningar

SUDOKU LÄTT

4	1	2	9	7	8	5	3	6
5	6	3	1	4	2	7	8	9
7	9	8	6	5	3	4	2	1
1	3	5	7	8	9	2	6	4
2	4	6	3	1	5	8	9	7
8	7	9	4	2	6	1	5	3
9	8	7	5	6	4	3	1	2
6	5	4	2	3	1	9	7	8
3	2	1	8	9	7	6	4	5

SUDOKU MEDEL

8	9	7	4	5	6	3	2	1
5	6	4	1	2	3	9	8	7
2	3	1	7	8	9	6	5	4
7	8	9	6	4	2	1	3	5
3	1	5	9	7	8	2	4	6
4	2	6	5	3	1	8	7	9
9	7	8	3	6	5	4	1	2
1	4	2	8	9	7	5	6	3
6	5	3	2	1	4	7	9	8

SUDOKU SVÅR

1	3	2	7	8	9	6	4	5
4	6	5	1	2	3	9	7	8
7	9	8	4	5	6	3	1	2
9	8	7	6	4	2	1	5	3
6	2	4	5	3	1	8	9	7
5	1	3	9	7	8	2	6	4
8	7	9	3	6	5	4	2	1
3	5	6	2	1	4	7	8	9
2	4	1	8	9	7	5	3	6

KUNGÖRELSE

KAUNIS IRON

Inbjudan till samråd enligt 6 kap miljöbalken inför ansökan om bearbetningskoncession

Kaunis Iron AB avser att ansöka om bearbetningskoncession enligt minerallagen (1991:45) för del av den så kallade Tapulifyndigheten på fastigheterna Kaunisvaara 13:1 och Kaunisvaara 26:4 i Pajala kommun. Bolaget bjuder nu in till samråd enligt 6 kap. miljöbalken (1998:808) om hur den miljökonsekvensbeskrivning som bolaget har att upprätta och foga till ansökan ska vara utformad (Avgränsningssamråd). Koncessionen är avsedd att få beteckningen Tapuli K nr 3.

Bearbetningskoncessionen avser brytning av järnmalm i dagbrott för framställande av järnmalmskoncentrat, med därtill hörande vatten- och avfallshantering. Samrådet gäller koncessionens lokalisering, omfattning och utformning, de effekter den kan förväntas medföra samt miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och utformning.

Kaunis Iron AB välkomnar med denna inbjudan de enskilda som kan antas bli särskilt berörda, samt de organisationer och den allmänhet som kan antas bli berörda, till skriftligt samråd.

Ett samrådsunderlag har tagits fram som beskriver koncessionsområdet och hur verksamheten vid det är tänkt att bli utformad. Det innehåller också en beskrivning av de miljöeffekter som koncessionen bedömts kunna medföra, enligt nuvarande kunskapsläge.

Om du har frågor om projektet eller önskar få samrådsunderlaget skickat till dig kontakta bolaget via e-post **samrad_tapuli_k_nr_3@kaunisiron.se** eller telefon **0978-27 27 27**.

Synpunkter kan framföras skriftligen via ovan angiven e-postadress alternativt med vanlig post till Kaunis Iron AB, Stationsgatan 46, 972 33 Luleå. Skriftliga synpunkter kan lämnas fram till den **24 oktober 2025**. Märk skriftlig korrespondens med ”Samråd Tapuli K nr 3”.

Visa din kärlek för Tornedalen.

Från *119kr*

Beställ på haparandabladet.se

hb

Priset på fjärrvärme 2026

HAPARANDA VÄRMEVERK

Värmebolagets prispolicy bygger på kontrollerade och försiktiga rörelser, i paritet med den allmänna prisutvecklingen i samhället och prisutvecklingen för biobränslen.

Kommunens, och indirekt medborgarnas eget värmebolag har stått inför en unik kombination av utmaningar de senaste åren. Rysslands invasionskrig i Ukraina ströp tillgången på biobränslen, vilket ledde till kraftigt stigande bränslepriser i hela Europa. Inflationen har samtidigt varit historiskt hög och byggkonjunkturen svag, vilket minskat tillgången på restprodukter från sågverken.

Trots detta har Haparanda värmeverk fortsatt att leverera trygg och stabil värme till kundernas fastigheter och verksamheter, till ett konkurrenskraftigt pris. Det är vi extra stolta över.

Nu ser situationen ut att förbättras. Biobränslemarknaden har stabiliserats, även om prisnivån fördubblats jämfört med nivån före 2022. Det innebär att de kraftiga prishöjningarna vi sett de senaste åren sannolikt inte upprepas. Vi ser ut att gå mot ett normalläge under kommande år.

Fjärrvärmen har visat sin styrka under en extremt turbulent tid. Den har inte bara levererat trygg värme utan också avlastat elsystemet och understödjer elektrifieringen. Det är en samhällskritisk funktion som vi behöver värna om, inte minst i framtiden.

Vi bedömer fjärrvärmens prissättning som fortsatt stabil, trygg och mycket prisvärd.

Mot bakgrund av detta justerar vi, från och med den 1 januari 2026, priset på fjärrvärmen med 4,2 %.

Vi ser fram emot att värma er även kommande vinter.

Varma hälsningar

Pär Gabrielsson, VD

Önskar ni komma i kontakt med oss, ring 0922-260 00 alternativt kontakta oss gärna via mailadress ekonomikontor@haparanda.se

annons@haparandabladet.se

FR KLUBBARNA

PRO HAPARANDA 75 år Fredagen den 24 oktober kl.17.00 Stadshotellet. Program: Välkomstdrink, trerättersmiddag, kaffe och tårta. Musikunderhållning med Elina & Esa, frågesport. Anmälan till Kurt Westman: kurtsvenanton@gmail.com SMS, telefonnummer 070-5750280. Deltagaravgift: 200 kronor, betalas med kontanter eller SWISH vid middagen. Anmälan är bindande, sista anmälan den 10 oktober. Styrelsen hälsar dig hjärtligt välkommen!

TILL SALU

3 r.o.k

82 kvm, Älgstråket 24 H

Volvo 144 årsm-68.

Billigt!

073-378 74 72, Isse

UTHYRES

1 rum och kokvrå

30m2, Köpmansgatan 19

Ring 0922-613 60 för mer info

Fin bostad vid Torneälven söker en bra hyresgäst

Hyvä asunto Tornionjokirannassa kaipaa hyvää vuokralaista.

3 r.o.k.

Tvättstuga och bastu. Hyra 6500:- + el, vatten och sopor.

Pesutupa ja sauna. Vuokra 6500:- + sähkö, vesi ja roskat

070-946 08 33

VI KAN INTE TYSTAS
VI KÄMPAR TILLSAMMANS
VI SKAPAR FÖRÄNDRING
VI BEHÖVER DIG
VI KAN INTE VÄNTA
AMNESTY.SE/BLIMEDLEM

AMNESTY INTERNATIONAL

Ostetaan

Ostetaan romurautaa, romuauto- ja ja muita metalleja, kuparia ym. Puh. 0451973303

Myydään

Halutaan vuokrata

Halutaan vuokrata kaksio Rovaniemeltä. p. 0417462865

Asiakas-palvelumme palvelee sinua

08 5377 620
ma-pe 9-19, la 9-15

Lapin Kansa

Tiedotukset

Pohjois-Suomi Aluehallintovirasto

ILMOITUS VESILAIN MUKAISISTA HAKEMUKSISTA

Kemijoki Oy on hakenut aluehallintovirastolta Sierilän voimalaitosta koskevan 31.5.2011 annetun lupapäätöksen nro 32/11/2 toteamista rauenneeksi ja siinä määrättyjen korvausvelvollisuuksien poistamista (dnro PSAVI/6118/2024) sekä toisella hakemuksella päätöksessä määrättyjen vähintään 3 000 euron korvausten palauttamista (dnro PSAVI/6129/2024). Kuulutus ja asiakirjat ovat nähtävillä 26.9.–3.11.2025 osoitteessa https://ylupa.avi.fi. Ohjeet muistutusten ja mielipiteiden antamiseen ilmenevät kuulutuksesta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

ILMOITUS KUULUTUKSESTA

Rokamo–Nälkämä-tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostus, Kemijärvi

Suomen Voima Oy suunnittelee Kemijärvelle tuulivoimahanketta, jonka vaikutusalue ulottuu myös Sallaan ja Pelkosenniemelle. Pinta-alaltaan noin 1 088 hehtaarin tuulivoimala-alue sijaitsee noin 22 kilometriä Kemijärven keskustaajamasta koilliseen ja rajautuu Sallan kuntarajaan. Hankkeessa suunnitellaan enintään kahdeksaa (8) tuulivoimalaa, joiden yksikköteho on enintään 10 MW ja kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä. Hankkeen sähkönsiirto on suunniteltu toteuttaa noin 29 kilometrin pituisella 110 kV:n voimajohdolla tuulivoimala-alueelta Kemijärven Isokeron sähköasemalle.

Hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) mukaista arviointimenettelyä.

Arviointiselostus on nähtävillä 1.–31.10.2025 Kemijärven kaupungin Sortteeri-palvelupisteessä (Vapaudenkatu 8), Sallan kunnanviraston teknisessä toimistossa (Postipolku 3), Pelkosenniemen teknisessä toimistossa (Sodankyläntie 2), Lapin ELY-keskuksessa (Hallituskatu 3 B, Rovaniemi) ja sähköisenä ympäristöhallinnon verkkosivuilla osoitteessa www.ymparisto.fi/rokamo-nalkama-tuulivoimahanke-YVA. Lisäksi kuulutus on nähtävillä ELY-keskuksen verkkosivuilla Kuulutukset-osiossa ja Kemijärven kaupungin sekä Sallan ja Pelkosenniemen kuntien sähköisillä ilmoitustauluilla. YVA-selostukseen on mahdollisuus tutustua myös Kemijärven kaupunginkirjastossa (Hietaniemenkatu 5), Sallan kirjastossa (Postipolku 5) ja Sompion kirjaston Pelkosenniemen toimipisteessä (Sodankyläntie 13).

Arviointiselostusta esitellään ja siitä voi keskustella yleisötilaisuuksissa

- keskiviikkona 27.10.2025 klo 17.00 alkaen Kemijärven kaupungintalolla (Hallituskatu 4) sekä
- torstaina 28.10.2025 klo 17.00 alkaen Kursun kylätalolla Sallassa (Uutelantie 2 B).

Yleisötilaisuuksien kahvitarjoilu alkaa klo 16.30. Kemijärven yleisötilaisuuteen voi osallistua myös etänä. Osallistumislinkki julkaistaan yllä mainitulla ympäristöhallinnon verkkosivulla.

Arviointiselostuksesta voi esittää mielipiteitä kirjallisesti toimittamalla ne Lapin ELY-keskukselle viimeistään 31.10.2025 sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo.lappi(at)ely-keskus.fi tai postitse osoitteeseen Lapin ELY-keskus, Hallituskatu 3 B tai PL 8060, 96101 Rovaniemi. Mielipiteissä pyydetään mainitsemaan asian diaarinumero LAPELY/5088/2023.

Rovaniemellä 1.10.2025
Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

KAUNIS IRON

Inbjudan till samråd enligt 6 kap miljöbalken inför ansökan om bearbetningskoncession

Kaunis Iron AB avser att ansöka om bearbetningskoncession enligt minerallagen (1991:45) för del av den så kallade Tapulifyndigheten på fastigheterna Kaunisvaara 13:1 och Kaunisvaara 26:4 i Pajala kommun. Bolaget bjuder nu in till samråd enligt 6 kap. miljöbalken (1998:808) om hur den miljökonsekvensbeskrivning som bolaget har att upprätta och foga till ansökan ska vara utformad (Avgränsningssamråd). Koncessionen är avsedd att få beteckningen Tapuli K nr 3.

Bearbetningskoncessionen avser brytning av järnmalm i dagbrott för framställande av järnmalmskoncentrat, med därtill hörande vatten- och avfallshantering. Samrådet gäller koncessionens lokalisering, omfattning och utformning, de effekter den kan förväntas medföra samt miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och utformning.

Kaunis Iron AB välkomnar med denna inbjudan de enskilda som kan antas bli särskilt berörda, samt de organisationer och den allmänhet som kan antas bli berörda, till skriftligt samråd.

Ett samrådsunderlag har tagits fram som beskriver koncessionsområdet och hur verksamheten vid det är tänkt att bli utformad. Det innehåller också en beskrivning av de miljöeffekter som koncessionen bedömts kunna medföra, enligt nuvarande kunskapsläge.

Om du har frågor om projektet eller önskar få samrådsunderlaget skickat till dig kontakta bolaget via e-post **samrad_tapuli_k_nr_3@kaunisiron.se** eller telefon **0978-27 27 27.**

Synpunkter kan framföras skriftligen via ovan angiven e-postadress alternativt med vanlig post till Kaunis Iron AB, Stationsgatan 46, 972 33 Luleå. Skriftliga synpunkter kan lämnas fram till den **24 oktober 2025**. Märk skriftlig korrespondens med "Samråd Tapuli K nr 3".

Työpaikat

OLEMME OSA KALEVA MEDIAA

Vain sinä voit estää kansan arkea suistumasta anarkiaan

Kirjeiden ja lehtien on oltava aamutuimaan postilaatikoissa. Ole sankari ja hae jakajaksi.

LUE LISÄÄ JA JÄTÄ HAKEMUKSESI
BOTNIAPRINT.FI/REKRY

botniaprint
PAINAA JA JAKAA

Aida har 5 äpplen och Teo har 7. Hur långt är ett snöre?

Träffa en mattecoach och få personlig hjälp med dina mattefrågor. Du hittar Livehjälpen på Pluggakuten. Det är gratis och kommer alltid vara.

PLUGG-AKUTEN

www.pluggakuten.se är en tjänst från Mattecentrum som har 90 konto och kontrolleras av Svensk Insamlingskontroll.

PREDIKOTURER

ÖVRIGA SAMFUND

Kiruna fridsförbund
Mikaelihelgens sammankomster anordnas 3-5 oktober.

Inledning fredag kl 18 i bönhuset.
Lördag och söndag kl 11 och 17 i kulturhuset Auroras lokaler.

Alla är varmt välkomna att delta och lyssna till Guds ord.
V. Langås, P. Svenfelt, D. Orre.

Sammankomsterna sänds via kiruna närradio 93,7MHz och via internet.
Länk för internetradio och ytterligare information hittas på vår hemsida: kyrktorget.se/kiruna.fridsforbund

Ta ställning för allas rätt till ett värdigt liv!
act Svenska kyrkan

Var med och främja fantastisk föreningsverksamhet för barn och unga!
kfum.se/joina

KUNGÖRELSE

Inbjudan till samråd enligt 6 kap miljöbalken inför ansökan om bearbetningskoncession

Kaunis Iron AB avser att ansöka om bearbetningskoncession enligt minerallagen (1991:45) för del av den så kallade Tapulifyndigheten på fastigheterna Kaunisvaara 13:1 och Kaunisvaara 26:4 i Pajala kommun. Bolaget bjuder nu in till samråd enligt 6 kap. miljöbalken (1998:808) om hur den miljökonsekvensbeskrivning som bolaget har att upprätta och foga till ansökan ska vara utformad (Avgränsningssamråd). Koncessionen är avsedd att få beteckningen Tapuli K nr 3.

Bearbetningskoncessionen avser brytning av järnmalm i dagbrott för framställande av järnmalmskoncentrat, med därtill hörande vatten- och avfallshantering. Samrådet gäller koncessionens lokalisering, omfattning och utformning, de effekter den kan förväntas medföra samt miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och utformning.

Kaunis Iron AB välkomnar med denna inbjudan de enskilda som kan antas bli särskilt berörda, samt de organisationer och den allmänhet som kan antas bli berörda, till skriftligt samråd.

Ett samrådsunderlag har tagits fram som beskriver koncessionsområdet och hur verksamheten vid det är tänkt att bli utformad. Det innehåller också en beskrivning av de miljöeffekter som koncessionen bedömts kunna medföra, enligt nuvarande kunskapsläge.

Om du har frågor om projektet eller önskar få samrådsunderlaget skickat till dig kontakta bolaget via e-post **samrad_tapuli_k_nr_3@kaunisiron.se** eller telefon **0978-27 27 27**.

Synpunkter kan framföras skriftligen via ovan angiven e-postadress alternativt med vanlig post till Kaunis Iron AB, Stationsgatan 46, 972 33 Luleå. Skriftliga synpunkter kan lämnas fram till **24 oktober 2025**. Märk skriftlig korrespondens med "Samråd Tapuli K nr 3".

KUNGÖRELSE

Luleå kommun **2025-10-01**

Kungörelse

Luleå kommun har fått in en ansökan om bygglov för förlängning av tidsbegränsat bygglov för personalbaracker t o m 2027-08-31 på fastigheterna GÄDDVIK 24:16 och GÄDDVIK 24:17.

Fastigheterna Gäddvik 24:16 och Gäddvik 24:17 ligger utanför detaljplanerat område. Enligt plan- och bygglagen ska grannar och andra berörda sakägare beredas tillfälle att yttra sig. Sakägarkretsen är i detta fall stor och därför kungörs detta. Om ni vill yttra er i ärendet, uppge hur ni är sakägare och/eller berörd och vilken fastighet som berörs. Grannar och sakägare kommer bara att meddelas genom denna kungörelse.

Handlingarna finns att se på Luleå kommuns digitala anslagstavla, www.lulea.se/ anslagstavla

Synpunkter i ärendet ska vara skriftliga, undertecknade och inlämnade senast 2025-10-15.

Skrivelsen ska märkas med diarienummer L-2025-873 och skickas till: Luleå kommun, Avdelning miljö och bygg, 971 85 Luleå eller via e-post: miljobygg@lulea.se

Välkommen att kontakta oss!
Kundcenter är öppet vard kl 8-17. Tfn: 0920-45 30 00
Stadshusets reception är öppen kl 8-17
Service och information: www.lulea.se
Läs nyheter på: vartlulea.se

LULEÅ KOMMUN

Luleå kommun **2025-10-01**

Kungörelse

Ansökan om nybyggnad av förrådsbyggnad på fastigheten SVARTÖSTADEN 13:32

Luleå kommun har fått in en ansökan om bygglov för nybyggnad av förrådsbyggnad på fastigheten SVARTÖSTADEN 13:32. Detaljplan A432 gäller för fastigheten. Förrådsbyggnaden som avser en sandficka placeras inom område som är avsedd att utgöra ett planterat skyddsområde som inte får bebyggas. Åtgärden i ansökan avviker därmed från gällande detaljplan.

Enligt plan- och bygglagen ska grannar och andra berörda sakägare beredas tillfälle att yttra sig. Sakägarkretsen är i detta fall stor och därför kungörs detta. Om ni vill yttra er i ärendet, uppge hur ni är sakägare och/eller berörd och vilken fastighet som berörs. Grannar och sakägare kommer bara att meddelas genom denna kungörelse.

Handlingarna finns att se på Luleå kommuns digitala anslagstavla, www.lulea.se/ anslagstavla

Synpunkter i ärendet ska vara skriftliga, undertecknade och inlämnade senast 2025-10-15. Skrivelsen ska märkas med diarienummer L-2025-667 och skickas till: Luleå kommun, Avdelning miljö och bygg, 971 85 Luleå eller via e-post: miljobygg@lulea.se

Välkommen att kontakta oss!
Kundcenter är öppet vard kl 8-17. Tfn: 0920-45 30 00
Stadshusets reception är öppen kl 8-17
Service och information: www.lulea.se
Läs nyheter på: vartlulea.se

LULEÅ KOMMUN

Operation Smile
Ge nya leenden. Förändra liv!
BG 900-2221 / SWISH 900 2221
SVENSK INSAMLINGSKONTROLL 90 konto
operationsmile.se

PREDIKOTURER

ÖVRIGA SAMFUND

Kiruna fridsförbund
Mikaelihelgens sammankomster anordnas 3-5 oktober.

Inledning fredag kl 18 i bönhuset.
Lördag och söndag kl 11 och 17 i kulturhuset Auroras lokaler.

Alla är varmt välkomna att delta och lyssna till Guds ord.
V. Langås, P. Svenfelt, D. Orre.

Sammankomsterna sänds via kiruna närradio 93,7MHz och via internet.
Länk för internetradio och ytterligare information hittas på vår hemsida: kyrktorget.se/kiruna.fridsforbund

KUNGÖRELSE

KUNGÖRELSE

Inbjudan till samråd enligt 6 kap miljöbalken inför ansökan om bearbetningskoncession

Kaunis Iron AB avser att ansöka om bearbetningskoncession enligt minerallagen (1991:45) för del av den så kallade Tapulifyndigheten på fastigheterna Kaunisvaara 13:1 och Kaunisvaara 26:4 i Pajala kommun. Bolaget bjuder nu in till samråd enligt 6 kap. miljöbalken (1998:808) om hur den miljökonsekvensbeskrivning som bolaget har att upprätta och foga till ansökan ska vara utformad (Avgränsningssamråd). Koncessionen är avsedd att få betäckningen Tapuli K nr 3.

Bearbetningskoncessionen avser brytning av järnmalm i dagbrott för framställande av järnmalmskoncentrat, med därtill hörande vatten- och avfallshantering. Samrådet gäller koncessionens lokalisering, omfattning och utformning, de effekter den kan förväntas medföra samt miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och utformning.

Kaunis Iron AB välkomnar med denna inbjudan de enskilda som kan antas bli särskilt berörda, samt de organisationer och den allmänhet som kan antas bli berörda, till skriftligt samråd.

Ett samrådsunderlag har tagits fram som beskriver koncessionsområdet och hur verksamheten vid det är tänkt att bli utformad. Det innehåller också en beskrivning av de miljöeffekter som koncessionen bedömts kunna medföra, enligt nuvarande kunskapsläge.

Om du har frågor om projektet eller önskar få samrådsunderlaget skickat till dig kontakta bolaget via e-post **samrad_tapuli_k_nr_3@kaunisiron.se** eller telefon **0978-27 27 27**.

Synpunkter kan framföras skriftligen via ovan angiven e-postadress alternativt med vanlig post till Kaunis Iron AB, Stationsgatan 46, 972 33 Luleå. Skriftliga synpunkter kan lämnas fram till **24 oktober 2025**. Märk skriftlig korrespondens med "Samråd Tapuli K nr 3".

KUNGÖRELSE

Luleå kommun **2025-10-01**

Kungörelse

Luleå kommun har fått in en ansökan om bygglov för förlängning av tidsbegränsat bygglov för personalbaracker t o m 2027-08-31 på fastigheterna GÄDDVIK 24:16 och GÄDDVIK 24:17.

Fastigheterna Gäddvik 24:16 och Gäddvik 24:17 ligger utanför detaljplanerat område. Enligt plan- och bygglagen ska grannar och andra berörda sakägare beredas tillfälle att yttra sig. Sakägarkretsen är i detta fall stor och därför kungörs detta. Om ni vill yttra er i ärendet, uppge hur ni är sakägare och/eller berörd och vilken fastighet som berörs. Grannar och sakägare kommer bara att meddelas genom denna kungörelse.

Handlingarna finns att se på Luleå kommuns digitala anslagstavla, www.lulea.se/ anslagstavla

Synpunkter i ärendet ska vara skriftliga, undertecknade och inlämnade senast 2025-10-15.

Skrivelsen ska märkas med diarienummer L-2025-873 och skickas till: Luleå kommun, Avdelning miljö och bygg, 971 85 Luleå eller via e-post: miljobygg@lulea.se

Välkommen att kontakta oss!
Kundcenter är öppet vard kl 8-17. Tfn: 0920-45 30 00
Stadshusets reception är öppen kl 8-17
Service och information: www.lulea.se
Läs nyheter på: vartlulea.se

LULEÅ KOMMUN

Luleå kommun **2025-10-01**

Kungörelse

Ansökan om nybyggnad av förrådsbyggnad på fastigheten SVARTÖSTADEN 13:32

Luleå kommun har fått in en ansökan om bygglov för nybyggnad av förrådsbyggnad på fastigheten SVARTÖSTADEN 13:32. Detaljplan A432 gäller för fastigheten. Förrådsbyggnaden som avser en sandficka placeras inom område som är avsedd att utgöra ett planterat skyddsområde som inte får bebyggas. Åtgärden i ansökan avviker därmed från gällande detaljplan.

Enligt plan- och bygglagen ska grannar och andra berörda sakägare beredas tillfälle att yttra sig. Sakägarkretsen är i detta fall stor och därför kungörs detta. Om ni vill yttra er i ärendet, uppge hur ni är sakägare och/eller berörd och vilken fastighet som berörs. Grannar och sakägare kommer bara att meddelas genom denna kungörelse.

Handlingarna finns att se på Luleå kommuns digitala anslagstavla, www.lulea.se/ anslagstavla

Synpunkter i ärendet ska vara skriftliga, undertecknade och inlämnade senast 2025-10-15. Skrivelsen ska märkas med diarienummer L-2025-667 och skickas till: Luleå kommun, Avdelning miljö och bygg, 971 85 Luleå eller via e-post: miljobygg@lulea.se

Välkommen att kontakta oss!
Kundcenter är öppet vard kl 8-17. Tfn: 0920-45 30 00
Stadshusets reception är öppen kl 8-17
Service och information: www.lulea.se
Läs nyheter på: vartlulea.se

LULEÅ KOMMUN

Operation Smile
Ge nya leenden. Förändra liv!
BG 900-2221 / SWISH 900 2221
SVENSK INSAMLINGSKONTROLL
operationsmile.se

Bilaga D.1.8

Samrådskrets

Myndigheter och organisationer	Adress	E-post	Alternativ adress	Datum för utskick
Länsstyrelsen i Norrbottens län		norrbotten@lansstyrelsen.se		2025-09-26
Räddningstjänsten Pajala		juha.pasma@pajala.se		2025-09-29
Svenska turistföreningen		info@stfturist.se		2025-09-29
Naturskyddsföreningen		remisser@naturskyddsforeningen.se		2025-09-29
Naturvårdsverket		registrator@naturvardsverket.se		2025-09-29
Bergsstaten		mineinspect@bergsstaten.se		2025-09-29
Sveriges Geologiska Undersökning		sgu@sgu.se		2025-09-29
Statens Geotekniska Institut		sgi@sgi.se		2025-09-29
Kammarkollegiet		registratur@kammarkollegiet.se		2025-09-29
Försvarsmakten		exp-hkv@mil.se		2025-09-29
Luftfartsverket(LFV)		lfv@lfv.se		2025-09-29
Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap(MSB)		registrator@msb.se		2025-09-29
Trafikverket		trafikverket@trafikverket.se		2025-09-29
Havs och Vattenmyndigheten		havochvatten@havochvatten.se		2025-09-29
Energimyndigheten		registrator@energimyndigheten.se		2025-09-29
Riksantikvarieämbetet (RAÄ)		registrator@raa.se		2025-09-29
Tillväxtverket		tillvaxtverket@tillvaxtverket.se		2025-09-29
Skogsstyrelsen		skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se		2025-09-29
Svenska kraftnät		registrator@svk.se		2025-09-29
Sametinget		kansli@sametinget.se		2025-09-29
Pajala Kommun		kommun@pajala.se		2025-09-29
Norrbottens ornitologiska förening	c/o Ulf Öhman	ulf.ohman00@bredband.net	ulla.sundberg@telia.com	2025-09-29
Finsk-svenska Gränsälvskommissionen		info@fsgk.se		2025-09-29
Vattenfall Eldistribution AB		foretagskundservice@vattenfall.com	kundservice@vattenfalleldistribution.se	2025-09-29
Muonio sameby	C/O Hans Holma	sameby.muonio@gmail.com		2025-09-29
Svenska tornedalingars riksförbund		info@str-t.com		2025-09-29
Transportstyrelsen		kontakt@transportstyrelsen.se		2025-09-29
Aareavaara Byasamfällighetsförening	Tornedalsvägen 65	984 31 Pajala	aareavaara.bsf@gmail.com	2025-10-01
Aareavaara Fiskevårdsområdesförening	Tornedalsvägen 65	984 31 Pajala		2025-10-01
Kaunisvaara byaförening	Kengis 110	984 92 Pajala		2025-10-01
Kaunisvaara Folkets Hus Förening	Kaunisvaara 133	984 91 Pajala		2025-10-01
Kaunisvaara Samfällighetsförening	c/o R Uusitalo Kaunisvaara 262	984 91 Pajala		2025-10-01
Naturskyddsföreningen i Pajala	c/o Mats Bodmark Korpilombolovägen 5	980 61 Tärendö		2025-10-01
Norra Kaunisvaara Jaktklubb	c/o Tommy Mäki Siriusvägen 10	981 44 Kiruna		2025-10-01
Södra Kaunisvaara Jaktklubb	Kaunisvaara 262	284 91 Pajala		2025-10-01

Särskilt berörda	Adress	Postnummer Postort	Bjuds in till samrådet såsom:	Datum för utskick
Andersson, Maud Elisabet	Glimmervägen 13	98140 Kiruna	delägare av samfälligheten Kaunisvaara S:28	2025-10-01
Aro, Hans-erik	Kengis 148	98492 Pajala	ägare av fastigheten Kaunisvaara 1:11	2025-10-01
Björnfot, Anna Sofia	Mikkovägen 5	98432 Pajala	ägare av fastigheten Kaunisvaara S:24	2025-10-01
Björnfot, Anna Sofia	Mikkovägen 5	98432 Pajala	ägare av fastigheten Pajala 6:3	2025-10-01
Fredriksson Lantto, Levi			ägare av fastigheten Kaunisvaara 1:5	2025-10-01
Groth, Agneta Ann-kristin	Kaunisvaara 119	98491 Pajala	delägare av samfälligheten Kaunisvaara S:24	2025-10-01
Groth, Agneta Ann-kristin	Kaunisvaara 119	98491 Pajala	ägare av fastigheten Kaunisvaara 2:3	2025-10-01
Hjärtström, Martin Sigvard	Kirunavägen 104	98431 Pajala	delägare av samfälligheten Kaunisvaara S:28	2025-10-01
Hjärtström, Martin Sigvard	Kirunavägen 104	98431 Pajala	delägare av samfälligheterna Kaunisvaara S:9 och S:8	2025-10-01
Kangas, Gudrun Vivi-ann	Ladugårdsvägen 16A Bv	98432 Pajala	ägare av fastigheten Kaunisvaara 1:5	2025-10-01
Kangas, Johan Herbert	Videplan 5G Lgh 1102	98143 Kiruna	ägare av fastigheten Kaunisvaara 1:5	2025-10-01
Kangas, Kurt Olov	Mukkakangas 31	98491 Pajala	ägare av fastigheten Kaunisvaara 1:5	2025-10-01
Kangas, Reino Mattias	Gästgivaregatan 15	98431 Pajala	ägare av fastigheten Kaunisvaara 1:5	2025-10-01
Kangas, Vega Kristina	Brödragatan 9 Lgh 1402	95233 Kalix	ägare av fastigheten Kaunisvaara 1:5	2025-10-01
Kangas, Åke Oskar	Mukkakangas 33	98491 Pajala	ägare av fastigheten Kaunisvaara 1:5	2025-10-01
Karlsson, Björn Kenneth Gunnar	Norra Sunhult Norrgård 4	57373 Sunhultsbrunn	delägare av fastigheterna Pajala 6:3 och Kaunisvaara S:24	2025-10-01
Kieri, Katarina Elisabet	Dragarbrunnsgatan 62 Lgh 1301	75320 Uppsala	delägare av samfälligheterna Kaunisvaara S:28, S:9 och S:8	2025-10-01
Kieri, Kjell Edvin	Koluddsvägen 125	97451 Luleå	delägare av samfälligheterna Kaunisvaara S:28, S:9 och S:8	2025-10-01
Kieri, Kurt Håkan	Trollstigen 21	97251 Luleå	delägare av samfälligheterna Kaunisvaara S:28, S:9 och S:8	2025-10-01
Krekula, Ulf Stefan	Kaunisvaara 412	98491 Pajala	ägare av fastigheten Kaunisvaara 1:5	2025-10-01
Kwatt Ab	Vibratorvägen 3	98138 Kiruna	ägare av fastigheten Kaunisvaara 2:18	2025-10-01
Lantto, Eva Ann-charlotte	PEKKARI Älvbrinken 5A	98431 Pajala	delägare av samfälligheten Kaunisvaara S:28	2025-10-01
Lantto, Johny Sigvard	Kaunisvaara 289	98491 Pajala	delägare av samfälligheten Kaunisvaara S:28	2025-10-01
Lantto, Per Anders	Högsön 141	95592 Råneå	ägare av fastigheten Kaunisvaara 3:6	2025-10-01
Lantto, Sture Göran	Antennvägen 9	98145 Kiruna	delgägare av fastigheterna Kaunisvaara 1:3, 1:12, 2:6 och S:24	2025-10-01
Lantto, Tord Stefan	Kaunisvaara 66	98491 Pajala	delgägare av fastigheterna Kaunisvaara 1:3, 1:12, 2:6 och S:24	2025-10-01
Lehto, Elin Margareta	Ladugårdsvägen 11	98432 Pajala	delägare av samfälligheten Kaunisvaara S:28	2025-10-01
Lindgren, Stig Assar	Gesällvägen 2	95532 Råneå	delägare av samfälligheterna Kaunisvaara S:9, S:8 och S:28	2025-10-01
Magnström, Martin Ingemar	Stenborgsvägen 20	98431 Pajala	ägare av fastigheten Kaunisvaara 1:5	2025-10-01
Mattsson, Per Örjan	Kaunisvaara 443	98491 Pajala	delägare av samfälligheten Kaunisvaara S:28	2025-10-01
Mettävainio, Carl-henrik	Ladugårdsvägen 9	98432 Pajala	delägare av samfälligheten Kaunisvaara S:28	2025-10-01
Mettävainio, Sven Roland	Antennvägen 23	98145 Kiruna	delägare av samfälligheten Kaunisvaara S:28	2025-10-01
Morén, Betty Gunvor	Kungsgatan 28 Lgh 1101	71130 Lindesberg	ägare av fastigheten Kaunisvaara 1:5	2025-10-01
Myllykoski samfällighetsförening	c/o Örjan Mattsson, Kaunisvaara 443	984 91 Pajala	delägare av samfälligheten Kaunisvaara S:12	2025-10-01
Mäki, Anita Katrin	Snövägen 253	97633 Luleå	delägare av samfälligheterna Kaunisvaara S:9, S:8 och S:28	2025-10-01

Mäki, Bengt Örjan	Tallplan 6C Lgh 1101	98142 Kiruna	delägare av samfälligheterna Kaunisvaara S:9, S:8 och S:28	2025-10-01
Mäki, Folke Krister	Kaunisvaara 127	98491 Pajala	delägare av samfälligheterna Kaunisvaara S:9, S:8, S:24 och S:28	2025-10-01
Mäki, Kent Ronald	Laestadiusvägen 17	98431 Pajala	delägare av samfälligheterna Kaunisvaara S:9, S:8, S:24 och S:28	2025-10-01
Mäki, Tommy Evald	Siriusvägen 10	98144 Kiruna	delägare av samfälligheterna Kaunisvaara S:9, S:8, S:24 och S:28	2025-10-01
Neuman, Rolf Peter	Olivedalsgatan 5A Lgh 1501	41310 Göteborg	delägare av samfälligheten Kaunisvaara S:28	2025-10-01
Niva, Simon Holger	Laestadiusvägen 2A Lgh 1102	98431 Pajala	ägare av fastigheten Kaunisvaara 11:5	2025-10-01
Pajala Allmänningsskog	Odonvägen 25	98432 Pajala	ägare av fastigheterna Allmänningsskogen 1:1 och Kaunisvaara S:28	2025-10-01
Rantatalo, Anton Ingemar	Kaunisvaara 406	98491 Pajala	delägare av fastigheterna Kaunisvaara 3:10, S:9, S:8 och S:28	2025-10-01
Rantatalo, Astrid Katarina	Malmuddsvägen 49 Lgh 1302	97245 Luleå	delägare av samfälligheterna Kaunisvaara S:9, S:8 och S:28	2025-10-01
Rantatalo, Bengt Roland	Musikantvägen 5	96140 Boden	delägare av samfälligheterna Kaunisvaara S:9, S:8 och S:28	2025-10-01
Rantatalo, Elof Gotthard	Erkheikki 129	98491 Pajala	delägare av samfälligheterna Kaunisvaara S:9, S:8 och S:28	2025-10-01
Rantatalo, Harry Östen	Fårbetesvägen 9	58666 Linköping	delägare av samfälligheterna Kaunisvaara S:9, S:8 och S:28	2025-10-01
Rantatalo, Lars Oskar Vilhelm	Hermesvägen 1	98144 Kiruna	delägare av samfälligheterna Kaunisvaara S:9, S:8 och S:28	2025-10-01
Rantatalo, Magnus Gustaf	Bälingevägen 220	97594 Luleå	delägare av fastigheterna Kaunisvaara 3:10, S:9, S:8 och S:28	2025-10-01
Rantatalo, Marie Agneta	Kaunisvaara 23	98491 Pajala	delägare av samfälligheten Kaunisvaara S:28	2025-10-01
Rantatalo, Marie Agneta	Kaunisvaara 23	98491 Pajala	delägare av samfälligheterna Kaunisvaara S:8 och S:9	2025-10-01
Rantatalo, Stefan Olle Albin	Kyrkogatan 26	57432 Vetlanda	delägare av samfälligheten Kaunisvaara S:28	2025-10-01
Rantatalo, Stefan Olle Albin	Kyrkogatan 26	57432 Vetlanda	delägare av samfälligheterna Kaunisvaara S:8 och S:9	2025-10-01
Rantatalo, Unto Torsten	Sofiehemsvägen 75 Lgh 1001	90738 Umeå	delägare av samfälligheten Kaunisvaara S:28	2025-10-01
Rantatalo, Unto Torsten	Sofiehemsvägen 75 Lgh 1001	90738 Umeå	delägare av samfälligheterna Kaunisvaara S:8 och S:9	2025-10-01
Simonsson, Inger Gunilla	Olovsvägen 10	95531 Råneå	delägare av samfälligheten Kaunisvaara S:28	2025-10-01
Simonsson, Inger Gunilla	Olovsvägen 10	95531 Råneå	delägare av samfälligheterna Kaunisvaara S:8 och S:9	2025-10-01
Sjögren, Ulla Britt	Klostergatan 14 Lgh 1002	64530 Strängnäs	delägare av samfälligheten Kaunisvaara S:28	2025-10-01
Sjöö, Bertil Stig Gunnar	Marbäcks-kopparp Holmen 1	57373 Sunhultsbrunn	ägare av fastigheten Kaunisvaara 26:4	2025-10-01
Snell, Henry Patrik	Yrvädersvägen 37	97595 Luleå	ägare av fastigheten Kaunisvaara 26:4	2025-10-01
Stellén, Henry Gunnar	Kaunisvaara 424	98491 Pajala	ägare av fastigheten Kaunisvaara 11:5	2025-10-01
Stellén, Sanna Camilla	Perjonsvägen 27	94534 Rosvik	ägare av fastigheten Kaunisvaara 11:5	2025-10-01
Lantto, Sture Göran	Antennvägen 9	98145 Kiruna	ställföreträdare för fastigheten Kaunisvaara 11:4	2025-10-01
Sundkvist, Gunnel Margaretha	Kyrkogatan 28	95298 Morjärv	ägare av fastigheten Kaunisvaara 1:5	2025-10-01
Svanmo, Alf Mikael	Norrlandsgatan 3B Lgh 1101	97434 Luleå	delägare av samfälligheten Kaunisvaara S:28	2025-10-01
Svanmo, Dan Ragnvald	Lostigen 24	97453 Luleå	delägare av samfälligheten Kaunisvaara S:28	2025-10-01
Svanmo, Erling Mikael	Hällströmsvägen 335	94593 Sjulsmark	delägare av samfälligheten Kaunisvaara S:28	2025-10-01
Svanmo, Lars Edvard	Kaunisvaara 450	98491 Pajala	delägare av samfälligheten Kaunisvaara S:28	2025-10-01

Svanmo, Maria Kristina	Bodudden 20	94592 Altersbruk	delägare av samfälligheten Kaunisvaara S:28	2025-10-01
Svanmo, Tuula Irmeli	Kaunisvaara 40	98491 Pajala	delägare av samfälligheten Kaunisvaara S:28	2025-10-01
Svanmo, Ulf Ingemar	Gunnarsbyvägen 26	95595 Niemisel	delägare av samfälligheten Kaunisvaara S:28	2025-10-01
Svenn, Leo David	Mikkovägen 5	98432 Pajala	delägare av samfälligheten Kaunisvaara S:24	2025-10-01
Svenn, Leo David	Mikkovägen 5	98432 Pajala	ägare av fastigheten Pajala 6:3	2025-10-01
Tapuli Markinnehav Ab	c/o Kenneth Karlsson, Norra Sunhult Norrgård 4	57373 Sunhultsbrunn	ägare av fastigheten Kaunisvaara 26:4	2025-10-01
Tillaeus, Kerstin Yvonne	Rundelsgatan 15	26868 Röstånga	delägare av samfälligheten Kaunisvaara S:28	2025-10-01
Tillaeus, Kerstin Yvonne	Rundelsgatan 15	26868 Röstånga	delägare av samfälligheten Kaunisvaara S:9 & S:8	2025-10-01
Törmä, Torsten Reinhold	Odonvägen 4	98432 Pajala	ägare av fastigheten Kaunisvaara 11:5	2025-10-01
Uusitalo, Rune Martin	Kaunisvaara 262	98491 Pajala	delägare av samfälligheten Kaunisvaara S:28	2025-10-01
Uusitalo, Rune Martin	Kaunisvaara 262	98491 Pajala	ägare av fastigheten Kaunisvaara 13:1	2025-10-01
Uusitalo, Rune Martin	Kaunisvaara 262	98491 Pajala	ägare av fastigheten Kaunisvaara 3:2	2025-10-01
Veräjä, Eva Britt-marie	Gyljen Bruksvägen 34	95691 Överkalix	delägare av samfälligheten Kaunisvaara S:28	2025-10-01
Veräjä, Eva Britt-marie	Gyljen Bruksvägen 34	95691 Överkalix	delägare av samfälligheterna Kaunisvaara S:8 och S:9	2025-10-01
Veräjä, Leif Benny	Lantmätarvägen 58	95441 Södra Sunderbyn	delägare av samfälligheten Kaunisvaara S:28	2025-10-01
Veräjä, Leif Benny	Lantmätarvägen 58	95441 Södra Sunderbyn	delägare av samfälligheterna Kaunisvaara S:8 och S:9	2025-10-01
Veräjä, Ove Lennart	Mukkakangas 37	98491 Pajala	delägare av samfälligheten Kaunisvaara S:28	2025-10-01
Veräjä, Ove Lennart	Mukkakangas 37	98491 Pajala	delägare av samfälligheterna Kaunisvaara S:8 och S:9	2025-10-01
Veräjä, Tore Anders	Storskiftesvägen 19	95441 Södra Sunderbyn	delägare av samfälligheten Kaunisvaara S:28	2025-10-01
Veräjä, Tore Anders	Storskiftesvägen 19	95441 Södra Sunderbyn	delägare av samfälligheterna Kaunisvaara S:8 och S:9	2025-10-01

Bilaga D.1.9

De yttranden som mottagits under samrådet

Kaunis Iron
Samrad_Tapuli_K_nr_3@kaunisiron.se

Yttrande i samrådsärende inför ansökan om bearbetningskoncession för Tapuli K nr 3 i Pajala kommun

Beskrivning av ärendet

Kaunis Iron AB (bolaget), bolagsägare Kaunis Holding AB, avser att inkomma med ansökan om bearbetningskoncession till Bergsstaten för framtida brytning av järnmalm inom området Tapuli K nr 3 vid fastigheterna Pajala Kaunisvaara 13:1 och 26:4. Området ligger i direkt anslutning till den gruvverksamhet som bolaget idag bedriver vid Tapuligruvan, ca 25 km norr om Pajala i Norrbottens län. Området omfattas av riksintresse för värdefulla ämnen och mineral enligt 3 kap. 7 § miljöbalken (MB).

Bolaget har bedrivit gruvverksamhet i det för bearbetningskoncessionen aktuella området sedan 2018. Verksamheten bedrivs med stöd av Mark- och miljödomstolens deldom i mål M 2090-19 meddelad den 1 december 2022. Deldomen har överklagats och i väntan på dom från högre instans sker brytning och anrikning av malm från det befintliga dagbrottet i Tapuli och gällande bearbetningskoncession Tapuli K nr 1. Malmen inom Tapuli K nr 1 beräknas vara utbruten under år 2027. Den ansökta koncessionen Tapuli K nr 3, utgör därmed en viktig del för bolagets fortsatta gruvdrift vid Tapuligruvan.

Tapuli K nr 3 ligger i direkt anslutning till bolagets befintliga dagbrott och innebär en utökning av dagbrotten med en yta på cirka 30 hektar. Tapuli K nr 3 ligger inom markanvisat område och majoriteten av koncessionsområdet ligger inom verksamhetsområdet för den befintliga gruvverksamheten. Närmast belägna bostadsbebyggelse ligger i byarna Kaunisvaara i sydost och Aarevaara i nordost, ca 3 respektive 4 km från planerad koncession. Väg 99 går igenom eller sträcker sig längs med nämnda byar.

Koncessionsområdet består idag främst av skogsmark och myrområden.

Verksamheten planeras att utformas på liknande sätt som bolagets befintliga gruvverksamhet. Malmen kommer att brytas i dagbrott och sedan hanteras i befintliga driftsanläggningar inom Tapuligruvans industriområde.

Förberedande arbeten som jordavrymning, avvattning av myrområden och anläggningsarbeten kommer att utföras innan brytningen kan påbörjas. Uppkomna avrymningsmassor kommer att läggas på upplag för att nyttjas som resurs vid anläggande av infrastruktur och anläggningar inom befintligt och planerat verksamhetsområde samt vid efterbehandling. För att möjliggöra brytning kommer grundvatten att bortledas så länge som brytning sker i dagbrottet.

Brytningsmetoden uppger bolaget kommer preliminärt att vara densamma som vid den redan pågående gruvverksamheten vid Tapuli. Dagbrottets storlek uppskattas till cirka 700 meter långt och 400 meter brett. Det maximala djupet för dagbrottet uppskattas till cirka 160 meter.

Lastning av malm och gråberg kommer i huvudsak att ske med hydrauliska eller linmanövrerade grävmaskiner. All lastning kommer att ske direkt på truckar. Lastningen kompletteras med renlastare och schaktmaskiner och kan komma ske under dygnets alla timmar, året om.

Losshållen malm kommer att transporteras till primärkrossen på befintligt industriområde för vidare bearbetning och förädling i anrikningsverket. Utbrutet gråberg, det vill säga ofyndigt berg som inte utgör malm, avses att transporteras till befintlig gråbergsdeponi öster om dagbrottet.

Fyndigheten inom Tapuli K nr 3 innehåller brytvärda halter av järn. Den sannolika mineralreserven inom koncessionsområdet uppskattas av bolaget till 6,6 miljoner ton järnmalm med en halt av 23,2 % järn, efter att hänsyn har tagits till malmförluster och gråberginbladning.

Bestämmelser gällande samråd

I fråga om ansökan för beviljande av bearbetningskoncession, enligt 4 kap. 2 § minerallagen, ska en specifik miljöbedömning göras, information lämnas och samordning ske enligt 6 kap. 28-46 §§ MB.

En specifik miljöbedömning ska göras, enligt 6 kap. 20 § MB, i fråga om en verksamhet eller åtgärd som ska prövas för ett tillstånd som avses i 9 eller 11 kap. MB En specifik miljöbedömning innebär, enligt 6 kap. 28 § MB, att den som avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden samråder om hur en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) ska avgränsas (avgränsningssamråd), tar fram en MKB och ger in den till den myndighet som prövar tillståndsfrågan. Den som prövar tillståndsfrågan ska ge berörda tillfälle att lämna synpunkter på MKB:n och därefter slutföra miljöbedömningen.

Enligt 6 kap. 29 § MB ska avgränsningssamrådet genomföras inför arbetet med MKB:n och innebära att den som avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden samråder om verksamhetens eller åtgärdens lokalisering, omfattning och utformning, de miljöeffekter som verksamheten eller åtgärden kan antas medföra i sig eller till följd av yttre händelser samt om MKB:s innehåll och utformning.

Enligt 6 kap. 32 § MB ska länsstyrelsen under avgränsningssamrådet verka för att innehållet i MKB:n får den omfattning och detaljeringsgrad som behövs för prövningen. Länsstyrelsen ska skriftligen redovisa sin bedömning av vad en MKB ska innehålla för att kunna ligga till grund för den fortsatta miljöbedömningen. Bedömningen ska lämnas till den som avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden. Bedömningen är inte bindande.

En verksamhet eller åtgärd ska antas medföra en betydande miljöpåverkan enligt 6 § 1p. Miljöbedömningsförordningen (2017:966) om den omfattas av 4 kap. 11-16 §§ Miljöprövningsförordningen (2013:251). Bolagets planerade verksamhet i aktuellt ärende ska därför antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Inför den planerade ansökan om bearbetningskoncession har därför bolaget inkommit med ett underlag för avgränsningssamråd till länsstyrelsen. Bolaget har i samrådet lämnat en översiktlig redovisning av verksamheten och dess förväntade effekter. Länsstyrelsen lämnar därför övergripande kommentarer och synpunkter på vad MKB:n ska omfatta.

Länsstyrelsens yttrande

Allmänt

I ärenden om bearbetningskoncession och/eller miljötillstånd enligt 9 och 11 kap. MB ska aktuell prövningsinstans pröva om verksamheten är förenlig med tillämpliga bestämmelser. För att möjliggöra en samlad bedömning enligt 3 och 4 kap. MB krävs en MKB som är tillräckligt detaljerad och som redogör för de relevanta frågor som är av betydelse i sammanhanget. Vad den ska innehålla regleras i 6 kap. MB.

För att en prövningsinstans ska kunna göra en bedömning gällande tillämpningen av 3 och 4 kap. MB behöver bolagets underlag vara komplett. Vidare ska ansökningsunderlaget i övrigt även vara komplett i den mening som avses i 6 kap. MB. Det innebär bland annat att bolaget måste noggrant och uttömmande presentera ett underlag som beskriver verksamhetens påverkan på de i det enskilda fallet berörda allmänna intressen som omfattas av bestämmelserna i 3 och 4 kap. MB och på vilket sätt bolaget anser att den eventuella påverkan är förenlig med nämnda bestämmelser. Om till exempel riksintressen påverkas ska den påverkan presenteras utifrån det aktuella riksintressets värden som legat till grund för utpekandet av respektive riksintresse.

Det aktuella området för bearbetningskoncessionen ligger i direkt anslutning till bolagets befintliga gruvverksamhet. I kommande ansökan behöver bolaget klargöra om hela eller delar av den befintliga gruvverksamheten kommer att drivas parallellt med arbeten i området för bearbetningskoncessionen och vilka kumulativa effekter som kan komma att uppstå till exempel med hänsyn till buller från verksamheten, påverkan på rennäringen och påverkan på naturmiljön.

Avgränsning av ansökan

För att länsstyrelsen lättare ska kunna tolka bolagets MKB anser myndigheten att redovisningen ska innehålla översiktliga och detaljerade kartor/planer över planerat verksamhets- och industriområde. Länsstyrelsen anser att det är viktigt att på ett tydligt sätt kunna utläsa verksamhetens avgränsning mot omgivande mark.

Riksintressen

Enligt 3 kap 1 § MB ska mark- och vattenområden användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde ska ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning. Geografiska områden som är av nationell betydelse för olika samhällsintressen kan pekas ut som områden av riksintresse enligt 3 och 4 kap. MB.

Koncessionsområdet ligger inom ett utpekat riksintresse för rennäringen enligt 3 kap. 5 § MB och inom riksintresse för värdefulla ämnen och mineral enligt 3 kap. 7 § MB.

Koncessionsområdet ligger inom delavrinningsområdet för Mellasjoki som utgör biflöde till Muonio älv. Muonio älv utgör i sin tur det största biflödet till Torne älv som ingår i det för Natura 2000 utpekade riksintresseområdet Torne och Kalix älvsystem.

Länsstyrelsen vill upplysa om att trots att lagändringen om att ett tillstånd enligt 7 kap. 28 a § MB inte längre är en förutsättning för att en bearbetningskoncession kan beviljas ska Bergmästaren fortfarande tillämpa 4 kap. 1 § 1 st. 2p. MB som innebär att en verksamhet får komma till stånd endast om det kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar ett områdes natur- och kulturvärden. Denna bedömning ska göras för alla områden som utpekats som riksintresseområden enligt 4 kap. MB. Natura 2000-områden är i sin helhet av riksintresse. En bedömning ska därför göras enligt 4 kap. 1 § 1 st. 2 p. MB om den ansökta verksamheten kan genomföras på ett sätt som inte påtagligt skadar ett områdes natur- och kulturvärden, även beträffande Natura 2000-områden.

För att kunna bedöma om en eventuell gruvverksamhet inom det ansökta koncessionsområdet kan komma att påtagligt skada berörda riksintresseområdet Torne- och Kalix älvsystem är det lämpligt om bolaget i kommande MKB beskriver förekommande och utpekade arter och dess typiska livsmiljöer. Samt om och i så fall hur dessa arter kan komma att påverkas med avseende på bevarandestatus och arealförlust.

Eftersom utsläpp till och påverkan på närliggande vattendrag redan sker inom ramen för bolagets befintliga verksamhet ska även kumulativa effekter från pågående och planerad gruvverksamhet beskrivas. Om bolaget bedömer att ingen eller ringa påverkan

kommer att ske ska även detta ställningstagande kunna styrkas och motiveras.

Avfallshanteringsplan

För att bedöma markanvändningsfrågorna på ett så korrekt sätt som möjligt anser länsstyrelsen att den information om framgår av en avfallshanteringsplan ska ingå i den MKB som bolaget ska ta fram för ansökan om bearbetningskoncession.

Bolaget behöver därför lämna information i MKB:n om de, för markanvändningen, väsentliga uppgifter som framgår av en avfallshanteringsplan och som är rimlig med hänsyn till rådande kunskap över planerad verksamhet och hur den avses bedrivas.

Bolaget ska redogöra för om verksamheten förväntas ge upphov till utvinningsavfall som inte utgörs av gråberg, anrikningssand och flotationssand.

Gråberg

Det anges i underlaget att en stor andel av utbrutet gråberg kommer kunna användas som ballast inom och utanför verksamhetsområdet. Länsstyrelsen önskar lyfta att bedömning av materialets lämplighet för detta ändamål bör göras i enlighet med Naturvårdsverkets vägledningar för återvinning av avfall för anläggningsändamål.

Rennäring

Koncessionsområdet är i sin helhet beläget inom ett utpekat riksintresse för rennäring, och utgör ett kärnområde för Muonio sameby. Enligt Sametingets kartunderlag nyttjas området som huvudkalvnings- och trivselland samt som årstidsland från vår till förhöst.

Bolaget bedömer att konsekvenserna för rennäringen blir obetydliga, baserat på att den befintliga gruvan redan medfört att rennäringen upphört att nyttja den aktuella ytan. Detta resonemang bortser dock från den kumulativa effekten och den totala förskjutningen av renskötseln.

Riksintresset för rennäring är beroende av funktionella samband och ekologisk kontinuitet över stora ytor. Bedömningen av påverkan kan därmed inte enbart utgå från den geografiska ytan inom

koncessionsområdet, utan måste omfatta verksamhetens totala influensområde.

För att möjliggöra en bedömning av huruvida den sökta bearbetningskoncessionen medför väsentlig skada på riksintresset för rennäring behöver bolaget beskriva renskötselns nuvarande nyttjande i och kring det sökta koncessionsområdet.

Den påverkan som uppstår då koncessionsområdet läggs till de befintliga störningarna i landskapet som befintlig gruva och vägar ger upphov till. Bolaget behöver beskriva påverkan på rennäringen utifrån hur undvikelsezonen för renarna beräknas förskjutas och utökas. Bolaget behöver även redogöra för huruvida den sammanlagda effekten av den nya koncessionen och den befintliga verksamheten riskerar att väsentligt motverka riksintresset för rennäring.

Länsstyrelsen menar även att bolaget översiktlig bör redovisa förebyggande och skadelindrande åtgärder som avser minimera påverkan på riksintresset.

Transporter

Transporterna från bolaget utgörs av en följdverksamhet som i sig har en påverkan på intilliggande intressen. Länsstyrelsen anser att bolaget i MKB:n även ska beskriva vilka externa transporter som kan komma att ske, omfattningen och de miljökonsekvenser som kan uppkomma till följd av dem.

Påverkan på ytvatten och miljökvalitetsnormer

Mellajoki som är recipient för sökt bearbetningskoncession har otillfredsställande ekologisk status. Anledningen är statusbedömningen för fisk och bottenfauna. Näringsämnen är även klassat till måttlig status.

Bolagets sammantagna bedömning av konsekvenserna för ytvatten är att de kommer att bli obetydliga. I samrådsunderlaget anges ingen information som stödjer slutsatsen eller motsatsen. Bolaget hänvisar till att befintliga reningsanläggningar finns på plats från tidigare tillståndsgiven verksamhet.

Länsstyrelsen anser att bolaget behöver redovisa underlaget till sina slutsatser och hur utsläpp från verksamheten kan komma att påverka recipientens status.

Processvatten

I kommande MKB behöver bolaget beskriva bearbetningskoncessionens påverkan på processvattenssystemet. Till exempel påverkan på flöden, halter, och behovet av rening av processvatten.

Grundvatten

Länsstyrelsen anser att bolaget ska redovisa i MKB:n influensområdet för avsänkning av grundvatten orsakad av den planerade verksamheten samt vilka grundvattenberoende habitat som kan påverkas av sänkningen eller av föroreningar som kan följa med utströmmande grundvatten eller ytvatten.

I samband med tidigare etablering av Tapuli dagbrott har stora grundvattensänkningar skett i området. Bolaget ska beskriva om ytterligare sänkningar av grundvatten riskerar att ske till följd av den planerade verksamheten och vilken påverkan som då sker. Vidare ska det finnas en beskrivning av nuvarande grundvattenkvalitet.

Länsstyrelsen anser att grundvattenmodelleringar bör innehålla osäkerhetsanalyser, representation av heterogenitiet samt beaktande av alternativa utkomster (statistisk fördelning av olika tänkbara resultat och konsekvenser av dessa). De hydrogeologiska modellerna och undersökningarna ska vara av tillräcklig omfattning för att möjliggöra bedömning av kvantitativ och kvalitativ (inkl. diffusspridning) påverkan på grund- och ytvattenförekomster.

Naturvärden

I direkt anslutning till det ansökta koncessionsområdet finns ett våtmarksområde, Kokkovuoma, som i tidigare utförda naturvärdesinventering har bedömts hysa högsta naturvärde (naturvärdesklass 1). Inom koncessionsområdet har det enligt samrådsunderlaget inte konstaterats några områden med högre naturvärden.

För att kunna ta ställning till 3 kap. 2 och 3 §§ MB behöver bolaget i kommande MKB beskriva naturmiljön och de naturvärden som finns

inom området som kan komma att påverkas av en eventuell gruvverksamhet, och vilka konsekvenser verksamheten (till exempel genom grundvattenavsänkning) kan få för förekommande naturvärden.

Kulturmiljö

Det finns inga kända forn- eller kulturlämningar inom det område där dagbrottet planeras. En arkeologisk utredning som genomfördes 2010 berörde delar av det aktuella området. Trots goda inventeringsförhållanden påträffades inga forn- eller kulturlämningar inom det aktuella området.

Länsstyrelsen bedömer att det är osannolikt att det finns okända lämningar i den del som berörs av det planerade dagbrottet.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetchef Sabina Hoppe med handläggare Malin Löfgren som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

Rickard.Sundkvist@Geosyntec.com
johan.morin@geovista.se

Så hanterar länsstyrelsen personuppgifter

Information om länsstyrelsen hanterar personuppgifter finns på https://www.lansstyrelsen.se/dataskydd

Johan Morin

Från: Löfgren Malin <malin.lofgren@lansstyrelsen.se>
Skickat: den 11 november 2025 10:43
Till: Johan Morin; Ohlsson Anna-Carin
Kopia: samrad_tapuli_k_nr_3@kaunisiron.se
Ämne: Sv: Tapuli K nr 3, Minnesanteckningar från samrådsmöte

Hej,

Tack så mycket för informationen och tack för ett bra möte.

En punkt som lyftes under mötet var även påverkan på grundvattnet. Det har kunnat konstateras stora grundvattensänkningar i brunn 5 under driften av bolagets befintliga verksamhet. Riskerar grundvattennivån att sänkas? Finns det en risk för att den sänks ytterligare i redan påverkande områden? Kan sänkningar av grundvattnet komma att påverka den omkringliggande naturmiljön?

Med vänlig hälsning

Malin Löfgren
Handläggare

Enheten för miljöskydd
Länsstyrelsen Norrbotten
010-2255424

Kontaktuppgifter Länsstyrelsen Norrbotten
Växel: 010-225 50 00
Central epost
Webbplats och sociala medier
Så hanterar vi dina personuppgifter

Från: Johan Morin <johan.morin@geovista.se>
Skickat: den 3 november 2025 16:02
Till: Löfgren Malin <malin.lofgren@lansstyrelsen.se>; Ohlsson Anna-Carin <Anna-Carin.Ohlsson@lansstyrelsen.se>
Kopia: samrad_tapuli_k_nr_3@kaunisiron.se
Ämne: Tapuli K nr 3, Minnesanteckningar från samrådsmöte

Hej Malin och Anna-Carin,

Vi vill tacka för ert deltagande i samrådsmötet gällande den av Kaunis Iron AB planerade ansökan om bearbetningskoncession för Tapuli K nr 3.

Bilagt finner ni en kopia av presentationen och våra anteckningar från mötet.

Återkom gärna om det är något som vi missat att återge i anteckningarna, så ser vi över det.

För Kaunis Iron AB

Med vänlig hälsning/Best regards

Johan Morin
Senior project manager & Partner

Post: Box 276, SE-971 08 Luleå, Sweden
Visiting: Nygatan 10A, 972 33 Luleå

Office: +46 920 603 60
Direct: +46 (0)70 304 25 67

johan.morin@geovista.se

GEOVISTA.SE | **LINKEDIN**

This email and any files attached is confidential. The information is intended solely for the use of the individual or entity to whom they are addressed. If you are not the intended recipient, please notify the sender immediately and delete the email and the files attached from your system. Any disclosure, reproduction, distribution or other use of this email and files attached to it by an individual or entity other than the intended recipient is prohibited.

Yttrande - avgränsningssamråd Tapuli K nr 3

Kaunis Iron AB
E-post: samrad_tapuli_k_nr_3@kaunisiron.se

Naturskyddsföreningen i Norrbottens län genom länsförbundet och kretsen i Pajala (fortsatt SNF) lämnar här sitt yttrande till avgränsningssamrådet.

Bakgrund

Kaunis Iron AB (fortsatt bolaget) har genom deldom i Mark- och miljödomstolen ”MMD” och efter överklagande till och dom i Mark-och miljööverdomstolen (MÖD) fått tillstånd till ”att bedriva gruvbrytning vid Tapuli, Sahavaara och Palotieva dagbrott med en maximal årlig brytning av 10 Mton järnmalm”. MÖD dom är överklagad till Högsta domstolen (HD). Frågan om prövningstillstånd är ännu ej avgjord. Någon brytning har ännu därför ej kunnat påbörjas i Sahavaara eller Palotieva. Bolaget avser nu ansöka om ytterligare en bearbetningskoncession då malmen uppges ta slut 2027 i Tapuli dagbrott.

SNFs ställningstagande

SNF har tidigare yrkat att något nytt tillstånd inte skulle beviljas bolaget, när Bolaget önskade återuppta verksamheten efter tidigare konkurs. I det fall tillstånd ändå skulle ges var det av SNFs uppfattning att detta endast skulle gälla utbrytning av malmen i Tapuli och att inga ytterligare dagbrott borde få öppnas.

SNF vidhåller tidigare uppfattning och menar att ytterligare bearbetningskoncession i nuvarande läge ej bör övervägas eller beviljas innan avgörandet i HD. Tidigare inställning kvarstår om att ingen ytterligare brytning utöver Tapuli K nr 1 bör medges.

Synpunkter på underlaget

Bearbetningskoncessionen

Det är en mycket begränsad fyndighet: “Den sannolika mineralreserven inom koncessionsområdet uppgår till 6,6 miljoner ton järnmalm med en halt av 23,2 % Fe.” Det är inte brist på järnmalm varken i Sverige eller i Europa, och järn hör inte till de kritiska råvaror som listas i EU:s förordning (CRMA). Bolaget behöver förklara på vilket sätt just denna fyndighet är brytvärd, och varför detta riksintresse ska sättas före riksintresse rennäringen och riksintresse Natura 2000. Det är bolagets bedömning att bearbetningskoncessionen kommer att ge upphov till totalt 34,1 miljoner ton gråberg samt 4,4 miljoner ton anrikningssand

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/sv/document-check/56f69a1b-9f5f-4f1d-943c-c64e1d9b29dc
visma sign
www.vismasign.com

vid full utbrytning av den malm som finns inom koncessionsområdet. Bolaget anger vidare i sin ansökan att lönsam brytning förutsätter ett koncentratpris på 120 USD per ton, men enligt aktuell marknadsinformation framstår detta som orimligt optimistiskt. S&P Global Market Intelligence bedömde i augusti 2025 att järnmalmspriset i genomsnitt skulle uppgå till 97,20 USD per ton år 2025, med en gradvis nedgång till 80,00 USD per ton år 2029. En möjlig återhämtning till cirka 95 USD per ton bedöms först kunna ske omkring år 2035, beroende på utbuds- och efterfrågebalans. Den osäkerhet som finns kopplad till projektets och bolagets lönsamhet gör det centralt att en ekonomisk säkerhet finns fastställd till ett tillräckligt högt belopp för att kunna täcka efterbehandlingsplanen vid en tidig konkurs om en brytning skulle tillåtas.

Vattenmiljöer
I underlaget redovisas status för vattenförekomsten Mellajoki endast för förvaltningscykeln fram till 2021. Uppgifter för nuvarande vattenförvaltningscykel (2022–2027) saknas, vilket innebär att konsekvenserna för vattenmiljöerna inte kan bedömas på ett tillförlitligt sätt.

Kulturmiljö
Den kulturhistoriska inventeringen inom området har inte uppdaterats sedan 2007, vilket innebär att ansökan bygger på föråldrat underlag och inte uppfyller kraven på en aktuell och fullständig miljökonsekvensbeskrivning.

Naturvärden

I samrådsunderlaget beskrivs det att senaste naturvärdesinventeringen genomfördes 2019, med uppföljande inventeringar under 2024. Det planerade projektet berör Kokkovuoma, ett område som omfattas av den nationella myrskyddsplanen. Området är av klass 1, med mycket höga naturvärden. Verksamheten bedöms medföra negativ påverkan på våtmarkens hydrologi, växtsamhällen och djurliv. Särskilt oroande är konsekvenserna för rödlistade arter såsom videsparv och myrbräcka som påträffats inom området. I närheten av området förekommer även äldre naturskogsartade skogar med skogligt biotopskydd. Detta motiverar att en ny grundlig inventering genomförs. I förhållande till tidigare bedömningar så är den uppenbara frågan om någon förändring sker i och med det nya området som avses tas i anspråk.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/sv/document-check/56f69a1b-9f5f-4f1d-943c-c64e1d9b29dc
visma sign
www.vismasign.com

Bolaget ska i kommande MKB även visa vilken påverkan verksamheten kommer att ha på områdets natur, skyddade samt rödlistade arter och beskriva detta i detalj i miljökonsekvensbeskrivningen. Vi förväntar oss en konsekvent och fullödig beskrivning av naturmiljön i hela området. Beskrivningen ska visa såväl förväntade effekter på redovisade arter och naturområden, planerade skyddsåtgärder, samt skyddsåtgärdernas förväntade effekt.

Riksintresse rennäringen

Kärnområdena av riksintressena för rennäringen har tidigare redovisats. Det är en skyldighet och nödvändighet att fortsatt samverka med Muonio sameby. Vi menar att FPIC skall tillämpas och att samebyn inte bara skall erbjudas delta i en ny rennäringsanalys utan att faktiskt samtycke krävs innan eventuell ansökan skickas in. Vi förväntar oss en beskrivning som visar ytterligare effekter på renskötseln, planerade nya skyddsåtgärder, samt skyddsåtgärdernas förväntade effekt.

Riksintresse Natura 2000

Tidigare klarlägganden har skett om att det största biflödet till Torne älv är Muonio älv och centralt för riksintresset Natura 2000. Enligt samrådsunderlaget förväntas ingen ny påtaglig skada på naturvärdena inom älvsystemen, men det saknas tydliga bevis för detta påstående. MKB ska därför innehålla en fullständig analys av om ny påverkan på Muonio Älv och därigenom Natura 2000 till följd av denna eventuella brytning kan komma att uppstå, med möjliga risker, planerade skyddsåtgärder, samt skyddsåtgärdernas förväntade effekt.

Vattenhantering

Vattenhanteringen planeras att ske i befintliga driftsanläggningar. Miljökonsekvensbeskrivningen ska därför innehålla följande konsekvensutredningar som följd av anslutningen till Tapuli K nr 1:

- en utredning av påverkan från högre vattenflöden än vanligt, tex under snösmältningen;
- en fullständig utredning av påverkan på grundvattenförekomsterna (Aleniemikangas, Haumajakangas samt den preliminära grundvattenförekomsten WA36229143);
- en redovisning av vilka ämnen, inklusive mängd per år, som förväntas belasta vattenförekomsterna, inklusive beräknad koncentration i vattenförekomsterna i respektive vattenförekomst samt om koncentrationen förväntas fluktuera under året (på grund av variationer av mängden vatten i recipienten och/eller utsläppsmängd);

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/sv/document-check/56f69a1b-9f5f-4f1d-943c-c64e1d9b29dc
visma sign
www.vismasign.com

- vilka skyddsåtgärder som kommer att vidtas för att Vattendirektivets artikel 4 ska följas och vattenkvaliteten inte försämras.

Avfallshantering

Bolaget uppger att hantering av utvinningsavfall kommer att beskrivas närmare i den tekniska beskrivning som bifogas ansökan om bearbetningskoncession. Vidare kommer en geokemisk karaktärisering av avfall genomföras inom ramen för miljökonsekvensbeskrivningen. SNF vill särskilt framhålla att planen ska innehålla en beskrivning av vilka ämnen som kommer att lakas ur avfallet, vilka egenskaper dessa ämnen har, hur stor urlakningen kommer att vara, hur länge denna kommer att pågå, vilka skyddsåtgärder som kommer att vidtas och skyddsåtgärdernas förväntade effekt. Ansökan behöver visa hur bolaget avser att säkerställa utvinnings-avfallsanläggningarnas geotekniska stabilitet.

Kemikaliehantering

Då den momentana mängden kommer överstiga 50 ton och verksamheten därmed omfattas av Sevesodirektivets högre kravnivå ska ansökan innehålla en redogörelse för hur bolaget avser säkerställa att alla skyldigheter i direktivet uppfylls. Vidare ska en fullständig lista på alla kemikalier som avses användas presenteras, tillsammans med en riskanalys, planerade skyddsåtgärder, samt skyddsåtgärdernas förväntade effekt.

Kulturmiljö

Kaunisområdet med omnejd har höga kulturmiljövärden. Vi vill se en fullständig beskrivning på hur den planerade verksamheten kommer påverka den långa traditionen av fiske, jakt och renskötsel i området. Flera kulturhistoriska lämningar har påträffats i områdena kring Tapuli, men endast en översiktlig arkeologisk undersökning har gjorts. Ansökan behöver innehålla en fullständig arkeologisk utredning.

Ekonomisk lönsamhet

Ansökan behöver innehålla en utredning om ekonomisk lönsamhet. Utredningen måste dessutom ta hänsyn till att järnmalmpriset förväntas gå nedåt i framtiden.

Den osäkerhet som finns kopplad till projektets och bolagets lönsamhet gör det ännu viktigare att ekonomisk säkerhet finns fastställd till ett tillräckligt högt belopp för att kunna täcka efterbehandlingsplanen vid en tidig konkurs.

Innehåll i kommande MKB

Utöver den föreslagna dispositionen och innehållet så anser SNF att följande bör ingå:

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/sv/document-check/56f69a1b-9f5f-4f1d-943c-c64e1d9b29dc
visma sign
www.vismasign.com

- Gällande tillstånd och övriga beslut
- information om planerade skyddsåtgärder, med separat beskrivning av hur bolaget bedömer behovet av ekologisk kompensation
- i all redovisning bör klarläggas skillnader och tillkommande konsekvenser i förhållande till pågående brytning och därmed sammanhängande verksamheter jämfört med Tapuli 1
- hushållning med naturresurser
- sammanfattning och samlad bedömning av miljökvalitetsmål och hänsynsregler

För Naturskyddsföreningen i Norrbottens län
Marie Persson
Ordförande

För Naturskyddsföreningen i Pajalakretsen
Mats Bodmark
Ordförande

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/sv/document-check/56f69a1b-9f5f-4f1d-943c-c64e1d9b29dc
visma sign
www.vismasign.com

SIGNATURES ALLEKIRJOITUKSET UNDERSKRIFTER SIGNATURER UNDERSKRIFTER

This documents contains 5 pages before this page
Dokumentet inneholder 5 sider før denne siden
Tämä asiakirja sisältää 5 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 5 sider før denne side
Detta dokument innehåller 5 sidor före denna sida

authority to sign	asemavaltuutus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/sv/document-check/56f69a1b-9f5f-4f1d-943c-c64e1d9b29dc
visma sign
www.vismasign.com

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Authority Services 5.12.2025 SYKE/2025/2071

Swedish Environmental Protection Agency
Richard Kristoffersson
Richard.kristoffersson@naturvardsverket.se
registrator@naturvardsverket.se
espoo@swedishepa.se

Reference: NV-25-049478

Finland's response to the notification in accordance with Article 3 of the Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context (Espoo Convention) regarding Kaunis Iron AB's upcoming application for exploitation concession in Pajala Municipality, Norrbotten county, Sweden

The Finnish Environment Institute acknowledges that Finland has received the notification, dated 22 October 2025, and the consultation documents from Sweden in accordance with Article 3 of the Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context (Espoo Convention), regarding Kaunis Iron AB's upcoming application for exploitation concession in Pajala Municipality, Norrbotten county, Sweden.

In accordance with the Swedish Mineral Act (SFS 1991:45), Kaunis Iron AB is applying for exploitation rights in the Tapuli K No. 3 area. The area, which covers over 30 hectares, is located near the Tapuli mine owned by Kaunis Iron AB, approximately 25 kilometres from the municipality of Pajala in Norrbotten County. Kaunis Iron AB's current mining and industrial area is located to the north and east of this area. If the exploitation rights are granted, the project developer intends to apply for a permit under the Environmental Code to extract mineral resources from the area. Operations will consist of open pit mining and iron ore enrichment at the Kaunisvaara processing plant, with the aim of producing magnetite concentrate.

Consultation in Finland

According to the Finnish Act on Environmental Impact Assessment (252/2017), the Finnish Environment Institute is the competent authority and responsible for information and consultation tasks under the Espoo Convention.

In the notification, the Swedish Environmental Protection Agency requested an indication whether Finland intends to participate in the EIA procedure for the upcoming application for exploitation concession, to provide comments concerning the scope for the assessment of the environmental impacts of the project affecting Finland and submit comments from the public and the authorities in Finland.

The public and the authorities were given the opportunity to comment on the consultation documents from 27 October to 27 November 2025, which were available on the website of Finland's environmental administration (ymparisto.fi) and a platform by Ministry of Justice in Finland for requesting and submitting statements electronically (lausuntopalvelu.fi).

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Remarks received during the consultation

The Finnish Environment Institute received 16 statements. The Finnish Environment Institute has prepared a summary of the original statements in English below. However, the original statements in Finnish or Swedish, which are enclosed to this letter, include important and detailed remarks which need to be examined and taken into consideration in their entirety.

Ministry of Agriculture and Forestry

Based on the information available on the project, it may have significant transboundary environmental impacts on the Muonio River and Torne River systems. The Ministry of Agriculture and Forestry considers that Finland should participate in the EIA procedure for the project.

Centre for Economic Development, Transport and Environment of Lapland

The Torne River-Muonio River basin is part of the protected Natura 2000 area. According to the appendices the mining expansion project will affect the mentioned river basin through the formation of discharge waters and possibly also through the Mella River basin. In addition, the discharge water from Kaunis Iron AB's mine may have an impact on the Torne River-Muonio River waterway area in terms of fisheries interests and the assessment of impacts on fisheries.

The Lapland ELY Centre's view on the submitted document: "Yhteisneuvotteluasiakirja kaivospiirislupahakemusta varten" is general in nature and does not necessarily provide an opportunity to comprehensively comment on matters related to the environmental impact assessment procedure. However, the Lapland ELY Centre considers it very positive that the document has been translated into Finnish.

Regional Council of Lapland

Regional Council of Lapland states that Finland should participate in the environmental impact assessment procedure for the expansion of mining operations by Kaunis Iron AB in Sweden, as the project may have significant transboundary environmental impacts on the Torne River and Muonio River waterways. The Torne-Muonio River is Europe's most important salmon river and is of significant ecological, economic, tourist and cultural importance. In addition, traditional dip net fishing culture (håvning/lippoaminen) on the Torne River is a candidate for inclusion in UNESCO's list of intangible cultural heritage.

In the opinion of the Regional Council of Lapland, the likely significant impacts of the project are related to the mine's water management and treatment and will affect the Muonio and Torne Rivers and, consequently, the Bothnian Bay. The impacts of the mining project must be assessed appropriately, taking into account climate change and extreme weather events. The EIA procedure should address the possible cumulative impacts of other mining projects in the surrounding areas on the Torne–Muonio River water system.

The Finnish-Swedish Transboundary River Commission

In addition to its national significance for mineral exploitation, the area is also nationally important for reindeer husbandry. It is also located in the Mella River basin, which is part of the Natura 2000 area (the nationally significant Torne and Kalix River basins). The mining concession area is not located within any designated groundwater formation or water intake protection area. However, two groundwater formations – Aleniemikangas (WA86724327) and Haumajakangas (WA30730409) – are located less than 4 km from the concession area.

Suomen ympäristökeskus | Finlands miljöcentral | Finnish Environment Institute
Latokartanonkaari 11 | 00790 Helsinki | FINLAND
+358 295 251 000 | mailto: kirjaamo@syke.fi | Y-tunnus 0996189-5 | syke.fi

The mining area is not expected to have a significant impact on the protected sites in the area, which are protected under Chapters 3 and 4, Sections 1–7 of the Environmental Code (miljöbalken). The company intends to present a detailed report on this in the environmental impact assessment, which will be prepared after the joint consultation on the delimitation. Other environmental aspects will be addressed later as part of the future permit application in accordance with the Environmental Code (miljöbalken).

The consultation document states that the impact of the project on surface waters will be assessed in more detail in the forthcoming environmental permit application, which will provide a more detailed explanation of the matter. The environmental assessment to be attached to the mining concession application includes a general description of water treatment in the operation, including water treatment and purification needs, as well as an assessment of the impacts on receiving surface waters resulting from changes in flow and emissions from the operations.

The Transboundary River Commission states that Finland should be involved in the future permit processes for the project due to the potential transboundary impacts of the project located in the international border water area of the Torne-Muonio River. The future environmental impact assessment to be carried out for the project should include, in addition to the information presented in the consultation document (Chapter 7, p. 32 https://www.ymparisto.fi/sites/default/files/documents/K%C3%A4%C3%A4nn%C3%B6s%20Samr%C3%A5dsunderlag%20Kaunis%20Tapuli%20K%20nr%203.pdf) must also include an assessment of potential transboundary impacts, taking into account the water status objectives (Muonio River).

Reindeer Herder's Association

The Reindeer Herders' Association considers it necessary for Finland to participate in the environmental impact assessment procedure. Mining operations already have an impact on the Muonio reindeer herding cooperative on the Finnish side, as the noise and dust caused by mining extend to Finland. In addition, reindeer from the Muonio Sami village regularly cross into the Muonio reindeer herding cooperative area, causing additional work for reindeer herders on both sides of the border. These impacts can be expected to increase as a result of the expansion project.

The expansion project is also likely to have transboundary impacts on the Torne-Muonio River. In assessing the impacts, particular attention should be paid to the cumulative impacts with existing and other planned mining activities.

Changes in the environment always affect reindeer herding, especially when the changes are caused by industrial land use. The impacts on reindeer herding may be significant and must therefore be investigated in the EIA procedure in cooperation with the Muonio reindeer herding cooperative. Information on the reindeer herding practices of the reindeer herding cooperative must be utilised in the assessment.

The Finnish Association for Nature Conservation

Finland must participate in the EIA procedure for the project. In this case, the obligation to identify the cumulative impacts of different projects imposes specific requirements on the EIA procedure. The importance of assessing cumulative impacts is particularly emphasised due to the combined impact area of the Kaunisvaara, Hannukainen and other mining projects affecting the same river system. The obligation to assess cumulative impacts is based not only on the

Suomen ympäristökeskus | Finlands miljöcentral | Finnish Environment Institute
Latokartanonkaari 11 | 00790 Helsinki | FINLAND
+358 295 251 000 | mailto: kirjaamo@syke.fi | Y-tunnus 0996189-5 | syke.fi

EIA Directive but also on the Nature and Water Framework Directives. Cumulative impacts must be assessed appropriately.

The project may have significant impacts on the Finnish side of the Torne-Muonio River basin (FI 1301912). The project may cause deterioration of Natura nature values. The impacts of the Hannukainen mining project on the Finnish side will also affect the Torne-Muonio River basin and important salmon (*Salmo salar*) spawning areas in the Kuerjoki, Äkäsjoki, Valkeajoki and Niesajoki catchment areas and, like the Kaunisvaara mine, may extend as far as the Baltic Sea. Therefore, the impacts on the conservation values of Natura areas must also be considered as cumulative impacts.

The project may cause concentrations of harmful substances that are harmful or even lethal to aquatic organisms, even if the annual averages remain below the quality standards and limit values. There are already significant uncertainties associated with the emission values, and their impact on the ecological status of the water body has not been assessed.

An accident caused by the project or its operations could cause great harm to the genetically diverse and viable salmon population in the Torne-Muonio River. The salmon population is important not only for recreational use of the river, tourism and livelihoods, but also for the rights of the Sámi people and fish stocks in the Baltic Sea.

The Espoo Convention requires the party responsible for the accident to notify the parties that it considers may be affected as early as possible and no later than when it informs its own citizens about the project, including “information on the proposed project, including all available information on its possible transboundary effects” (see Article 3(2)). The minimum content of EIA documents is specified in Article 4 of the agreement.

The EIA procedure must give stakeholders the opportunity to assess the project’s impacts and alternatives on the basis of comprehensive information. The Finnish-language material cannot be incomplete, for example by failing to include statements from key Swedish authorities.

According to Article 6(4) of the EIA directive (2011/92/EU), “the public concerned shall be given early and effective opportunities to participate in the environmental decision-making procedure referred to in Article 2(2) and, for the purpose, shall be entitled to submit their observation and opinions to the competent authority or authorities before a decision is taken on the application for authorisation, while the alternatives are still open”.

The European Commission has stated, among other things, that the EIA report must specifically identify and assess the impacts that the project may have on the environment during the procedure and that are relevant to reaching a reasoned conclusion on the significant environmental impacts of the project. The obligation to identify the impacts to be specified is stated in a binding form. The Commission also emphasises that the adequacy of the EIA must be assessed in relation to the information needed to reach a reasoned conclusion. The competent authority must also ensure that the reasoned conclusion is still up to date when the decision on granting a permit is made.

Metsähallitus

In Metsähallitus' view, Finland should participate in Sweden's environmental impact assessment procedure because the project is likely to have significant transboundary environmental impacts, particularly on the Torne-Muonio River and the Bothnian Bay, both during and after the mine's operation.

Suomen ympäristökeskus | Finlands miljöcentral | Finnish Environment Institute
Latokartanonkaari 11 | 00790 Helsinki | FINLAND
+358 295 251 000 | mailto: kirjaamo@syke.fi | Y-tunnus 0996189-5 | **syke.fi**

Metsähallitus pays particular attention to the handling of flotation tailings in the mining area. Flotation tailings contain sulphur and other substances used in flotation, and Kaunis Iron AB plans to deposit them either in the Navettamaa quarry or in an old mine. Metsähallitus draws attention to the fact that both locations may be connected to groundwater. On the other hand, if the flotation tailings are deposited in the old tailings pond, the substances may end up in the Muonio River via the pond's permeable moraine edges.

The Torne-Muonio River is the most significant natural breeding and spawning area for the vulnerable (VU) Atlantic salmon (*Salmo salar*) in the Baltic Sea basin, as well as a significant breeding and spawning area for the critically endangered (EN) sea trout (*Salmo trutta m. trutta*). In addition to salmon and trout, the river area is home to grayling (*Thymallus thymallus*) and whitefish (*Coregonus lavaretus*), among other species. The Torne-Muonio River is also part of the Natura 2000 network of protected areas. In recent years, salmon and trout stocks in the area have shown signs of decline, and the adverse effects of the mining industry, among other things, have been identified as threats. Therefore, the principle of caution must be applied in the use of these areas, and additional pressure on water bodies and aquatic organisms must be avoided. The water quality of the Torne-Muonio River must not deteriorate from its current level, even in exceptional circumstances. The well-being and improvement of migratory fish and other aquatic organisms should be a common goal for Finland and Sweden. Mining operations should take into account future climate scenarios, which have several worrying aspects from a water perspective. Increased precipitation will change the water balance in mining areas, and this must be taken into account at the planning stage, as the life cycle of mines is typically decades long.

Water management planning is guided by the EU Water Framework Directive, which has been implemented in national legislation. The objective of water management is to prevent the deterioration of surface water and groundwater and to strive for at least good status for all waters. According to the water management plan for the Torne River water management area, the ecological status of the Muonio River has been assessed as excellent, but there is a risk that it will deteriorate due to the impact of mining water. In the lower parts of the water area, the status of the water body has been assessed as poorer. In the water management plan, the Swedish Water Management Authority has assessed that the chemical load from the Kaunisvaara mine may pose a risk to the Muonio River's ecological status. The water management plan proposes the following measure: "Develop the environmental permit procedure and monitoring of mining operations to prevent harmful effects on water bodies and groundwater. Implement research projects to improve the sustainability of mining operations and support cooperation between operators and licensing and supervisory authorities in the management of environmental issues in mines. Particular attention will be paid to water management in mining areas under various hydrological conditions, sustainable storage of water and waste in reservoirs, the introduction of advanced wastewater treatment methods, and effective management of water emissions in the event of accidents and incidents."

In addition, a valuable fishing culture has developed around the Torne-Muonio River, which has also been included in the National Inventory of Living Heritage. By including it in the inventory, Finland is implementing the UNESCO Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage. The Torne-Muonio River water system is an important fishing and fishing tourism area, where 10,000 to 15,000 fishermen fish annually, generating significant economic benefits for the region. This economic impact is generated exclusively by migratory fish and is dependent on viable fish stocks.

Suomen ympäristökeskus | Finlands miljöcentral | Finnish Environment Institute
Latokartanonkaari 11 | 00790 Helsinki | FINLAND
+358 295 251 000 | mailto: kirjaamo@syke.fi | Y-tunnus 0996189-5 | **syke.fi**

In Metsähallitus' view, the likely significant impacts of the project are related to the mine's water management and treatment and will affect the Muonio and Torne Rivers and the Bothnian Bay. On the basis of the above, Metsähallitus considers it necessary for Finland to participate in the transboundary consultation procedure to assess the environmental impacts.

City of Rovaniemi

The city of Rovaniemi considers that Finland needs to participate in the environmental impact assessment of the project.

The reason for this is that the mine will take the raw water needed for enrichment from the Muonio River in the Aarea area and discharge the used and purified wastewater back into the Muonio River. This will have an impact on water quality.

The Muonio and Torne Rivers are part of the Natura 2000 network. These rivers are the largest undeveloped flowing rivers in Western Europe. Both rivers are important breeding grounds for fish species such as salmon (*Salmo salar*), whitefish (*Coregonus lavaretus*) and lamprey (*Lampetra fluviatilis*). Fishing and related tourism and accommodation activities are important livelihoods for people living along the rivers. Any activity that could harm water quality, or even just the suspicion of this, could affect these livelihoods. This could happen through damage to reputation.

For this reason, the city of Rovaniemi considers the matter to be important for the general and economic interests of the municipalities in the area and their residents. The EIA procedure must be carried out well so that it is also acceptable to Finland and that those most affected by the matter, i.e. the residents of the Torne and Muonio Rivers, have the opportunity to be heard on the matter.

There is nothing further to state about the actual mining project. The project utilises the region’s natural resources and provides employment and other opportunities also on the Finnish side.

The expansion of mining operations would also have significant environmental impacts on the Finnish side, particularly in the Torne-Muonio River basin. This would jeopardise the nature values of Natura 2000 areas and endangered migratory fish stocks.

The Finnish translation of the EIA must be completed in time to enable Finns to participate effectively in the decision-making process.

The Museum of Torne Valley

The governments of Sweden and Finland have jointly nominated the Torne River dip net fishing culture (håvning/lippoaminen) for inclusion in UNESCO's list of intangible cultural heritage. The Swedish Institutet för Språk och folk-minnen (ISOF) was responsible for coordinating the multinational application. The Museum of Torne Valley – Tornedalens museum was responsible for preparing the application in Finland in cooperation with the Finnish Heritage Agency and relevant organisations. The preservation of migratory fish stocks is a prerequisite for the preservation of fishing culture, and this has also been highlighted in the UNESCO nomination. Ensuring the sustainability of fish stocks in the future must be taken into account, especially as the stocks of Baltic salmon (*Salmo salar*) and whitefish (*Coregonus lavaretus*) have declined in recent years.

The Museum of Torne Valley points out that the expansion of the Kaunisvaara mine and mining operations, together with their cumulative effects with other projects, may jeopardise the Torne

Suomen ympäristökeskus | Finlands miljöcentral | Finnish Environment Institute
Latokartanonkaari 11 | 00790 Helsinki | FINLAND
+358 295 251 000 | mailto: kirjaamo@syke.fi | Y-tunnus 0996189-5 | syke.fi

River dip net fishing culture's UNESCO-status and, in particular, its future sustainability if the preservation of migratory fish stocks and the sustainable development of traditional fishing culture cannot be guaranteed. Mining and quarrying projects are measures that affect the protection of natural environments and important sites that are central to the expression of intangible cultural heritage as mentioned in the UNESCO Convention.

The Finnish and Swedish governments have jointly committed to protecting the cultural heritage included in the UNESCO nomination process even after it has been listed (listing in December 2026). The governments' need for protection particularly concerns ensuring the vitality of fish stocks. In the museum's view, Kaunis Iron AB's project may have transboundary impacts on cultural heritage, which both countries are committed to preserving, and therefore Finland also needs to participate in the EIA procedure for the project under consideration.

The consultation document points out that the Muonio River is the main receiving water body for the company's mining operations. Both the mine's process water, the process water from the tailings pond and the seepage water from the flotation tailings can be discharged into the Muonio River. Once operations have ceased, the intention is to dismantle all protective structures so that the natural water flow in the area can be restored. According to the Museum of Torne Valley, this means that the water flowing through the area will end up in the Muonio River and from there into the Torne River and the Bothnian Bay.

Mining operations in the Torne-Muonio River basin may therefore cause water pollution, which will affect fish stocks and, in particular, the viability of migratory fish, and thus the preservation of the Torne River's dip net fishing culture and its UNESCO status. The consultation document points out that the chemical status of both the Muonio River and the small waterways flowing into it in the vicinity of the mine has already deteriorated.

According to the museum, there have been signs of decline in the salmon and trout (*Salmo trutta*) populations in the area in recent years. The adverse effects of the mining industry, among other things, have been identified as threats, so the principle of caution must be applied in the use of the areas and additional pressure on water bodies and aquatic organisms must be avoided. In addition, the water management plan for the Torne River water management area has already assessed that the chemical load from the Kaunisvaara mine may pose a risk to the ecological status of the Muonio River. For this reason, the museum believes that the water quality of the Torne-Muonio River must not deteriorate from its current level, even in exceptional circumstances.

The vitality of traditional fishing on the Torne River far into the future depends largely on the vitality of the fish stocks that are the target of fishing. Therefore, projects and decisions that affect the water quality of the Torne River and the sea area, as well as fish stocks and the sustainability of fishing, have an impact not only on biodiversity but also on the preservation of this intangible cultural heritage.

The consultation document assesses the impact of the mine expansion on surface waters and the Muonio River as minor. In the museum's view, the expansion of the mine and mining operations poses threats such as those described above to the ecological and chemical status of the Torne-Muonio River water system and, consequently, to the Torne River dip net fishing culture, which is nominated for inclusion in UNESCO's list of intangible cultural heritage. The potential increase in precipitation brought about by climate change is also a risk factor from the perspective of water management at the operating mine. Climate change and the risks it poses

Suomen ympäristökeskus | Finlands miljöcentral | Finnish Environment Institute
Latokartanonkaari 11 | 00790 Helsinki | FINLAND
+358 295 251 000 | mailto: kirjaamo@syke.fi | Y-tunnus 0996189-5 | **syke.fi**

are not mentioned in the document. According to the document, there are no plans to conduct studies on surface waters and their condition.

The document mentions the landscape and cultural environment, but it does not identify intangible cultural heritage or the potential impacts of the project and other mines or projects on cultural heritage and its preservation. The Museum of Torne Valley emphasises the importance of assessing the cumulative, or combined, impact of various projects on cultural heritage and fish stocks.

In accordance with the UNESCO Convention, the importance of diversity and preservation of living heritage must also be taken into account and implemented in measures (legal and administrative) outside the fields of culture and education. In the opinion of the Museum of Torne Valley, the potential impacts of the expansion of the Kaunisvaara mine on the flag fishing culture of the Torne River and its future UNESCO status should be assessed as part of the impacts on cultural heritage.

Hannukainen Mining Oy

Hannukainen Mining Oy notes that the discharge waters from Kaunis Iron AB's Kaunisvaara mine are led into Muonio River, which forms the border between Sweden and Finland. Changes in production may also cause changes in the quantity and quality of discharge waters and, consequently, in environmental impacts. There are several industrial projects in operation or in the planning stage in the Torne-Muonio River basin, including the mining project promoted by Hannukainen Mining Oy in Hannukainen, Kolari. In addition, the region's tourism industry is experiencing strong growth, along with other land use, is also contributing to additional loading in the Torne-Muonio River basin.

On the basis of the above, Kaunis Iron AB's Tapuli K No. 3 project may have significant transboundary impacts through the combined effects of water pollution and other land use. The project may also have an impact on projects and land use that are pending or planned in Finland, which may indirectly cause significant local social impacts.

Due to the potential environmental and social impacts mentioned above, Hannukainen Mining Oy considers that Finland should participate in the EIA procedure for the project.

Particular attention should be paid to the project's impact on the Muonio River and the combined impact on the water system in conjunction with other land use.

Natural Resource Institute

The Natural Resource Institute (Luke) does not see a need for Finland to participate in the EIA procedure, as there are unlikely to be any additional transboundary impacts beyond those of the existing mining operations.

The Finnish Heritage Agency

From the Finnish Heritage Agency's perspective, Finland does not need to participate in the environmental impact assessment procedure for the expansion of mining operation by Kaunis Iron AB in Sweden.

The Safety and Chemicals Agency TUKES did not have any comments on the matter but wishes to receive the final decision of the environmental impact assessment in English.

Suomen ympäristökeskus | Finlands miljöcentral | Finnish Environment Institute
Latokartanonkaari 11 | 00790 Helsinki | FINLAND
+358 295 251 000 | mailto: kirjaamo@syke.fi | Y-tunnus 0996189-5 | **syke.fi**

The Ministry of Social Affairs and Health, Finnish Institute for Health and Welfare and **National Supervisory Authority for Welfare and Health** responded but did not have any comments on the matter.

The Finnish Environment Institute's analysis and conclusion

Analysis

The ore reserves in the current Tapuli open pit mine are estimated to be completely depleted by the end of 2027. The consultation document does not indicate how production will change when the current open pit is gradually closed. Kaunis Iron AB began mining operations in the current mining area in 2018 under an old permit dating from 2010. Following a decision by the Umeå Land and Environment Court, the company was granted a new permit in 2022. Due to appeals, operations have been limited (mining rate of approximately six million tonnes of iron ore per year) while the permit is being processed. In its decision of 13 May 2025 (M14695-22), the Svea Court of Appeal upheld the lower courts' decision to grant an environmental permit for the continuation and expansion of mining operations.

The operations will consist of open pit mining and primary crushing, as well as the production of magnetite concentrate at the Kaunisvaara concentrator using the current methods of magnetic separation and chemical flotation. According to the company, the ore in the deposit is low in sulphur, and it is not yet known whether flotation will be needed in the future to separate sulphide ores. The tailings will be disposed of in a tailings area located 3 kilometres east of the planned mining area, where wet tailings will be pumped and stored in a tailings pond. Seepage water from the tailings pond will be led to a clarification pond, from where the water will be recycled back to the process water pond or, if necessary, led through a pipeline to the Muonio River below Aareavaara. Excess water from the process water basin is pumped into the Muonio River or the clarification basin as necessary. In both the current licensed operations and the planned operations, surplus water from the mine is piped into the Muonio River without separate treatment. No changes are proposed to the environmental structures of the current tailings and clarification basins. Water management will concern the drainage arrangements of the open pit and the collection and discharge of water from the mining area. In the consultation document, the company does not propose any additional measures to the current water treatment, but it states that the environmental assessment to be attached to the mining concession application will include a general description of water treatment, including water treatment and purification needs, as well as an assessment of the impacts on receiving surface waters resulting from changes in flow and emissions into water.

The document states that, based on water quality analyses, the impact of current mining operations on the Muonio River below the discharge point has been minor. However, the document does not specify the composition and concentrations of the surplus water discharged into the Muonio River during current mining operations, nor does it specify the concentrations observed in the Muonio River above (reference) and below the discharge point for surplus water. Nor does the document quantify estimates of concentrations and impacts on the water quality or ecological status of the Muonio River once the planned operations commence. The Muonio-Torne River is a border river that has been classified as having an excellent ecological status. In addition, the Muonio-Torne River is the most significant spawning river for Baltic Sea salmon (*Salmo salar*), which is classifies as endangered and whose stocks have declined in recent years. The water system also contains important wild stocks of sea trout (*Salmo trutta*), which is classified as endangered.

Suomen ympäristökeskus | Finlands miljöcentral | Finnish Environment Institute
Latokartanonkaari 11 | 00790 Helsinki | FINLAND
+358 295 251 000 | mailto: kirjaamo@syke.fi | Y-tunnus 0996189-5 | **syke.fi**

The planned mining operations may have transboundary impacts due to the surplus water from the mine being discharged into the Muonio River. The documents relating to the mining concession application do not describe the quantities, composition or concentrations of the surplus water pumped into the Muonio River from the clarification basins or process water associated with the tailings ponds. These should be described in detail in the EIA procedure. According to the Extractive Waste Directive (2006/21/EC) and the BAT conclusions on the management of extractive waste (Garbarino et al. 2018), seepage water should be collected efficiently and, if necessary, treated before being discharged into water bodies. The treatment and purification of mine wastewater should also be described in detail in the EIA; these have not been described in sufficient detail in the mining concession application documents. The EIA should also take into account the impact of potentially more frequent extreme weather events on the need to discharge surplus water from the mine into the Muonio River. Is it possible to increase the capacity of the tailings and clarification ponds and improve the efficiency of wastewater treatment in connection with the planned commencement of mining operations in order to minimise transboundary impacts on water bodies?

In accordance with the Annex II of the Espoo Convention, the EIA should describe the impacts of the zero option (the project is not implemented) and the alternative implementation methods (location and technical implementation methods) of the project. The company does not consider it necessary to carry out a project alternative assessment in accordance with the EIA procedure based on the prevailing geological conditions, which require open pit mining at the site in question. However, this should not preclude the EIA procedure project alternative review, which compares not only mining techniques but also, for example, the locations of waste areas and water basins, waste disposal techniques, water management methods and the location of discharge pipes.

In addition, it should be ensured that any harmful emissions from mining activities into water bodies are limited and monitored using the best available techniques and methods, in accordance with the requirement of the Extractive Waste Directive and the BAT reference document for the management of extractive waste, among other things. It should also be noted that on the Finnish side of the border river, in the municipality of Kolari, there is a mining project (iron, copper-gold and pyrite concentrates) by Hannukainen Mining Oy, which is currently in the permit and planning stage and whose planned discharge point is approximately 10 kilometres downstream from the Kaunisvaara discharge point. The permit applications and EIA for both mines should also assess the potential combined effects of the mines. In particular, the effects of xanthates used in mining operations should be investigated. The effects of xanthate use have recently been studied in both Sweden (Fischer & Jarsjö 2023) and Finland (Suvela 2023). In cold conditions, the slow decomposition of xanthates increases their accumulation and harmfulness to aquatic organisms, including salmonids. Similarly, the combined effects of different metals and other harmful substances should be investigated.

Participation in the transboundary EIA procedure

Based on the statements received and its own deliberations, the Finnish Environment Institute states in accordance with Article 3(3) of the Espoo Convention that Finland intends to participate in the environmental impact assessment procedure of the Kaunis Iron AB's upcoming application for an exploitation concession in Pajala Municipality, Norrbotten County, Sweden.

Conclusions

Suomen ympäristökeskus | Finlands miljöcentral | Finnish Environment Institute
Latokartanonkaari 11 | 00790 Helsinki | FINLAND
+358 295 251 000 | mailto: kirjaamo@syke.fi | Y-tunnus 0996189-5 | **syke.fi**

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

The Finnish Environment Institute notes that according to the Espoo Convention, Article 3, paragraph 2a and the EIA Directive Article 7, paragraph 1a, the transboundary environmental impacts on Finland should have been initially mentioned in the notification sent on 23 October 2025, as well as in the consultation material. According to the content requirements of Annex II to the Espoo Convention and the EIA Directive's Article 7, paragraph 2, these impacts must be assessed and included in the EIA report. In addition, the reasonable alternatives to the project and the no-action alternative needs to be described in the EIA report.

The Finnish Environment Institute considers it important that the statements now submitted by Finland are examined, assessed and taken into account in the environmental impact assessment to the extent possible. Considering the location of the project area, it is likely to have a significant transboundary impact, for example, on the Torne-Muonio River, which is a Natura 2000 site and an important venue for cultural traditions. It would be beneficial to include a map showing the project's location in relation to Finland in the EIA report as this would help exercising participation rights.

Head of Services — Jenni Juslén

Senior Officer,
Point of Contact to the Espoo Convention — Julianna Reunanen

This document has been electronically signed. The electronic signatures can be verified from the register office of the Finnish Environment Institute.

Appendices Statements received in Finland

For information
Ministry for Foreign Affairs
Ministry of the Environment
Ministry of Agriculture and Forestry
Ministry of Social Affairs and Health
Centre for Economic Development, Transport and Environment of Lapland
Finnish Heritage Agency
Metsähallitus
Finnish Institute for Health and Welfare
National Supervisory Authority for Welfare and Health
Natural Resources Institute
City of Rovaniemi
Regional Council of Lapland

The Museum of Torne Valley
Reindeer Herder's Association
The Finnish Safety and Chemicals Agency
Finnish-Swedish Transboundary River Commission
The Finnish Association for Nature Conservation
Hannukainen Mining Oy

Suomen ympäristökeskus | Finlands miljöcentral | Finnish Environment Institute
Latokartanonkaari 11 | 00790 Helsinki | FINLAND
+358 295 251 000 | mailto: kirjaamo@syke.fi | Y-tunnus 0996189-5 | **syke.fi**

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Authority Services 12.12.2025 SYKE/2025/2071

Swedish Environmental Protection Agency
Richard Kristoffersson
Richard.kristoffersson@naturvardsverket.se
registrator@naturvardsverket.se
espoo@swedishepa.se

Reference: NV-25-049478

Finland's supplementary response to the notification in accordance with Article 3 of the Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context (Espoo Convention) regarding Kaunis Iron AB's upcoming application for exploitation concession in Pajala Municipality, Norrbotten county, Sweden

The Finnish Environment Institute hereby submits Sweden a supplementary response to the notification in accordance with Article 3 of the Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context (Espoo Convention), regarding Kaunis Iron AB's upcoming application for exploitation concession in Pajala Municipality, Norrbotten county, Sweden.

The Geological Survey of Finland formally requested an extension of time to submit its statement on Finland's participation in the environmental impact assessment procedure for Kaunis Iron AB's mining expansion project. The Swedish Environmental Protection Agency (Naturvårdsverket) granted an extension until 12 December 2025.

The statement by the Geological Survey of Finland is part of Finland's response, dated 5 December 2025, and its content must be taken into account when preparing the project's upcoming environmental impact assessment. The Finnish Environment Institute has prepared a summary of the original statement in English below. The original statement in Finnish, which is enclosed to this letter, includes important and detailed remarks that must be examined and taken into consideration in full.

Summary of the statement by the Geological Survey of Finland

The Geological Survey of Finland states that Finland should participate in Kaunis Iron AB's Environmental Impact Assessment (EIA) procedure, since the Muonio River, which is located on the border between Finland and Sweden, is the receiving water body for Kaunis Iron AB's operations. Based on the consultation document, the water from the quarry drainage and tailings area, among other sources, is discharged into the river if necessary.

According to the Geological Survey of Finland's assessment, the project may have an impact on Finland both during and after its operation through water emissions into the Muonio River. The operations will generate acid-producing waste rock and possibly iron-rich tailings, which may form runoff that is harmful to the environment. There are estimated to be a small proportion of the total amount of waste rock and tailings, but based on the consultation document, there is no

Suomen ympäristökeskus | Finlands miljöcentral | Finnish Environment Institute
Latokartanonkaari 11 | 00790 Helsinki | FINLAND
+358 295 251 000 | mailto: kirjaamo@syke.fi | Y-tunnus 0996189-5 | **syke.fi**

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

clear understanding of their quantities at this stage. The consultation document does not describe the types of emissions currently generated by the operations or the types of environmental protection structures currently in use at the extractive waste areas to prevent environmental impacts.

Similarly, quarry water may contain substances that are harmful to the environment, such as explosive residues resulting from the oxidation of sulphide minerals, or other substances generated during operations. According to the consultation document, only solids and other sedimentary substances will be removed from the water before it is discharged into the receiving water body. In other words, the mine will not use water treatment methods to remove any harmful substances. However, according to the company's assessment, the impact on surface waters would be minor, given the current impact, the limited size of the area, and the water treatment methods in use.

The Geological Survey of Finland believes that the quality of water emissions generated during operations should be assessed in the project's environmental impact assessment, based on characterisation, quantities, placement, aftercare solutions and water emissions from current operations. The necessary emission control measures during and after the project should also be assessed. Additionally, the combined impact of the project and other activities that affect the Muonio River should be considered in the environmental impact assessment.

The consultation document provides a concise overview of the key aspects of the operation and its estimated environmental impacts. However, based on the information given, it is not possible to gain a comprehensive understanding of current water emissions from the operations, the changes caused by their expansion, or the potential environmental impacts of these changes. This makes it difficult to assess the significance of the project's impact on the Muonio River. At this stage, the mine's post-closure management plan appears to be very general, and the presented measures do not appear to take a risk-based approach to planning management solutions.

Head of Services — Jenni Juslén

Senior Officer,
Point of Contact to the Espoo Convention — Julianna Reunanen

This document has been electronically signed. The electronic signatures can be verified from the register office of the Finnish Environment Institute.

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Appendices Statement of the Geological Survey of Finland

For information Ministry for Foreign Affairs
Ministry of the Environment
Geological Survey of Finland

§ 169
Lausunto Suomen tarpeesta osallistua Ruotsin Kaunis Iron AB:n kaivostoimintojen laajentamishankkeen YVA-menettelyyn

ROIDno-2025-4810

Valmistelija / lisätiedot:

Pekka Peuranen, ympäristötarkastaja, pekka.peuranen@rovaniemi.fi

Suomen ympäristökeskuksen lausuntopyyntö Suomen tarpeesta osallistua Ruotsin Kaunis Iron AB:n kaivostoimintojen laajentamishankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn

asiatunnus SYKE/2025/2071

Asia

Kaunis Iron AB suunnittelee kaivostoimintojen laajentamista Ruotsin Kaunisvaaran kaivosalueella. Suomen ympäristökeskus on vastaanottanut Ruotsin ympäristöviraston ilmoituksen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettely) alkamisesta.

Euroopan talouskomission valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointia koskevan yleissopimuksen (SopS 67/1997) perusteella tehdyn ilmoituksen vuoksi Suomen ympäristökeskus on pyytänyt lausuntoa Suomen osallistumistarpeesta em. kaivostoimintojen laajentamishankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn mm. Kolarin, Pellon ja Ylitornion kunnilta sekä Rovaniemen kaupungilta. Rovaniemen ympäristölautakunta toimii em. kuntien ympäristönsuojeluviranomaisena.

Hankkeessa tehdään YVA-menettely noin 30 hehtaarin kaivosalueelle Kaunis Iron AB:n Tapulin kaivoksen lähellä. Alue on Pajalan kunnassa noin 8 km etäisyydellä Suomen rajasta ja Muonionjoesta. Hankkeessa aiotaan hyödyntää alueen mineraalivaroja.

Hankevastaava ei ole tunnistanut, että hankkeella olisi valtion rajat ylittäviä ympäristö- tai terveysvaikutuksia.

Rovaniemen kaupungin ympäristölautakunnan lausunto

Lausunnon antaja katsoo, että Suomella on tarve osallistua hankkeen ympäristövaikutusten arviointiin.

Perustelu on se, että kaivos sekä ottaa rikastukseen tarvittavan raakaveden Muonionjoesta Aarean alueelta, että laskee käytetyn ja puhdistetun jäteveden takaisin Muonionjokeen. Tällä on vaikutusta veden laatuun.

Muonionjoki ja edelleen Tornionjoki kuuluvat Natura 2000 verkostoon. Joet ovat Länsi-Euroopan suurimmat rakentamattomina virtaavat joet. Molemmat joet ovat tärkeitä lisääntymisalueita mm. lohelle, siialle ja nahkiaiselle ym. kalalajeille. Kalastus- ja siihen kohdistuva matkailu- ja majoitustoiminta ovat tärkeitä elinkeinoja jokivarsien asukkaille. Mahdollinen veden laatua heikentävä toiminta tai pelkkä epäilys tästä voi vaikuttaa em. elinkeinoihin. Tämä on mahdollista mainehaitan kautta.

Tämän vuoksi lausunnon antaja katsoo, että asia on tärkeä alueen kuntien ja niiden asukkaiden yleisen sekä taloudellisen edun vuoksi. YVA menettely tulee tehdä niin

hyvin että se on myös Suomen osalta hyväksyttävä ja että, niillä joita asia eniten koskee, eli Tornion- ja Muonionjoki varsien asukkailla on tilaisuus tulla huomioiduksi asiassa.

Varsinaisesta kaivoshankkeesta ei ole asiassa enempi lausuttavaa. Hanke hyödyntää alueen luonnonvaroja ja tarjoaa työllistymis- sekä muita mahdollisuuksia myös Suomen puolelle.

Ehdotus
Esittelijä: Hannu Kangas, johtava rakennustarkastaja

Ympäristöalautakunta päättää antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon.

Päätös
Ympäristölautakunta kuuli asiassa johtava ympäristötarkastaja Tarja Bergmania.

Ella Partanen teki seuraavan lisäyksen:
- Kaivostoiminnan laajentaminen aiheuttaisi merkittäviä ympäristövaikutuksia myös Suomen puolelle, erityisesti Tornion-Muonionjoen vesistöalueelle. Tämä vaarantaisi Natura 2000 -alueiden luontoarvot ja uhanalaiset vaelluskalakannat. (esim. kolmanneksi kappaleeksi)

- Suomenkielisen YVA-käännöksen on valmistuttava ajoissa, jotta suomalaisilla on tosiasiallisesti mahdollista osallistua päätöksentekoon. (esim. viidenneksi kappaleeksi).

Ympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä esittelijän esityksen, johon on lisätty Ella Partasen tekemä esitys.

Tiedoksi
Suomen ympäristökeskus

Päätöspöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä Rovaniemen kaupungin verkkosivuilla 26.11.2025 alkaen.

Otteen oikeaksi todistaa

Rovaniemi
25.11.2025

Marita Kuoksa
hallintosihteeri

Tiedoksianto asianosaiselle
Päätös on lähetetty sähköpostilla, pvm 25.11.2025

Muutoksenhakukielto

§169

Muutoksenhakukielto

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee Kuntalain 410/2015, 136 §:n mukaan vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Museovirasto

Lausunto

03.11.2025 MV/02267/2025

Asia: SYKE/2025/2071

Lausuntopyyntö Suomen tarpeesta osallistua Ruotsin Kaunis Iron AB:n kaivostoimintojen laajentamishankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn

Lausunnonantajan lausunto

Miten näette Suomen osallistumistarpeen kyseiseen YVA-menettelyyn?

Museoviraston näkökulmasta Suomella ei ole tarvetta osallistua Ruotsin Kaunis Iron AB:n kaivostoimintojen laajentamishankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn

Mitkä ovat näkemyksenne hankkeen ympäristövaikutuksista, jotka voivat vaikuttaa Suomeen?

-

Mitkä ovat huomionne kuulemisasiakirjasta?

-

Maaranen Päivi
Museovirasto - Kulttuuriympäristöpalvelut

SUOMALAIS-RUOTSALAINEN
RAJAJOKIKOMISSIO

Suomen ympäristökeskus
kirjaamo@syke.fi

27.11.2025

SYKE/2025/2071

Rajajokikomission lausunto Suomen tarpeesta osallistua Ruotsin Kaunis Iron AB:n kaivostoimintojen laajentamishankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn (Tapuli K nr. 3, Pajala)

Rajajokikomissio kiittää lausuntopyynnöstä otsikkoasiassa.

Hankekuvaus kuulemisasiakirjassa:
Kaunis Iron AB aikoo hakea mineraalilain (SFS 1991:45) mukaista kaivospiirilupaa Tapuli K nro 3 - nimiselle alueelle. Kaivospiirialue on hieman yli 30 hehtaarin kokoinen ja se koskee kiinteistöjä Pajala Kaunisvaara 13:1 ja 26:4. Alue sijaitsee Yhtiön Tapulin kaivoksella harjoittaman kaivostoiminnan välittömässä läheisyydessä, noin 25 km Pajalan pohjoispuolella Norrbottenin läänissä. Tapuli K nro 3 sijaitsee voimassa olevan varauksen sisällä ja pääosin nykyisen kaivostoiminnan alueella. Alue on myös asemakaavoitettu kaivosteollisuutta varten ja osoitettu valtakunnallisesti merkittäväksi mineraalien hyödyntämisen kannalta.

Mineraalien hyödyntämisen valtakunnallisen merkittävyyden lisäksi alue on myös valtakunnallisesti tärkeä poronhoidolle. Se sijaitsee myös Mellasjoen valuma-alueella, joka on osa Natura 2000 -aluetta (valtakunnallisesti merkittävä Torne- ja Kalixjoen vesistöjen alue). Kaivospiirialue ei sijaitse minkään nimetyn pohjavesimuodostuman tai vedenottamon suojelualueen sisällä. Kuitenkin kaksi pohjavesimuodostumaa – Aleniemikangas (WA86724327) ja Haumajakangas (WA30730409) – sijaitsevat alle 4 km:n etäisyydellä piirilupa-alueesta.

Jos kaivospiirilupa myönnetään, Yhtiö aikoo hakea ympäristölain (miljöbalken) mukaista lupaa mineraalivarojen louhintaan kaivospiirilupa-alueella sekä siihen liittyvään muuhun toimintaan. Louhinta on tarkoitus toteuttaa avolouhoksena, laajentaen nykyistä Tapulin avolouhosta lounaaseen. Rautamalmi rikastetaan Kaunisvaaran rikastamolla magnetiittirikasteen tuottamiseksi.

Louhinnan ja rikastuksen lisäksi toimintaan kuuluu malmin, sivukiven ja rikastushiekan käsittely ja varastointi, mikä tapahtuu olemassa olevissa tuotantolaitoksissa. Lisäksi toteutetaan sisäisiä ja ulkoisia kuljetuksia. Vettä käsitellään toiminnassa muun muassa avolouhoksen kuivatusjärjestelyin sekä kaivosalueen valumavesien keräämisen ja käsittelyn kautta.

Toiminnan päätyttyä vaikutuksille altistuneet maa-alueet jälkihoidetaan sen hetkisen jälkihoitosuunnitelman mukaisesti. Avolouhoksen jälkihoitotoimenpiteisiin kuuluu muun muassa infrastruktuurin ja laitteiden purkaminen sekä vedenpoiston lopettaminen, jolloin louhos täyttyy vedellä sateen, pintavalunnan ja pohjaveden virtauksen seurauksena. Näin muodostuu syvä järvi, jonka arvioidaan sulautuvan luonnollisesti ympäröivään suo- ja kosteikkoluonteiseen maisemaan.

Kaivospiirin ei arvioida aiheuttavan merkittäviä vaikutuksia alueen suojeltuihin kohteisiin, jotka ovat suojattuja ympäristölain (miljöbalken) 3 ja 4 lukujen 1–7 §:n mukaisesti. Yhtiö aikoo esittää tästä yksityiskohtaisen selvityksen ympäristövaikutusten arvioinnissa, joka laaditaan rajauksen yhteisneuvottelun jälkeen. Muilta osin ympäristönäkökohtia käsitellään myöhemmin, osana tulevaa ympäristölain (miljöbalken) mukaista lupahakemusta.

Postadress i Sverige: Storgatan 92A, SE-953 23 HAPARANDA
Postiosoite Suomessa: PL 2, FI-95401 TORNIO
E-mail: info@fsgk.se
Kansli/Kanslia: Storgatan 92A, Haparanda
Haaparanta, Ruotsi
Internet:www.fsgk.se

Kuulemisasiakirjassa todetaan hankkeen vaikutuksista, että suunnitellun toiminnan vaikutukset pintavesiin arvioidaan tarkemmin tulevassa ympäristölupahakemuksessa, jossa asiaa selvitetään yksityiskohtaisemmin. Kaivospiirilupahakemukseen liitettävä ympäristöarviointi sisältää yleiskuvauksen vesienkäsittelystä toiminnassa, mukaan lukien vesienkäsittely- ja puhdistustarpeet sekä arvion vastaanottaviin pintavesiin kohdistuvista vaikutuksista, jotka johtuvat virtaamamuutoksista ja vesiin kohdistuvista toiminnan päästöistä.

Rajajokikomissio toteaa hankkeesta, että Suomen tulisi olla mukana jatkossa hankkeen lupaprosesseissa Tornion-Muonionjoen kansainvälisen rajavesistön alueelle sijoittuvan hankkeen mahdollisten rajanylittävien vaikutusten vuoksi. Hankkeessa tehtävään, tulevaan ympäristövaikutusten arviointiin tulee kuulemisasiakirjassa esitetyn (luku 7, s. 32 https://www.ymparisto.fi/sites/default/files/documents/K%C3%A4%C3%A4nn%C3%B6s%20Samr%C3%A5dsunderlag%20Kaunis%20Tapuli%20K%20nr%203.pdf) lisäksi sisältyä mahdollisten rajanylittävien vaikutusten arviointi huomioiden vesien tilatavoitteet (Muonionjoki).

Lausunnon on valmistellut komission sihteeri Annika Sallisalmi. Komissio on hyväksynyt lausunnon sähköpostimenettelyllä 25.11.2025 mennessä. Lausunto on tallennettu ACTA-diaarihallintajärjestelmään.

Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio

Postadress i Sverige: Storgatan 92A, SE-953 23 HAPARANDA **Kansli/Kanslia:** Storgatan 92A, Haparanda
Postiosoite Suomessa: PL 2, FI-95401 TORNIO Haaparanta, Ruotsi
E-mail: info@fsgk.se **Internet**:www.fsgk.se

FINSK-SVENSKA
GRÄNSÄLVSKOMMISSIONEN

Finlands miljöcentral
Kirjaamo.syke.fi

27 november 2025

översättning

Ref. SYKE/2025/2071

GRÄNSÄLVSKOMMISSIONENS YTTRANDE ANGÅENDE BEHOV FÖR FINLAND ATT TA DEL I MILJÖKONSEKVENSBEDÖMNINGSPROCESSEN FÖR GRUVVERKSAMHET AV KAUNIS IRON AB (BEARBETNINGSKONCESSION ENLIGT MINERALLAGEN, TAPULI K nr. 3, PAJALA)

Gränsälvskommissionen tackar för möjlighet att ta del i remissförfarandet.

Enligt samrådsdokumentet avser Kaunis Iron AB följande:
Bolaget ska ansöka om bearbetningskoncession enligt Minerallagen (SFS 1991:45) för ett område benämnt Tapuli K nr 3. Koncessionsområdet är drygt 30 ha stort, berör fastigheterna Pajala Kaunisvaara 13:1 och 26:4 samt beläget i direkt anslutning till den gruvverksamhet som Bolaget bedriver vid Tapuligruvan, ca 25 km norr om Pajala i Norrbottens län. Tapuli K nr 3 är beläget inom gällande markanvisning samt i allt väsentligt inom verksamhetsområdet för denna gruvverksamhet. Det är också detaljplanelagt för gruvindustri samt utpekat som riksintresse för mineralutvinning.

Utöver riksintresset för mineralutvinning är området även utpekat som riksintresse för rennäringen. Det är även beläget inom avrinningsområdet för Mellasjoki som hänger samman med det för Natura 2000 utpekade riksintresseområdet Torne och Kalix älvsystem.
Koncessionsområdet är inte beläget inom någon utpekad grundvattenförekomst eller vattenskyddsområde. Två grundvattenförekomster - Aleniemikangas (WA86724327) och Haumajakangas (WA30730409), förekommer däremot inom 4 km radie från bearbetningskoncessionen.

Om bearbetningskoncessionen beviljas avser bolaget att ansöka om tillstånd enligt miljöbalken, för brytning av mineraltillgångarna inom koncessionsområdet och den övriga verksamhet som det medför. Brytningen är avsedd att bedrivas i dagbrott och som en utökning i sydvästlig riktning av det redan etablerade dagbrottet i Tapuli. Anrikning av järnmalmen kommer ske i Kaunisvaara anrikningsverk för produktion av ett magnetitkoncentrat.

Utöver brytning, och anrikning kommer verksamheten att omfatta hantering och upplag av malm, gråberg och anrikningssand, vilket kommer att ske i befintliga driftsanläggningar. Även interna och externa transporter kommer att ske. Vatten kommer att hanteras i verksamheten bland annat genom länshållning av dagbrottet samt uppsamling och hantering av lakvatten från gruvområdet.

När verksamheten avslutats kommer påverkade markområden att efterbehandlas i enlighet med den då gällande efterbehandlingsplanen. Efterbehandlingsåtgärderna i dagbrottet kommer bland annat omfatta avetablering/demontering av infrastruktur och utrustning, naturlig vattenfyllning genom avslutad länshållning. Dagbrottet tillåts därmed vattenfyllas av nederbörd, ytavrinning och inträngande grundvatten för att bilda en djupare sjö som bedöms att naturligt smälta in i det omgivande landskapet av våtmarkskaraktär.

Bearbetningskoncessionen bedöms inte kunna medföra några betydande konsekvenser för de motstående intressen som finns i området och har sitt skydd enligt de för ärendet tillämpliga bestämmelserna i 3 kap. och 4 kap. 1 – 7 §§ miljöbalken. Det är Bolagets avsikt att lämna en

Postadress i Sverige: Storgatan 92A, SE-953 23 HAPARANDA **Kansli/Kanslia:** Storgatan 92A, Haparanda
Postiosoite Suomessa: PL 2, FI-95401 TORNIO Haaparanta, Ruotsi
E-post: info@fsgk.se **Internet**: www.fsgk.se

utförlig redogörelse om detta i den miljökonsekvensbeskrivning som ska tas fram efter genomfört avgränsningssamråd.

I andra avseenden kommer miljöaspekterna att adresseras senare, inom ramen för en framtida ansökan om tillstånd för verksamheten enligt miljöbalken.

Det konstateras på samrådsdokument också att påverkan på ytvatten från den planerade verksamheten ingår i den prövning som sker vid en framtida ansökan om tillstånd enligt miljöbalken och kommer därför att utredas mer detaljerat i ett senare skede.

Miljöbedömningen som görs för ansökan om bearbetningskoncession kommer emellertid att inkludera en övergripande beskrivning av vattenhanteringen i verksamheten, inklusive behov av behandling/rening av vatten, och bedömning av konsekvenser för ytvattenrecipienterna till följd av flödespåverkan och utsläpp av vatten från verksamheten.

Gränsälvskommissionen konstaterar att Finland bör ta del i projektets framtida tillståndsprocesser med tanke på projektets potentiella gränsöverskridande konsekvenser. Verksamheter befinner sig i det internationella gränsöverskridande avrinningsområdet Torne-Muonioälvar. Den framtida miljökonsekvensbedömningen för projektet ska, utöver vad som presenteras i samrådsdokumentet (kap 7, s. 31-32) inkludera en bedömning av potentiella gränsöverskridande konsekvenser med beaktande av målen för vattnets status (Muonio älv).

Yttrandet har beretts av kommissionens sekreterare Annika Sallisalmi. Kommissionen har godkänt yttrandet via e-post t.o.m. 2025-11-25. Yttrandet har sparats i ACTA diariehanteringssystem.

Finsk-svenska gränsälvskommissionen

Geologian tutkimuskeskus
Vesi- ja kaivosympäristöratkaisut
Kuopio
Päivi Kauppila

Suomen ympäristökeskus
Latokartanonkaari 11
00790 Helsinki

GTK:N LAUSUNTO SUOMEN TARPEESTA OSALLISTUA RUOTSIN KAUNIS IRON AB:N KAIVOSTOIMINTOJEN LAAJENTAMISHANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYYN (SYKE/2025/2071)

Geologian tutkimuskeskus (GTK) kiittää saadessaan mahdollisuuden lausua Suomen tarpeesta osallistua Ruotsin Kaunis Iron AB:n (jäljempänä myös yhtiö) kaivostoimintojen laajentamishankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn.

Kaunis Iron AB on harjoittanut kaivostoimintaa Ruotsin Pajalassa vuodesta 2018 alkaen. Yhtiö louhii Tapulin kaivosalueella avolouhintana rautamalmia, joka rikastetaan magnetiitiksi Kaunisvaaran rikastamolla. Malmista rikastetaan magneettinen jae magneettierotuksella ja sulfidia sisältävä jae vaahdottamalla. Yhtiö on nyt hakemassa uutta kaivospiirilupaa ja sen myötä myös ympäristölain mukaista lupaa mineraalivarojen louhintaan Tapuli K nro 3 esiintymään. Esiintymä sijaitsee kaunis Iron AB:n nykyisen kaivos- ja teollisuusalueen läheisyydessä, Tapuli K nro 1 esiintymän jatkeena, ja alueelta louhittava malmi tullaan rikastamaan yhtiön nykyisellä rikastamolla vastaavilla menetelmillä kuin nykyisinkin louhittava malmi.

Toiminnassa muodostuu yhteensä 34,1 Mt potentiaalisesti happoa tuottavaa ja ei-happoa tuottavaa sivukiveä sekä kahta erilaista rikastushiekkaa: magneettierottelun rikastushiekkaa sekä korkearikkipitoisempaa vaahdotuksen rikastushiekkaa. Rikastushiekan määräksi on arvioitu 4,4 Mt, mutta arvio ei sisällä vaahdotusrikastushiekan määrää. Suurin osa sivukivestä arvioidaan käytettävän kiviaineksena toiminta-alueen rakennustöissä ja loput varastoidaan olemassa olevaan sivukivivarastoon. Rikastushiekka läjitetään olemassa olevalle rikastushiekka-alueelle ja vaahdotuksen rikastushiekka joko vesitäytteisiin louhostiloihin tai nykyiselle rikastushiekka-alueelle rakennetulle alueelle. Kaivosalueelta kerättävistä vesistä poistetaan prosessivesi-/selkeytysaltaassa kiintoainetta ja sedimentoituvia aineksia, ja ylimääräiset vedet johdetaan tarvittaessa kaivosalueelta Muonionjokeen. Kaivosalueen sulkemiseen ja jälkihoitoon on esitetty toistaiseksi yleisluontoinen suunnitelma.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d76dc30a-3131-4745-b1a6-89aac5d0510f
visma sign
www.vismasign.com

Ruotsin mineraalilain mukaan kaivospiirilupahakemukseen tulee liittää ympäristövaikutusten arviointi (YVA) sekä järjestää yhteisneuvottelu YVA:n rajaamisesta. Ruotsin ympäristövirasto on toimittanut Suomen ympäristökeskukselle (SYKE) ilmoituksen YVA-menettelyn alkamisesta.

GTK vastaa alla SYKE:en lausuntopyynnössä esitettyihin kohtiin.

Miten näette Suomen osallistumistarpeen kyseiseen YVA-menettelyyn?

GTK:n näkemyksen mukaan Suomen olisi suositeltavaa osallistua Kaunis Iron AB:n YVA-menettelyyn, sillä Kaunis Iron AB:n toiminnan vastaanottavana vesistönä on Suomen ja Ruotsin rajalla sijaitseva Muonionjoki. Jokeen johdetaan tarvittaessa mm. sekä louhoksen kuivatus- että rikastushiekka-alueen vesiä.

Mitkä ovat näkemyksenne hankkeen ympäristövaikutuksista, jotka voivat vaikuttaa Suomeen?

GTK: arvion mukaan hankkeella voi olla sekä sen toiminnan aikana että toiminnan päättymisen jälkeen vaikutuksia Suomeen Muonionjokeen kohdistuvien vesistöpäästöjen kautta. Toiminnassa muodostuu myös mm. happoa tuottavia sivukiviä sekä mahdollisesti rautakiisupitoista rikastushiekkaa, jotka voivat muodostaa ympäristölle haitallisia valumavesiä. Näiden osuuden arvioidaan olevan pieni sivukivien ja rikastushiekan kokonaismääristä, mutta kuulemisasiakirjan perusteella niiden määristä ei ole toistaiseksi selkeää käsitystä. Kuulemisasiakirjassa ei ole myöskään kuvattu, millaisia päästöjä toiminnasta nykyisin muodostuu tai millaisia ympäristönsuojelurakenteita kaivannaisjätteiden jätealueilla on nykyisin käytössä ympäristövaikutusten ehkäisemiseen.

Vastaavasti myös louhosvesissä voi olla sulfidimineraalien hapettumisesta peräisin olevia tai muita toiminnassa muodostuvia ympäristölle haitallisia aineita (esim. räjähdysainejäämiä). Kuulemisasiakirjan perusteella vesistä ei poistettaisi toistaiseksi kuin kiintoainetta ja muita sedimentoituvia aineita ennen niiden johtamista vastaanottavaan vesistöön, toisin sanoen kaivoksella ei olisi käytössä vesienkäsittelymenetelmiä, joilla poistettaisiin esim. mahdollisia haitta-aineita. Yhtiön arvion mukaan vaikutukset pintavesiin jäisivät kuitenkin vähäisiksi nykyisten pintavesivaikutusten, alueen rajallisen koon sekä käytössä olevan vesienkäsittelyn perusteella.

Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa olisi GTK:n näkemyksen mukaan tärkeää arvioida toiminnassa muodostuvien vesipäästöjen laatua eri jätejakeiden karakterisoinnin, määrien, sijoitus- ja jälkihoitoratkaisujen sekä nykyisen toiminnan vesipäästöjen pohjalta ja arvioida tarvittavia toiminnan aikaisia ja päättymisen jälkeisiä päästöjen hallintakeinoja. Lisäksi hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa olisi tärkeää huomioida hankkeen yhteisvaikutukset muiden Muonionjokea kuormittavien toimintojen kanssa.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d76dc30a-3131-4745-b1a6-89aac5d0510f
visma sign
www.vismasign.com

Mitkä ovat huomionne kuulemisasiakirjasta?

Kuulemisasiakirjassa on esitetty tiiviisti ydinasiat toiminnasta ja sen arvioiduista ympäristövaikutuksista. Esitetyn kuvauksen perusteella toiminnan nykyisistä vesipäästöistä tai toiminnan laajentumisen toimintaan aiheuttamista muutoksista ja niiden mahdollisista ympäristövaikutuksista ei ole kuitenkaan mahdollista saada riittävän kattavaa kuvaa, jotta olisi mahdollista arvioida hankkeen vaikutusten merkittävyyttä Muonionjokeen. Kaivoksen jälkihoitosuunnitelma vaikuttaa tässä vaiheessa hyvin yleistasoiselta ja sen perusteella vaikuttaisi, etteivät esitetyt toimenpiteet huomioisi riskiperusteista lähestymistapaa hallintaratkaisujen suunnittelussa.

Tämä lausunto on sähköisesti allekirjoitettu.

Kokkolassa

Olli Breilin

Johtaja, Ympäristön kestävä käyttö

Kuopiossa

Päivi Kauppila

Johtava asiantuntija

Vesi- ja kaivosympäristöratkaisut

JAKELU

Kirjaamo
Operatiivinen johto
Eeva Käpyaho

Jouni Pihlaja
Päivi Kauppila
Antti Pasanen

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/d76dc30a-3131-4745-b1a6-89aac5d0510f
visma sign
www.vismasign.com

SIGNATURES ALLEKIRJOITUKSET UNDERSKRIFTER SIGNATURER UNDERSKRIFTER

This documents contains 3 pages before this page
Tämä asiakirja sisältää 3 sivua ennen tätä sivua
Detta dokument innehåller 3 sidor före denna sida
Dokumentet inneholder 3 sider før denne siden
Dette dokument indeholder 3 sider før denne side

authority to sign	asemavaltuutus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende

Hannukainen Mining Oy

Lausunto

27.11.2025

Asia: SYKE/2025/2071

Lausuntopyyntö Suomen tarpeesta osallistua Ruotsin Kaunis Iron AB:n kaivostoimintojen laajentamishankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn

Lausunnonantajan lausunto

Miten näette Suomen osallistumistarpeen kyseiseen YVA-menettelyyn?

Hannukainen Mining Oy toteaa, että Kaunis Iron Ab:n Kaunisvaaran kaivoksen purkuvedet johdetaan Muonionjokeen, joka on Ruotsin ja Suomen valtioiden rajajoki. Muutokset tuotannossa voivat aiheuttaa muutoksia myös purkuvesien määrässä sekä laadussa ja sitä kautta myös ympäristövaikutuksissa. Tornion-Muonionjoen vesistöalueella on useita toiminnassa olevia tai hankevaiheessa olevia teollisia hankkeita, mukaan lukien Hannukainen Mining Oy:n edistämä kaivoshanke Kolarin Hannukaisessa. Tämän ohessa alueen matkailuala on voimakkaassa kasvuvaiheessa, mistä aiheutuu muun maankäytön ohella myös osaltaan lisäkuormitusta Tornion-Muonionjoen vesistöalueeseen.

Edellä mainituin perustein Kaunis Iron Ab:n Tapuli K nro 3 -hankkeella voi olla vesistöön kohdistuvan kuormituksen ja muun maankäytön yhteisvaikutusten kautta merkittäviä rajat ylittäviä vaikutuksia. Hankkeella voi olla myös vaikutuksia Suomessa vireillä oleviin tai suunniteltuihin hankkeisiin ja maankäyttöön, mistä voi aiheutua välillisesti myös paikallisesti merkittäviä sosiaalisia vaikutuksia.

Mainittujen mahdollisten ympäristö- sekä sosiaalisten vaikutusten vuoksi Hannukainen Mining Oy katsoo, että Suomen on syytä osallistua hankkeen YVA-menettelyyn.

Mitkä ovat näkemyksenne hankkeen ympäristövaikutuksista, jotka voivat vaikuttaa Suomeen?

Erityistä huomiota tulisi kiinnittää hankkeen vesistövaikutuksiin Muonionjoessa sekä vesistöön kohdistuviin yhteisvaikutuksiin muun maankäytön kanssa.

Mitkä ovat huomionne kuulemisasiakirjasta?

-

Lahti Tuomas
Hannukainen Mining Oy

Suomen ympäristökeskus SYKE
PL 140
00251 HELSINKI

Lausuntopyyntö, SYKE, 27.10.2025

Lausunto Suomen tarpeesta osallistua ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn, Kaunis Iron AB, YVA, kaivostoimintojen laajentamishanke, Ruotsi

Suomen ympäristökeskus on pyytänyt 27.10.2025 lausuntoa Lapin ELY-keskukselta Suomen tarpeesta osallistua ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn koskien Kaunis Iron AB:n (Hankkeesta vastaava) kaivostoimintojen laajentamishanketta Ruotsissa.

Kaunis Iron AB hakee Ruotsin mineraalilain (SFS 1991:45) mukaista hyödyntämisoikeutta alueelle Tapuli K nro 3. Alue on hieman yli 30 hehtaaria ja se sijaitsee Kaunis Iron AB:n Tapulin kaivoksen lähellä, noin 25 kilometrin päässä Pajalan kunnasta, Norrbottenin läänissä. Alueen pohjois- ja itäpuolella sijaitsee Kaunis Iron AB:n nykyinen kaivos- ja teollisuusalue. Jos hyödyntämisoikeus myönnetään, hankkeesta vastaava aikoo hakea ympäristölain mukaista lupaa mineraalivarojen louhintaan alueella. Toiminta koostuu avolouhinnasta ja rautamalmin rikastuksesta Kaunisvaaran jalostuslaitoksessa magneettirikasteen tuottamiseksi. Hankkeesta vastaava ei ole tunnistanut hankkeella olevan rajat ylittäviä ympäristö- tai terveysvaikutuksia.

Lapin ELY-keskuksen näkemys

Tornionjoki-Muonionjoki vesistöalue on Suomen ja Ruotsin välinen rajajoki. Kyseessä olevaan vesistöalueeseen kohdistuvat, mahdolliset ympäristölle haitalliset vaikutukset ja kuormitukset vaikuttavat siten myös Suomen alueelle. Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan Suomen tulee osallistua Kaunis Iron AB:n ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn.

Tornionjoen-Muonionjoen vesistöalue kuuluu suojeltuun Natura 2000 alueeseen. Lausuntopyynnön liitteiden mukaan kaivostoimintojen laajentamishanke vaikuttaa edellä mainittuun vesistöalueeseen purkuvesien muodostumisen kautta, sekä mahdollisesti myös Mellajoen valuma-alueen kautta. Lisäksi Kaunis Iron AB:n kaivoksen purkuvesillä voi olla vaikutusta Tornionjoen-Muonionjoen vesistöalueen kalatalousedun ja kalatalousvaikutusten arvioinnin kannalta.

Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan lausuntopyynnön liitteenä toimitettu käännös: ”Yhteisneuvotteluasiakirja kaivospiirilupahakemusta varten” on luonteeltaan yleispiirteinen, eikä välttämättä sellaisenaan tarjoa mahdollisuutta lausua ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn liittyvistä

asioista kattavasti. Lapin ELY-keskus pitää kuitenkin erittäin hyvänä asiana sitä, että kyseinen asiakirja on käännetty suomeksi.

Tämä asiakirja on hyväksytty/allekirjoitettu viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on valmistellut ylitarkastaja Mikko Huru, esitellyt yksikönpäällikkö Juha-Pekka Hämäläinen ja ratkaissut yksikönpäällikkö Leena Ruokanen.

Tämä asiakirja LAPELY/4498/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAPELY/4498/2025 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Ruokanen Leena 13.11.2025 09:53

Esittelijä Hämäläinen Juha-Pekka 13.11.2025 09:39

Metsähallitus

Lausunto

18.11.2025

Asia: SYKE/2025/2071

Lausuntopyyntö Suomen tarpeesta osallistua Ruotsin Kaunis Iron AB:n kaivostoimintojen laajentamishankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn

Lausunnonantajan lausunto

Miten näette Suomen osallistumistarpeen kyseiseen YVA-menettelyyn?

Metsähallituksen näkemyksen mukaan Suomen tulee osallistua Ruotsin ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn, koska hankkeella on todennäköisesti merkittäviä rajat ylittäviä ympäristövaikutuksia erityisesti Tornion-Muonionjokeen ja Perämereen niin kaivoksen toiminnan aikana kuin toiminnan jälkeenkin.

Mitkä ovat näkemyksenne hankkeen ympäristövaikutuksista, jotka voivat vaikuttaa Suomeen?

Metsähallitus kiinnittää huomiota erityisesti vaahdotushiekan käsittelyyn kaivosalueella. Vaahdotushiekka sisältää rikkiä ja vaahdotukseen käytettyjä muita aineita, ja Kaunis Iron AB:n suunnitelmana on läjittää se joko Navettamaan tarvekivilouhokseen tai vanhaan kaivokseen. Metsähallitus kiinnittää huomiota siihen, että molemmista voi olla yhteys pohjaveteen. Toisaalta mikäli vaahdotushiekka läjitetään vanhalle rikastushiekka-altaalle, voivat aineet päätyä altaan suotaavien moreenireunojen kautta Muonionjokeen.

Tornion-Muonionjoki on Itämeren altaan merkittävin vaarantuneen (VU) lohen (Salmo salar) luontainen lisääntymis- ja poikastuotantoalue sekä erittäin uhanalaisen (EN) meritaimenen (Salmo trutta m. trutta) merkittävä lisääntymis- ja poikastuotantoalue. Lohen ja taimenen lisäksi jokialueella esiintyy muun muassa harjusta ja vaellussiikaa. Tornion-Muonionjoki kuuluu myös Natura 2000 -suojelualueverkostoon. Alueen vaelluskalakannoista lohi ja taimen ovat osoittaneet viime vuosina taantumisen merkkejä, ja uhkatekijöiksi on tunnistettu muun muassa kaivosteollisuuden haittavaikutukset, joten alueiden käytössä tulee noudattaa varovaisuusperiaatteita ja välttää lisäpaineistuksen muodostumista vesistöille ja vesieliöille. Tornion-Muonionjoen vedenlaadun ei tule heiketä nykyisestä edes poikkeustilanteissa. Vaelluskalojen ja muun vesieliöstön hyvinvointi ja tilan parantaminen tulee olla Suomen ja Ruotsin yhteinen päämäärä. Kaivannaistoiminnassa tulee huomioida tulevaisuuden ilmastoskenaariot, jossa vesistönäkökulmasta on useita huolestuttavia piirteitä. Sadannan lisääntyminen muuttaa kaivosalueiden vesitaseita, ja asia tulee huomioida jo suunnitteluvaiheessa, koska kaivoksien elinkaari on lähtökohtaisesti vuosikymmeniä.

Vesienhoidon suunnittelua ohjaa EU:n vesipolitiikan puitedirektiivi, joka on pantu toimeen kansallisella lainsäädännöllä. Vesienhoidon tavoitteena on estää pintavesien ja pohjavesien tilan heikkeneminen sekä pyrkiä kaikkien vesien vähintään hyvään tilaan. Tornionjoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman mukaan Muonionjoen ekologinen tila on arvioitu erinomaiseksi, mutta tila on vaarassa heikentyä kaivosvesien kuormitusvaikutuksesta. Vesistöalueen alemmilla osilla vesistön tila on arvioitu luokkaa heikommaksi. Vesienhoitosuunnitelmassa Ruotsin vesienhoitoviranomainen on arvioinut, että Kaunisvaaran kaivoksen kemiallinen kuormitus voi olla riski Muonionjoen ekologiselle tilalle. Vesienhoitosuunnitelmassa toimenpiteeksi on esitetty ”Kehitetään kaivostoiminnan ympäristölupamenettelyä ja valvontaa haitallisten vesistö- ja pohjavesivaikutusten estämiseksi. Toteutetaan kaivostoiminnan kestävyyttä parantavia tutkimushankkeita sekä tuetaan toiminnanharjoittajien sekä lupa- ja valvontaviranomaistenviranomaisten yhteistoimintaa kaivosten ympäristöasioiden hallinnassa. Erityistä huomiota kiinnitetään kaivosalueiden vesienhallintaan erilaisissa hydrologisissa olosuhteissa, vesien ja jätteiden kestäviin allasvarastointeihin, kehittyneiden jätevesien käsittelymenetelmien käyttöönottoon sekä onnettomuus- ja häiriötilanteiden vesipäästöjen hyvään hallintaan.”.

Lisäksi Tornion-Muonionjoen vaellussiian ympärille on kehittynyt myös arvokas kalastuskulttuuri, joka on hyväksytty myös Elävän perinnön kansalliseen luetteloon. Luetteloinnilla Suomi toteuttaa Unescon yleissopimusta aineettoman kulttuuriperinnön suojelemisesta. Tornion-Muonionjoen vesistö on merkittävä kalastus- ja kalastusmatkailualue, jossa kalastaa vuosittain 10 000 - 15 000 kalastajaa tuottaen merkittävän taloudellisen hyödyn alueelle. Kyseinen talousvaikutus syntyy yksinomaan vaelluskalojen ympärille ja on riippuvainen elinvoimaisista kalakannoista.

Metsähallituksen näkemyksen mukaan hankkeen todennäköiset merkittävät vaikutukset liittyvät kaivoksen vesienhallintaan ja käsittelyyn ja kohdistuvat Muonionjokeen ja Tornionjokeen sekä Perämereen. Edellä esitetyin perustein Metsähallitus näkee tarpeelliseksi Suomen osallistumisen rajat ylittävään lausuntomenettelyyn ympäristövaikutuksien arvioimiseksi.

Lisätietoja lausunnosta antavat kaivosalan johtava asiantuntija Jenni Hasa (jenni.hasa@metsa.fi) ja kalastuksen erityisasiantuntija Markku Vierelä (markku.vierela@metsa.fi).

Mitkä ovat huomionne kuulemisasiakirjasta?

-

Jansson Henrik
Metsähallitus

Veikkola Johanna
Metsähallitus

Maa- ja metsätalousministeriö

Lausunto

19.11.2025 VN/32781/2025-MMM-2

Asia: SYKE/2025/2071

Lausuntopyyntö Suomen tarpeesta osallistua Ruotsin Kaunis Iron AB:n kaivostoimintojen laajentamishankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn

Lausunnonantajan lausunto

Miten näette Suomen osallistumistarpeen kyseiseen YVA-menettelyyn?

Hankkeesta saatavilla olevien tietojen perusteella hankkeella voi olla merkittäviä rajat ylittäviä ympäristövaikutuksia Muonionjoen ja Tornionjoen vesistöön. Maa- ja metsätalousministeriö katsoo, että Suomen tulisi osallistua hankkeen YVA-menettelyyn.

Mitkä ovat näkemyksenne hankkeen ympäristövaikutuksista, jotka voivat vaikuttaa Suomeen?

-

Mitkä ovat huomionne kuulemisasiakirjasta?

-

Nissinen Petri
Maa- ja metsätalousministeriö

Keneltä: "Särelä Johanna (STM)" <johanna.sarela@gov.fi>
Lähetetty: keskiviikko 12. marraskuu 2025 12.49.33
Kenelle: "Syke Kirjaamo" <Kirjaamo@syke.fi>
Aihe: Lausuntopyyntö Suomen tarpeesta osallistua Ruotsin Kaunis Iron AB:n kaivostoimintojen laajentamishankkeen ympäristöv

Sosiaali- ja terveysministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua Suomen tarpeesta osallistua Ruotsin Kaunis Iron AB:n kaivostoimintojen laajentamishankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn. Ministeriöllä ei ole asiasta lausuttavaa.

Ystävällisin terveisin

Johanna Särelä
Assistentti

johanna.sarela@gov.fi
02951 63399

Sosiaali- ja terveysministeriö

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ
PL 33 (Meritullinkatu 8, Helsinki) 00023 Valtioneuvosto
@STM_Uutiset

stm.fi

Lähettäjä: LVM Kirjaamo <kirjaamo.lvm@gov.fi>
Lähetetty: tiistai 28. lokakuuta 2025 9.24
Vastaanottaja: VNK THY Kirjaamo <THYKirjaamo.vnk@gov.fi>
Aihe: VL: Lausuntopyyntö Suomen tarpeesta osallistua Ruotsin Kaunis Iron AB:n kaivostoimintojen laajentamishankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn

---

Lähettäjä: Suomen ympäristökeskus <noreply@lausuntopalvelu.fi>
Lähetetty: maanantai 27. lokakuuta 2025 15.35
Vastaanottaja: LVM Kirjaamo <kirjaamo.lvm@gov.fi>
Aihe: Lausuntopyyntö Suomen tarpeesta osallistua Ruotsin Kaunis Iron AB:n kaivostoimintojen laajentamishankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn

Arvoisa vastaanottaja,

Suomen ympäristökeskus pyytää lausuntoanne aiheesta:
Lausuntopyyntö Suomen tarpeesta osallistua Ruotsin Kaunis Iron AB:n kaivostoimintojen

laajentamishankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn

Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön oheisen linkin kautta.
https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=df9de431-dd3e-4189-968f-02a39b6c5c63&proposalLanguage=da4408c3-39e4-4f5a-84db-84481bafc744

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Voit pyytää tukea palvelun käyttöön osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi.

HUOM! Tämän viestin liitteenä saamanne linkki on organisaatio-/henkilökohtainen, joten ettehän jaa sitä edelleen. Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Tämä on lausuntopalvelu.fi:n lähettämä automaattiviesti.
Lausuntopalvelu.fi on oikeusministeriön ylläpitämä verkkopalvelu.

***

Bästa mottagare,

Suomen ympäristökeskus ber om ert utlåtande om:
Lausuntopyyntö Suomen tarpeesta osallistua Ruotsin Kaunis Iron AB:n kaivostoimintojen laajentamishankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn

Vänligen lämna utlåtandet genom att svara på begäran om utlåtande i tjänsten utlåtande.fi. Utlåtandet kan lämnas via länken nedan.
https://www.lausuntopalvelu.fi/SV/Proposal/Participation?proposalId=df9de431-dd3e-4189-968f-02a39b6c5c63&proposalLanguage=9ff64fe9-04da-4471-9f0c-3f2016e71b4f

För att lämna in ett utlåtande ska man registrera sig och logga in i tjänsten utlåtande.fi. Närmare anvisningar om hur tjänsten kan användas finns på utlåtande.fi > Anvisningar > Bruksanvisning. Du kan be om hjälp för att använda tjänsten på adressen lausuntopalvelu.om@gov.fi.

OBS! Skicka inte vidare länken som är bifogad till detta meddelande, eftersom länken är person- eller organisationsspecifik. Alla utlåtanden som lämnas in är offentliga och publiceras i tjänsten utlåtande.fi.

Detta är ett automatiskt meddelande från tjänsten utlåtande.fi.
Utlåtande.fi upprätthålls av justitieministeriet.

Linkki suomenkieliseen versioon:
https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=df9de431-dd3e-4189-

968f-02a39b6c5c63
Länk till svensk version:
https://www.lausuntopalvelu.fi/SV/Proposal/Participation?proposalId=df9de431-dd3e-4189-968f-02a39b6c5c63&proposalLanguage=9ff64fe9-04da-4471-9f0c-3f2016e71b4f

Luonnonvarakeskus

Lausunto

24.11.2025

Asia: SYKE/2025/2071

Lausuntopyyntö Suomen tarpeesta osallistua Ruotsin Kaunis Iron AB:n kaivostoimintojen laajentamishankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn

Lausunnonantajan lausunto

Miten näette Suomen osallistumistarpeen kyseiseen YVA-menettelyyn?

Luonnonvarakeskus (Luke) ei näe tarvetta Suomen osallistumiselle YVA-prosessiin, koska rajat ylittäviä lisävaikutuksia, nykyisen olemassa olevan kaivostoiminnan lisäksi, ei todennäköisesti tulisi.

Mitkä ovat näkemyksenne hankkeen ympäristövaikutuksista, jotka voivat vaikuttaa Suomeen?

-

Mitkä ovat huomionne kuulemisasiakirjasta?

-

Thessler Sirpa
Luonnonvarakeskus

Koljonen Saija
Luonnonvarakeskus

Lapin liitto

Lausunto

26.11.2025

Asia: SYKE/2025/2071

Lausuntopyyntö Suomen tarpeesta osallistua Ruotsin Kaunis Iron AB:n kaivostoimintojen laajentamishankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn

Lausunnonantajan lausunto

Miten näette Suomen osallistumistarpeen kyseiseen YVA-menettelyyn?

Lapin liiton näkemyksen mukaan Suomen tulee osallistua Ruotsin Kaunis Iron AB:n kaivostoimintojen laajentamishankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn, koska hankkeella voi olla merkittäviä rajat ylittäviä ympäristövaikutuksia Tornionjoen ja Muonionjoen vesistöön.

Mitkä ovat näkemyksenne hankkeen ympäristövaikutuksista, jotka voivat vaikuttaa Suomeen?

Lapin liiton näkemyksen mukaan Suomen tulee osallistua Ruotsin Kaunis Iron AB:n kaivostoimintojen laajentamishankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn, koska hankkeella voi olla merkittäviä rajat ylittäviä ympäristövaikutuksia Tornionjoen ja Muonionjoen vesistöön. Tornionjoki–Muonionjoki on Euroopan tärkein lohijoki, jolla on merkittävä ekologinen, taloudellinen, matkailullinen ja kulttuurinen merkitys. Lisäksi Tornionjoen perinteinen lippokalastus on ehdolla Unescon aineettoman kulttuuriperinnön luetteloon.

Lapin liiton näkemyksen mukaan hankkeen todennäköiset merkittävät vaikutukset liittyvät kaivoksen vesienhallintaan ja käsittelyyn ja kohdistuvat Muonionjokeen ja Tornionjokeen ja sitä myötä myös Perämereen. Kaivoshankkeen vaikutukset tulee arvioida asianmukaisesti ilmastonmuutos ja sään ääri-ilmiöt huomioiden. YVA-menettelyssä on syytä käsitellä lähialueiden muiden kaivoshankkeiden mahdollisia yhteisvaikutuksia Tornionjoen–Muonionjoen vesistöön.

Mitkä ovat huomionne kuulemisasiakirjasta?

-

Elo Tiina
Lapin liitto

Suomen ymparistokeskus LAUSUNTO

kirjaamo@syke.fi 27.11.2025 Dnro 451/2025

lausuntopyynto SYKE/2025/2071

SUOMEN TARPEESTA OSALLISTUA RUOTSIN KAUNIS IRON AB:N KAIVOSTOIMINTOJEN LAAJENTAMISHANKKEEN YMPARISTOVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYYN

Kaunis Iron AB hakee Ruotsin mineraaliiain (SFS 1991:45) mukaista hyodyntamisoikeutta alueelle Tapuli K nro 3. Alue on hieman yli 30 hehtaaria ja se sijaitsee Kaunis Iron AB:n Tapulin kaivoksen lahella, noin 25 kilometrin paassa Pajalan kunnasta, Norrbottenin laanissa. Alueen pohjois- ja itapuolella sijaitsee Kaunis Iron AB:n nykyinen kaivos- ja teollisuusalue. Suunniteltu toiminta koostuu avolouhinnasta ja rautamalmin rikastuksesta Kaunisvaaranjalostuslaitoksessa magnetiittirikasteen tuottamiseksi.

Paliskuntain yhdistys pitaa tarpeellisena, etta Suomi osallistuu ymparistovaikutusten arviointimenettelyyn. Kaivostoiminnalla on jo nykyisellaan vaikutuksia Suomen puolelle Muonion paliskuntaan, silla kaivostoiminnasta aiheutuva hairio- ja melualue ulottuu Suomen puolelle. Lisaksi Muonio samebyn poroja tulee saannollisesti Muonion paliskunnan puolelle aiheuttaen lisatoita rajan molemmin puolin poronhoitajille. Vaikutusten voidaan odottaa kasvavan laajennushankkeen myota.

Laajennushankkeella on todennakoisesti rajat ylittavia vaikutuksia myos Tornion-Muonionjokeen. Vaikutusten arvioinnissa tulee kiinnittaa erityista huomiota kumulatiivisiin vaikutuksiin olemassa olevanja muun suunnittelun kaivostoiminnan kanssa.

Ymparistossa aiheutuvat muutokset vaikuttavat aina poronhoitoon, eritoten silloin kun muutokset aiheutuvat teollisesta maankaytosta. Poronhoitoon kohdistuvat vaikutukset voivat olla merkittavia ja nain ollen neon selvitettava YVA-menettelyssa yhteistyossa Muonion paliskunnan kanssa. Paliskunnan poronhoitoa koskevaa tietoa on hyodynnettava arviointia tehtaessa.

PALISKUNTAIN YHDISTYS

[illegible] NurmT [illegible]
toiminnanjohtaja

Lausunnon valmistelija, lisatiedot: Sanna Hast, etunimi.sukunimi@paliskunnat.fi, +358 40 723 9966

Suomen luonnonsuojeluliitto ry

Lausunto

27.11.2025

Asia: SYKE/2025/2071

Lausuntopyyntö Suomen tarpeesta osallistua Ruotsin Kaunis Iron AB:n kaivostoimintojen laajentamishankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn

Lausunnonantajan lausunto

Miten näette Suomen osallistumistarpeen kyseiseen YVA-menettelyyn?

Yleissopimus valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arvioinnista (Espoon sopimus) saatettiin voimaan YVA-direktiivillä. Sen 2 artiklan 6 kohdan mukaan kohdeosapuolen kansalaisille tulee järjestää yhtäläinen mahdollisuus osallistua YVA-menettelyyn kuin aiheuttajapuolella.

Suomen tulee osallistua hankkeen YVA-menettelyyn.

Mitkä ovat näkemyksenne hankkeen ympäristövaikutuksista, jotka voivat vaikuttaa Suomeen?

Tässä tapauksessa erityisiä vaatimuksia YVA-menettelylle asettaa velvollisuus tunnistaa eri

hankkeiden yhteisvaikutukset. Yhteisvaikutusten arvioinnin merkitys korostuu erityisesti

Kaunisvaaran, Hannukaisen ja samaan jokivesistöön vaikuttavien muiden kaivoshankkeiden yhteisen vaikutusalueen vuoksi. Velvollisuus yhteisvaikutusten arviointiin pohjautuu paitsi YVA-direktiiviin myös luonto- ja vesipuitedirektiiviin. Yhteisvaikutukset tulee arvioida asianmukaisesti.

Hankkeella voi olla merkittäviä vaikutuksia Tornion-Muonionjoen Suomen puoleiseen vesistöalueeseen (FI 1301912). Hanke voi aiheuttaa Natura-luontoarvojen heikentymisen. Myös Suomen puolella sijaitsevan Hannukaisen kaivoshankkeen vaikutukset kohdistuvat Tornion-Muonionjoen vesistöalueelle sekä lohikalojen tärkeille lisääntymisalueille Kuerjoen, Äkäsjoen, Valkeajoen ja Niesajoen valuma-alueille ja ulottuvat Kaunisvaaran kaivoksen tavoin mahdollisesti aina Itämerelle saakka. Näin ollen Natura-alueiden suojeluarvoihin kohdistuvia vaikutuksia tulee tarkastella myös yhteisvaikutuksina.

Hankkeesta voi aiheutua vesieliöstölle haitallisia tai jopa tappavia haitallisten aineiden pitoisuuksia, vaikka vuosikeskiarvot pysyisivät laatunormien ja raja-arvojen alapuolella. Jo tällä hetkellä päästöarvoihin liittyy merkittäviä epävarmuuksia eikä niiden vaikutuksia ole arvioitu vesistön ekologiseen tilaan.

Hankkeesta tai sen toiminnasta johtuvasta onnettomuudesta voi koitua suurta haittaa Tornion-Muonionjoen geneettisesti monimuotoiselle ja elinvoimaiselle lohikannalle. Lohikanta on tärkeä paitsi joen virkistyskäytön, matkailun ja elinkeinojen kannalta, myös saamelaisten oikeuksien sekä Itämeren kalakantojen kannalta.

Mitkä ovat huomionne kuulemisasiakirjasta?

Espoon sopimuksessa edellytetään, että aiheuttajaosapuoli ilmoittaa sopimuspuolille, joiden se katsoo saattavan joutua kohdeosapuoleksi, mahdollisimman aikaisin ja viimeistään silloin kun se tiedottaa hankkeesta omille kansalaisilleen mm. ”tiedot ehdotetusta hankkeesta mukaan lukien kaikki käytettävissä olevat tiedot sen mahdollisista valtioiden rajat ylittävistä vaikutuksista” (ks. 3 art. 2 kohta). YVA-asiakirjojen vähimmäissisältö määritetään sopimuksen 4 artiklassa.

YVA-menettelyssä tulee tarjota osallisille mahdollisuutta arvioida hankkeen vaikutuksia ja vaihtoehtoja kattavien tietojen pohjalta. Suomenkielinen aineisto ei voi olla puutteellinen esimerkiksi siten, että se ei sisällä keskeisten ruotsalaisten viranomaisten lausuntoja.

YVA-direktiivin (2011/92/EU) 6 artiklan 4. kohdan mukaan ”yleisölle, jota asia koskee, on annettava ajoissa ja tehokkaalla tavalla mahdollisuus osallistua 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin ympäristöä koskeviin päätöksentekomenettelyihin ja sillä on tätä tarkoitusta varten oltava oikeus esittää toimivaltaiselle viranomaiselle tai toimivaltaisille viranomaisille huomautuksensa ja mielipiteensä, ennen kuin lupahakemuksesta päätetään, vaihtoehtojen ollessa vielä avoinna.”

EU:n komissio on todennut mm., että YVA-selostuksessa on yksilöitävä ja arvioitava nimenomaan ne vaikutukset, joita hankkeella voi olla ympäristöön menettelyn aikana ja jotka liittyvät perustellun päätelmän tekemiseen hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista. Velvoite yksilöitävien vaikutusten tunnistamiseen todetaan velvoittavassa muodossa. Komissio korostaa myös, että YVA:n riittävyyttä tulee arvioida perustellun päätelmän tekemisen edellyttämään tietotarpeeseen nähden. Toimivaltaisen viranomaisen on myös varmistuttava siitä, että perusteltu päätelmä on edelleen ajan tasalla, kun päätös luvan myöntämisestä tehdään.

Koljonen Hannes
Suomen luonnonsuojeluliitto ry

Tornionlaakson museo - Tornedalens museum

Lausunto

26.11.2025 6673/12.03.03.00.01/2025

Asia: SYKE/2025/2071

Lausuntopyyntö Suomen tarpeesta osallistua Ruotsin Kaunis Iron AB:n kaivostoimintojen laajentamishankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn

Lausunnonantajan lausunto

Miten näette Suomen osallistumistarpeen kyseiseen YVA-menettelyyn?

Ruotsin ja Suomen valtiot ovat yhdessä esittäneet Tornionjoen lippokalastuskulttuuria Unescon ihmiskunnan aineettoman kulttuuriperinnön luetteloon. Monikansallisen hakemuksen koordinoinnista vastasi Ruotsin Institutet för Språk och folk-minnen (ISOF). Tornionlaakson museo – Tornedalens museum vastasi Suomessa hakemuksen valmistelusta yhteistyössä Museoviraston ja alan yhteisöjen kanssa. Vaelluskalakantojen säilyminen on edellytys kalastuskulttuurin säilymiselle ja tämä on nostettu myös UNESCO-nimityksessä. Kalakantojen kestävyyden turvaaminen jatkossa tulee ottaa huomioon erityisesti, kun Itämeren lohen (salmo salar) ja vaellussiian (coregonus lavaretus) kannat ovat heikentyneet viime vuosina.

Tornionlaakson museo huomauttaa, että Kaunisvaaran kaivoksen laajentaminen ja kaivostoiminta ja sen kumulatiiviset vaikutukset muiden hankkeiden kanssa voivat hankaloittaa Tornionjoen lippokalastuskulttuurin UNESCO-statuksen saamista sekä erityisesti sen pysyvyyttä tulevaisuudessa, mikäli vaelluskalakantojen säilyminen ja perinteisen kalastuskulttuurin kestävän kehityksen turvaaminen ei ole taattu. Kaivos- ja louhintahankkeet ovat toimenpiteitä, jotka vaikuttavat UNESCOn yleissopimuksessa mainittuun aineettoman kulttuuriperinnön ilmaisulle keskeisten luonnollisten ympäristöjen ja tärkeiden paikkojen suojelemiseen.

Suomen ja Ruotsin valtiot ovat sitoutuneet yhdessä suojelemaan UNESCO-nimitysprosessissa olevaa kulttuuriperintöä myös listauksen jälkeen (listaus joulukuu 2026). Valtioiden suojelutarve koskee erityisesti kalakantojen elinvoimaisuuden turvaamista. Kaunis Iron AB:n hankkeella voi museon näkemyksen mukaan olla rajat ylittäviä vaikutuksia kulttuuriperintöön, jota molemmat valtiot ovat sitoutuneet vaalimaan ja näin ollen myös Suomella on tarve osallistua lausunnolla olevan hankkeen YVA-menettelyyn.

Mitkä ovat näkemyksenne hankkeen ympäristövaikutuksista, jotka voivat vaikuttaa Suomeen?

Kuulemisasiakirjassa tuodaan esille, että Muonionjoki toimii yhtiön kaivostoiminnan pääasiallisena vastaanottajavesistönä. Sekä kaivoksen prosessivesiä, rikastushiekka-altaan prosessivesiä sekä

vaahdotushiekan suotovesiä voidaan johtaa Muonionjokeen. Toiminnan päätyttyä on tarkoitus purkaa kaikki suojarakenteet, jotta alueen luonnollinen vedenvirtaus palautuu, jolloin Tornionlaakson museon käsityksen mukaan alueen läpi huuhtoutuvat vedet päätyvät Muonionjokeen ja sieltä edelleen Tornionjokeen sekä Perämereen.

Kaivostoiminta Tornion-Muonionjoen vesistöalueella voi siten aiheuttaa vesistön pilaantumista, mikä vaikuttaa vesistön kalakantoihin ja erityisesti vaelluskalojen elinkelpoisuuteen ja sitä kautta Tornionjoen lippokalastuskulttuurin elävänä säilymiseen ja UNESCO-statuksen saamiseen ja säilymiseen. Kuulemisasiakirjassa tuodaan esiin, että sekä Muonionjoen että kaivoksen ympäristössä olevien siihen laskevien pienvesistöjen kemiallinen tila on jo nyt heikentynyt.

Museon käsityksen mukaan alueen vaelluskalakannoista lohen ja taimenen osalta on jo ollut nähtävissä viime vuosina taantumisen merkkejä. Uhkatekijöiksi on tunnistettu muun muassa kaivosteollisuuden haittavaikutukset, joten alueiden käytössä tulee noudattaa varovaisuusperiaatteita ja välttää lisäpaineistuksen muodostumista vesistöille ja vesieliöille. Lisäksi Tornionjoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa on jo arvioitu Kaunisvaaran kaivoksen kemiallisen kuormituksen voivan olla riski Muonionjoen ekologiselle tilalle. Tämän vuoksi Tornion-Muonionjoen vedenlaatu ei museon näkemyksen mukaan saa heiketä nykyisestä edes poikkeustilanteissa.

Perinnekalastuksen elinvoimaisuus Tornionjoella pitkälle tulevaisuuteen riippuu keskeisesti kalastuksen kohteena olevien kalakantojen elinvoimaisuudesta. Näin ollen hankkeet ja päätöksenteko, joilla vaikutetaan Tornionjoen ja merialueen veden laatuun sekä kalakantoihin ja kalastuksen kestävyyteen vaikuttavat luonnon monimuotoisuuden ohella myös tämän aineettoman kulttuuriperinnön säilymiseen.

Mitkä ovat huomionne kuulemisasiakirjasta?

Kuulemisasiakirjassa on arvioitu kaivoksen laajentamisen vaikutukset pintavesiin ja Muonionjokeen vähäisiksi. Museon näkemyksen mukaan kaivoksen ja kaivostoiminnan laajentaminen aiheuttaa edellä kuvatun kaltaisia uhkia Tornion-Muonionjoen vesistön ekologiseen ja kemialliseen tilaan ja sitä kautta UNESCOn aineettoman kulttuuriperinnön listalle ehdolla olevalle Tornionjoen lippokalastuskulttuurille. Myös ilmastonmuutoksen mukanaan tuoma mahdollinen sadannan lisääntyminen on riskitekijä toiminnassa olevan kaivoksen vesienhallinnan näkökulmasta. Ilmastonmuutosta tai sen tuomia riskitekijöitä ei ole mainittu asiakirjassa. Myöskään selvityksiä liittyen pintavesiin ja niiden tilaan ei asiakirjan mukaan ole tarkoitus toteuttaa.

Asiakirjassa on mainittu maisema ja kulttuuriympäristö, mutta siinä ei ole tunnistettu aineetonta kulttuuriperintöä ja hankkeen mahdollisia vaikutuksia ja muiden kaivos tai muiden hankkeiden kanssa syntyviä mahdollisia kumulatiivisia vaikutuksia kulttuuriperintöön ja sen säilymiseen. Tornionlaakson museo korostaa eri hankkeiden kulttuuriperintöön sekä kalakantoihin osuvien kumulatiivisten eli yhteisvaikutusten arvioinnin tärkeyttä.

UNESCON yleissopimuksen mukaisesti myös muissa kuin kulttuurin ja koulutuksen aloilla tapahtuvissa (oikeudellisissa ja hallinnollisissa) toimenpiteissä tulee elävän perinnön monimuotoisuuden ja turvaamisen tärkeys huomioida ja toteuttaa. Tornionlaakson museon näkemyksen mukaan Kaunisvaaran kaivoksen laajentamisen mahdolliset vaikutukset Tornionjoen lippokalastuskulttuuriin ja sen tulevaan UNESCO-statukseen tulee arvioida osana kulttuuriperintöön kohdistuvia vaikutuksia.

Lausunnon valmisteluun ovat Tornionlaakson museossa osallistuneet rakennustutkija Teija Ylimartimo ja kulttuuriperintökoordinaattori Julia Autio.

Kallio-Seppä Titta
Tornionlaakson maakuntamuseo

Ylimartimo Teija
Tornionlaakson museo - Tornedalens museum

From: kirjaamo@thl.fi
To: Syke Kirjaamo
Subject: Lausuntopyyntö SYKE/2025/2071
Date: perjantai 21. marraskuuta 2025 12.20.59

Asia: Suomen tarve osallistua Ruotsin Kaunis Iron AB:n kaivostoimintojen laajentamishankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn. SYKE/2025/2071
Asianumero: THL/5153/4.00.00/2025
Käsittelijä: Laaksonen Seija

Hei,

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto. Meillä ei ole lausuttavaa asiasta.

Ystävällisin terveisin

Seija Laaksonen
suunnittelija
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Tämä viesti on lähetetty THL:n asiankäsittelyjärjestelmästä.

Lisätietoja saat sähköpostitse osoitteesta kirjaamo@thl.fi, oikeuspsykiatrian asioissa oikeuspsykiatria@thl.fi

Keneltä: "Hietamäki Kati (Tukes)" <Kati.Hietamaki@tukes.fi>
Lähetetty: torstai 27. marraskuu 2025 11.55.21
Kenelle: "Syke Kirjaamo" <Kirjaamo@syke.fi>
Aihe: Tukesin vastaus lausuntopyyntöön asiassa SYKE/2025/2071

Hei,
Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla (Tukes) ei ole tarvetta antaa lausuntoa YVA-menettelyssä. Tukes kuitenkin pyytää YVA-selostuksen perustellun päätelmän tiedoksi.

Terveisin
Kati Hietamäki
Ryhmäpäällikkö, Teolliset prosessit | Head of Unit, Industrial Processes

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Finnish Safety and Chemicals Agency
Opastinsilta 12, 00520 Helsinki
Puh. 029 505 2011 | Tel. +358 29 5052 011
kati.hietamaki (at) tukes.fi

Tiedolla turvallisuutta – vastuullisemmat yritykset ja kuluttajat.

Tukes.fi | Linkedin | Facebook | Instagram | X | YouTube

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira

Lausunto

24.11.2025

Asia: SYKE/2025/2071

Lausuntopyyntö Suomen tarpeesta osallistua Ruotsin Kaunis Iron AB:n kaivostoimintojen laajentamishankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn

Lausunnonantajan lausunto

Miten näette Suomen osallistumistarpeen kyseiseen YVA-menettelyyn?

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolla ei ole lausuttavaa asiassa.

Mitkä ovat näkemyksenne hankkeen ympäristövaikutuksista, jotka voivat vaikuttaa Suomeen?

-

Mitkä ovat huomionne kuulemisasiakirjasta?

-

Ilonen Kimmo
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira

Pajala KOMMUN

Bygg- och miljönämnden

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
2025-11-05

Plats och tid		Sammanträdesrum 3, 2025-11-05, kl. 09.00
Beslutande		Folke Hieta, S, ordförande Bengt-Ola Mörtlund, V Kurt Lind, FrS Karl-Johan Thiger, KD
Övriga deltagande		Ildikó Fredriksson, miljöinspektör Andrew Townsend, miljöinspektör Erik Waara, bygglovshandläggare Juha Pasma, räddningschef Maja Lundholm, sekreterare
Utses att justera		Bengt-Ola Mörtlund
Justeringens plats och tid		Kommunförvaltningen, 2025-11-18, KL.09.00
Underskrifter	Sekreterare	Digitaljustering Maja Lundholm § 74
	Ordförande	Digitaljustering Folke Hieta § 74
	Justerare	Digitaljustering Bengt-Ola Mörtlund § 74

---**ANSLAG/BEVIS**

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Sammanträdesdatum	2025-11-05		
Datum för anslags uppsättande	2025-11-05	Datum för anslags nedtagande	2025-11-26
Underskrift	Digitaljustering Maja Lundholm		

Justerandes sign	Utdragsbestyrkande

Pajala KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
2025-11-05

Bygg- och miljönämnden

Ärendelista till Bygg- och miljönämnden den 2025-11-05

§ 79. Samrådsunderlag för ansökan om bearbetningskoncession, Tapuli k nr 3 **M-2025-278**

Justerandes sign	Utdragsbestyrkande

Pajala KOMMUN

Bygg- och miljönämnden
M-2025-278

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
2025-11-05

Kaunis Iron AB
samrad_Tapuli_K_nr_3@kaunisiron.se

§ 74

Dnr: M-2025-278

KAUNISVAARA 13:1, Yttrande gällande samrådsunderlag inför ansökan om berabetningskoncession, Tapuli K nr 3

Beslut

Bygg- och miljönämnden har tagit del av samrådsunderlaget inför ansökan om bearbetningskoncession enligt minerallagen för Tapuli K nr 3. Nämnden ställer sig positivt till den planerade verksamheten. Ett mer utförligt yttrande kommer att lämnas när de planerade utredningarna har genomförts och en ansökan med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning har inkommit.

Redogörelse

Kaunis Iron AB har genom Geosyntec Consultants AB inkommit med samrådsunderlag inför avgränsningssamråd enligt 6 kap. miljöbalken för planerad bearbetningskoncession Tapuli K nr 3 i Pajala kommun.

Det aktuella området är beläget inom markanvisat område och i allt väsentligt inom befintligt verksamhetsområde och väl inom område utpekat i gällande detaljplan för gruvindustri. Området omfattar cirka 30 hektar.

Samrådsunderlaget innehåller en översiktlig beskrivning av den planerade verksamheten, dess lokalisering, miljöaspekter och planerade utredningar. Det framgår att bolaget avser att genomföra utredningar inom bland annat hydrogeologi, geokemi, efterbehandling samt miljöeffekter på naturmiljö, rennäring, kulturmiljö och vattenförhållanden. Dessa kommer att ligga till grund för den kommande miljökonsekvensbeskrivningen (MKB).

Mot bakgrund av att projektet befinner sig i ett tidigt skede av tillståndsprocessen och att underlaget är av översiktlig karaktär, vill Bygg- och miljönämnden i nuläget inte lämna några särskilda synpunkter. Nämnden avser att återkomma med ett mer detaljerat yttrande när en fullständig ansökan med tillhörande MKB har inkommit.

Beslutsunderlag

Samrådsunderlag Tapuli K nr 3, 2025-09-26
Inbjudan till samråd

Pajala KOMMUN

Bygg- och miljönämnden
M-2025-278

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
2025-11-05

§ 74 forts.

Upplysningar

Yttrandet från Bygg- och miljönämnden ska enligt miljöbalken 22 kap. 6 § endast föra talan i tillståndsprövningen för att tillvarata miljöintressen och allmänna intressen inom kommunen.

Enligt kommunallagen 3 kap. 9–10 §§ ska beslut av principiell beskaffenhet eller av större vikt för kommunen, såsom kommunal avvisande eller tillstyrkan av en bearbetningskoncession, alltid tas av Kommunfullmäktige.

_____

Delges

Kaunis Iron AB
Bert-Ove Johanssons väg 8
984 91 Pajala

Hur man överklagar

Om du är missnöjd med ett beslut som angår dig och vill att det ska ändras har du rätt att överklaga.

Skicka in din överklagan till:
Pajala kommun
Bygg- och miljönämnden
984 85 PAJALA

- Tala om vilket beslut du överklagar genom att ange diarienummer och paragraf för beslutet. Ange också varför du anser att beslutet är fel och vilken ändring du vill ha. Bifoga handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning.
- Underteckna skrivelsen och uppge namn, personnummer, postadress, telefonnummer och e-postadress.
- För att överklagandet skall kunna prövas måste handlingarna ha inkommit till Bygg- och miljönämnden senast inom tre veckor från den dag då du fick ta del av beslutet.

Har ditt överklagande inkommit i rätt tid kommer handlingarna att skickas vidare till Länsstyrelsen, Förvaltningsrätten eller Mark- och miljödomstolen, om nämnden/beslutsfattaren inte själv ändrar beslutet på det sätt som du har begärt. Om något är oklart kan du kontakta den berörda handläggaren.

Folke Hieta

Folke Hieta
Date: 2025-11-05 13:16 CET
Role: Ordförande
Signed via account: folke@mejl.be

Bengt-Ola Mörtlund (V) Pajala

Bengt-Ola Mörtlund (V) Pajala
Date: 2025-11-05 13:17 CET
Role: Justerare
Signed via account: bengtolamortlund@gmail.com

Maja Lundholm

Maja Lundholm
Date: 2025-11-05 13:22 CET
Role: Sekreterare
Signed via account: maja.lundholm@pajala.se

Johan Morin

Från: Engman, Kajsa <kajsa.engman@mil.se>
Skickat: den 6 oktober 2025 15:29
Till: Hans Djurberg
Ämne: Sv: [ES] Inbjudan till avgränsningssamråd enligt 6 kap. miljöbalken (1998:808)

Du får inte ofta e-post från kajsa.engman@mil.se. Läs om varför det här är viktigt

Hej,

Försvarsmakten avstår i detta fall från att yttra sig gällande inbjudan till avgränsningssamråd enligt 6 kap. miljöbalken inför ansökan om bearbetningskoncession enligt minerallagen. Försvarsmakten önskar fortsatt ta del av remisser enligt vad som framgår i Försvarsmaktens riksintressekatalog (www.forsvarsmakten.se/riksintressen). Om det är någon specifik anledning som gör att ni remitterat myndigheten får ni gärna återkoppla detta.

Hälsningar,
Kajsa Engman

FÖRSVARSMAKTEN
MELLERSTA MILITÄRREGIONEN

Kajsa Engman
Planerare för riksintressebevakning

FÖRSVARSMAKTEN
Mellersta Militärregionen
196 85 KUNGSÄNGEN
Besöksadress: Granhammarsvägen 1

Mobil: 070-418 59 73 • Växel: 0505-45 10 00
E-post: kajsa.engman@mil.se
www.forsvarsmakten.se

Från: Hans Djurberg <hans.djurberg@kaunisiron.se>
Skickat: den 29 september 2025 21:05
Till: juha.pasma@pajala.se; Magdalen Alatalo Berg <magdalen.alataloberg@pajala.se>; info@stfturist.se; remisser@naturskyddsforeningen.se; registrator@naturvardsverket.se; mineinspect@bergsstaten.se; sgu@sgu.se; sgi@sgi.se; registratur@kammarkollegiet.se; EXP-HKV <exp-hkv@mil.se>; lfv@lfv.se; registrator@msb.se; trafikverket@trafikverket.se; havochvatten@havochvatten.se; registrator@energimyndigheten.se; registrator@raa.se; tillvaxtverket@tillvaxtverket.se; skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se; registrator@svk.se; kansli@sametinget.se; kommun@pajala.se; ulf.ohman00@bredband.net; info@fsgk.se; foretagskundservice@vattenfall.com; sameby.muonio@gmail.com; info@str-t.com; kontakt@transportstyrelsen.se; ulla.sundberg@telia.com; kundservice@vattenfalleldistribution.se
Kopia: Johan Morin <johan.morin@geovista.se>
Ämne: Inbjudan till avgränsningssamråd enligt 6 kap. miljöbalken (1998:808)

Hej,

Ni som mottar detta meddelande inbjuds härmed till skriftligt avgränsningssamråd gällande av Kaunis Iron AB planerad ansökan om bearbetningskoncession enligt minerallagen, för del av den s.k. Tapulifyndigheten i Pajala kommun, se bilagt samrådsunderlag och följebrev.

Bearbetningskoncessionen avser brytning av järnmalm i dagbrott och är avsedd att få beteckningen Tapuli K nr 3. Samrådet gäller koncessionens lokalisering, omfattning och utformning, de effekter som koncessionen kan förväntas medföra samt innehållet och utformningen av den miljökonsekvensbeskrivningen som bolaget har att ta fram och foga till sin ansökan.

Synpunkter på samrådsunderlaget ska lämnas skriftligen och emotses senast den 24 oktober 2025.

Vi ser gärna att synpunkterna lämnas in per e-post till:
samrad_tapuli_k_nr_3@kaunisiron.se

Det går även bra att sända in synpunkterna med vanlig post till:
Kaunis Iron AB, Stationsgatan 46, 972 33 Luleå.

Ni är självklart också välkommen att närsomhelst återkomma till oss med frågor om samrådet och planerad ansökan om bearbetningskoncession enligt ovan, eller per telefon 0978-27 27 27.

Med vänlig hälsning
Hans Djurberg

HANS DJURBERG
Head of Sustainability

KAUNIS IR

Phone +46 (0)70-640 65 89

KAUNIS IRON
STATIONSGATAN 46
972 33 LULEÅ
WWW.KAUNISIRON.SE

Instagram; kaunis_iron

By sending email to Kaunis Iron you submit personal information to the company. How we process and protect the information is regulated under the General Data Protection Regulation (GDPR).You can read more about this on our website www.kaunisiron.se/bolaget/integritetsskyddspolicy/

Johan Morin

Från: Niklas Edvinsson <niklas.edvinsson@havochvatten.se>
Skickat: den 24 oktober 2025 19:02
Till: samrad_tapuli_k_nr_3@kaunisiron.se
Ämne: Samråd bearbetningskoncession Tapuli K nr 3 (HaV 2025-003062), Kaunis Iron AB, Pajala kommun, Norrbottens län

Hej,

Havs- och vattenmyndigheten har tagit del av samrådsunderlaget i rubricerat ärende. Myndigheten avstår från att lämna synpunkter på underlaget. Det innebär inte att myndigheten tagit ställning i sakfrågan eller till handlingarna i ärendet.

Niklas Edvinsson
Utredare
Miljöprövningsenheten
Havs- och vattenmyndigheten
Telefon/ phone: +46106986189

E-post/ email: niklas.edvinsson@havochvatten.se
Besök/ visitor address: Gullbergs Strandgata 15
Post/ mail: Box 11 930, SE-404 39 Göteborg
Webb: www.havochvatten.se

Havs- och vattenmyndigheten behandlar dina personuppgifter i enlighet med dataskyddsförordningen och myndighetens dataskyddspolicy, läs mer på www.havochvatten.se/sa-behandlar-hav-dina-personuppgifter

SwAM processes your personal data in accordance with the General Data Protection Regulation (GDPR) and our Data Protection Policy, see www.havochvatten.se/sa-behandlar-hav-dina-personuppgifter

Johan Morin

Från: Eriksson Mikael <Mikael.Eriksson@msb.se>
Skickat: den 15 oktober 2025 16:14
Till: Samråd Tapuli
Ämne: MSB:s svar i er inbjudan till samråd inför ansökan om bearbetningskoncession enligt minerallagen för Tapuli K nr. 3 i Pajala kommun

Hej, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har mottagit er inbjudan till samråd (MSB Dnr. 2025-13135).

MSB har inga synpunkter i detta samråd utan avvaktar till kommande samråd inför ansökan om tillstånd enligt miljöbalken.

Med vänlig hälsning!
Mikael Eriksson

Mikael Eriksson
Handläggare

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Avdelningen för räddningstjänst och skydd av befolkningen
Enheten för hantering av industriella risker
651 81 Karlstad

Växel: 0771-240 240
Telefon: 010-240 50 27
E-post: mikael.eriksson@msb.se
www.msb.se

Från: Samråd Tapuli <samrad_tapuli_k_nr_3@kaunisiron.se>
Skickat: den 1 oktober 2025 15:22
Till: juha.pasma@pajala.se; Magdalen Alatalo Berg <magdalen.alataloberg@pajala.se>; info@stfturist.se; remisser@naturskyddsforeningen.se; registrator@naturvardsverket.se; mineinspect@bergsstaten.se; sgu@sgu.se; sgi@sgi.se; registratur@kammarkollegiet.se; exp-hkv@mil.se; lfv@lfv.se; MSB Registrator <registrator@msb.se>; trafikverket@trafikverket.se; havochvatten@havochvatten.se; Energimyndigheten <registrator@energimyndigheten.se>; registrator@raa.se; tillvaxtverket@tillvaxtverket.se; skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se; registrator@svk.se; kansli@sametinget.se; kommun@pajala.se; ulf.ohman00@bredband.net; info@fsgk.se; foretagskundservice@vattenfall.com; sameby.muonio@gmail.com; info@str-t.com; kontakt@transportstyrelsen.se; ulla.sundberg@telia.com; kundservice@vattenfalleldistribution.se; Aareavaara Byasamfällighetsförening <aareavaara.bsf@gmail.com>; tomasseva2@gmail.com
Kopia: Hans Djurberg <hans.djurberg@kaunisiron.se>; Johan Morin <johan.morin@geovista.se>
Ämne: [EXTERNT] Sv: Inbjudan till avgränsningssamråd enligt 6 kap. miljöbalken (1998:808)

Hej,

Vi upptäckte ett mindre fel i samrådsunderlaget och därför bifogas en uppdaterad version av underlaget, daterad 250929. Bifogar även följebrevet igen för er bekvämlighet.

Rättelse har skett i andra stycket under avsnitt 2.4.3 om hantering av utvinningsavfall. Där fanns en felaktig uppgift om att bearbetningskoncessionen bedöms ge upphov till totalt 4,4 ton anrikningssand. Det ska rätteligen vara 4,4 miljoner ton anrikningssand.

Beklagar olägenheten.

Bästa hälsningar
Hans Djurberg
Hållbarhetschef

Från: Hans Djurberg <hans.djurberg@kaunisiron.se>
Skickat: den 29 september 2025 21:03
Till: juha.pasma@pajala.se; Magdalen Alatalo Berg <magdalen.alataloberg@pajala.se>; info@stfturist.se; remisser@naturskyddsforeningen.se; registrator@naturvardsverket.se; mineinspect@bergsstaten.se; sgu@sgu.se; sgi@sgi.se; registratur@kammarkollegiet.se; exp-hkv@mil.se; lfv@lfv.se; registrator@msb.se; trafikverket@trafikverket.se; havochvatten@havochvatten.se; registrator@raa.se; tillvaxtverket@tillvaxtverket.se; skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se; registrator@svk.se; kansli@sametinget.se; kommun@pajala.se; ulf.ohman00@bredband.net; info@fsgk.se; foretagskundservice@vattenfall.com; sameby.muonio@gmail.com; info@str-t.com; kontakt@transportstyrelsen.se; ulla.sundberg@telia.com; kundservice@vattenfalleldistribution.se
Kopia: Johan Morin <johan.morin@geovista.se>
Ämne: Inbjudan till avgränsningssamråd enligt 6 kap. miljöbalken (1998:808)

Hej,
Ni som mottar detta meddelande inbjuds härmed till skriftligt avgränsningssamråd gällande av Kaunis Iron AB planerad ansökan om bearbetningskoncession enligt minerallagen, för del av den s.k. Tapulifyndigheten i Pajala kommun, se bilagt samrådsunderlag och följebrev.

Bearbetningskoncessionen avser brytning av järnmalm i dagbrott och är avsedd att få beteckningen Tapuli K nr 3. Samrådet gäller koncessionens lokalisering, omfattning och utformning, de effekter som koncessionen kan förväntas medföra samt innehållet och utformningen av den miljökonsekvensbeskrivningen som bolaget har att ta fram och foga till sin ansökan.

Synpunkter på samrådsunderlaget ska lämnas skriftligen och emotses senast den 24 oktober 2025.

Vi ser gärna att synpunkterna lämnas in per e-post till:
samrad_tapuli_k_nr_3@kaunisiron.se

Det går även bra att sända in synpunkterna med vanlig post till:
Kaunis Iron AB, Stationsgatan 46, 972 33 Luleå.

Ni är självklart också välkommen att närsomhelst återkomma till oss med frågor om samrådet och planerad ansökan om bearbetningskoncession enligt ovan, eller per telefon 0978-27 27 27.

Med vänlig hälsning
Hans Djurberg

Hans djurberg
Head of Sustainability

KAUNIS IRON

Phone +46 (0)70-640 65 89

KAUNIS IRON
STATIONSGATAN 46

972 33 LULEÅ
WWW.KAUNISIRON.SE

Instagram; kaunis_iron

By sending email to Kaunis Iron you submit personal information to the company. How we process and protect the information is regulated under the General Data Protection Regulation (GDPR).You can read more about this on our website www.kaunisiron.se/bolaget/integritetsskyddspolicy/

Johan Morin

Från: sara.nordstrom@naturvardsverket.se
Skickat: den 24 oktober 2025 10:56
Till: samrad_tapuli_k_nr_3@kaunisiron.se
Ämne: Avgränsningssamråd, Tapuli K nr 3

Hej,

Naturvårdsverket avstår från att yttra sig över samrådsunderlaget. Vad gäller behov av samråd enligt Esbokonventionen hänvisas till de kontakter bolaget har haft med ansvariga handläggare vid Naturvårdsverket.

Sara Nordström
Miljöjurist

NATURVÅRDSVERKET
Miljöskyddsenheten
BESÖK: Virkesvägen 2, Stockholm
POST: 106 48 Stockholm
TELEFON: 010-698 12 02
www.naturvardsverket.se

Läs om hur Naturvårdsverket behandlar dina personuppgifter

Johan Morin

Från: Jenny Vestin <jenny.vestin@sgi.se>
Skickat: den 3 oktober 2025 08:58
Till: 'Samråd Tapuli'
Ämne: Yttrande SGI, Avgränsningssamråd Tapuli K nr 3

Statens geotekniska institut (SGI) har tagit emot inbjudan till samråd. Vi har inte möjlighet att lämna synpunkter i det enskilda ärendet. Vi anser dock, utifrån vårt uppdrag, att följande är viktigt att beakta vid prövning av miljöfarlig verksamhet:

- Förekomsten av potentiella eller konstaterade förorenade områden, inom eller i närheten av verksamhetsområdet (se Länsstyrelsernas EBH-karta)
    - För information om förorenade områden hänvisas till länsstyrelsen alternativt till kommunens miljöförvaltning.
    - Tänk på att grundvattenavsänkningar kan orsaka föroreningsspridning och att förorenade massor kan kräva särskild hantering.

- Geotekniska säkerhetsfrågor såsom ras, skred och erosion.
    - Behov och omfattning av geotekniska utredningar bör bedömas av geotekniskt sakkunnig.
    - Vägledning om ras, skred och erosion finns på SGI:s webb.

Vi kan komma att lämna synpunkter i det enskilda ärendet om prövningsmyndigheten väljer att remittera ärendet till oss. Det är därför viktigt att ni i ansökan beaktar ovanstående i syfte att säkerställa en effektiv prövning länge fram.

Beslut i detta ärende har den 3 oktober 2025 fattats av miljöingenjör Jenny Vestin.

Jenny Vestin
Miljöingenjör, Fil.dr.
Statens geotekniska institut, SGI
Avd. Mark- och vattenmiljö

Sankt Göransgatan 66
112 38 STOCKHOLM
Telefon: +46 60 7003412
Mobil: +46 701918860

SGI - Säkert och hållbart att bo och färdas

www.sgi.se | Linkedin | Kontakta SGI

STATENS GEOTEKNISKA INSTITUT

Från: Samråd Tapuli <samrad_tapuli_k_nr_3@kaunisiron.se>
Skickat: den 1 oktober 2025 15:22
Till: juha.pasma@pajala.se; Magdalen Alatalo Berg <magdalen.alataloberg@pajala.se>; info@stfturist.se; remisser@naturskyddsforeningen.se; registrator@naturvardsverket.se; mineinspect@bergsstaten.se; sgu@sgu.se; SGI <sgi@sgi.se>; registratur@kammarkollegiet.se; exp-hkv@mil.se; lfv@lfv.se; registrator@msb.se; trafikverket@trafikverket.se; havochvatten@havochvatten.se; em mynd - funk Registrator extern service <registrator@energimyndigheten.se>; registrator@raa.se; tillvaxtverket@tillvaxtverket.se;

skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se; registrator@svk.se; kansli@sametinget.se; kommun@pajala.se; ulf.ohman00@bredband.net; info@fsgk.se; foretagskundservice@vattenfall.com; sameby.muonio@gmail.com; info@str-t.com; kontakt@transportstyrelsen.se; ulla.sundberg@telia.com; kundservice@vattenfalleldistribution.se; Aareavaara Byasamfällighetsförening <aareavaara.bsf@gmail.com>; tomasseva2@gmail.com
Kopia: Hans Djurberg <hans.djurberg@kaunisiron.se>; Johan Morin <johan.morin@geovista.se>
Ämne: Sv: Inbjudan till avgränsningssamråd enligt 6 kap. miljöbalken (1998:808)

Hej,

Vi upptäckte ett mindre fel i samrådsunderlaget och därför bifogas en uppdaterad version av underlaget, daterad 250929. Bifogar även följebrevet igen för er bekvämlighet.

Rättelse har skett i andra stycket under avsnitt 2.4.3 om hantering av utvinningsavfall. Där fanns en felaktig uppgift om att bearbetningskoncessionen bedöms ge upphov till totalt 4,4 ton anrikningssand. Det ska rätteligen vara 4,4 miljoner ton anrikningssand.

Beklagar olägenheten.

Bästa hälsningar
Hans Djurberg
Hållbarhetschef

Från: Hans Djurberg <hans.djurberg@kaunisiron.se>
Skickat: den 29 september 2025 21:03
Till: juha.pasma@pajala.se; Magdalen Alatalo Berg <magdalen.alataloberg@pajala.se>; info@stfturist.se; remisser@naturskyddsforeningen.se; registrator@naturvardsverket.se; mineinspect@bergsstaten.se; sgu@sgu.se; sgi@sgi.se; registratur@kammarkollegiet.se; exp-hkv@mil.se; lfv@lfv.se; registrator@msb.se; trafikverket@trafikverket.se; havochvatten@havochvatten.se; registrator@raa.se; tillvaxtverket@tillvaxtverket.se; skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se; registrator@svk.se; kansli@sametinget.se; kommun@pajala.se; ulf.ohman00@bredband.net; info@fsgk.se; foretagskundservice@vattenfall.com; sameby.muonio@gmail.com; info@str-t.com; kontakt@transportstyrelsen.se; ulla.sundberg@telia.com; kundservice@vattenfalleldistribution.se
Kopia: Johan Morin <johan.morin@geovista.se>
Ämne: Inbjudan till avgränsningssamråd enligt 6 kap. miljöbalken (1998:808)

Hej,
Ni som mottar detta meddelande inbjuds härmed till skriftligt avgränsningssamråd gällande av Kaunis Iron AB planerad ansökan om bearbetningskoncession enligt minerallagen, för del av den s.k. Tapulifyndigheten i Pajala kommun, se bilagt samrådsunderlag och följebrev.

Bearbetningskoncessionen avser brytning av järnmalm i dagbrott och är avsedd att få beteckningen Tapuli K nr 3. Samrådet gäller koncessionens lokalisering, omfattning och utformning, de effekter som koncessionen kan förväntas medföra samt innehållet och utformningen av den miljökonsekvensbeskrivningen som bolaget har att ta fram och foga till sin ansökan.

Synpunkter på samrådsunderlaget ska lämnas skriftligen och emotses senast den 24 oktober 2025.

Vi ser gärna att synpunkterna lämnas in per e-post till:
samrad_tapuli_k_nr_3@kaunisiron.se

Det går även bra att sända in synpunkterna med vanlig post till:

Kaunis Iron AB, Stationsgatan 46, 972 33 Luleå.

Ni är självklart också välkommen att närsomhelst återkomma till oss med frågor om samrådet och planerad ansökan om bearbetningskoncession enligt ovan, eller per telefon 0978-27 27 27.

Med vänlig hälsning
Hans Djurberg

Hans djurberg
Head of Sustainability

KAUNIS IRON

Phone +46 (0)70-640 65 89

KAUNIS IRON
STATIONSGATAN 46
972 33 LULEÅ
WWW.KAUNISIRON.SE

Instagram; kaunis_iron

By sending email to Kaunis Iron you submit personal information to the company. How we process and protect the information is regulated under the General Data Protection Regulation (GDPR).You can read more about this on our website www.kaunisiron.se/bolaget/integritetsskyddspolicy/

Det här e-postmeddelandet har skannats för att avgöra om det är spam. Om du tycker att det här e-postmeddelandet borde ha blivit stoppat av våra filter Klicka här för att rapportera det. MVH IT-enheten SGI.

Johan Morin

Från: Peter Åkerhammar <peter.akerhammar@sgu.se>
Skickat: den 17 oktober 2025 09:39
Till: samrad_tapuli_k_nr_3@kaunisiron.se
Kopia: SGU Diariet
Ämne: Yttrande fr. SGU, samråd Tapuli K nr 3, vårt dnr 33-2119/2025

Hej,

Samråd inför ansökan om bearbetningskoncession Tapuli K nr 3

Sveriges geologiska undersökning (SGU) avstår från att yttra sig.

Vänliga hälsningar
Peter Åkerhammar
Utredare

E-post: peter.akerhammar@sgu.se
Telefon: 018-17 92 96

Sveriges geologiska undersökning
Box 670, 751 28 Uppsala
Besök: Dragarbrunnsgatan 77

www.sgu.se

Sveriges geologiska undersökning

När du skickar e-post till SGU så innebär detta att SGU behandlar dina personuppgifter. Läs mer här om hur detta går till, https://www.sgu.se/personuppgifter

Skogsstyrelsen
Anders Ryberg
skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se
Tfn 010-172 10 00

YTTRANDE

Datum
2025-10-22

SKS Diarienr
2025/2988
Ert Diarienr

Kaunis Iron
samrad_tapuli_k_nr_3@kaunisiron.se

Angående samrådsunderlag inför ansökan om bearbetningskoncession, Tapuli K nr 3.

Skogsstyrelsen har inom det område som betecknas som Tapuli K nr 3 inget att invända mot att skogsmarken övergår till annan verksamhet. Dock behöver åtgärder vidtagas så att kringliggande våtmarker m.m. inte påverkas negativt i någon större omfattning. Noteras att väster och syd-väst om området finns tre myrholmar med höga naturvärden där det tecknats avtal mellan markägaren och staten om att skogen ska bevaras (SK 776-2001, SK 775-2001 och SK 777-2001).

Skogsstyrelsen har inga pågående ärenden inom området.

Skogsstyrelsen har inte utfört något fältbesök i samband med det här ärendet.

Skogsstyrelsen ansvarar för frågor om skogsbruket och har till uppgift att verka för att landets skogar sköts på ett sådant sätt att de skogspolitiska målen nås. Vi är tillsynsmyndighet, enligt skogsvårdslagen och delar av miljöbalken gällande skogliga åtgärder på skogsmark (mark som lyder under skogsvårdslagen). Vidare ingår bland våra uppgifter att medverka i frågor om samhällsplanering för en hållbar utveckling och hushållning med naturresurser.

I ärendet har skogskonsulent Anders Ryberg beslutat.

Anders Ryberg

Svenska Tornedalingars Riksförbund
Tornionlaaksolaiset

Pajala 2025-10-07

Kaunis Iron AB samrad_tapuli_k_nr_3@kaunisiron.se

Stationsgatan 46,

972 33 Luleå.

Svar på avgränsningssamråd enligt 6 kap. miljöbalken (1998:808)
Kaunis Iron AB (nedan ”KIAB” eller Bolaget”) bearbetningskoncession enligt Minerallagen (SFS 1991:45) för Tapuli K nr 3.

Svenska Tornedalingars Riksförbund-Tornionlaaksolaiset, STR-T, är företrädare för den nationella minoriteten tornedalingar, kväner och lantalaiset samt minoritetsspråket meänkieli. Vi har inte resurser att svara på avgränsningssamrådet, därför är vi tvungna att avstå från yttrande i frågan.

Göran Fjällborg ordförande

Svenska Tornedalingars Riksförbund-Tornionlaaksolaiset

Svenska Tornedalingars Riksförbund-
Tornionlaaksolaiset

Tel: 073 735 40 91
Org.nr: 897600-3569
Bg: 669-2230

info@str-t.com
www.str-t.com
www.facebook.com/tornionlaaksolaiset

Johan Morin

Från: Jessica.Hedeberg@svk.se
Skickat: den 23 oktober 2025 08:40
Till: samrad_tapuli_k_nr_3@kaunisiron.se
Ämne: Yttrande angående avgränsningssamråd gällande av Kaunis Iron AB planerad ansökan om bearbetningskoncession enligt minerallage...

Hej,

Svenska kraftnät har tagit del av handlingarna för rubricerat ärende. Vi har i dagsläget inga anläggningar eller intressen som berörs i det aktuella området och har därför inga synpunkter på rubricerad remiss.

Vid eventuella frågor är ni välkomna att höra av er till oss via registrator@svk.se. Ange ärendenummer Svk 2025/5399

För övergripande information rörande Svenska kraftnäts framtida planer för transmissionsnätet för el hänvisar vi till nätutvecklingsplanen 2024-2033 Nätutvecklingsplan | Svenska kraftnät (svk.se)

Med vänlig hälsning

_____

Jessica Hedeberg
Ärendehandläggare
Tel: 010 475 87 65

Svenska kraftnät
Gamlestads torg 5
415 12 Göteborg
svk.se

Läs mer om hur Svenska kraftnät behandlar dina personuppgifter i samband med e-post:
www.svk.se/epostkommunikation

Johan Morin

Från: Johanna Stenberg <Johanna.Stenberg@tillvaxtverket.se>
Skickat: den 13 oktober 2025 15:33
Till: samrad_tapuli_k_nr_3@kaunisiron.se
Ämne: avgränsningssamråd - Tillväxtverket avstår att lämna synpunkter

Tillväxtverket avstår att lämna synpunkter gällande avgränsningssamråd enlig 6 kap. MB för bearbetningskoncession enligt minerallagen (1991:45) gällande en del av den s.k. Tapulifyndigheten i Pajala kommun.

Johanna Stenberg
Regional näringslivsutveckling och samhällsplanering
Telefon 08-681 97 38
Sms 072-207 84 89
Besöksadress: Kilsgatan 4, Göteborg

Tillväxtverket - konkurrenskraftiga företag och hållbar utveckling i alla delar av Sverige
Kontakt Tillväxtverket

Läs om hur vi behandlar personuppgifter på tillvaxtverket.se/mejl

Johan Morin

Från: Hans Djurberg <hans.djurberg@kaunisiron.se>
Skickat: den 24 oktober 2025 13:12
Till: annika.nordqvist@trafikverket.se
Kopia: Samråd Tapuli
Ämne: Re: Samråd enligt Miljöbalken gällande bearbetningskoncession på Tapuli K nr 3, Pajala kommun

Hej Annika,

Tack för yttrandet. Vi tar med oss era kommentarer i det fortsatta arbetet med ansökan.

Bästa hälsningar

Hans Djurberg

Hållbarhetschef / Head of sustainability
+46 70 640 65 89

Från: annika.nordqvist@trafikverket.se <annika.nordqvist@trafikverket.se>
Skickat: fredag, oktober 24, 2025 1:08 em
Till: Hans Djurberg <hans.djurberg@kaunisiron.se>
Ämne: Samråd enligt Miljöbalken gällande bearbetningskoncession på Tapuli K nr 3, Pajala kommun

Du får inte ofta e-post från annika.nordqvist@trafikverket.se. Läs om varför det här är viktigt

Trafikverkets dnr: TRV 2025/109204

Trafikverkets yttrande avseende samråd enligt Miljöbalken gällande bearbetningskoncession på Tapuli K nr 3, Pajala kommun

Ärendet avser avgränsningssamråd gällande av Kaunis Iron AB planerad ansökan om bearbetningskoncession enligt minerallagen, för del av den s.k. Tapulifyndigheten.

Bearbetningskoncessionen avser brytning av järnmalm i dagbrott och samrådet gäller koncessionens lokalisering, omfattning och utformning, de effekter som koncessionen kan förväntas medföra samt innehållet och utformningen av den miljökonsekvensbeskrivningen som bolaget har att ta fram och foga till sin ansökan.

Synpunkter

Trafikverket har tagit del av samrådshandlingarna och gör tolkningen att ansökt verksamhet är en fortsättning på den brytning som pågår och inte kommer att påverka transporterna på det allmänna vägnätet som de ser ut idag, och därmed kommer heller inga anspråk att ställas på åtgärder i transportsystemet. Detta kan med fördel tydliggöras i handlingarna.

För Trafikverket

Annika Nordkvist
Samhällsplanerare

annika.nordqvist@trafikverket.se
Direkt: 010-123 75 26
Mobil: 070-627 37 16

Trafikverket
971 25 Luleå
Besöksadress: Sundsbacken 2-4
Telefon: 0771-921 921
trafikverket.se

Facebook I YouTube I Twitter I LinkedIn I Instagram